

Sacra refert Cereri.

¶ Anna absolutè, dicuntur alimenta in singulos annos relicta. Iuven.

Sunt qua tortoribus annua prestent.

Suet. in Tiber. Peculio concessio à patre, præditisque annuis fraudavit per speciem publici iuris. ¶ Annua, bima, trima die, vetus est locutio Iuriconsultis usitata, pro anno, biennio, triennio. Vide Horat. Lexicon. Nisi penus annuo convenerit, mox in annum hunc quod sit satis. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.

Tondeturque seges maturos annua partus,

Tibul. lib. 4.

Ανοδυνα, ἀνώδυνα, à medicis appellantur Pharmaca dolorem sedantia, quæ cruciatus quidem minuunt, partem autem affectam non sanant, sed sensum eius obstupesciunt. Ab α privativo, & ὀδύνα, dolco: litera euphonia gratiâ interjecta.

Ανομάλια, ἰσομοχθία schello chemischpat. ἀνομοχθία. GALL. Inegalité. ITAL. Disugualità. GERM. Ungleichheit. HISP. Irregularidad, desigualdad. ANGL. Inequality, irregularity. ¶ Inæqualitas, & analogia. Gell. lib. 2. cap. 15. In Latino sermone, sicuti in Græco, alii Analogiam sequendam putaverunt, alii Anomalium. ¶ Ἀνόμοιος est similitum similis declinatio, quam quidam Latine Proportionem vocant: ἀνομοχθία est inæqualitas, declinationum consuetudinem non sequens. Hæc Gellius.

Ανομάλιον, Inæquale, ἀνομοχθίον. GALL. Inegal. ITAL. Disuguale. GERM. Das ungleich ist. HISP. Desigual. ANGL. Unequal, unlike. ¶ Ab α sine, & ὀμοχθία, æqualis. Anomalium etiam dicitur asperum, varium.

Ανοῆς, quæ & Ononis. ἰ ἀνοῆς, ἢ ὀνοῆς. GALL. Bugrattes & bugrindes. ITAL. Bonagra. GERM. Dohsenbrech, hawhechel, Stallkraut. HISP. Gatillos, gatinos. ¶ Herba ex genere aculeatarum, quam recentiores herbarii Resham bovis appellant. Vide Dioscorid. lib. 3.

Ανοῆonymum, ἀνοῆονυμοῦ, sine nomine & obscurum. ¶ Legimus autem populos esse in Africa Atlantes dictos, qui sunt anonymi, hoc est, sine propriis nominibus, qui in universum Atlantes tantum vocitantur. Horum meminit Plin. lib. 5. cap. 8.

Ανομῆς, c, sine norma, qui aliorum normam non sequitur. ἰ ἀνομῆς schello chemischpat. ἀνομῆς. GALL. Dérégulé, démesuré. ITAL. Senza regola. GERM. In ordnung, on alle maß. HISP. Irregular. ANGL. Without order or rule. ¶ Horat. 2. Serm. satyr. 2.

Rusticus, anomis, sapiens, crassaque Minerva.

Vide Abnormis.

Ανοῆνα, Funis navis, quo ad malum antenna constingitur, de qua Cinna.

Atque anquina regit stabilem fortissima cursum.

Vide Anguina.

Ανοῆρο, is. Festus. Anquirere, est circumquerere. ἰ ἀνοῆρος, ἀνοῆρος. GALL. Faire information, ou enqueste, s'informer. ITAL. Informarsi, far inquisitioni. GERM. Nachfrag haben, nachhin suchen, erforschen. HISP. Buscar por informacion. ANGL. To make information or inquisition. ¶ Flor. lib. 4. c. 12. Gens cupidissima aurum studiosa diligentia anquirat. Liv. 4. bell. Pun. Seu legibus, seu moribus mallet, anquireret, id est, ut vulgò loquimur, faceret inquisitionem, sive informationem: quod Cicero tum Querere, tum Inquirere in aliquem dicit. Hæc Bud. Sed constat ex antiquorum monumentis hoc verbum idem esse quod accusare. Liv. lib. 8. Capite anquisitum ob rem bello malè gestam. Idem lib. 26. Quum Tribunus plebis bis pecunia anquisisset, & tertio capitis se anquirere diceret, id est, Quum accusasset ad populum ut multa irrogaretur pecuniaria: tandem capitis accusare voluit, ut reus capite plecteretur. ¶ Item aliquando positum pro Iudicare & Querere. Liv. lib. 6. Sunt qui Duumviros, qui de perduellione anquirerent, creatos, autores sunt. Vide Hotomanni Lexicon in Anquiro.

Ανοῆς, vasis auris utrimque prominens, quæ sine manibus teneri solet. ἰ ἀνοῆς ἡ ἀνοῆς schello chemischpat. ἀνοῆς. GALL. Anse, ou courroye, par laquelle on tient quelque vaisseau, ou autre chose. ITAL. Manico d'ogni vase. GERM. Ein handhaben, ohr an etnem geschitz. HISP. Asidero ò corche, macho y hembra. ANGL. The handle of a cuppe or pott. ¶ Virg. in Sileno.

Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.

¶ Ansa quoque manubrium, vel quicquid omnino à toto corpore exit. Vnde ponitur quandoque pro fibula, seu fixula, quæ calceis insuitur. Tibullus lib. 1.

Ansaque compressos alligat arista pedes.

¶ In catenis quoque ansæ vocantur annuli, ex quorum connexione tota constat catena. Proverbiali figura dicitur, In eadem ansas venisti, eis tas ὀμῆς λαῶας ἐλάδης, in eum qui sic irretitus est, ut quocumque se vertat, teneatur, nec explicare se possit. Plato in Phæd. & Lucian. in Hermotino. ¶ Per translationem Ansa ponitur pro occasione. Cic. de Amic. Quinetiam necesse erit cupere, ut quam sæpissimè peccet amicus, quò plures der sibi tanquam ansas ad reprehendendum. Idem pro Planc. Si locus habet reprehensionis ansam aliquam. ¶ Hinc proverbialiter dicitur, Ansam querere, ἰ ἀνοῆς ἡ ἀνοῆς, pro captare occasionem. Plautus Persa, Annon vides hanc ansam querere. Sic, Ansam præbere, ἰ ἀνοῆς ἡ ἀνοῆς, Aristoph. in Lysistrat. & Plat. lib. de leg. 3.

Ανοῆλα diminutivum ab ansa, ἰ ἀνοῆλα ἡ ἀνοῆλα. GALL. Ansette, ou petite courroye pour tenir quelque chose. ITAL. Anella della catena. GERM. Ein kleine handhaben. HISP. Estabon de cadena. ANGL. A little handle of a cuppe. ¶ quo usus est August. lib. 8. Confess. pro annulo quo fiunt catenæ, licet per translationem. Ex voluntate (inquit) perversa, facta est libido: & dum servitur libidini, facta est consuetudo: & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas: quibus quasi ansulis quibusdam sibi innoxis (unde catenam appellant) tenebat me obstrictum dura servitute. ¶ In calceamentis quoque ansulæ vocantur fibulæ, quibus ligantur. Valer. lib. 8. c. 13. Mirificè & ille artifex, qui in opere suo moneri se à futore suo de

Calepini Pars Ii

crepida & ansulis passus, de crure eum disputare incipientem supra plantam ascendere vetuit.

¶ Anfarium, tributum promercalium. Baleng. ¶

Αnsatus, adiect. quod ansam habet. ἰ ἀνοῆς. GALL. Qui a anse par où on le puisse prendre. ITAL. Cosa di un manico. GERM. Das ein die oder ein handhaben hatt. HISP. Cosa con ansas, ò asideres, ò corchetes. ANGL. That hat an handle. ¶ ut, Vas ansatum. Columell. lib. 9. cap. 15. Ansatus homo. Plautus Persa, Subnixis alis me inferam atque amicibor gloriosè. τ. Sed quis hic ansatus ambulat? Ansatum hominem ioco dixit, qui incedit utroque brachio ansarum in modum ad latera applicato: sive, ut ipse loquitur, qui subnixis alis sese infert. ¶ Ansata, iaculamenta cum ansis. Ennius lib. 3. & 5. annal. Macro. lib. 6. Saturn. cap. 1. Non. cap. 18. Ansata, iaculamenta cum ansis. Enn. lib. 5. Ansata è turribus mittunt.

Αnsæris, avis est nota. ἰ ἀνοῆς. GALL. Oye, ou iars. ITAL. Oca, papero. GERM. Ein gans. HISP. Anfar, ò pato, ò ganfo. ANGL. Agonise, à gader. ¶ Hæc nocturnas excubias celebrat: vigilias enim suas clangore testatur. Anseres olim publicè in Capitolio alebantur, quòd custodibus omnibus sopitis, Romanos ad defensionem arcis excitavissent, & arcem suis veluti excubiis, à Gallorum vi servassent. Legendus Plut. in Camil. Æcius Cassius ad Tiberium (apud Diomed. lib. 1. in Adoleo) maximum sacrificium, ubi integrum anserem adoleverunt. Anserum autem alii domestici, alii agrestes, de quibus Plin. lib. 10. cap. 22. ¶ Anser item nomen poetæ, quem Ovidius proacem vocat lib. 2. Trist.

Cinna quoque hic comes est, Cinnaque procacior Anser.

Αnsærinus, a, um, quod est anseris. ἰ ἀνοῆς. GALL. De oye. ITAL. Cosa di oca. GERM. Das zu der gans gehdt. HISP. Cosa de anfar. ANGL. Ofa goose or gander. ¶ Plin. Tubera & quæcunque emolliri opus sit, efficacissimo anserino adipe curantur.

Αnsærculus, li, diminutivum. ἰ ἀνοῆς. GALL. Oyson, petite oye. ITAL. Un papero, pollo di oca. GERM. Ein gansle. HISP. Pequeno anfar. ANGL. A goosling, a little goose. ¶ Colum. lib. 8. cap. 14. Nec noceri possit excussis anserculis, quos enecant urtica.

Αntacæi, ἀντακίαι. Pisces sunt Delphinos magnitudine æquant, quos ad Mæotin & Borysthenis ostia, in glacie effodi, autor est Strabo lib. 7. Eorum naturam vide apud Ælian. lib. 13. c. 7.

Αntachæres, ἀνταχῆρες, gemma ex Achata generibus, myrrham redolens quam uritur, & ob id mulieribus grata. Plin. lib. 37. cap. 19.

¶ Anta, ἀντα, coram: & anti, ἀντι, pro vice, propter, contra. Voces quidem merè Græcæ; Latinis tamen sciendæ: quia ab anti, sunt nonnullæ voces, familiariter Latinis acceptæ. ¶

Αntæ, arum, tantum pluraliter, ostiorum latera dicuntur. ἰ ἀντακίαι, à quibus Antepagmenta dicuntur ornamenta valuarum, quæ anti adpanguntur, hoc est, affiguntur. Festus. ¶ Antes sunt extremi ordines vinearum, unde etiam nomen trahunt Antæ, quæ sunt latera ostiorum. Idem, Antes sunt quadraturæ, unde & Antæ dictæ sunt quadræ columnæ. ¶ Anta in singulari legitur apud Vitruvium, & Antarius apud eundem, lib. 14. cap. 3. His explicatis antarii fines antè laxi collocantur.

Αntæopolis, ἀνταπόλις, Ægypti oppidum, cuius incolæ dicuntur Antæopolitæ. Steph.

Αntæus, cum diphthongo, & sine h; ἀνταῖος, Gigantis Libyci nomen, Neptuni ex terra filii, magno ac proterio corpore: quippe qui in quadraginta cubitos excreverit. Hic cum Hercule congressus, quoties membra labore defecta essent, tactu terræ recreabatur. Qua re animadversa, Hercules altè sublatum, terræ tactum prohibuit, pectorique suo arctius astrictum enecuit. Scribit Plutarchus, Sertorium Romanorum ducem, apud Tygænâ oppidum, in sepulchro Antæi cadaver invenisse. Eusebius in Chronicis scribit, Antæum palæstricæ artis fuisse doctissimum, & quorumcumque certaminum, & ob id se arbitrari dictum, quod fuerit filius Terræ, & quod viribus restauraretur ab ea. Antæi cadaveris prodigiosa magnitudo. Plut. in Sert.

Αntalcides, fuit nomen proprium viri Lacedæmonii, qui præ cæteris viris est honore præstitus. Plutarchus in vita Pelopida.

Αntanæclasis, ἀντανεκλάσις, ad verbum discretum potest, ex adverso reflectio. Figura, cum id quòd ab altero dictum est, non ea mente qua dictum est, intelligitur: sed in aliam, aut contrariam accipitur. Vide Quint. lib. 8. cap. 3. GALL. Pris à contresens.

¶ Antanagoge, ἀνταναγωγή, retributio, compensatio. ἀντανάγω est, ex adverso produco. ¶

Αntândros, ἀντάνδρος, Phrygiæ urbs ad meridiem posita, quam habitaverunt Leleges, finitimi Cilicibus. Virg. 3. Æneid.

classè que sub ipsa

Antandro, & Phrygia molimur montibus Ida.

¶ Antapocha, ἀνταπόχη, chirographum, quo debitor fatetur debitum creditori, aut quo quis se obligat, ex ἀντι & ἀποχη. ¶ Vel, & melius, est professio solutæ pecuniæ pro debito censuali, facta à debitore creditori, ut ius exigendi in futurum probare possit: ita Iurisperiti ad l. plures 19. c. de fid. instrum.

Αntapòdosis, ἀνταπόδοσις, figura est, quum media primis & ultimis respondens: ut, Vestrum hoc factum reprehendo, p. c. non meum; ac pulcherrimum quidem factum; verum, ut dixi, non meum, sed vestrum.

Αntàrcticus circulus, ἀνταρκτικός κύκλος, qui arctico ex diametro opponitur, terræque objectu à nobis cerni non potest. Huius circuli centrum polus Antarcticus appellatur, qui Arctico polo oppositus est, & alio nomine Australis appellatur.

¶ Antarium bellum, quòd ante urbem geritur. Fest.

Αntarius, a, um, ad antes pertinens. Antarii funes, Vitruv. lib. 10. cap. 3. aliter antani legunt. Philander fortè, inquit, legendum ductarii. ¶

Αntè, modò adverbium, modò præpositio est. ἰ ἀντι κεδῆμ. GALL. Paravant, auparavant. ITAL. Prima, innanzi. GERM. Dohin/zuvor. HISP. Antes, delante. ANGL. Before, in tymes bygone. ¶

ne, } Adverbium, quando nulli deseruit casui, & significat Antea, *περίεργ.* Virg. *Ecl.* 1.

Ante leves ergo pascentur in aethere cerui.

Hoc enim accidit multis praepositionibus. Nec mirum, quando adverbis etiam quibusdam liceat vim praepositionis assumere: ut, Pridie Calendas, pridie Nonas. Itaque Apud, Circam, Ante, Post, & reliquae, tunc praepositiones iure appellantur, quando casibus adjunctae transitionem facere ostenduntur, quod est proprium ipsarum: quando vero sine casibus ponuntur, sunt adverbia. Sciendum quod Ante & Post, quum casibus praeponuntur, accusativum exigunt: ut, Ante, Post annum, diem: quum vero casibus subjiciuntur, ablativum. Plaut. *in Asin.* Vix anno post exegi. Cic. *de natura deorum*, Ille multo ante lucem surrexit. Nisi malis dicere, ibi esse adverbia. Ante praepositio, *περί*, extra compositionem quandoque personam, quandoque locum, quandoque tempus denotat: ut, Ante ora parentum, Ante templum, Ante duos annos. Adjunctae paulo ante comae. Catull. *de Coma Beren.* Vide quae sim, & quae fui ante. Plaut. *Mostel.* sc. 3. a. 1. Quid tibi hic ante aedes clamatio est? *Ibid.* sc. 1. a. 1. Evocate Erotium ante ostium. Idem *Men.* sc. 2. a. 4. Ante me ito inanis. Idem *Aul.* sc. 3. a. 3. Ludificasti eam ante aedes (i. in via.) Idem *Mil.* sc. 6. a. 2. Ante hunc diem non vidi. Idem *Men.* sc. 2. a. 3. Scito illum ante omnes minimi mortales pretii madidum nihili. Idem *Asin.* sc. 2. a. 5. Neque Athenas advenit ante hesternum diem. Idem *Pseud.* sc. 4. a. 2. Ante diem quartum Kalendas tanquam inominalem diem plerique vitant. Gell. *cap.* 17. lib. 5. Certum est mihi ante tenebras persequi tenebras. Plaut. *Pseud.* sc. 1. a. 1. Heri ante dixeram omnibus, i. praedixeram, denuntiaveram, *ibidem.* Ovid. *Eleg. ult. lib.* 2. *Trist.*

Qui (frater) tribus ante quater mensibus ortus erat.

Suet. *in August.* cap. 96. Ante praesentis. Composita plerumque significat sicut sonat, & componitur cum dictione incipiente ab A, ut Antecambulo: a c, ut Antecapio: e, ut Anteco: f, ut Antefero: g, ut Antegradior: l, ut Antelucanus: p, ut Antepono: s, ut Anteflo. Ab Ante fiunt derivativa, Antica, Anticum, Antes, Antenna, & huiusmodi. Ante, id tempus notat quod actum praecedit: Post, quod subsequitur, communis Doctorum opinio, quae sententia in actu momentaneo expeditum intellectum habet, sed in actu tractum habente, idem est: ut quum dicimus rem ante bellum tactam, intelligitur ceptam. Legatur Alc. *in l.* 2. ff. *si cert. set.*

Antea, Antehac, ante hoc tempus, superioribus diebus, *ἔμπροσθεν*. GALL. *Parcy devant, devant ce temps-la.* ITAL. *Innanzi, prima.* GERM. *Doranhin/ vor der zeit.* HISP. *Antes, de delante.* ANGL. *In tymes bygone.* } Horat. *Epodon Ode* 11.

*Pessi nihil me, sicut antea, iuvat
Scribere versiculos, amore percussum gravi.*

Ante alios, pra aliiis, in comparationibus locum habet, quum in uno aliquo, vel nonnullis aliquid prius inesse ostendere volumus, quam in aliis omnibus, *περὶ τῶν ἄλλων.* Virg. 12. *Aeneid.*

*Ille mihi ante alios fortunatusque laborum,
Egregiusque animi.*

Idem 3. *Aeneid.*

O felix una ante alias Priameia virgo.

Anteactus, participium ex Ante, & actus, Praeteritus, superior, elapsus. *ἔμπροσθεν* *hadmoni.* GALL. *Fait devant.* ITAL. *Cosa fatta innanzi.* GERM. *Suwor volbracht/ vergangen.* HISP. *Cosa hecha delante.* ANGL. *Done before, bygone past.* } Cic. *pro M. Marcello.* Ille quidem fructum omnis anteaetae vitae hodierno die maximum capit. Idem 5. *in Verr.* Nihil putas valere in iudiciis conjecturam, nihil anteaetae vitae existimationem.

Anteambulo, antecambulonis. *ἔμπροσθεν* *holce lipone.* *περομωός.* GALL. *Escuyer allant devant son seigneur.* ITAL. *Scudiero che cammina avanti suo signore.* GERM. *Ein Fnecht der vor seinem herrn hin reytet oder geht.* HISP. *Escudero que anda adelante.* ANGL. *An usher or treader that goeth before his maister or maistresse.* } ab Ante & Ambulare, qui aliquem Superiorem honoris causa praecedens comitatur. Mart. *lib.* 10. Antecambulones & togatulos inter, centum merebor plumbicos die toto. Suet. *in Vespas.* Dum eum identidem per contumeliam antecambulonem fratris appellat.

Antecanis, a Cic. *de natura deorum*, dicitur sydus illud, quod a Graecis *περὶ ἀντα*: inde nomen habens, quod ante majorem Canem exoritur. Hic, teste Higino, in lacteo circulo est defixus, pedibus aequinoctialem circulum tangens. Spectat ad Occasum, utpote qui inter Geminos & Cancerum sit constitutus. Tres tantum habet stellas. Ab aliquibus Anticanis appellatur, sed illorum error ex Graecae dictionis compositione facile deprehenditur.

Antecapio, praevengo, anticipo. *ἔμπροσθεν* *kiddem.* *περομωός.* GALL. *Prevenir, anticiper, preoccuper.* ITAL. *Prevenire, anticipare.* GERM. *Doranhin nemmen, futommen.* HISP. *Venir delante, prevenir.* ANGL. *To preveine, to preoccupie.* } Salust. Consul optimum factu ratus, noctem quae instabat antecapere, ne quid eo spatio novaretur. Tacitus *lib.* 20. Qui pontem Mosae fluminis anteceperat.

Anteceptus, participium, *περομωός.* Liv. *lib.* 5. *ab Vrb.* Non loco castris antecapto, non praemunio vallo. Anteceptus etiam legitur, si locus mendo vacat. Cic. *1. de nat. deor.* quam appellat *επιπροσθεως*, Epicurus, id est antecapto animo rei quandam informationem.

Antecapio, nis. Cic. *de nat. deor.* dixit, pro antecapta animo rei quadam informatione. Graeci *επιπροσθεως* vocant.

Antecedo, Praecedo, anteco, praeco, & aliquando supero, excello. *ἔμπροσθεν* *kiddem*, *ἔμπροσθεν* *hothir.* *περομωός.* GALL. *Aller devant, preceder.* ITAL. *Precedere, andare innanzi.* GERM. *Doranhin gehn.* HISP. *Ir de estar delante.* ANGL. *To go before.* } D. Brutus Ciceroni; Biduo me Antonius antecessit, itinere multo majore fugiens, quam ego sequens. Cic. *pro Archia.* Celeriter antecedere omnibus ingenii gloria contigit. Virtute Agathocli regi antecesseris. Plaut. *Pseud.* sc. 5. a. 1. Nemo antecedit filio meo (i. anteponatur,) *ibidem.*

Antecedens, participium, *περομωός.* Plin. Antecedens annus. Cic. Antecedens dignitate. Antecedentis gradus homines, qui altioris sunt

dignitatis, quibus opponuntur inferioris gradus homines, a Marcello Iurifconf. *D. lib.* 23. *tit.* 2. *l.* 49.

Antecessor, is, qui antecedit. *ἔμπροσθεν* *naghidh.* *περομωός.* *περομωός.* GALL. *Avantcoureur.* ITAL. *Quel che corre de camina innanzi.* GERM. *Vorgänger/ vortuffer/ vortott.* HISP. *Antecessor, de que esta delante.* ANGL. *That goeth before.* } Suet. *in Vitel.* Irruperant iam agminis antecessores, & singula rimabantur. Antecessor priorem magistratum quoque significat, cui alter succedit. Item Antecessorum nomine, Iuris Doctores & Magistri a Iustiniano appellantur. Antecessores equites, Hircio *de bello Africano*, antecurtores; Caesari

Antecessio, nis, Praecursio, praegressio, *περομωός.* Cic. *1. Offic.* Consequentia cernit, causas rerum videt, carumque progressus, & quasi antecessiones non ignorat. GALL. *Par advance.*

Antecessus, sive Antecessum dicitur id quod prius datur, ut post aliquid recipiatur, *περομωός.* Senec. *lib.* 4. *de Benefic.* Unde apud me iste expensorum, acceptorumque rationes distinguuntur. Ego quod cui debeam scio, aliis post longam diem repono, aliis in antecessum. Et alibi, Sed non ero difficilis, bene credi tibi scio: itaque in antecessum dabo. Flor. *lib.* 3. *c.* 21. Ne multi perirent, in antecessum sanguine Senatus sibi parentabant.

Antecello, praecello, antecedo, supero. An a *κίλλω*, unde Celsus, an a Cello, pro Cedo, sive Cedo? *ἔμπροσθεν* *nitsach.* *περομωός.* GALL. *Exceler, estre plus avancé.* ITAL. *Avanzare, vincere.* GERM. *Fürtreffen/ vbertreffen.* HISP. *Sobrepujar a otro, adelantarse.* ANGL. *To excell, to surmont more the another.* } Cic. *pro Cornel.* Qui eloquentia ceteros antecellit. Idem *Offic.* 1. Omnes participes sumus rationis praestantiaeque eius, qua antecellimus bestiis. Antecellor, pass. Author ad Herennium *lib.* 2. An ad pares, id est, in eisdem partibus animi, corporis, fortunarum positos: an ad inferiores, qui omnibus his rebus antecelluntur.

Antecellens, particip. *περομωός.* Cic. *pro Muran.* Qu. Catulum humanitates, sapientia, integritate antecellentem.

Antecanium, cibus, qui ante caenam sumitur: vulgo Merenda, *ἔμπροσθεν* *μεριένδα.* GALL. *Le reciner, ou gouter.* ITAL. *Merenda.* GERM. *Das abendessen/ abendrot.* HISP. *Merienda, de comida ante de la cena.* ANGL. *Meal before supper.* } Apul. *lib.* 2. Proflus gladiatoriae Veneris antecania.

Antecursor, qui praecurrit, ab Ante, & cursor. *ἔμπροσθεν* *naghidh.* *περομωός.* GALL. *Avant-coureur.* ITAL. *Chi corre innanzi, staffiere.* GERM. *Vortuffer.* HISP. *Corredor, de atajador del campo.* ANGL. *That runneth before.* } Caesar *1. bell. civil.* Ibi cum antecursoribus. Caesaris praelio commisso. Idem 3. *belli Gallici*, Hora circiter tertia ab antecursoribus de Crassi adventu certior factus. Et 3. *de bel. civ.*

Antedico, is, ere, Praedico, *ἔμπροσθεν* *μεριένδα.* GALL. *Predire, dire devant.* ITAL. *Indovinare.* GERM. *Vorsagen/ voraussagen.* HISP. *Dezir delante, adovinar.* ANGL. *To say or speak before.* } Cic. 2. *de Divin.* Haec qui antedidunt, quam rationem sequantur, vides.

Anteeco, Praecedo, praeco, praecello, antecedo, supero: tam dativo, quam accusativo iungitur. *ἔμπροσθεν* *kiddem*, *ἔμπροσθεν* *nitsach.* *περομωός.* *περομωός.* GALL. *Aller devant, preceder.* ITAL. *Andare innanzi.* GERM. *Doragehn/ voranhingehn.* HISP. *Ir delante.* ANGL. *To go before.* } Cic. 2. *Offic.* Barbarum districto gladio iubebat anteire. Plaut. *in Amphitr.* Virtus omnibus rebus anteit. Cic. *Offic.* lib. 2. Ceteros virtute antecunt. Sal. *in Jug.* Et quum omnes gloria anteiret, omnibus tamen charus erat.

Ante expectatum, sive Ante xpectatum, una dictione (ut Servio places in illud Virg.

Anteexpectatum postis dat in agmine castris)

ponitur pro adverbio temporis, & idem est quod Ante, vel citius, quam expectabatur. *ἔμπροσθεν* *περομωός.* *ἔμπροσθεν* *περομωός.*

Antefero, Antepono. *ἔμπροσθεν* *kiddim.* *περομωός.* GALL. *Preferer, prifer plus.* ITAL. *Anteporre.* GERM. *Höher halten/ vberschetzen.* HISP. *Preferir.* ANGL. *To esteem better, to preferre.* } Cic. *Cecin.* Quum iniquissimam pacem iustissimo bello anteferrem. Item pro Eievo. Paul. in vita Martini *lib.* 2.

Antelatus, part. Praelatus. *ἔμπροσθεν* *mukdam.* *περομωός.* *περομωός.* GALL. *Preferé, eslevé sur les autres.* ITAL. *Preferito, piu stimato.* GERM. *Höher g halten/ höher geschetzt für andere seut.* HISP. *Antepuesto, puesto delante.* ANGL. *Preferred.* } Cic. *de provinc. Conf.* Quum ipse ceteris omnibus esset honore antelatus.

Antefixi, dicuntur quae ex opere figulino tectis affiguntur sub stillicidio, Festus.

Antegenitus, priore loco genitus, *περομωός.* Hinc Antegenitalis, adjectivum. *περομωός.* Plin. *lic.* 7. *cap.* 55. At quantum facilius certiusque, sibi quemque credere, ac specimen securitatis antegenitali sumere experimento.

Antegerio, vide Antigerio.

Antegredior, Praefero, praeco. *ἔμπροσθεν* *kiddem.* *περομωός.* *περομωός.* GALL. *Marcher devant, preceder.* ITAL. *Andare innanzi.* GERM. *Vor gehn/ voranhinträtten.* HISP. *Andar delante.* ANGL. *To go before.* } Cic. *1. Offic.* Quicquid est quod deceat, id tum apparet, quum antegressa est honestas. Idem *de nat. deor.* Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur Solem.

Antehabeo, Praefero. *ἔμπροσθεν* *hidim.* *περομωός.* GALL. *Preferer, estimer plus.* ITAL. *Anteporre.* GERM. *Höherhalten.* HISP. *Poner delante, anteponer.* ANGL. *To esteem more, to preferre.* } Posthabeo, postpono, Tacit. *lib.* 4. Ne divulgata, atque incredibilia avidè accepta veris, neque in miraculum corruptis antehabeas. Id. *lib.* 1. Quicta turbidis antehabere.

Antehac, Ante hoc tempus, ante illud tempus. *ἔμπροσθεν* *kidhem.* *περομωός.* GALL. *Parcy devant, auparavant.* ITAL. *Per adietro, nel passato.* GERM. *Vor der zeit/ vormahlen.* HISP. *Adelante.* ANGL. *Before this tyme, in tymes bygone.* } Terent. *in Andr.* Nam quod antehac fecit, nihil ad me attinet, id est, Ante hoc tempus, sive haecenus, vel usque modo. Salustius, Sic erat accensa libidine

ut saepius peteret viros; quam peteretur: sed ea saepe antehac fidem prodiderat, id est, ante illud tempus: quemadmodum Posthac, non tantum post hoc, sed etiam post illud tempus significat. Nemo antehac magis parcus habitus. Plaut. *Mof. sc. 1. a. 1.*

Antelana, est anterior sella crepido. *Antella*, quasi ante sella, sicut postella; quasi post sella. *Ibid. lib. 2. 0. Orig. cap. 16.*

Anteloquium, *προλογισμὸς*, Primus in loquendo locus, seu principatus loquendi. Macr. Huic assensu omnes Prætextato anteloquium detulerunt, id est, primas loquendi vices, ait Budæus. *Idem Saturn. lib. 1. 2. cap. ult.* Philosophia, quæ unicuique est munus Deorum, & disciplina disciplinarum, honoranda est anteloquio.

ANTELVCANVS, a, um, quod est ante lucem: *ἀντιφωτός, ἀντιφωτός*. GALL. *Qui est, ou est fait devant le jour.* ITAL. *Nanti giorno.* GERM. *Das fruh vor tag ist.* HISP. *Ante de la luz del dia.* ANGL. *That is done before daylight.* Cic. *M. Catoni.* Ex antelucano tempore usque ad horam diei decimam, magna multitudine hostium occisa. Sic & Antelucanæ cœnæ. Antelucani status; *ἀντιφωτός, ἀντιφωτός*, ventis sunt diluculæ flantes, verno præsertim tempore, sole autem invalescente cadentes. Oriuntur ex vicinis fluminibus, aut convallibus, aut ex sinu aliquo, neque ultra terræ conspectum feruntur.

Anteluculò, adverbium, quasi ante lucem. *ἀντιφωτός, ἀντιφωτός*. GALL. *Devant jour.* ITAL. *Nanti giorno.* GERM. *Vor tag ist.* HISP. *Antes del dia.* ANGL. *Before daylight.* Apul. 1. Optimum itaque factu visum est, anteluculò furtim evadere. Antelucio, pro anteluculò, apud eundem *lib. 1. a. etiam.*

Anteludium. Apul. *πρόλογος.* GALL. *Prelude, proème.* Antelunares, Arcades dicti Profeleni, quasi ante lunam nati. Delrio. Antemalòrùm, hyphen est, id est, subunio, quia sub uno accentu duæ dictiones profertur. Est enim Unitas quasi compositio; nam significat præteritorum malorum. Sic apud Terent. Semperlenitas, pro perpetua lenitas. Virg. 1. *Æneid.*

Neque enim ignari sumus antemalorum.

Antemèridiànüs, quod est, vel sit ante meridiem. *ἀντιμεσημβρινός*. GALL. *De devant midy.* ITAL. *Nanti mezo di.* GERM. *Vormittag.* HISP. *Cosa antes del medio dia.* ANGL. *That is before midday.* Plin. *lib. 3. 6. cap. 15.* Antemeridiano ludorum spectaculo edito. Cic. *Attic. lib. 3.* Antemeridianis tuis literis fieri statim rescripti. Hoc est, quæ mihi ante meridianis redditæ fuerant.

Antemissæ, arbores in re agraria appellantur, quas nonnulli ante possessionum suarum fines dimittere solent intactas, ex quibus neque lignum, neque frondem, neque cremium cadant, ut magnitudine cæteris antistent, & sic observationem finium præsentent. Sicut Flacc. *de cond. agror. Frontin. rei agrar. Aggenus Urb. de limit.*

Antemna, *ἀντιμνα*, cum m, ante n, urbs Sabinorum, quasi ante amnem dicta, quod eam amnis præterfluat, de qua Virg. *lib. 7.*

Antenna

Tegmina tuta cavant capitum.

Antemüs, untis, *ἀντιμύς*, fluvius est Colchidis, Coraxos urbem præterfluens. Plin. *lib. 6. cap. 5.*

Antennà, lignum transversum in navi ad malum, cui velum alligatur: à circumtenendo dictum. *ἀντιμνα*. GALL. *Le bois qui traverse le mast du navire, à quoy est lié le voile.* ITAL. *Antenna.* GERM. *Die sägelstang in einem schiff.* HISP. *Antena de la nao.* ANGL. *The sayle yard.* Plin. *lib. 1.* Non antennas solum, verum ipsa navigia contorta frangens. Virg. 3. *Æneid.*

Cornua velatarum obverimus antennarum.

Ovid. *Eleg. 4. lib. 5. Trist.* Effugit hybernas demissa antenna procellas. Antenor, *ἀντινωρ*, Troianus fuit patriam prodidisse existimatus: quia & legatos, qui ad repetendam Helenam venerant, suscepit hospitio, & Vlysem intra mœnia dissimulato habitu cognitum non indicavit. Capta Troia, adjunctis sibi Heneris & Paphlagonibus, in intimum maris Adriatici sinum sese contulit, ibique urbem condidit non procul à mari, quam de nomine suo Antenorium appellavit. Postea Patavium dictum est, & hodie Padua. De hoc Virg. 1. *Æneid.*

Antenor potuit mediis elapsus Achivis;

Illyricos penetrare finis.

Et paulò post: Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit Teucrorum.

Et Liv. meminit in principio *lib. 1.* Ovid. 13. *Metam.* Et moneo Priamum, Priamòque Antenora iunctum.

Antenoreus, adjectivum: ut Antenoreus Iar, apud Mart. *lib. 1. ad Flacc.*

Antè-oculòs, *πρὸς ὀφθαλμῶν*. Minus est, quam Coràm. Nam Coràm proximitatem significat. Ante oculos potest etiam de remotiore loco intelligi, modò extra conspectum non sit. Terent. *in Eun.* Quæ mihi hic ante oculos amiatorem coràm adduxit tuum.

ANTEOCUPPO, as, Præoccupari *ἀντιπροσέχειν*. GALL. *Prevenir, anticiper.* ITAL. *Prevenire, preoccupare.* GERM. *Fürvor einnehmen, fürkommen.* HISP. *Tomar de primero, prevenir.* ANGL. *To prevent, to preoccupie.* Cic. *in Orat.* Ut antecuppet quod putat opponi.

Antèoccupatio, nis. Cic. *in Orat.* Erroris inductio, in hilaritatem impulsio, antecupatio.

Antèpågmentà, sunt valvarum ornamenta, quod ante valvas adpangantur, id est, affigantur: vel quod appingantur antis, seu valvis, *ἀντιπᾶγμα*. Cato *cap. 14.* Fullonicam unam, antepagmenta, vasa, torcula duo. Sunt qui legant *Antipagmenta.* Festus.

Antèpilani, in Romana militia secundæ aciei milites erant scutati omnes, robustiorisque ætatis, qui quod ferè ex optimatibus essent, & armis maximè insignes, etiam Principes sunt appellati. Dicti autem sunt Antepilani, quod ante Pilanos, hoc est, ante Triarios, qui pilis pugnabant, prælium capefferent. Ita enim apud Romanos, teste multis in locis Livio, aciei instruebatur, ut primo loco hostes aggrederen-

Calepini Pars I.

tur maniptili hastatorum ex flore juvenum pubescentium collecti: qui si hostem propulsare non possent, sensim retrocedentes à principibus scutatis, quos Antepilanos vocari diximus, in intervalla ordinum recipiebantur, principisque in eorum locum succedebant: hastati autem post eos sublequebantur. Si à principibus quodequam non satis feliciter esset pugnatum, à prima acie ad Triarios paulatim referrebantur, unòque facto agmine, iam nulla spe post se relicta, unà omnes in hostem procedebant. Ex his itaque Triarii, qui novissimi prælium inibant Pilani dicti sunt, quod pilis præcipuè in bello uterentur. Erat autem Pilum teli genus longum pedes quinque & semis, Romanis familiare: quemadmodum Sarissæ Macedonibus, & Gæsa Gallis. Principes verò scutati, qui ante hos in acie consistebant, Antepilani dicti sunt. Hæc ferè Liv. *lib. 8. ab Urbe condita.*

Antepirrhema, quod opponitur epirrhemati, id vide. Antepōnō, is, Ante aliquid pono. *ἀντιπροσέχειν*. GALL. *Mettre devant.* ITAL. *Anteporre.* GERM. *Voranhin setzen.* HISP. *Poner delante.* ANGL. *To put before, to preferre.* Plaut. *in Curc. sc. 1. a. 3.* Quid antepones Veneri à ientaculo? Idem *Men. sc. 2. a. 2.* Bonum antepones prandium prandioribus. Saepè ponitur pro præfero, antefero, & priorem duco; *ἀντιπροσέχειν*. Cic. *in Lelio.* Ut amicitiam omnibus rebus antepōnatis.

Antèquam, Adverbium, Priusquam. *ἀντιπροσέχειν*. GALL. *Devant que, avant que.* ITAL. *Avanti che, prima che.* GERM. *Ehe dann.* HISP. *Antes que.* ANGL. *Before that.* Hoc modò iunctum legitur, modò disjunctum, aliquo scilicet interjecto. Iunctum constructur cum subjunctivis. Cic. 1. *Philipp.* Antequam de Repub. P. C. dicam. Disjunctum cum indicativis. Virg. *Æneid.*

Antè pudor quàm te violo, &c.

Autor est Diomedes. Illa tamen differentia (nisi fortè corrupta sunt autorum loca) non semper observatur. Cic. *pro Muræna:* Antequam pro Muræna dicere instituo. Idem *Attic.* Antequam discedimus: Virg. 1. *Georg.*

Antè novis rubeant quàm prata coloribus.

Cic. *pro Rab.* Quæ causa ante mortua est, quàm tu natus esses. Anterior, ab *ἀντιπροσέχειν*, innitor. Vide *Erismata.*

Antèris, idis, fœm. gen. *ἀντιπροσέχειν*. GALL. *Archebant, estaye.* Antèrius, Antehac, prius, *ἀντιπροσέχειν*. Fit enim ab ante, sicut à post; Posterior; & à sub, Subterius, quo usus est Boëtius. Sidon. *ad Doz. initium.* Quænam potissimum antèrius caulibus nostris culina fumarer. Anterior, oris, comparat. sine superlat.

Antèrminā, qui circum terminos provinciæ habitant, Festus *πρόπρησι.*

Antèrōs, òtis, *ἀντιροσ*. Veneris est & Martis filius, cuius meminit Cic. *lib. 3. de nat. Deor.*

Anteroces, *ἀντιροσ*, gemmæ sunt ex generibus amethysti, de quibus Plin. *lib. 37. cap. 9.*

Antès, *ἀντιροσ*, mons est Achaiæ, non procul ab Argis. Plin. *lib. 4. c. 5.*

Antès, nomen ab Ante deductum, quo significantur eminentes lapides; sive ultimæ columnæ quadratæ, quibus sustinetur fabrica, *περὶ ἀντιροσ*. Nonius tamen simpliciter antes quadratas esse scribit: antas verò columnas quadratas. Hinc dicti videntur Antiani magistratus in urbibus, qui semestrem magistratum exercent: qui velut antes columnæ, totius urbis onera sibi incumbentia sustinent. Antes etiam dicuntur primi ordines vitium: sic dicti, quod antè stent, & se primos offerant, ait Festus in *Antes.* Virg. *lib. 2. Georg.*

Iam canit extremos effatus vinitor antes.

Sidonius *lib. 8. epist. 8.* Quousque pondus ligonis obtusi nec perfoffiis antibus ponis? vox trita est ex Virgilio.

Antèsignànüs, miles qui ante signum in acie collocatus, signorum, hoc est, vexillorum propugnator, sive defensor. *ἀντισημῶν*. GALL. *Qui marche en bataille devant le port enseigne, ou le guidon.* ITAL. *Capitano di bandiera, Gonsaloniere.* GERM. *Der vor dem jänlin oder panier steht und streyt.* HISP. *Alferez.* ANGL. *One next the standerd to defendit; that goeth before the standerd.* Nam signum pro vexillo militari ponitur. Liv. 4. Signa nunc resistuntia deferuntur ab antesignanis, nunè inter suos manipulos recipiuntur. Signifer est, qui vexillum fert. Livius *ibidem.* Ita primo statim prælio, quum Dictator equitatu immisso, antesignanos hostium turbasset, legionem inde signa inferri properè iussit, signiferumque ex suis unum cunctantem occidit.

Antèsto, as, Præsto, antecello. *ἀντιπροσέχειν*. GALL. *Estre devant, estre plus avancé.* ITAL. *Stare innanzi.* GERM. *Zen vorgang haben, füstreffen.* HISP. *Estar delante.* ANGL. *To be in greater honour or valour.* Cic. *de Inv.* Omnibus corporum viribus antesteterunt. Gelli *cap. 9. lib. 12.* Qua in re quanto universi me unum antestatis. Idem *ibidem.* Qui & viribus, & magnitudine, & adolescentia, simulque virtute cæteris antestabat, id est, antecellebat: sed hoc per translationem; nam propriè significat sicut sonat. Unde Antistes, & Antistita, de quibus infra.

Antèstor, aris, teste Budæo, vetus est Iuriconsultorum verbum, significans accipere in testem. Apud veteres enim qui adversarium qui vades dare nollet, in ius pertrahere volebat, prius aliquem de presentibus antestabatur, hoc est, attestabatur, vel testem capiebat, eius attingens auriculam, & sic interrogans, Licetne antestari? illo autem respondente, Licet: tum injecta manu adversarium in iudicium rapiebat. Solos autem liberos antestari fas erat: servi autem testes esse non poterant. Ad hoc alludit Horat. *lib. 1. Serm. Sat. 9.* quum ait:

quò tu turpissime? magna

Exclamat voce: Et licet antestari? ego verò

Oppono auriculam: rapit in ius.

Hanc etiam iuris solennitatem elegantissimè depinxit Plautus in *Persa*, Age (inquit ibi Saturio) ambula in ius leno. DORP. Quid me in ius vocas? SAT. Illic dicam apud Prætozem: sed ego in ius voco. DORP. Nōme antestaris? SAT. Tuan' ego causa carnifex cuiquam mortali libero aureis attetam. Idem *Curc. sc. 2. a. 5.* P. Ambula in ius. T. Non eo? P. Licet antestari? T. Non licet.

P. Intestatus vivito. Mox, Servum antestari? Sequitur, At ego, quem licet, te antestor. *Ibidem*, Servum antestari? (sub. æquumne est?) Quare autem antestantes testium aures apprehendamus, docet Plin. lib. 11. c. 4. Est (inquit) in aure ima memoriæ locus, quàm tangentes antestamus. Antestor. ἀντὲστω. GALL. *Être témoin ou recors d'un ajournement.*

Antevnio, Prævenio. { ἄντιπροβν. GALL. *Anticiper, venir devant un autre.* ITAL. *Venire innanzi.* GERM. *Fürkommen.* HISP. *Venir delante.* ANGL. *To prevent, to come before.* Salust. in *Jugurth.* Ac per tramites occultos exercitum Metelli antevenit. Plaut. in *Trinummio*, dativo junxit, pro Coram, sive obviam venio. Tempori huic hodie anteveni. ¶ Antevenire est etiam alicui malo nobis imminente occurrere. Plaut. *Mil. se. 2. a. 2.* Viden' hostes tibi adesse? Et paulò post, Antevenito aliqua alios. Antevenire per metaphoram pro antecellere, præstare. Plaut. *Casin.* Omnibus rebus ego amorem credo & nitoribus nitidis antevenire. Salust. in *Catil.* Etiam homines novi, qui antea per virtutem soliti erant nobilitatem antevenire, furim & per latrocinia potius quàm bonis artibus ad imperia & honores nituntur.

Anteventuli, vide *Antia.*

Antevërto, Prævenio, præverto, antevenio. { ἄντιπροβν. GALL. *Devancer, anticiper.* ITAL. *Anticipare, trapassare chi cammina.* GERM. *Fürlaufen, fürkommen.* HISP. *Prevenir, d'anticipar.* ANGL. *To prevent.* Cic. in *Lal.* Id ipsum quum tecum agere conarer, Fannius antevertit, id est, prævenit. ¶ Antevertere, præferre, præponere. Plaut. *Bacch.* Rebus aliis antevortam Bacchis quæ mandas mihi. Quasi dicat, Cætera omnia posthabeo tuis mandatis, mihi mæiores antevortunt gaudiis. Plaut. *Capt. se. 1. a. 4.*

Antevolo, as, { ἀντιπτεω. GALL. *Voler devant.* ITAL. *Volare avanti.* GERM. *Voranhin fliegen.* HISP. *Volar delante.* ANGL. *To flee before.* Virg. 9. *Aeneid.* antevolans tardum præcesserat agmen.

Antevorta, Dea est Romanorum, quòd futura prospiceret. Vide *Postvorta.*

Anteurbanus, a, um, quod est urbi propinquum. ἀντιουρανο. Unde Anteurbana prædia dicuntur urbi propinqua. Festus.

Antexpectatum, vide *Anteexpectatum.*

Anthaliu, ἀνθαλίον, malum est rotundum, magnitudine mespili, in locis Ægypti arenosis nascens, non procul à Nilo, quod bellariorum vicem in secundis mensis apud Ægyptios obrinet. Vide Plin. lib. 20. cap. 15. Theophrastus Anthali malum vocat, ab Anthalo planta, in qua nascitur, quam Plin. cyperi folia habere tradit.

Anthana, ἀνθάνη Stephano, urbs est Laconica, quæ ita dicta ab Anthæ Neptuni filia: ut ex Philostephani sententia tradit Stephanus.

Antharis, Rex Longobardorum, Theoliudæ maritus, qui quum sex regnasset annos, in hiis domesticorum apud Ticinum extinctus est venenato poculo. Autor Paulus Diaconus *de rebus gestis Longobardorum.*

Anthedon, ἀνθηδών, mespili arboris genus, pomum ferens minus cæteris, sed odore præstantius, & quod diutius servetur. Flos amygdalæ similis, folium magna ex parte fissum, quod antequam decidat, valde rubescit. Non fuit in Italia hæc arbor Catonis tempore. Vide Plin. lib. 5. cap. 20.

Anthedon, ἀνθηδών, urbs est Bæotix, habitata quondam Thracibus, de qua Pomp. & Strab. lib. 9. Nomen habet (ut Stephanus existimat) ab Anthedone Neptuni pronepote, aut cerè ἄνθηδων, hoc est, quòd omnium floridissima sit. Sita est in extremo littore Bæotix, è regione Eubææ insulæ. Vnde Homerus ἀνθηδών, hoc est, ultimam, vel extremam Anthedonem appellat.

Anthemion, ἀνθημίον, vir Troianus, Simosii pater. Autor Hom. lib. *Iliad.* 1. De Simosio vide suo loco.

Anthemis, ἀνθημίς, insula est Thracix adjacens, quæ & Imbrasis aliquando vacata fuit, & Parthenia à Parthenio fluvio: notiore nomine Samothrace appellatur. Strab. lib. 10. ¶ Estque herba fœniculi folio, ab ἀνθημίς, flos: quam nonnulli Leucanthenida, alii Leucanthenum, nonnulli Melanthenon vocant. Hanc medici recentiores barbarè *Camomillam* vocant. Ruellius lib. 3. cap. 60. & Plin. lib. 22. cap. 21.

Anthemusia, ἀνθημουσία, oppidum est Mesopotamix, ad Abortam flumen situm. Strabo lib. 16.

Anthericum, ἀνθηρικόν. Balsami genus, tenui & capillacea coma. Antherices enim Aristæ dicuntur.

Anthericus, ἀνθηρικόν, scapus est, sive caulis Asphodeli herbx: quam Hastulam regiam quidam hodie appellant. Vide Plin. lib. 22. cap. 2. ¶ Huius herbx caules Herodotus antherices vocat, teste Suida: quos & tenaciores ait esse, quàm ut frangi queant. Hinc locus factus Proverbio, Anthericum metere, ἀνθηρικόν θερίζειν. Quadrat in eum, qui laborem inanem ac sterilem caperet.

Anthèius, ἀνθηΐος, cum h, Antenoris filius fuit, quem Paris amavit & imprudens interfecit. Quo nomine etiam dictus est unus ex Æneæ ducibus: de quo Virg.

Anthea Serge stibumque vocat.

Anthia, ἀνθία, urbs fuit propinqua Pylo. sub ditione Agamemnonis, una earum, quas ille Achilli obtulit, ut secum in gratiam rediret, ut scribit Hom. lib. *Iliad.* 9.

Anthia, mulier.

Anthias, ἀνθίας, piscis nomen est, qui circa Chelidonias Afix insulas capitur, cuius naturam vide apud Plin. lib. 9. cap. 59.

Anthinum mel, ἀνθινόν μελι vocatur, quod vere factum est, quoniam ex floribus favi constructur, quos Græci ἄνθηον appellant. Mel verò æstivum vocatur ἀγρίον, quòd Græci omneis fructus æstivos nominant ἀγρίον, quoniam id tempus per excellentiam Horam vocant.

Anthinus, a, um, ἀνθίνος, quod ex floribus conficitur. GALL. *Qui est fait de fleurs.*

Anthium, ἀνθίον, oppidum Thracix, de quo sic Plinius in *Thracia*

descriptione. Astice regio, inquit, oppidum habuit Anthium, nunc est Apollonia.

Antho, ἀνθώ, fuit Amulii Albanorum regis filia.

Anthologia, ἀνθολογία. GALL. *Qui traite des fleurs.*

Anthos, ἀνθος. Latine, flos. GALL. *Fleur.*

Anthos, ἀνθος, nomen avis. Arist. lib. 5. *animal. cap. 6.*

Anthores, nomen est proprium viri, de quo Virg. lib. 10. *Aeneid.* Egregium Anthorem latus inter & ilia figit, Herculis Anthorem comitem.

Anthos, ἀνθος, unus ex filiis Nestoris est, & Latine Flos interpretatur. Hinc carduelis Anthus dicitur, quòd flore pascatur. Vide *Anthus.*

Anthrax, nomen est coqui. Plaut. in *Aulu.*

Anthrax, ἀνθράξ. GALL. *Charbon, ou anthrac.* ITAL. *Carbono, carbonchio.* GERM. *Ein tohlen.* HISP. *Carbon d carbonelo.* ANGL. *A coale.* ¶ Latine carbo. ¶ Est & anthrax, gemmæ nomen pretiosissimæ, rubræ & translucidæ, ita dictæ ab igniti carbonis similitudine: unde & à Latinis Carbunculus dicitur. ¶ Hoc præterea nomine Medici vocant ulceris genus (teste Galen. lib. 6. *de compos. medic. secundum genera*) celeriter crustam faciens, cum vehementi totius circumstantis particule inflammatione.

Anthracites, ἀνθρακίτης, gemma est, in qua veluti scintilla ignis discurrere videntur. Plin. lib. 37. cap. 7. GALL. *Escarboucle.*

Anthracinus, ἀνθρακίνος, color niger, à carbone, quòd carboni similis sit: sive quòd huiusmodi color fiat ex tritis in mortario carbonibus. Varr. *de vit. pop. Rom.* propinque adolescentulæ, etiam anthracinis proximo amiculo nigello, capillo demisso sequuntur luctum.

Anthriscus, sive Anthriscum, ἀνθρίσκος, herba est Scandici aded similis, ut eadem videri posset, nisi tenuioribus & odoratoribus foliis ab ea distingueretur. Peculiaris eius laus est, quòd fatigato venere corpori succurrat, jamque senio marescentes coitus excitet, & alba sceminarum sistat profusiva: de hac Plin. lib. 20. cap. 15.

Anthropographus, ἀνθρωπογράφος, dictus est Dionysius, quòd nihil aliud quàm homines pinxerit. Plin. lib. 35. c. 10.

Anthropomorphon, ἀνθρωπομορφον, à Pythagora dicta est herba quadam somnifera, quam alio nomine Mandragoram appellamus: ab humana nimirum forma imposito nomine, quam radix eius utcumque videtur imitari.

Anthropophagi, ἀνθρωποφάγοι, populi Scythix, qui humana carne vescuntur. Hi populi sunt ad Orientem ac Septentrionem Mallageris vicini, circa quos tristissima solitudo & mare, quod Thabin vocant. Vide Plin. lib. 4. c. 12. & lib. 6. cap. 30. & Gell. cap. 4. lib. 9.

Anthus, ἀνθος. Arist. *Hist. lib. 8. c. 3.* Florus Gazæ, φλόξ. Suidæ, avis est pulchri coloris, magnitudine fringillæ, circa annes ac paludes degit. Hæc adventu equorum herbx pabulo pulsa, ut injuriam ulciscatur hinnitum irridendo imitatur. Plin. lib. 10. c. 42. ex Aristotele sic describit. Est quæ equorum quoque hinnitus, Anthus nomine, herbx pabulo adventu eorum pulsa imitatur, ad hunc modum se ulciscens. Rursus c. 74. Ægithum verò Anthus in tantum odit, ut sanguinem eorum credant non coire, multisque ob id infament venciis.

Anthropomorphita, ἀνθρωπομορφίται, dicti sunt, qui simplicitate rustica Deum ἀνθρωπομορφον esse, hoc est, humanam formam, & membra habere arbitrabantur. Vnde & Anthropomorphitica hæresis. Epiphan.

Anthylla, ἀνθύλλα, Ægypti urbs est, autore Herod. lib. 1. quæ reginæ in calceamenta dabatur.

Anthypophora, ἀνθυποφορά, figura est apud Rhetores, quam Quintilianus subjectionem vocat, quum tacite adversariorum objectioni occurrimus, eorumque nobis dicta, sententiisque proponimus in hoc tantum, ut illis respondeamus. De hac Iul. Rufian. lib. 2.

Anthyllon, ἀνθύλλον, herba est lenti simillima, quæ in vino pota vesicam vitii liberat, & sanguinem sistit. Plin. lib. 26. cap. 8.

Anthyllis, ἀνθύλλισ, herba est chamæpityos similitudine, flore purpureo, gravi odore, radice intubi. Plin. lib. 26. cap. 8.

Antia, ἀνθία, uxor fuit Præti Argivorum regis, Abantis filii.

Antia lex dicebatur, quam Antius Restio tulit: quæ licet optima esset, luxuriæ tamen obstinatione, nullo abrogante oblitterata est, propter quod Restionem ipsum tradunt, quandiu postea vixit, foris non cœnasse, ne legem à se latam contemnere videretur. Vide Macrobi. lib. 3. cap. 17.

Antia, sive Anthia, arum, & Anteventuli. Apuleius *Floridorum lib. 1. de Apolline*: Iam primùm, inquit, crines eius præmulsis anthiis, promissis capronis anteventuli & propenduli. Sunt muliebres capilli in fronte demissi, quòd ante faciem siti sint. { ἄνθησαν. GALL. *Cheveux de femmes.* ITAL. *Capelli de done.* GERM. *Der weybern hartsch vornen an der stitnen.* HISP. *Copete de los cabellos de mujeres.* ANGL. *Heare in womens forehead.* Muliebres capilli demissi ante frontem. Festus. GALL. *Cheveux de femmes passant sur le front en passefilons.*

Antiades, ἀντιάδης, à Paulo Ægineta dicuntur tonsillæ, quum in tumorem obduruerunt, cibi, potusque & spiritus viam præcludentes.

Antiatæ, ἀντιάται, dicti sunt populi Italiæ, qui Antium urbem Latii maritimam incolabant. Apud hos fuit insigne Fortunæ templum, quam Antiatem Fortunam vocavere. Horat. lib. 1. *Carm. Od. 35.* O diva, gratum classe valebant. Vide Tir. Liv. 1. *dec. lib. 6.*

Antibacchius, ἀντιβακχίος, pes Bacchio contrarius. Constat ex duabus longis, & ultima brevi, ut Naturâ.

Antibacchia, insule sunt in sinu Æthiopico, Bacchis oppositæ, quarum meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

¶ Antibasis, vide *Basis.*

Antibibulum, pignus librorum, Codex pro Codice. Gloss. Isid. ἀντιβιβλίου. ¶

Antica, vide in dictione *Postica.* Anticus. GALL. *Qui est devant.*

Anticantharus, ἀντικανθάρους, à quibusdam appellatur flos, quem Romani Liliu agreste vocant.

Anticānis, vide *Antecanis*.
Anticātēgōriā, ἀντικατηγόρια. Latine dici potest Recriminatio, sive mutua accusatio: & est genus controversiæ iudicialis. Quint. lib. 3. c. 12. Adjecerunt quidam numero mutuam accusationem, quæ ἀντικατηγόρια vocatur.
Anticātōnes, ἀντικατηγόρια, dicti duo libri, quos Cæsar contra Catonem scripsit. Suetonius, Reliquit & de Analogia duos libros, & Anticatonēs totidem. Iuven. Sat. 6.
 ——— *qua psalteria penem*
Maiorem quam sint duo Casaris Anticatonēs, Intulerit.
 Nomen est compositum ex Græco & Latino. Nam (ut Quintilianus Inquit) ex peregrino & nostro componuntur dictiones: ut, Epitogium, & Anticato.
Anticellum, herba est lenti simillima, quæ & Anthyllion dicitur. Plin. lib. 22. cap. 29.
Antichresis, ἀντιχρησις, mutus usus, ut verbi notatio declarat. Sic enim is contractus dicitur, quo pignus ita datur, ut quoad debitor satisfaciat, eo credus usuras nomine utatur fruatur. Hotom.
Antichristus, ἰ, ἀντιχριστός, vox Theologicis scriptoribus notissima, significans Christi adversarium, Pseudochristum, licet differant Antichristus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet, quam christus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet, quam christus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet, quam christus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet, quam christus & Pseudochristus.
Antichthōnes, ἀντιχθῶνες, populi qui habitant in Zona hœmali. GERM. Die leut auff dem Erdrich so vns entgegen stehn vnd wohnen. Hos Martianus sejungit ab Antæcis & Antipodibus, qui Zonam nobis adversam & contra pedes nostros habitant. Pomponius tamen videtur Antichthones pro Antipodibus accipere, ab ἀντι contra, & χθών terra, distantque a nobis diametro toto, medio terræ centro interposito.
Anticipo, as, Ante capio, ante occupo, prævenio. ἔπι κιδδὲμ. ἀντιπάρειμι, ἀντιπάρειμι. GALL. Anticiper, s'avancer de prendre, occuper devant. ITAL. Anticipare. GERM. Vornemmen, fürtommen. HISP. Anticipar, venir delante. ANGL. To prevent. } Virg. in Rosis,
Strictior Eoos præcesserat aura iugales,
Æstivum suadens anticipare diem.
 Cic. Attic. Quid igitur proficis, qui anticipas eius rei molestiam, quam triduo sciturus sis? Suet. in Tib. c. 61. Anticipare mortem.
Anticipatio, nis, verbale, ἔπι κιδδὲμ. ἀντιπάρειμι. GALL. Anticipation. ITAL. Anticipazione. GERM. Fürkommung. HISP. Anticipacion, obra de venir delante. ANGL. Anticipation, preventing. } Cic. 1. de natura Deorum. Quæ est enim gens, aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctrina anticipationem quandam deorum, quam appellat ἀντιπάρειμι Epicurus, id est, anteceptam animo rei quandam informationem: sine qua nec intelligi quicquam, nec quæri, nec disputari potest. Anticipatio à Servio dicitur figura, quæ Græcè ἀντιπάρειμι. Vide *Prolepsis*. Alii præsumptionem vocant.
Anticitēs, ἀντικείτης, Amnis Sarmatiæ Asiaticæ, non procul à Rhombite minore, in Mæotim influens. Strabo lib. 11.
Anticlea, ἀντικλεα. Fuit mater Ulyssis, quæ quum duceretur ad Laërta nuptias, ab Sisypho latrone, Æoli filio, capitur & adulteratur. Alii dicunt quum Laërta iam nupsisset, & ad oraculum pergeret consultura, captam à Sisypho latrone, & ut multi putant, ex eo Ulysssem concepisse. Quod Ajax apud Ovid. 13. *Metam.* vitio vertit Ulyssi.
 ——— *et sanguine cretus*
Sisyphio.
Anticragus, ἀντικραγός, mons Lyciæ, Crago oppositus, teste Strabone lib. 14.
Anticus, a, um, adiectivum, ut posticus. Hinc veteres anticas vocabant fores templorum, vel ædium anteriores, ut posticas posteriores, autor est Cornutus in *Pers.* Sat. 1. vide *Festum*. Anticum veteres pro Ianua posuere.
Anticyra, ἀντικυρα, Insula ad sinum adiacens Maleacum, & OEtam montem, cuius meminit Strabo lib. 9. ubi, autore Plinio, hellebotum tutissimè sumitur. Ovid. lib. 4. de *Pont.*
Ibibe, dixissom, purgantes pectora succos,
Quicquid et in tota nascitur Anticyra.
 Unde quoties insanum hominem significare volumus, Anticyra egere: aut, Naviget Anticyras, ἀντικυρα εἰς ἀντικυρα, proverbialiter dicimus. Horatius eleganter notavit adagii quasi faciem, quum ait in *Serm.* Naviget Anticyras. Quibus verbis Stoicum insanum significat. Idem,
Sitribus Anticyris caput insanabile, nunquam
Tonsori Licino commiserit.
 Suet. in *Calig.* cap. 29. Est & Anticyra civitas iuxta Cyrrham, in Phocide regione, in Corinthium conversa sinum, ab Anticyreo quodam, Herculis ætate Cappasissus ab Homero dicta. Hanc alii Anticyrrham appellant, duplicato r. Videtur enim inde nomen accepisse, quod sita in promontorio in mare excurrente, è regione Cyrrhæ.
Anticyricon, ἀντικυρῶν, Sesamoidis herbæ species, similis Erigeronti, quæ in Anticyra insula crescit.
Antidea, pro antea. Liv. lib. 23. Sic, Interidea, pro interea. Glossæ, Indotridia, ἐπὶ τῆς μετέθεν.
Antideo, pro anteco. Plaut. *Casina*, *Cistellaria*, & *Persa*.
Antidhac, ante hac. Plaut. *Amphitr.* Salutare advenientem me solebas antidhac. Idem *Aulul.* sc. 5. a. 2. Cui in re tali subvenisti antidhac. Item, Nam tu me antidhac summum habuisti comitem consilii tuis. Idem *Pseud.* sc. 2. a. 1. & sc. 2. a. 2.
Antidōra, Remuneraciones quæ à nobis pro acceptis pecuniis vel beneficiis, seu officiis redduntur. ἔπι λυθ. schillām. ἀντιδωρα. GALL. Recompense d'un don, la pareille. ITAL. Rimunerazione, guiderdone. GERM. Widergeltung, ein Gegenschencf. HISP. Galardon. ANGL. The recompensation of an gift. } Ulpianus tit. de petition. hereditatis: Planè si antidora acceperunt, dicendum est eatenus locupletiores factos, qua-

rentis acceperunt, velut genus quoddam hoc esset permutationis.
Antidosis, ἀντιδοσις. Latine Retributio: significat enim quicquid ex adverso datur: ab ἀντιδοσις, retribuo.
Antidotum, Remedium quod contra venena, aut morbos quos timemus datur, vulgò *preservativum* vocant. ἔπι λυθ. ἔπι λυθ. ἀντιδοτον. GALL. Contrepoison, remede contre le poison ou venin, *preservatif*. ITAL. Rimedio contra veneno. GERM. Antyney wider gifte. HISP. Medicina contra ponçonia. ANCL. A remedie or drink against venom. } ex ἀντι δὲ δῶμι, id est, Contra & dō: nam contraria contrariis curantur. Quintil. lib. 7. Tyrannus suspicatus à medico suo datum sibi venenum, torfit eum. Et quum id dedisse se negaret, accersit alterum medicum. Ille datum ei venenum dixit, sed se antidotum datum medicum. Ille datum ei venenum dixit, sed se antidotum datum medicum. Ille datum ei venenum dixit, sed se antidotum datum medicum. Ille datum ei venenum dixit, sed se antidotum datum medicum.
Antifatum, pro lucro dotali: seu Antefatum IC. Ultramontanis.
 || **Antigena**, ὁ ἀντιγενεῖς, antegenitus. Gloss. vetus. ||
Antigenēs, ἀντιγενής. Nomen pueri rustici, apud Virgilium in *Daphnide*,
At tu sume pedum, quod me quum sape rogaret,
Non tulit Antigenes.
Antigenidēs, ἀντιγενίδης, autore Suida, Thebanus musicus, tibicen. Philoxeni discipulus, qui primus calceamentis Milesiis lascivioribus usus fuisse dicitur. Huius meminit Plin. lib. 16. cap. 36. Hic etiam, ut autor est Cic. in *Bruto*, discipulo frigenti ad populum ait, Mihi canē & Musis. De eo vide Gellium lib. 15. & 17. Valer. lib. 3. cap. 7.
Antigēriō, seu Antegeriō, veteres pro valde, & pro statim utebantur, quasi antequam res gereretur. Festus. Item pro oppidō. Fab. lib. 8. cap. 3.
Antigōnē, ἀντιγονή, OEdipodis Thebanorum regis filia, quæ patri cæco à Creonte in exilium actō, se viæ ducem præbuit: fratribusque suis Polynici & Eteocli mutua cæde interemptis, contra Creontis edictum, funebre officium præstitit: ob quam pietatem postea unâ cum Argia Polynicis conjugē iussu tyranni est interfecta. Hæmon quoque nobilis adolescens, qui mutuo eius amore tenebatur, sua scēse manu ad tumulum eius iugulavit. Fuit etiam hoc nomine una filiarum Laomedontis, quam quum formæ suæ fiducia nimis arrogantem reddidisset, à Iunone in ciconiam mutata est. Vide Ovid. lib. 6. *Metam.*
Antigōniā, ἀντιγονία, oppidum Troadis, Romanorum colonia; quæ & Troas, & Alexandria dicta est. Plin. lib. 5. cap. 33. & Strabo lib. 13. Est præterea ejuſdem nominis oppidum in Arcadia, non procul à Tegea. Plin. lib. 4. cap. 6.
Antigōnūs, ἀντιγονεύς, nomen proprium regis Macedonum, qui ob multa sua in Græcos beneficia Evergetes est dictus. Nam quum Cleomenem Lacedæmoniorum regem prælio vicisset, Spartamque cepisset, militem victorem ab omni injuria continuit, pristinamque civitati libertatem restituit.
 || **ANTIGRAPHE**, rescriptio. Contraria accusatio. Item rescriptum, Scriban. ||
Antigraphus, cancellarius. In *Novella* 10. Cancellarius distinguitur à notariis, & dignior est illis. Hi in apertione testamentorum, quæ apud Quæstorem aperiebantur, colligebant, & exhibebant testes, & hæredes ab intestato, & legatarios, aliòsque omnes qui quacunque de causa adesse debebant. Unum igitur solidum primo Cancellario dari iubet illa *Novella*, & duobus notariis unum pro aperiendo testamento. In legibus quoque Longobardorum cancellarii separantur à notariis, l. 2. tit. 40. Volumus ut nullus cancellarius pro ullo iudicio aut scripto aliquid amplius accipere nudeat, nisi dimidiam libram argenti de maioribus scriptis: de minoribus autem infra dimidiam libram. Et paulò post: Notarii autem hoc iurare debent, quod nullum scriptum falsum faciant. Cancellarius est ἀντιγραφεύς, notarius γραμματεύς.
Antigrāpheus, ἀντιγραφεύς. GALL. Contrerolleur. ITAL. Contraſcrittore. GERM. Zinsſchreiber / Rentschreiber. HISP. El que debuxa sacando de otra cosa. ANGL. A contreroller. } Dicitur, cui id muneris iunctum, ut observet pecuniam, quam in usum principis, vel civitatis collegerunt exactores. Hos Cicero Custodes appellat in oratione pro lege Agraria contra Rullum, & de reditu suo, & Ulpian. lib. 3. D. de administ. tutor. Budæus in *Annotationibus*.
Antigrāphum, ἀντιγραφή, dicebatur Antigraphorum nota, sive diversum exemplar.
 || **Antilegomena**, ἀντιλεγόμενα, contradicentia. || GALL. Contredits entre les parties.
Antilēnā, ἄντιλένη. ἔπι λυθ. ἔπι λυθ. GALL. Poitral de cheval. ITAL. Pettorale. GERM. Ein brustriemen. HISP. Petral de bestias. ANGL. A peitree for a horse. } Qua pectus iumentum cingitur: sicut Postilena, quæ sub cauda ponitur.
Antilēpsis, ἀντιλέψις, Græcè dicitur, quam Latini intercessionem, vel interjectionem nominant.
Antilibānūs, ἀντιλίβανος, mons est Libano oppositus, non procul à Sidonio mari incipiens, & ad montes Arabiæ desinens, qui sunt supra Damascum. Vide Strab. lib. 16.
Antilōchūs, ἀντιλόχος, Nestoris filius maior natus, quem in bello Trojano Memnon Auroræ filius interemit. Unde patris prece motus Achilles Memnona occidit. Ovidius autem vult ab Hectore fuisse occisum Antilocho. Ita enim ait in Epistola Penelopes:
Sive quis Antilocho narrabat in Hectore casum,
Antilochus nostri causa timoris erat.
Antilōgīā, ἀντιλογία, dici potest contradicentio, refragatio, vel quasi contraria oratio.
Antilytrum, ἀντιλύτρον, pretium quo redimuntur captivi in bello. Helych. GALL. La rançon d'un captif.
Antimāchūs, ἀντιμαχός, Colophonius poeta Græcus. Is quum poema quoddam obscurum in auditorio recitaret, atque omnes præter Platonem, quod minime illud intelligerent, discessissent: Plato mihi, in-

quit, pro omnibus. Hæc Cicero. De eodem Plutarchus in *Lysandro*. Hic aggressus belli Thebani materiam, vigesimumquartum volumen implevit antequam duces Thebas usque produceret. ¶ Antimachos quoque alios duos Suidas ponit, alterum Ægyptium, patria Hieropolitanum, qui Cosmopœciam heroico catmine conscripsit: alterum poetam Melicum cognomento Psecam. ¶ Fuit item præter hos etiam alius Antimachus Troianus, qui donis Alexandri, auroque corruptus, impedimento fuit, quominus Helena redderetur: quin pro concione Troianos hortatus est, ne Menelaum, dum legatus ad eos in urbem venisset cum Ulyssæ, redire ad suos sinerent: sed in urbe asservarent, trucidarentque, Hom. autore *lib. Iliad. 11*. Plaut. *Aul. sc. 6. a. 7*. Antimachus pater Lyconidis.

¶ Antimathon, contra mortem, ab *ἀντι* contra, & *μῆθος* mors, Hebr. ¶

Antimelon. { *ἄντιμον* *dudhaim*. *ἀντιμῆλον*. GALL. *Mandragore*. ITAL. *Mandragora*. HISP. *Mandragola*. ANGL. *A mandragore*. } Herba est Dioscoridi, quam alio nomine Mandragoram appellamus.

Antimensia sunt, quæ hodie nobis dicuntur Aræ, id est, quadræ marmoræ, quæ servant loco sacrarum mensarum.

¶ Antimeria, *ἀντιμέρεια*, partis unius pro alia positio, ab *ἀντι* pro, & *μέρος* pars: Nomen figuræ apud Grammaticos.

Antimētābolē, *ἀντιμῆταβόλη*, Latinè dici potest, Ex adverso mutatio: figura quæ verba declinata repetuntur: ut, Non ut edam vivo, sed ut vivam edo.

¶ Antimonium, aliter Stibium, quod vide.

Antinaulum, census nautis impositus ab Alexio Comneno. Nicetas, Buleng. ¶

Antinomīā, *ἀντινομία*, duarum legum dissidium, pugna. Quint. *lib. 7. cap. 8*. Proximum est de legibus contrariis dicere: quia inter omnes artium scriptores constat, in antinomia duos esse scripti & voluntatis status, &c.

Antinōea, *ἀντινόεια*, Stephano urbs Ægypti, ita dicta ab Antinoo Adiani amasio, ut scribit Hieronymus in *Isidorianum*.

Antinopōlis. Urbs.

Antinōus, *ἀντινόος*, nomen unius ex prociis Penelopes, apud Ovid. in *epist. Penelopes*. ¶ Fuit præterea Antinous puer quidam Bithynicus, tanta formæ elegantia ut Adrianus Cæsar, qui illum adamabat, templum ei apud Mantineam construxerit, & urbem quandam Ægypti Antinoeam à nomine eius appellaverit. Hæc Pausanias.

Antiochia. { *ἄντιοχία* *chamath*. *ἀντιόχεια*. } Syriæ urbs est, ad Orontem fluvium sita, totius regionis caput, à Seleuco Nicanore condita, & à patris sui nomine Antiochia appellata, ut tradit Strabo *lib. 15*. Stephanus Byzantius duodecim alias enumerat ejusdem nominis urbes, quarum unam collocat in Lydia, & ab Antiocho Epiphane ita nominatam existimat. ¶ Alteram in Mesopotamia, quæ & Mygdonia, & Asibe appellatur: in qua Apollophanes Stoicus, & Pharnuchus Persicæ historiæ scriptor nati dicuntur, vulgò *Aleppa*. ¶ Tertiam in Pisidia constituit, cuius meminit & Strabo *lib. 12*. ¶ Quartam inter cavam Syriam & Arabiam, Semiramidis opus. ¶ Quintam in Cilicia, ad Pyramum fluvium. ¶ Sextam in Pieria, quæ & Arados à Syris appellatur. ¶ Septimam ad Callirhoem lacum. ¶ Octavam ad Taurum montem, in Comagena regione. ¶ Nonam in Scythia. ¶ Decimam in Caria, quæ & Pythopolis fuit appellata. ¶ Undecimam in Margiana, ab Antiocho Sotere conditam. ¶ Duodecimam eandem facit cum Tarso Ciliciæ oppido. Hinc Antiochenus, & Antiochenis, *ἀντιόχειος*, *ἀντιόχειος*.

Antiochus, *ἀντιόχος*. Nomen secundi regis Syriæ, Seleuci filii, huius nominis primi, qui Soter cognominatus est, & regnavit annis XX. ¶ Secundus Antiochus, huius filius, dictus Achios, regnavit annis XX. veneno ab uxore Laodicea extinctus. ¶ Tertius Antiochus Galericus. ¶ Quartus Antiochus, Rex, cognomento Magnus, regnavit annis XXXVI. Dicitur esse etiam Hierax, quod accipitris more irapiendis alienis vitam duceret. Hic Ptolemæum Philometorem prælio superavit. ¶ Quintus Antiochus Syriæ rex, dictus nobilis, sive illustris, qui regnavit annis XI. Hic Hierosolymam destruxit, & multa mala intulit Iudæis. ¶ Sextus Antiochus Syriæ & Asiæ rex, dictus est Eupator. ¶ Fuit & alius Antiochus Ascalonita, Philosophus, Ciceronis Brutique præceptor. Anthiocum bellum, Patere. *lib. 2*.

Antiope, *ἀντιόπη*, Nyctæi filia fuit, & uxor Lyci Thebanorum regis. Hanc quum Iupiter in Satyrum muratus compressisset, Lycus repudiavit, uxoremque Dirce superinduxit, quæ Antiope in carcerem conjecit. Verum instante partus tempore, illa ruptis vinculis in Cithæronem montem se recepit, ubi & Amphionem & Zetum peperit: qui à pastoribus inventi & educati, maternæ injuriæ ultores extiterunt, Lyco cum Dirce uxore interfecto. Unde locus factus Proverbio, Antiope luctus, *Ἀντιόπης ἄλγος*. Dicit consuevit ubi quis immerens calamitatibus affligitur, deinde malis eximitur. Alii paulò aliter tradunt hanc fabulam, Lycum non maritum Antiope, sed fratrem Nyctæi.

¶ Antios, i. e. excruciator. Fest.

Antiofa, *ἀντιόφια*, id est saltatrix. Gloss. Item Antium *τὰ ἄντια*, *ἀντιόφια*: qui genit. ab antes. Ergo ab ordine vitium positarum saltatio. ¶

Antipagmenta, vide *Antipagmenta*. In Festo legitur antipagmenta.

Antiparastasis, *ἀντιπαράστασις*, figura est frequens Demostheni & Ciceroni, habens confessionem quandam conjunctam cum majore inficiatione. Sic Demosthenes adversus Leptinem, ubi docuit etiam apud majores in usu fuisse, ut viris fortibus præmia perfolverentur, postea ostendit, se sine causæ detrimento, ejus contrarium posse confiteri, neque ex eo sequi, immunitates illa ætate viris de republica benemeritis concessas, sine manifesta aliqua culpa esse eripiendas, nisi ostenderet adversarius, idem quoque à majoribus esse factitatum. Sic etiam Cic. in *Orat. pro Rabirio Posthumo*, ubi ostendit falsum esse, Rabirii manu occisum esse Saturninum, subdit: Si integrum sibi esset, libentissimè se hoc confessurum, & meritum eo nomine præmium petitarum, quòd civem seditiosum è medio sustulisset.

¶ Antipascha, septimana secunda post Pascha Pentecostarum. Lex. gr. b. ¶

Antipater, *ἀντίπατρος*, nomen proprium poetæ Sidonii, seu ex Tyro Phœnicæ, Stoicæ sectæ, qui post Panætium de officiis scripsit. Hic quo die natus fuit, eodem quotannis febre laboravit. Et quum diu vixisset, postquam ætatis suæ tempus destinatum appropinquasset, eo die & eodem morbi genere consumptus est. Hic Antipater nobili epigrammate in *Sappho*, decimam inter Musas eam cooptat. Ex tempore innumerabiles penè versus faciebat, ut testantur Cicero & Quintilianus. ¶ Antipater alius, Iolai filius fuit, è Paliura civitate Macedonia, miles Philippi, deinde inter Alexandri duces, & regni successor, discipulus & ipse Aristotelis, vir præter scientiam rei militaris litteratissimus, ut tradit Suidas. De hoc Antipatro sic scribit Plutarchus: Antipater successor Alexandri in regno Macedonia, post bellum Atheniensibus illatum, legatis ad eum de pace venientibus, quorum princeps erat Xenocrates, respondit se in amicitia permansturum, si sibi Demosthenes, & Hyperides dederentur: si eius præsidium in Munichiam, id est, Athenarum arcem recepissent: si denique absumptam in eo bello pecuniam, acceptaque damna refarcirent. Quibus illi conditionibus consenserunt. ¶ Item Antipater Tyrius, Philosophus Stoicus, & Cætonis Uricensis præceptor, ut author est Plutarch. in *Cat.* ¶ Alius item Tarsensis philosophus, ut idem author est. ¶ Fuit præterea Antipater Herodis regis pater, Ascalonita, vir maximus, & potentia præditus: de quo Volaterranus in *historia Hierosolymitana*. ¶ Fuit & Antipater Hieropolitanus, Sophista nobilis, præceptor liberorum Severi principis, cuius etiam res gestas scripsit, ac eidem magister epistolarum fuit, ut est autor Philostratus. ¶ Fuere & alii eius nominis, inter quos fuit Cassandri Macedonum regis filius.

Antipater, *ἀντίπατρος*, gemmæ nigrae species, non translucens, quæ in lacte decocta, id myrrhæ simile facit. Plin. *lib. 37. cap. 10*.

Antipathia, *ἀντιπάθεια*, naturalis rerum differentia, sive repugnantia: ad verbum sonat contrapassionem, cui opponitur Sympathia, *συμπάθεια*, quæ mutuam quandam rerum inter se cognationem significat. Plin. *lib. 32. cap. 2*. Quod ad repugnantiam rerum attinet, quam Græci antipathiam vocant, nihil est venenatius unquam, quam in mari pastinaca. Idem *lib. 34. cap. 15*. A rubigine vindicator cerussa & gypso, & liquida pisce. Hæc est temperatura, à Græcis antipathia dicta. Est igitur antipathia inter ea, quæ veluti naturali quodam odio inter se dissident, ut brassica antipathiam quandam habet cum vite. Contra ostrea & concha sympathiam habeat, quòd plenilunio plena sint, & decrecente luna decrecant.

Antipelargis, & Antipelargos, sive Antipelargia, Remuneratio, mutua beneficiorum compensatio. { *ἀντιπέλαργος*. *ἀντιπέλαργος*. GALL. *Recompense*, *la pareille*. ITAL. *Retributione de benefici*. GERM. *Widergältung der empfangen gutthaten*. HISP. *Retribucion del bien hecho*. ANGL. *The lyk recompensation*. } Græci enim *ἀντιπέλαργος* vocant, de nobis benemeritis officiorum vicissitudine respondere. Sumpta est metaphora à ciconiis, quas illi *πέλαργος* vocant. Illis enim naturalis quædam pietas insita est, qua parentes senio defectos alunt, & quum sub hyemem mutanda sedes est, eos inter se medios recipiunt, & deficientes alii sustinent. Quod etiam Latini quidam ad imitationem Græcorum Ciconia vocaverunt.

¶ Antipelargia, *ἀντιπέλαργία*, beneficii relatio. ¶

Antiperistasis, *ἀντιπέριστασις*, Latinè circumobstantia, reciproca compressio undique circumfusa, per quam ubi calidum est, inde frigus expellitur: ubi frigidum est, inde calor expellitur. Hinc putei per hybernium tempus calent, quia illò se calor contulit, cedens frigori superiora possidenti.

¶ Antiphasis figura, *ἀντιφασις*, ut antiphrasis, ab *ἀντίφασις* contradico. ¶

Antiphates, *ἀντιφάτης*, Rex fuit Læstrygonum, Melampodis, seu ut alii volunt, Lami filius, qui Formiarum oppidum condidit. Hic cum cæteris Læstrygonibus humana carne vescabatur. Politianus, *Et Lamium Antiphaten*, & *virgam*, & *pocula Circes*. Dicitur & Antiphateus, alius filius nothus Sarpedonis, ut est apud Virg. *lib. 9*. *Et primum Antiphaten, is enim se primus agebat* *Thebana de gente nothum Sarpedonis alii*. Hic Æneam in Italiam sequutus, à Turno Rutulorum rege occisus est.

Antiphellus, *ἀντιφῆλλος*, oppidum Lyciæ apud Plin. *lib. 5. c. 27*.

Antipherna, *ἀντιφέρνη*, juncto ex *ἀντι*, & *φέρνη*, nomine: dicuntur apud Iurisconsultos ea, quæ maritus constante matrimonio uxori suæ quasi remunerandæ dotis causa largitur. Hotom. ex Codice Iuris.

Antiphon, *ἀντιφών*, Rhamnusi orator antiquus, Athenis præcepta dicendi tradidit, teste Quintiliano: quo neminem meliùs oravisse causam capitis, quum se ipse defenderet, locuples est author Thuc. *lib. 9*. huius meminit Cicero in *Bruto*.

Antiphus, *ἀντιφῶς*, Priami filius ex Hecuba, quem Agamemnon unà cum Ifo fratre, sed illegitimo thoro nato, in bello Trojano interfecit. ¶ Antiphus, filius Thesali, & nepos Herculis, qui cum fratre Philippo dux triginta navium cum aliis Græcis ad Trojam navigavit, ut est apud Hom. *lib. Iliad. 2*.

Antiphonia, *ἀντιφώνια*. Vox reciproca duobus choris alternatim psallentibus. Antiphonas Græci primi composuerunt, & apud Latinos sanctus Ambrosius instituit. Exhinc in cunctis regionibus Occiduis usus increbuit.

Antiphrasis, *ἀντιφρασις*, Sermo per contrarium intelligendus, ut Parca, quia nemini parcant. Sic Manes, quòd non sint boni: Manum enim antiqui bonum dicebant.

Antipodes, *ἀντιπόδες*, dicuntur terræ incolæ, qui contra nos positi sunt contrariis vestigiis, vel qui adversa nobis, ut Cicero loquitur, urgent vestigia. Cic. *4. Acad.* Nonne etiam dicitis esse è regione nobis è contraria parte terræ, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis? Declinatur Antipus, tripodis, vel antipodos. De his copiosè Ioachimus Vadianus in *Melan.*

Antipollis, *ἀντιπόλις*, apud Ptol. urbis nomen est in Gallia Narbonensi, Galli pauculis literis immutatis, etiam hodie *Antiblans* vocant.

Antipophora,

Antiprophora, vide *Antypophora*.
Antiprosis, ἀντίπρωσις, figura est quando casus pro casu ponitur: ut, Urbem quam statuo vestra est. Componitur enim ex ἀντί pro, & πρῶσι casus, ἀπὸ πρῶσι, cado.
Antipyrus, ἀντιπυρρῶ, urbs Libyæ est Marmaricæ, quæ eadem esse creditur, quam vulgò *Luchis* vocant.
Antiquus, ἄντικυ, vetus, priscus, ab Ante & xum, ut Varroni placet. ἄντικυ kadmon, πρῆν βαρτικ, ὠψι jafchisch. ἀντικυ, παλαιός. GALL. *Anticieu, antique, vieux ou vieil.* ITAL. *Antico.* GERM. *Alt.* HISP. *Antiguo* ò *viejo.* ANGL. *Ancient, old.* Virg. *Georg.*
Antiquasque domos avium.
 Vir antiquus & gravis. Velleius. Plaut. *Mofell. sc. 2. a. 2.* Scelus iamdiu factum antiquum & vetus. Antiquum ad eò id nunc factum invenimus. Item, Alcmenam Iupiter redigit antiquam coniugis in concordiam. Idem *Amph. sc. 2. a. 1.* Cum uxore. Idema in *Capt. sc. 2. a. 1.* Ibid. *sc. 1. a. 5.* Antiquis adolescens moribus. Idem *Capt. sc. 2. a. 1.* Antiquum poetam audivi scripsisse. Idem *Cur. sc. 1. a. 5.* Amicitia est antiqua (mibi cum illo.) Idem *Pseud. sc. 1. a. 1.* Fricari se ex antiquo volunt. Idem *Pseud. sc. 7. a. 4.* (i. de more veteri.)
Iam mihi canities, pulsus melioribus annis,
Venerat, antiquas miscueratque comas.
 Ovid. *Eleg. ult. lib. 4. Trist.*
Rugæque in antiqua fronte senilis erit.
 Idem *Eleg. 7. lib. 3. Trist.*
 Neque prius, neque antiquius habuit. Velleius. Quoniam verò quæ antiquiora sunt, serè meliora esse consueverunt, ut mores, vinum, & similia; factum est, ut antiquum pro probò, bono, & simplici dicamus. Terent. in *Andr.* Pol Crito hospes, antiquum obtines. Cicer. *pro Sext. Rosc.* In qua muliere vestigia antiqui officii remanent. Sic & antiquius dicimus pro meliore, chariore, potiore, ἀντικυότερος, πεπεγυότερος. Cicer. *ad Attic. lib. 1.* Nihil mihi antiquius nostra amicitia est. Idem *1. de Invent.* Qui pauperes sunt, iis antiquior officio pecunia est. Antiqui homines, pro optimis & probatissimis. Idem *pro Rosc. Amerino.* Usque ad eò autem ille pertimuerat, ut mori mallet quàm de his rebus Syllam doceri. Homines antiqui, qui ex sua natura ceteros fingeret. Antiquus etiam dicitur, qui nobis ex longo & diuturno tēpore conjunctus est, ut Antiquus amicus, antiquus hospes. Plaut. *Bacchid.* Antiquum pro Pristino. Terent. *Adelph.* Eandem illam rationem antiquam obtine. Antiquos pro Iudæis accipit Chrysol. *serm. 38.* Proverbialiter dicimus, Per antiquum diem, Διὰ παλαιὰς ἡμερας, de re admodum obsoleta, priscæque. Refertur à Diogeniano. Finitimum illi, quod hodie non inficè iactatur in scholis Philosophorum, Magno Platonis anno. Antiquus tamen, & Vetus, ita à Corn. Frontone distinguuntur in *differ. vocab.* ut Antiquum dicatur id, quod memoriam etiam Patrum excessit: Vetus verò id, quod multorum annorum est, aut mensium.
Antiquarius, a, um, qui verba ab usu remota, & commentarios Pontificum, & vetustissima scædera, & exoletos scrutatur autores, ut ex his contrahat, quæ non intelligantur, utque quædam solas scire videatur. ἄντικυραίου. GALL. *Curieux de l'antiquité.* ITAL. *Amatore de l'antiquità.* GERM. *Das mit steis alte wort brauchet/ die nie mandis virsteh.* HISP. *Amador de las antigüedades.* ANGL. *A favourer of antiquitie.* Juvenal. *Satyr. 6.*
Ignoròsque mihi tenet antiquaria versus.
 Suet. in *August.* Cacozeleos & antiquarios pari studio sprevit.
Antiquitas, vetustas. ἄντικυ κέδημ. ἀντικυμὸς. GALL. *Antiquité, ancienneté.* ITAL. *Antiquità, vecchiezza.* GERM. *Die ete.* HISP. *Antigüedad* ò *vejez.* ANGL. *Antiquitie, ancietie.* Cic. *1. de Finib.* Quod quàm magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam fabulis multis, tamque variis ab ultima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria reperiuntur. Antiquitates Rom. Gell. *cap. 12. lib. 23.* Multæ antiquitatis homo, Virg. *Senec. cap. 17. de Consol. ad Helv.* Si illi simplex antiquitas contigisset. Antiquitas, pro ipsi antiquis. Plin. *lib. 12. cap. 19.* Cinnamomum & casias fabulosa narravit antiquitas. Item in alio significato accipitur apud Salustium, Servio teste: Tantum antiquitatis, curæque majoribus pro Italica gente fuit, id est, antiqui & præcipui amoris, sive charitatis, ab eo quod est antiquum pro charo.
Antiquitas, ἄντικυ κέδημ. ἀντικυμὸς, πρῶσι. GALL. *Anciennement, d'ancienneté.* ITAL. *Per il passato & anticamente.* GERM. *Don alter her/Don alten zeiten her.* HISP. *Antigua y viejamente.* ANGL. *In olde tymes.* Idem quod olim, vel temporum antiquorum. Cæsar. *lib. 6. de bell. Gall.* Quod summa autoritas antiquitas erat in Heduis. Antiquitas, i. ex omni antiquitate. Cæsar *lib. 2. de bell. ciu.*
Antiquo, as, Aboleo, abrogo, irritum facio. ἄντικυ βίλημ, ἄντικυ βίλημ. ἄντικυ βίλημ. GALL. *Abolir, mettre hors d'usage, descrier.* ITAL. *Vetare, scancellare, indebilire, far vano.* GERM. *Abthung/ hinweg thun/ Dntreffig machen.* HISP. *Quitar de uso lo antiguo.* ANGL. *To abolish, to put out of use.* Unde legem antiquatam dicimus, quam populus suffragiis suis improbat, nec perferri passus est. Abrogata autem dicimus legem, quæ quum accepta fuerit, & perlatâ, postea contraria lege fuerit sublata. Livius, Omnium rerum causa vobis antiquandas censeo istas rogationes. Cic. *3. de leg.* Vos item, ut video, legem antiquastis sine tabella. Sed apud Festum Antiquare est in morem pristinum reducere, hoc est, nihil innovare, & in antiquo, seu primo statu relinquere.
Antiquatio, onis, verbale. Abolitio, abrogatio. ἄντικυ βίλημ. ἀντικυ βίλημ. ἀντικυ βίλημ. GALL. *Descriement, abolition.* ITAL. *Scancellamento.* GERM. *Abstellung/castierung.* HISP. *Quitamiento del antiguo.* ANGL. *Abolishing putting out of use.* Gell. Facta mox est antiquatio legis.
Antiquè, adverb. Hoc est, ad morem antiquorum: ut, Antiquè dictum. ἄντικυ κέδημ. ἀντικυμὸς. GALL. *Antiquement, à la maniere antique.* ITAL. *Anticamente.* GERM. *Auff alte gattung/ Altfrantzisch.* HISP. *Antigua y viejamente.* ANGL. *Ancientlie, efter the manner of the ancienes.* Horatius *2. epist.*

Si quadam minus antiquè, si pleraque durè
Dicere credat eos.
Antirrhium, ἀντιρρῖον, Promontorium est Ætolix, situm ad ipsum sinus Corinthiaci ostium, è regione Rhii, quod est Achaix promontorium; ab Antirrhio septem tantum stadiorum freto divisum. Thucydides utrumque Rhium appellat, cognominibus tantum ea distinguens: Nam quod in Peloponneso est, Achaicum cognominat: alterum Molycrium, à vicina urbe Molycria.
Antirrhinum, ἀντιρρῖον, herba est eadem cum illa, quam supra Anarrhinon appellavimus, de quo vide Plinium *lib. 25. cap. 10.* & ea quæ supra annotavimus in dictione *Anarrhinon.*
Antisagittator, ἀντισαγῖταιος, dux sagittariorum, sive levis armaturæ: Leo *const. 3.* vocat etiam ἀντισαγῖταιος, & ἀντισαγῖταιος.
Antiscorodon, ἀντισκοροδον. Herba est ex generibus allii, quæ & Ulpicum, & Allium Cyprium appellatur. Vide *Plan. lib. 19. cap. 6.*
Antiphistis, ἀντιφιστις. Quintil. Urbanæque Virginius interrogavit de quodam suo antiphistis, quod millia passuum declamasset.
Antispastus, ἀντισπαστος, in contrarium abstractus. In poetica est pes constans prima brevi, secunda & tertia longis, & quarta brevi: ut Ἀλξῆσθῶν: ἀντισπαστος est in contrariam partem traho.
Antispoda, sive Antispodia, ἀντισποδα Dioscoridi, ἀντισποδα Galeno, vocantur à medicis omnia ea, quæ eandem cum spodio habent facultatem, quæque in spodii inopia pro eo possunt supponi. Quid autem sit Spodus, sive Spodium, vide suo loco.
Antisinos, quod hic corruptè legebatur, vide *Asteismos.*
Antissa, ἀντισσα Stephano, Leibi insulæ oppidum est, ex quo Terpanter nobilis Citharædus originem traxit. Gentile Antissæus, ἀντισσαίος.
Antistasis, figura, cum idem repetitur contrario sensu. Item reluctatio, resistentia. Antistatus, us, eminentia. Tertull. ||
Antistes, itis, ex Ante & sto, tam fœminini, quàm masculini generis, à verbo antiquo Antisto, pro antesto, quod ceterum antestet, id est, excellat. Primarius unius templi sacerdos. ἄντικυ τῶν chobên harôsch, ἄντικυ τῶν pakid, ἄντικυ τῶν nagidh. ἀντισσῆς ἢ ἀποσῆς. GALL. *Premier entre les autres, Prelat, President.* ITAL. *Antiste, presidente.* GERM. *Ein vorstender/ ein Prelat.* HISP. *Prelado, Presidente.* ANGL. *A bis hopet Prelat, a President.* Ovid. *4. de Pont.*
Non sinit illa sui vanas Antistitis unquam
Esse preces.
 Idem *Eleg. ult. lib. 3. Trist.*
Cultor & antistites doctorum sancte virorum.
 Gell. *cap. 4. lib. 14.* Iustitix antistes, iudex est. Livius *1. ab Urbe.* Potitii ab Evandro edocti, antistites sacri ejus per multas ætates fuerunt. Valer. *lib. 1.* Ne deæ vetustis ritibus perita decisset antistes. Per translationem verò Antistes dicitur, qui in re aliqua excellit, atque principatum tenet. Unde Servius Sulpitius, Quint. teste *lib. 12. c. 1.* Iuris antistes appellatus est. Item Plato sapientiæ antistes.
Antistita, x, ἄντικυ τῶν ἀποσῆς. GALL. *Abesse, qui a charge des choses saintes.* ITAL. *Abadessa, ò prioressa.* GERM. *Ein vorstenderin/ als ein Priorin/ oder abtissin.* HISP. *Muger prelada, ò abadessa.* ANGL. *An abesse.* Gell. *lib. 13. cap. 19.* Sacerdotes quoque fœminas M. Cic. Antistitas dicit: Sacerdotes, inquit, Cereris atque illius fani antistita. Sic enim locus in Verrem, quem hic citat Gell. legendus est, præter Gellium etiam Prisciano autore. Antistita item apud Varronem, Pollionem, Severum, teste Charit. *lib. 1. Ovid. 13. Metam.*
 — Antistita Phœbi.
Antistitium, Excellentia, Antistitis dignitas. ἄντικυ τῶν pekaddâb. ἀντικυ τῶν pekaddâb. GALL. *Eminencia, excellence.* ITAL. *Excellenza.* GERM. *Zûntreffens heit.* HISP. *Prelacia.* ANGL. *The prelatish dignitie.* Marcianus Capella, Antistitio præmebat Athanasius.
Antistitor, Præses, præfectus, quasi antestator. ἄντικυ τῶν schotér, ἄντικυ τῶν nasi. ἀντικυ τῶν. GALL. *Le maistr de l'œuvre.* ITAL. *Presidente, prefetto.* GERM. *Ein sârgetsetzer/ vorstender.* HISP. *Prelado, presidente.* ANGL. *A president, the maistr ò any worke.* Colum. *lib. 4.* Neque enim singulis totidem antistitores possit dare, qui observent, quique præcipiant, ne acerba uva demetantur. Nonnulli tamen hic legunt Antistites.
Antisthenes, ἀντισθένης, Socraticus philosophus, acutus magis, quàm eruditus, præceptor Diogenis. Hic quum magno auditorum concursu docuisset Rhetoricam, audito Socrate, dixisse fertur ad discipulos, Abite, & magistrum querite: ego enim iam reperi, statimque quæ habebat, publicè distributis, nihil sibi præter palliolum reservavit. Patientiam, & duritiam in Socratico sermone adamavit, ut scribit Cicer. *lib. 3. de Orat. ad Q. frat.* Fuere item alii tres eodem nomine: unus è schola Heracliti, alius Ephesius, tertius Rhodius historicus, ut tradit Diogenes Laërtius.
Antisto, as, are, antiquum verbum, pro antesto, id est, antecello. ἄντικυ τῶν jathâr, ἄντικυ τῶν hothir. ἀντικυ τῶν. GALL. *Presider.* ITAL. *Essere presidente.* GERM. *Ein sârgetsetzer oder vorstender sin.* HISP. *ser presidente en alguna dignidad.* ANGL. *To have preheminence.* Cato *c. 156.* Brassica est, quæ omnibus oleribus antistat. Lucret. *lib. 5.*
Herculis antistare autem si facta putabis,
Longius à vera muliò ratione ferere.
 || Item Antistitem agere. Tertul. ||
Antistechon, ἀντιστεχόν, literarum permutatio, quum scilicet litera pro litera collocatur: ab ἀντί, pro, & τεχῆσι, elementum: ut Sella pro fedda, & Magalia pro magaria, l. pro: nam Magal pro Magar dicitur, qui Pœnorum lingua villam designat.
Antistrophe, ἀντιστροφή, dicitur quum inter conjuncta duo quæ à sese mutuo pendent, sit alterna conversio: ut Servus domini, & Dominus servi. Lyricis autem poetis Antistrophe est saltationis genus quo modò in dextram, modò in sinistram choros agerent, ac revoarent.
 || Antithalamus, cubiculum minus, thalamo vicinum, ubi famulicium dormit: ab ἀντί & θάλαμα, aliàs Proccetium. ||
Antitaurus, ἀντιταυρος, Fauri montis pars est, reliquis Tauri partibus opposita:

posita: insignis olim Comana civitate, & Bellonæ fano. Strab. lib. 11. & 12.

Antithesis, Color rhetoricus, quum contraria contrariis opponuntur. Quint. Contentionem vocat.

Antitheton, ἀντίθετον. Figura est, quum contrariis opponuntur contraria, ut apud Ovid. 1. Metam.

*Frigida pugnabant calidis, humentia siccis,
Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus.*

Perfusus,
— *crimina rasis*
Librat in antithetis, doctas posuisse figuras
Laudatur.

Cicer. ad Brutum, Semper hæc quæ Græci antitheta nominant, quum contrariis opponuntur contraria, numerum oratorum necessitate efficiunt.

Antistropheon. Gell. cap. ult. lib. 9.

Antitypum, ἀντίτυπον; Latine exemplar similis formæ, vel contrarium.

Antivestrum, Promontorium Britannia, quod etiam dicitur Bolerium, apud Ptolomæum, Diodoro Bellenium, vulgò S. Burien, in Cornuba, seu Cornavalia.

Antium, ἀντίον, vulgò Nettuno. Urbs Latii, Volturnum caput, Romanorum colonia: dictum, quod ante alias urbes in ipso littore sita sit ad otium rerumque urbanarum variationem accommodata. Habebat hæc urbs celeberrimum Fortunæ templum. Horat. 1. Carm. O diva gratum quæ regis Antium. Sueton. in Calig. cap. 57. Antiatinae fortes. Hinc Antiaties dicti sunt urbis huius incolæ: de quibus vide supra suo loco.

Antlare, ἀντλάω, vetustissimi dicebant pro haurire, verbo à Græcis mutato. Livius Andronicus, Florem antlabant liberi ex carchæsis. Hinc Exantlare, exhaurire, de quo infra.

Antlia, ἄντλη, machina ad hauriendam aquam. Ἐν τῷ μασχέων. ἀντλία. Gall. Un engin à tirer de l'eau. Ital. Instrumento con che si cava aqua. GERM. Ein instrument damit man wasser schöpft. HISP. Anoria para sacar agua. ANGL. A siphon to draw water. Nam ἀντλή, Latinis haurire est. Martialis. lib. 6.

Curva laboratas antlia tollit aquas.

Et Fest. Antlare, haurire: à Græco ἀντλή, id est, haurio. Liv. Florem antlabant liberi ex carchæsis.

Antoecia, ἀντοικία, populi trans æquinoctialem habitantes circulum, totque graduum latitudine ab eodem Austrum versus distantes, quot nos versus Septentrionem. Ita dicti, quod zonam nobis non contrariam, ut Antipodes, sed diversam incolant. GERM. Die gegenwohner des Erdtrichs. Doch nit also das ire süß gentslich gegen unsers gewens der sein.

Anton, Hercules filius. Unde Antonii. Plutar. in Antonio.

Antoninus, cognomento Pius, Romanorum Imperator, qui Ælio Adriano successit. Hic quum filium non haberet, M. Antonium Philosophum adoptavit, eumque moriens Imperii successorem reliquit. Fuit & Antoninus cognomine Caracalla, qui post Severum Romanum tenuit Imperium. Alius præterea cognomento Heliogabalus, qui Opilio Macrino successit.

Antoniüs, ἀντωνίου, nomen viri proprium. Antoniorum familia Romæ nobilissima, vetustissimaque fuit, utpotè quæ ab Antone Hercules filio & nominata & oriunda proditur.

Antoniüs Gnypho, ingenuus in Gallia natus, sed expositus, & à nutritore suo manumissus Romæ docuit Rhetoricam & poemata, in domo Iulii Cæsaris pueri adhuc. Cuius etiam scholam Cicero & alii nonnulli clari adolescentuli frequentasse dicuntur. Fuit alioqui miti facillique natura, nec unquam aliquid de mercedibus pactus, eoque plura ex discentium liberalitate consequutus est. Vixit annos quinquaginta. Ex Tranquillo.

Antoniüs Musa, Medicus fuit Augusti temporibus, qui Cæsarem periculosissime ægotantem, potu balneisque frigidis sanitati restituit. De hoc Plin. lib. 29. cap. 1. & Horat. lib. 1. epist.

M. Antonius orator, Triumviri avus, de quo scribit Cicero in Bruto: Nunc ad Antonium Crassumque pervenimus. Nam ego sic existimo, hos oratores fuisse maximos, & in his primùm cum Græcorum gloria Latine dicendi copiam æquatam. Omnia veniebant Antonio in mentem: eaque suo quæque loco, ubi plurimum proficere & valere possent, ut ab Imperatore equites, pedites, levis armatura, sic ab illo in maximè opportunitis orationis partibus collocabantur. Erat memoria summa, nulla meditationis suspicio, imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur: sed ita erat paratus, ut iudices illo dicente nonnunquam viderentur non satis parati ad cavendum fuisse. Verba ipsa non illa quidem elegantissimo fuerunt sermone, itaque diligenter loquendi laude caruit, neque tamen est admodum iniquitate loquutus: interfectus est à Mariana factione, unâ cum plurimis aliis clarissimis civibus, quorum capita in rostris pependere. De huius M. Antonii oratoris vita; legendus Plutar. in Mario. Antonii autem ab Antone Hercules filio, Plutar. in Antonio. Huius filii M. & C. Antonii fuere: quorum M. Antonius gratiâ Cortæ consulis, Cethegi factione in Senatu curationem rei frumentariæ & totius oræ maritimæ nactus, Siciliam & provincias omnes depopulatus est. Et ad postremum inferens Cretenibus bellum, ibi morbo interiit. Hunc Salustius ait perdendæ pecuniæ genitum, & vacuum à curis, nisi instantibus. Autor Pæd. C. Antonius, alter Oratoris filius, multos in Achaia spoliavit, nactus de exercitu Syllano equitum turmas: quo nomine à Græcis tractus est in ius ad M. Lucillum prætorem, qui ius inter peregrinos dicebat. Egit pro Græcis Cæsar etiam tum adolescentulus, & quum Lucullus id quod Græci postulabant decrevisset, appellavit Tribunus: iuravitque se ideo eurare, quod æquo iure uti non posset. Hunc Antonium Gellius & Lentulus Censor, sexennio post petitionem Consulatus, Senatu moverunt: causasque subscripserunt, quod socios diripiisset, quod iudicium recusasset, quod propter aris alieni magnitudinem prædia mancipasset, bonaque sua in potestate non haberet. Pædianus. Hunc item Cicero in Ferr. vocat in exercitu

Syllano prædonem, in introitu gladiatorem, in victoria quadrigarium. Nam inter eos fuit qui iussu Syllæ in Circensibus, quos ipse post victoriam fecit, quadrigas agitaverunt. Hic cum Cicerone Consul fuit, eique maximè est adversatus; ut qui Catilinæ conjurationi faveret. Placatus ab eo demùm pactione provinciæ, recteque de Republica sentire persuasus est. M. Antonio; Oratoris filio, tres filii fuerunt, M. L. & C. quorum M. Antonius postea Triumvir, causa & fax totius belli civilis extitit. Nam quum esset Tribunus plebis, Cæsarisque partibus in civitate tutandis sese imparem videret, unâ cum C. Curione (qui & ipse Tribunus plebis erat) conducto vehiculo, habituque maximè miserabili in Galliam ad Cæsarem profugit, eumque adhuc hærentem, ad bellum sine mora suscipiendum inflammavit. Cæsarem quoque occisum laudavit pro rostris: vestemque eius sanguinolentam ostendens & testamentum recitans, quo ille pop. Rom. drach. 73. viritum legaverat, perfecit ut percussores ob metum ab urbe profugerent. Deinde quum D. Brutum Mutinæ obsideret, hortante Cicerone à Senatu hostis iudicatus est: ab Hircio & Pansa Consulibus, & Octavio adhuc adulescentulo, ingenti prælio superatus. Post hæc Triumviratus fœdere inter eum & Lepidum ac Cæsarem inito, Brutum & Cassium in Macedonia apud Philippos superavit. Quo bello confecto, Octavius valetudinis causa Romam rediit: Antonius in Græciam Asiâque profectus, honore, quaquam versus proficisceretur, ingenti est exceptus. Quum illi Oriens, Augusto Occidens, Lepido Africa obtigisset, multos per Orientem reges & tetrarchas debellavit. Inter quos Antigonus Iudæorum regem securi percussit: quod antea Regum nulli contigit. Captus amore Cleopatæ, multa ipsius gratiâ nefanda admisit, eique regna multa concessit in Syria. Fulviam uxorem statim inito Triumviratu repudiavit, ac Octaviam Augusti sororem duxit: quam & ipsam deinde ob Cleopatram contempnit. Ad bellum Parthicum Ventidium Legatum misit, qui interfecto Paçoro, regis filio, ab Antonio missus Romam triumphavit. Inde Cleopatra in Ægyptum remissa, per Armeniam Arabiamque profectus, copias undique contraxit: cum Phraate Medorum rege prælio congressus, ac victor, eum ad Araxam fluvium persecutus est. Dein in Armeniam reversus, eius regem in triumphum Alexandriam duxit. Repudiata igitur Octavia, causa fuit inter eum & Octavium dissensionis, à quo postremò ad Actium navali prælio congregiens, superatus est: Alexandriamque confugiens, atque ibidem ab eodem obsessus gladio sponte occubuit, anno ætatis LVI. Huius viri illud in primis admirabile dicitur, quod in otio luxuriosissimus, in negotio laboriosissimus fuit. Nec ob res malè gestas quicquam de solita voluptate remisit. Hæc ex Plutarcho. L. Antonius Triumviri frater, apud Perusiam ab Octavio obsessus, fameque adactus venit in deditioem cum cæc. aliis: quibus, ut ait Florus in Epit. Livii, Octavius pepercit: at verò Tranquillus omnes ad aram Cæsaris necari crudeliter iussit. C. Antonius, Lucii & Marci frater, in Macedonia à Bruto captus, Ciceronis & Hortensii Manibus inferior missus est. Autor Plutar. in Antonio & Bruto. Antonius Iulianus rhetor Romæ, perquam fuit honesti atque humani ingenii: doctrina quoque ista utiliore ac delectabili, veterumque elegantiarum cura & memoria multa fuit. Ad hæc scripta omnia antiquiora tam curiosè spectabat, aut virtutes pensabat, aut vitia rimabatur, ut iudicium ab eo factum examullum diceres.

Antoniana, sunt Philippicæ Ciceronis contra Antonium. Gell. c. 2. lib. 13. & cap. 11. lib. 7.

Antonomasia, ἀντωνομασία, dici potest, pro nomine, id est vice nominis positio. Diomed. Antonomasia est vocabulum quod sine nomine positum, loco eius fungitur: ut est,

Arma virumque cano:

ibi intelligitur Æneas. Fit autem tribus modis: Ab animo, ut Magnanimus Anchisiades, id est, Æneas. A corpore: ut, Ipse arduus, id est, Polyphemus. Extrinsecus: ut, Infelix puer, atque impar congressus Achilli, hoc est, Troilus. Inde Antonomastic. s hoc est, per Antonomastiam.

Antra, arum, autore Festo dicuntur convalles, vel arborum intervalla.

Antronia, Pomponio Melæ civitas est Magnesiæ, regionis Thessaliæ, quæ Stephano & Straboni Antron, ἄντρον, dicitur: ab antris nimirum quoque nomine deducto, quorum magnam circa hanc urbem copiam fecerant molarum lapidum fodinæ. Circa hanc urbem procerissimi gignebantur asini: unde factum est, ut Antronius Asinus proverbio dicatur de homine corpulento & robusto: in quo tamen ingenium & animi vigor desiderentur.

Antruare, recurrere, Festus. Antruare, gratias referre. Truant, movent: truanam quoque vocant id, quo permovent coquentes extra. Vide Antruare supra.

Antrum, Specus, caverna. Ἐν τῷ μετὰ τὴν ἀντρον, ἀντρον, ἀντρον. Gall. Fosse sous terre, caverne, creux. Ital.antro, spelunca. GERM. Ein hule. HISP. La cueva. ANGL. A cave or denne. Dictum putant Antrum τῶν ἀντρον, quod est supplicio, quia in iis Deos, quos inesse putabant, venerabantur. Ovid. lib. 13. Metam.

Syvestribus abditus antris Philocteta.

Virg. 6. Æneid.

Excisum Euboicæ latus ingens rupis in antrum.

Mart. lib. 13.

Gaudet in effosis habitare cuniculus antris.

Item pro cavo. Virg. 4. Georg.

Fumicibusque cavis, exesaque arboris antro.

Antuerpia, urbs est Brabantia & Belgica totius emporium celeberrimum. Vulgus Germanorum Anterss appellat. Gall. Anvers. Ital. Anversa.

Anubias, adis, ἄνυβιας, à quibusdam dicitur herba, quæ notiore nomine Conyza appellatur, & vulgò Cimiria, seu Publicaria. Legitur hæc vox in quibusdam Dioscoridis exemplaribus: quam tamen à peritoribus inter nomenclaturas nothas, falsoque Dioscoridi attributas video.

Anubis, genitivum facit Anubis, vel anubidis, ἄνυβις, Lingua Ægyptiaca dicitur

Præque tot annorum curis, quas anxius egit.

Ovid. 13. *Metamorph.*

Anxiè, adverbium, sollicitè, curiosè. { בחרחרב charadhab. } Gall. Avec soing, fâcherie & chagrin. Ital. Ansamente, con affanno di cuore. Germ. Anghästiglich / Sorgfältiglich. Hisp. Congoxosamente. Ancl. Carefullie, curioustie. } Salust. in Iugurth. Nobis fati compertum est, illum magis honore Marii, quam injuria sua excruciarum, neque tam anxie laturum fuisse, si adempta provincia alii quam Mario traderetur. Plin. lib. 11. cap. 52. Ne in se quisque & anguria anxie querat.

Anxietas, & Anxietudo, proclivitas ad angorem, ipse Angor, & sollicitudo. { בחרחרב charadhab, דאבאב daabab. } Gall. Chagrin & soucy. Ital. Ansietà, affanno di cuore. Germ. Anghästigkeit / Sorgefältigkeit. Hisp. Congoxa. Ancl. Pensifenesse, carofulesse. } Cic. de Republ. ut citat Nonius, Quartaque anxietudo prona ad luctum, & increns semper. Plinius lib. 1. cap. 53. Quem eventui anxietate diximus mortuum. Juvenalis Satyra 13.

Perpetua anxietas, nec mensa tempore cessat.

Ita etiam Non. Accius, Pacuvius: in nonnullis codicibus legitur *anxietudo*.

Antifer, quasi angorem anxietatemque ferens, ἀλγιστος. Cic. lib. 2. Tuse. Nunc nunc lorum anxiferi torquent vertices. Ibid. 1. de Div.

Tu tamen anxiferas curas requiete relaxas.

Anxius, fluvius ex Armenio monte oriens, per Caucasum in Mesopotamiam defluit, & Pactolo flumini ex Caucaaso cadenti occurrit, unumque facti, in Euphratem demerguntur.

Anxur, tam masculini, quam neutrius generis, urbs est Italiae, quam nunc *Tarracinam* dicunt. Mart.

Sive salutaris candidus Anxur aquis.

Horat. 1. Ser. Sat. 5.

Millia cum pransi tria reppimus, atque subimus Impositum saxis late candentibus Anxur.

¶ Dicitur autem Anxur (ut Servius docet) quia illic colebatur Iupiter Imberbis, quem idcirco Anxurum, quasi ἀνὴρ ἄβρις, vocabant, quasi ἀνὴρ ἄβρις, hoc est, sine novacula. Virg. Aeneid. 7.

Circumque iugum, quævis Iuppiter Anxurus arvis Præsidet.

Anyger, sive Anygrus, vide supra Anigros.

Anytis, Aegypti rex est, autore Herod. lib. 2. Steph. urbs est Aegypti.

Anytus, ἀνύτης, Rhetor Atheniensis fuit, acerrimus Socratis inimicus, a quo & reus peractus est. Horat. 1. Ser. Sat. 5.

Qualia vincunt

Pythagoran Anytique reum, doctumque Platona.

De hoc vide Plutarch. in Vita Socratis.

AO

Ἄων, ἄων, Neptuni filius, ut dicit Lactantius, qui factione suorum ex Apulia pulsus, navigio ad Eubœam venit, & inde se in Bœotiam contulit, ubi populis montes habitantibus imperavit, eosque Aones ex suo nomine appellavit: a quibus Neptuni filius est habitus, quum Onchessi ditissimi cuiusdam Apuli filius fuerit, ex Parrichia conjugæ: filium Dyamantem reliquit, qui ei in regno successit. Perottus.

Ἄωνία, ἀωνία, regio Bœotiae, ab Aone rege Neptuni filio dicta, quem factione ex Apulia pulsus, in Bœotiam tradunt venisse, ac de suo nomine montanam regionem Bœotiae vocitasse Aoniam, & incolas ipsos Aonas.

Ἄωνίος, ἀωνίος, adjectivum. Ovid. 1. Metam.

Separat Aonios Aetia Phocis ab arvis.

Aoniae sorores. Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Et petere Aonia suadebant tuta Sorores Otia.

Aonius, ἄωνιος, patronymicum femininum, quo poetæ frequentissime utuntur pro ipsis Musis. Iuven. Sat. 7.

aptusque bibendis

Fontibus Aonidum.

Aoris, ἄορις. Aratis filius, venator & bellicosus, &c. Stephanus.

Aornos, ἄορνος, ἀορνια. Fuit petra apud Indos, præceps & invidia, & monumentis historicorum celebrata, ita dicta ob admirandam altitudinem, quasi ipsis etiam avibus inaccessa. Scribit Plutarchus, Alexandrum quum intellexisset hanc petram teneri ab homine meticuloso, dixisse, Nunc locus iste facillimus est captus. ¶ Est & Aornos locus in Epiro, ita dictus a pestifera avibus exhalatione, teste Plinio in Proœmiolib. 4. ¶ Hoc etiam nomine dictus fuit lacus inter Puteolas & Baias, qui postea Avernus est appellatus. Vide infra.

Aoros, ἄορος, Cretæ civitas, ab Aora Nympha ita appellata: quæ alio nomine Eleuthera dicitur, ab Eleuthere, uno ex Curetibus. Ex Steph.

Aorsis, ἄορσις, populi Scythiæ intra Imaum, quos Ptolomæus collocat non procul ab Iaxarte fluvio, qui in mare Hyrcanum defluit. Strabo lib. 11. duplites facit Aorsos, quorum alteros maris Caspii oram maxima ex parte tradidit tenuisse, alteros iuxta Tanaim habitasse, quos superiorum exules esse opinatur. Plin. verò lib. 4. cap. 12. Aorsos quosdam in Europa collocat iuxta Hamaxobios.

Aorta, ἄορτή, Arteria est omnium maxima, ex sinistro cordis ventriculo exoritur, spiritum vitalem in totum animantis corpus deferens: nativumque calorem per diastolen & systolen temperans. Hæc ubi primum a corde emerit, imparibus sectionibus bifariam dividitur: quarum altera, quæ minor est, sursum fertur, omnibus quæ sunt supra cor partibus, vasorum propagines præbitura. Altera, quæ major est, fertur deorsum, partibus omnibus inferioribus arterias immittens. Ex Galeno de dissectione arteriarum, & lib. 16. de usu partium.

Aorti, ἄορτις, populi sunt in finibus Thraciæ, Getis finitimi, non procul ab Istro. Meminit horum Plin. lib. 4. cap. 11.

Aōs, ἄως, fluvius est in ea parte Macedoniæ, quæ mari Adriatico adjacet, non procul ab Apollonia in mare illabens. Sunt qui Aantem appellant, teste Plin. lib. 3. cap. 3.

AP

¶ Apacia, musculi dorsuales. Lex. gr. b. ¶

Apai, ἀπαίοι, populi in Aethiopia sub Aegypto, Memnonibus ad Austrum proximi, de quibus Ptol. lib. 4. cap. 8.

Ἄπαγε, & apagete, Abigentis vox & fastidientis aliquid. { ἄπαγε, ἀπαγε. } Gall. Loing de là, arriere de là, retire toy. Ital. Levavia, levato via. Germ. Hinweg mit. Hisp. Quita day. Ancl. Hence away, away out of this. } Comici præcipue poetis usitata dictio, a verbo Græco ἀπάγω, quod significat abduco, abigo, removo. Plaut. in Cure. Apage hanc caniculam. Apage istanc caniculam, ibid. sc. 1. a. 5. Apage, Apage te à me (Neptune.) Idem Most. sc. 1. a. 2. Apage, non placet illa edificatio. Idem Milit. sc. 2. a. 2. Apage, non placet me hoc noctis esse. Idem Amph. Apage te à me, pestis te tenet. Ibid. Apage te Harpax, non places. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Fugam fingitis. Apage, non decet nos fugitivos imitari. Idem Capt. sc. 1. a. 2. Apuleius, Apagete factorem extremæ latrinæ. Vatin. ad Cic. Apagete cum nostro Sext. Servilio; nam mehercule ego illum quoque amo.

Ἀπαγέσις (quod & ipsum frequens est apud comicos.) Familiariter corripientis est, & significat Aufer, vel remove si vis. ἀπαγάγη. Apul. Apagésis iam cruentos deos. Vel etiam absolute, pro Abi si vis. Plaut. in Pæn. sc. 2. a. 1. Apagésis, negotii quantum in muliere una est.

¶ Apagoreusis, prohibitio, figura, ἀπαγορεύω prohibeo. ¶

Ἀπαλαστρί, ἀπαλαστρίοι. Græci vocant ignaros palastræ, hoc est, qui sese in lucta non exercuerunt.

Apalareus, idem est quod argentea patina.

Apamia, sive Apamea, ἀπάμεια, urbs celeberrima in Tetrapoli Syriæ, à Seleuco Nicanore condita, & à nomine uxoris eius ita appellata, ut testatur Strabo lib. 11. al. 11. ¶ Est & Apamia, Parthorum civitas, Heraclæ, & Rhagis finitima: de qua apud eundem lib. 11. ¶ Tertia est in ora maritima Bithyniæ, inter Rhyndaci & Ascanii ostia, Antiochi Epiphaniis opus, cuius meminit Stephanus, & Ptolom. lib. 5. cap. 1. ¶ Quartam collocat Plin. lib. 5. cap. 29. in eo ipso Marfyæ fluminis ostio, ubi scilicet Marfyas in Mæandrum influit, quam antea Celanas, deinde & Ciboton ait appellatam. Hanc Strabo ab Antiocho Sotere conditam scribit, & à nomine Apamiæ matris eius (quæ Artabaxi filia fuit, & uxor Seleuci Nicanoris) Apamiam fuisse appellatam. Fuit hæc urbs olim clarissima, totiusque Asiæ emporium post Ephesum celeberrimum.

Apameste, oppidum in ea Italiae parte, quæ olim Magna Græcia dicta est. Huius incolæ dicuntur Apamestini, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

¶ Apanarium, superior molæ pars. Lex. gr. b. ¶

Apannos, solpes. L. g. b. ¶

Aparctias, ἀπαρκτης, ventus ab arcto flans, hoc est, à Septentrione.

Ἀπαρτηνῆ, ἀπαρτηνῆ, Lappæ genus, quod alio nomine Philantropos appellatur, quod vestibibus hominum ad hærens, eos amare videatur.

Ἄπαρτε, ἀπαρτε, genus intybi, apud Theoph. quam Theodorus Fraudem convertit, eo quod gustantes amaritudine decipiat.

Ἄπαρθε, ἀπαρθε. Gall. Sans passion. Ital. Senza passione, & perturbatione. Germ. Ohn ansechtung vnd betrubnuß / Unbeweglich / am gemüt. Hisp. Soffegado, sin turbacion. Ancl. without passion. } Latine dicitur sine ulla animi perturbatione, quasi impassibilis, qualem Stoici volebant esse sapientem. Negabant enim sapientis esse, aut dolore, aut voluptate, aut metu, aut odio, aut misericordia commoveri. Plin. lib. 7. cap. 20. Scribit quosdam sapientiæ sectatores, torquitate quadam naturæ dura & inflexibili præditos, humanis affectibus caruisse, qui & ipsi Apathes nominantur. ¶ Unde Apathia, ἀπάθεια, animi tranquillitas, nullis affectuum motibus obnoxia.

Apavortene, ἀπαορτηνῆ, regio est Scythiæ, in qua est Hyrcania provincia.

¶ Ape, apud antiquos dicebatur pro prohibe, compece. Fest. Sic Gloss. Ape καλύπτει. Ducamus ab ἀπὸ, ut sit facere aliquid ἀπὸ, i. remotum, ut res aliqua sit ἀπὸ τῆς. Gloss. apet ἀπὸ τοῦ. ¶ Ape etiam Gloss. verus veritit παρὰ, id est, apud.

Apedema, saltus. L. gr. b.

Apelaticium, omne teli genus. Nicet. L. gr. b. ¶

Apeliotes, ἀπελιότης. Ventus est ab Oriente æquinoctiali flans, quem Latini subsolanum vocant. Meminit Gell. cap. 12. lib. 2.

Ἄπελλι, dici potest sine pelle. { ἄπελλο. } Gall. Circuncis. Ital. Circunciso. Germ. Beschyniten. Hisp. Circuncidado. Ancl. Circuncised. } Quo nomine vocati sunt Iudæi circuncisi. Horat. lib. 1. Ser. Sat. 5.

credat Iudæus appella, Non ego.

Masculini generis, aut potius com. generis. Nomen fictum ab A, privativa particula, & nomine pellis.

ἈΠΕΛΛΕΣ, Appellis, ἀπιλλης, nomen pictoris eximii, patria Coi, qui omnes prius genitos, futurosque postea artificio superavit, & picturæ plura solus propè contulit, quam ceteri omnes. Fertur Alexandrum Macedonem à nullo pingi voluisse, quam ab Apelle. De hoc Ovid.

Si nunquam Venerem Cois pinxisset Apelles, Mersa sub aquoreis illa lateret aquis.

De hoc vide multa apud Plin. lib. 36. cap. 10. Appelles Tragædus. Suet. in Calig. cap. 33.

Ἀπελλεύς, a, um, adjectivum. Stat. lib. 5. Syl.

Vt vel Apelleo vultu signata colore.

ἈΠΕΛΛΟΙΣ, apuli, apulsum, ex a, & pello, significat Amoveo ἀποκίω, ut Apullus ab urbe, id est, amorus. Sunt tamen qui putant Aspello, non Apello scribi debere, & componi ex abs, seu ab, b, in s, mutata, ne ex Ad compositum videatur. Nam ita in Capt. Plaut. legitur: Hic est ille dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum. Neque exilium exitio est, neque adeo spes, quæ mihi hunc aspellat. Cic. 2. Tuse. 2. Sed longè à læto numine aspellor, Iovis. ¶ Apello, prisca pro Apollo: cuius genitivus antiquè declinatus Apellinæris: ut boveris, fueris, Ioveris, regerum, laperum, nucerum,

Hodie Pontificum infula hoc nomine appellari potest. Valer. lib. 1. At Sulpitio inter sacrificandum à capite apex prolapsus, eidem sacerdotium abstulit. Sumitur aliquando pro summa verticis parte, quod longè sit à pedibus, & pro cuiuscunque rei summitate acuminata. { ὤψιστος, ὀψιστος. GALL. La pointe ou sommet de quelque chose. ITAL. La sommità di qualche cosa. GERM. Ein spitze das eufst ferst oder oberst theil sedes dings. HISP. La altura de combre de qualquier cosa. ANGL. The point or toppe of any thing. } Col. lib. 5. Eiusque velut apex pronus imminens vocatur. Cicero transtulit ad summam rei alicuius dignitatem: Apex, κειροφών, inquit, fenesturis est autoritas, quanta fuit in M. Cæcilio Metello. Apices iuris etiam dicuntur in libris Iuriconsultorum, pro iure summo & subtili, spinosaque disputatione. Ulpianus l. 29. D. mandat. De bona enim fide agitur, cui non congruit de apicibus iuris disputare. Apices literarum dicuntur accentuum nota, Gell. lib. 13. c. 29. Apex avium, cristæ, ut in pavone, galerita, upupa, & gallinacco genere. Plin. lib. 11. c. 17. In capite paucis animalium, nec nisi volucris, apices diversi quidem generis.

|| Apexabo, onis, sarcimen: intestinum sanguine fartum, admistâ arvinâ. ||

Apexabo, onis, Intestinum sanguine plenum, admisto pingui: sic dictum quod in summitate quiddam, quasi in capite, apicem habet. Varr. lib. 3. de lingua Latina.

Apicatus, i. apicem gestans. Ovid. 3. Fast. His etiam coniux Apicati sancta Dialis.

Apiculûs, diminutivum, parvus apex, κειραικ, quod & apiculum dicitur. Festus, Apiculum, filum est quo Flamines velatum apicem gerunt.

Aphaca, æ, sive Aphace, ces, ἀφάκη, herba est in arvis nascens, paulò altior lente, foliis admodum tenuibus, terna, aut quaterna femina nigra in siliquis ferens. Hæc Plin. lib. 27. c. 5. Ruellius eandem esse putat cum ea, quam vulgus Ulciam agrestem appellat.

Aphace, ἀφάκη, urbs Libya. Steph.

Apharësis, ἀφάρησις, dici potest abscissio, figura, quæ à principio dictionis literam, vel syllabam aufert: ut, Pone metum, pro Deponè. Ex δὲ τὸ ἐξ ἀφάρησις.

Aphannæ, regio Sicilia ignobilis: unde proverbium, Ad Aphannas, de obscuris & relegatis, Steph. ἀφάννη.

Aphareus, per tres syllabas, ἀφάρησις, patris Lyncei nomen est, à quo Ovid. Lyncei prolem Aphareiam vocat, lib. 8. Metam.

Apharus, locus in Euxino, Absyrtus antea dictus.

Aphedas, nomen regis Atheniensium, vel ut vult Stephanus, Molosseorum, ἀφιδης.

Aphedas, antos, montis nomen est supra Nemeam. Vide Aefus.

Apheta, ἀφῆται, urbs Magnesiæ in Peganetico sinu: causam nominis lege apud Steph.

Apheteriâ, ἀφῆται, GALL. La barriere, ou le lieu duquel partoient les chevaux pour courir. ITAL. Mosse. GERM. Schranken in welche man die roß lest sich mit lauffen zuüben. HISP. La cuerda que empareja los cavallos. ANGL. An place out of the which horse beginneth to runne. } Latini dicunt carceres, unde equi emittuntur ad cursum. Sunt & Apheteria, ut inquit Suidas, organa ad expugnandas urbes accommodata.

Aphidantes, ἀφιδαντες, populi sunt ex Molossis (ut inquit Stephanus) ita dicti ab Aphidante rege.

Aphidnæ, arum, ἀφιδνα Stephano, locus celebris in Attica. Senec. in Hip. — parvas alius calcet Aphidnas.

Est etiam civitas Laconia.

Aphneum, ἀφνηον, civitas Phrygia, & alia Lydia. Steph.

Aphnites, palus circa Cyzicum: Artynia prius, ἀφνησις. Steph.

Aphorismus, ex Galeno, Doctrinæ genus, quod omnes rei proprietates paucis verbis circumscribit.

Aphormium, ἀφωρμιον, locus Thepiensium, Steph.

Aphracti, ἀφρακται. Sunt aperta, intactaque navigia. Cicero ad Attic. Nos Rhodiorum aphractis tranquillitates aucupaturi eramus. Item ad Tironem, Nosti aphracta Rhodiorum? nihil est quod minus fluctum ferre possit. Legitur & Aphractus, masculini generis. Cicero ad Attic. lib. 6. Nos Etæsiæ vehementissimè tardarunt: detraxit viginti ipsos dies etiam aphractus Rhodiorum.

Aphrica, ἀφρικη, tertia orbis pars, ab Asia Nilo fluvio, ab Europa mari mediterraneo discreta: ita dicta quasi Aprica, quod Solis æstibus maximè sit exposita. Alii à Græcis sumptum putant nominis huius etymon, ut Africa dicta sit, quasi ἀφρική, hoc est, sine horrore, aut frigore. Est enim hæc regio calidissima, ut quæ magna sui parte inter Tropicos sita sit. Vide plura supra in dictione Africa.

Aphroditiâ, ἀφροδιτία, dicuntur Veneris festa, vel veneræ voluptates. Plaut. Poen. 3.

Aphroditiâs, ἀφροδιτιâς, insula est in mari Persico, ubi Persis à Carmania separatur: sic dicta, quod in ea Venus quàm religiosissimè coleretur: alio nomine Ἰλίας dicta. Insula huius meminit Plin. lib. 6. cap. 25. Est præterea Aphrodisias Sicilia oppidum, teste Stephano. Est item insula in Oceano Hispanico, non procul à Gadibus: de qua Plin. lib. 4. cap. 12.

Aphrodisium, ἀφροδισιον, oppidum fuit in Latio maritimum, quod postea mutato nomine Antium dictum est: de hoc Plin. lib. 3. cap. 5. Apud Græcos hoc nomine significatur statua Veneris, atque adeo res ipsa veneræ. Unde & ἀφροδιτιâς dicunt, pro eo quod est rem veneræ exercere.

Aphrodisium, ἀφροδισιον, Caria promontorium est Pomponio, quod Aphrodisias Plinio appellatur. Est & Aphrodisium Ptolomæo urbs Africa. Est præterea Aphrodisium Hispania Tarraconensis promontorium, eodem autore.

Aphrodisius, ἀφροδισιος, Præsul Bituricensis, Petri discipulus, genere Ægyptius, qui diem suum obiit apud Bituriges, teste Volaterr.

Aphroditè, ἀφροδιτις. Veneris cognomen est, dictum δὲ τὸ ἀφροδιτις. hoc est, à spuma. Venerem enim ex spuma maris ortam esse Poëtæ fabulantur.

|| Aphrogala, ἀφρογάλα, lac spumofum, i. e. tantopere agitatum, ut totum in spumam versum sit: remedium adversus calidam ventriculi intemperiem præstantissimum, ab ἀφρός spuma, & γάλα lac. ||

Aphronitrum; ἀφρονίτρον. GALL. Escume d'une sorte de Salpêtre. ITAL. Schiuma di salnitro. GERM. Schaum des salpeters. HISP. Alatron. ANGL. Salpeteri. } Spuma nitri: de qua Plin. lib. 31. cap. 10. & Martial. lib. 14.

Rusticus es? nescis quid Græco nomine dicar: Spuma vocor nitri; Græcus es? Aphronitrum.

Aphron, Plinio herba est ex generibus papaveris, foliis (si propius intuearis) passerium speciem representantibus, radicem habens in summa terræ cute, semine spumoso. A Dioscoride μέλας ἀφροδης, hoc est, spumcum papaver, appellatur: de hoc Plin. lib. 20. c. 19.

Aphroscolodon, ἀφροσκοδον, genus est allii majoris incrementi, quod à Plinio Ulpicum vocatur. Nominis ratio diversa traditur. Nam Col. ab Aphris nomen sumpsisse existimat. Ulpicum (inquit) quod quidam allium Punicum vocant. Græci Aphroscolodon. Plin. à spuma dictum existimat, quam gignit in pulmentariis, quibus adhibetur: ita enim habet lib. 19. cap. 6. Ulpicum quoque in genere Græci appellaverunt allium Cyprium, præcipuè Aphrica celebratum inter pulmentaria ruris, grandius allio. Tritum in oleo & aceto mirum quantum increseat spuma.

Aphroselenus, ἀφροσίλου, lapis alio nomine Selenites dictus; ἀφροσίλου ὀπίσθεν ὑπὸ τὸν μέγιστον τὴν πλάγην παραθήσει. Nascitur in Arabia, colore candido, pellucidus & minimè ponderosus. A Latinis etiam Lunaris appellatur. Vide Dioscor. lib. 5.

Aphthæ, ἀφθαι. Exulcerationes sunt in summo ore, infantibus peculiaris, provenientes vitio lactis quo nutriuntur, calido humore corrupti. Oriuntur & in ætate provecioribus, quum ora illis infamescunt, tubescuntque, calidis humoribus eò commeanibus. Vide plura apud Cæli Rhod. lib. 9. cap. 20.

Aphthides, pars Ægypti. Steph.

Aphthonius, ἀφθώνιος, Sophista cuiusdam nominis, qui in Rhetorica Hermogenis ἀφθωνισμὸς τ. α. hoc est, præexercitationes conscripsit, quæ etiam hodie extant.

Aphya, ἀφύη, piscis genus, candidum, molle ac tenerum, quod admodum igni protinus decoquitur. Unde proverbium, Aphya ad ignem, in ea quæ celeriter intereunt, aut consumuntur. Piscis huius meminit Aristot. lib. 6. Animal. Theodorus Apuam vertit, Athenienses πλωγγοῦ ἰψον, hoc est, mendicorum opsonium vocare solent, ob nimiam rei vilitatem. Cicero Attic. lib. 4. Aphyam populi vocat fentinam, & sordes populi. Quare (inquit) ut homini curioso, ita perscribere ad me: quid primus dies, quid secundus, quid Censores, quid Appius, quid illa populi Aphya, denique etiam quid de te fiat, ad me velim scribas. Vide Cæli lib. 5. cap. 19.

Aphythagoras, Ctesias (referente Plinio) arbores quasdam esse voluit iuxta Hypobarum India fluvium, electum ferentes: vocæque hæc prædulcem suavitatem significari tradidit. Vide Plin. lib. 37. cap. 2.

Aphytæ, es, ἀφύται, sive Aphytis, ἀφύται, oppidum est Thraciæ, non procul à Pallene, Apollinis oraculo insigne: ab Aphyo quodam indigena ita appellatum. Huius incolæ dicuntur Aphytæi, ἀφυταῖοι. Stephano.

Apianus, a, um, quod apes avidæ sumunt: ἀπιδανταῖοι. Unde Apianæ uvæ dictæ sunt, quas muscæ insectantur: nunc vulgò à muscis, Muscatella dicuntur. Plin. lib. 13. cap. 2. Apianæ, apes dedere cognomen, præcipuè earum avidæ. Col. lib. 12. cap. 24. Pastum si ex uva apiana facere volueris, uvam apianam integram legito. Idem lib. 3. cap. 2. Magnis etiam doribus tres apianæ commendantur, omnes feraces, jugoque & arboribus satis idoneæ: generosior tamen uva, quæ nudis foliis est. Nam duæ lanatæ, quamvis frondibus, & palmitum facie fluxuræ, qualitate sunt dispariles, quum tardius altera recipiat eariem vetustatis. Pingui solo feracissima, mediocri quoque fecundæ, præcoqui fructus. Ideoque frigidis locis aptissima, vini dulcis, sed capiti, nervis, venisque non aptæ, nisi matura lectæ. Piuviis, ventisque, & apibus afferunt prædam, quarum vocabulo propter hanc ex populationem cognominantur.

Apria, ἀπρια, à Græcis arbor dicitur, quam Latini Pyrum vocant.

Apialstrum, ἀπιαστρον. HISP. Torongil. } à tauro deductum, quasi dicas, herba filiarum tauri, id est apum.

Apricæ oves, dictæ quæ ventrem glabrum habent, Festus; sive quæ non amplo corpore sunt, nec multam lanam habent circa corpus totum. } ἀφρικὰ ὄψια. GALL. Brebis pelées sous le ventre. ITAL. Pecore che non hanno molta lana. GERM. Schaaff die nicht wool bey seib sind vnd wenig wollen haben. Dürre vnd blutte schaff. HISP. Las ovejas que tienen el vientre lampino. ANGL. A kind of sheep with an little bedie, an little woll. } Plin. lib. 8. cap. 48. In ipsa ove satis generositate ostenditur brevitate crurum, ventris vestitu: quibus nudus esset, Apicas vocabant, damnabantque. Idem scribit Varr. lib. 2. cap. 2.

Apicire, ligare. Apicitus, ligatus. Quid si allicire, sive alliciare, allicitus, sive alliciatus, ligatus à licio, licium non placet. Simplicissima emendatio est aptare, ligare, apiatu, ligatus.

|| Apicire, ligare. Gloss. Isid. Hoc esset quasi ab apice. ||

Apiculâ, vide Apes, & Apecula.

Apiculus, vide Apex.

Apidanus, ἀπιδανος, fluvius est Thessaliæ, cui Enipeus, Melas, & Phœnix miscentur, quos ipse secum in Peneon defert, ut habet Lucan. lib. 1.

— it gurgite vasto Apidanus, nunquamque celer, nisi missus Enipeus.

Apilascus, udis, Plin. lib. 33. cap. 4. Nam aurum quod ad pilas cudunt, Apilascudem vocant.

Apinâ, & Tricâ, duo oppida Apulia fuerunt. quæ Diomedes evertit tanta ignominia, ut in proverbii ludibrium transierint. Quoties enim rem nullius pretii ostendere volumus, Apinas & Tricas nominamus. Martial. lib. 13.

Sunt Apina, Tricaque, & si quid vilius istis.

Apinæ, Nuces vocantur (inquit Perottus) quæ eutem verius quam putamen, adeo mollem habent, ut simul mandantur. Apud Plin. *lib. 15. cap. 10.* unde Perottus hæc ad verbum describit, Sapinem, hoc nucis genus, non Apinam nominatum invenimus.

Apio, ligo. Gloss. Arabic. Sed videtur legendum apo: quod *infra*. **Apitiā**, ἀπειρία, inexperientia. Cic. *de finib.* vertit Infinitionem. Quarum, inquit, incursionem non solum videamus, sed etiam cogitemus infinitionem ipsam, quam Apitiam vocant.

Apis, vide *Apes*.

Apīs, ἀπῖς, bovis nomen apud Ægyptios, quem pro Deo colebant: alio nomine Serapis dictus. Corpore erat niger, candida fronte, in tergo alba nota insignis, duplicibus pilis in cauda, & lingua cantharo notatus, quem certis vitæ annos excedere non licebat. Hunc in lacum demersum Ægyptij, indicto iustitio, veste scissa, & laceratis crinibus defunctum plangebant: invento vero alio mirifice lætabantur. Responsum autem dare non ut reliqua oracula solitus, sed si manu oblatum pabulum sumpsisset à consulentibus, secundum eventus, atque omnia prospera decernebat: si verò abnueret, omnia sinistra portendebat. Ideo quum à Germanico Cæsare pabulum oblatum renuisset, funestum omen, & indubiam necem, quæ paulò post sequuta est, prænuñtiavit. Hæc Alexander ab Alexandro *lib. 6. cap. 2.* & eadem ferè Marcellinus *lib. 22.*

Apiscor, eris, cujus præteritum voluit esse Aptus sum, Acquirō. *ἄρισκος* *kánab. τυζάνα.* GALL. *Recouvrer, joür.* ITAL. *Aquistare.* GERM. *Überkommen/erlangen.* HISP. *Alcançar lo desseado.* ANGL. *To gett, to obtene, to recover.* Verbum est penè obsoletum, quod non nisi apud antiquissimos legitur. Hæreditatem sum aptus. Plaut. *Capt. sc. 3. act. 4. Lucr. lib. 1.*

Nec ratione animi, quam quivis possit apisci. Idem lib. 6.

Quippe etenim nullo cessabant tempore apisci.

Ex aliis aliis avidi contagia morbi.

In Jurisconsultorum libri adhuc frequenter legitur apisci possessionem, pro adipisci. Hujus composita sunt Adipiscor, & indipiscor, de quibus suis locis.

Apis mergis, loca calentia apum. *Idem*. Gloss. ||

Apistōs (quod hæcenus hic perperam pro gemmæ nomine lectum est) lege *Apſyctos ἀψυκτός*.

Apicius, ἀπίκιος, omnium nepotum fuit princeps, cui parum visum est, & principum congiaria, & Capitolij vestigal comestationibus devorasse, nisi suæ etiam gulæ monumentum posteris reliquisset, conscriptis de gulæ irritamentis aliquot libris. Hunc vixisse suo seculo testatur Seneca in *lib. de consol. ad Helviam.*

Apium, herba est hortensis. *ἄπιον.* GALL. *Persil.* ITAL. *Petrosemolo.* HISP. *Perexil.* ANGL. *Persley.* Ex hac fiebant apud antiquos coronæ victoribus in Næmorum lactis cultaminibus. Juvenalis, *gaudentes sæda peregrina ad pulpita saltu Prostitui, Graiaque apium meruisse corona.*

Quidam hoc nomen ab apice deducunt, quia antiqui apicem capitis apio coronabant: unde est illud dictum, *Quod apex hoc ferre solebat Victoris, veterum fieret dum more triumphus, Ipse sibi talem prior imposuisse coronam Dicitur Alcides.*

Alij hoc nomen ab apibus deductum putant, quæ illo præcipuè delectari putantur. Ne inter apia quidem sunt: *ὄσφι' οὐ σάλπις αἰσίς*: pro eo quod est, ne ingressum quidem, aut initium rei attigerunt. Sumpta metaphora ab iis qui hortos ingrediuntur. Nam antiquitus extremus hortorum ambitus apio conserebatur, quem quum nondum præterissent, velut in horti limine adhuc esse videbantur. Aristoph. in *Vespis.* Apio est, *ἔσλις δ'εἴται.* Ita loquebantur quoties morbum capitalem innuebant, & vitæ periculum imminere. Nam olim monumenta defunctorum apio coronabantur. Plutarch. in *Sympoticis.*

Apium montanum, herba est cicutæ foliis, quæ apium agreste vocatur, in montibus ferè, locisque petrosis nascens: unde & nomen habet. *ἄπιον ὄρειον.* GALL. *Persil de montagne.* ITAL. *Petrosemolo agreste.* GERM. *Ein wilder eppich.* HISP. *Perexil montesino.*

Apium palustre, herba est apio sativo major: sic dicta quod in paludibus, & aquis locis proveniat. *ἄπιον ὕδατος.* GALL. *Persil de marest.* ITAL. *Petrosemolo dell'acqua.* GERM. *Wässen eppich.* HISP. *Perexil de agua.* ANGL. *A kind persley thant groweth in marshes.*

Apium saxatile, herba est semen profereus ammeos semini non dissimile, sed odoratius: quæ quoniam in Macedonia optima nascitur, vulgò Petroselinum Macedonicum vocari cœpit, *πετροσέλιον.* Nascitur in petris: unde & nomen accepit. Pro hoc officinæ hipposeelinum perperam substituunt, quæ est herba à petroselino omnino diversa, quam Latini Olusatrum appellant. Vide suo loco.

Apianēs, Inerrans, minimè vagus, ἀπλανής. Macrob. *lib. 1. de Som.* Prima illa steliferæ sphaera, quæ proprio nomine dicitur cœlum, Aplanēs apud Græcos vocatur, continens, & atrens cæteras.

Aplectum, ἀπλεκτόν, fossatum. Leo *const. 11.*

Aplomistos, implumis. Lex gr. b. ||

Apluda, id est, fursus tritici. Gell. *cap. 7. lib. 11. vide Appluda.*

Apludæ, arum, antiquorum rusticorum vocabulum, de quo ita Nonius. Apludas, inquit, frumenti fursures dicunt rustici veteres. Hoc in antiquis invenitur, quorum in dubio est autoritas: itaque exemplis supersedebimus: quanquam & Plaut. in *Astrabâ* vsus sit. Gellius *lib. 11. c. 7.*

Aplustrè, & in numero plurali Aplustra, vel Aplustria, navis est ornamentum in summis mali, interpretes Juvenalis *Satyr. 10.* & omnino scribendum est absque m, quia apud Poetas invenitur prima correpta: quæ si per m, scriberetur, ratione positionis necessario produceretur. Cic. in *Arato.*

Navibus absumptis fluitantia quarere aplustra.

Festus utroque modo scribi posse existimavit. Aplustra, inquit, navium ornamenta: quæ quia erant amplius, quam essent necessaria usui, etiam Amplustria dicebantur. Hæc ille. Nos contra putamus, *Calepini Pars I.*

non ab adverbio Amplius hoc nomen deduci, sed ab a privativa, & verbo *πλῖω*, quod ad navigationem non sit necessarium. Aplustria. Cic. & Salust.

Aplysiæ, ἀπλυσία, Illotarias vertit Theodorus, Spongiarum genus vilissimum, maxime habens fistulas, & reliquam partem admodum spissam, ita dictum, quod elui non possit. Vide Plin. *lib. 9. cap. 45.*

Apo, antiquis, comprehendendo vinculo: ab ἀπῖω, necto, alligo. **Apo**, ἀπό, præpositio Græca, i. e. ab a: in multis vocibus ulitata est, quas Latina lingua recepit. Sequenti vocali tenui, fit contractio, & est ap: sequente aspera, est aph. ||

Apobroti, ἀποβρωτί, populi Ætoliz, Steph.

Apobaterium, ἀποβατήριον, carmen, quo discedentes utuntur: ab ἀποβαίνω, abeo. Scal.

Apocalypsis, ἀποκάλυψις, revelatio, ab ἀποκαλύπτω. ||

Apocatastasis, reintegratio. Apocatasticus, reintegratus. Firmicus *lib. 3. cap. 1.*

Apochâ, ἀ, Scheda est, qua fatemur nobis de pecunia esse satisfactum. *ἄποχῆ.* GALL. *Quittance.* ITAL. *Quittance.* GERM. *Ein quittan.* HISP. *Alvala de paga y fin y quito, carta de pago.* ANGL. *An acquittance or discharge.* Vulgò *Quittaniam* vocant. Antapochâ verò est, quam debitor dat creditori. Acceptilationis autem nomen generalius est, quàm Apochâ. Illa enim quavis liberationem continet, etiamsi nulla prævenit numeratio: Apochâ autem solum dicitur, quum pecunia soluta est. Ulpian. *D. de accept. l. si acceptilatum.*

Apocinus, ἀποκίνος, genus saltationis fuit inter Gentiles, & satis impudicum.

Apocolocyntosis, incucurbitatio. Ludicra Cæsaris apotheosis. Senec. ||

Apocōpē, ἀποκόπη, Amputatio: ex ἀπό, quæ Re, vel Ab, significat, & κόπη, sciendo, amputo. Figura quando ultima litera, vel syllaba tollitur, ut peculi, pro peculi.

Apōcōpi, ἀποκόποι. GALL. *Chastrez.* ITAL. *Castrati.* GERM. *Veitschnitten.* HISP. *Hombres castrados.* ANGL. *Calded.* Dicitur à Julio Marteno castrati: quasi exsecti, & spoliati.

Apōcrōtūs, idem quasi exsectus, asper, rigidus, ἀποκρότος. Firmicus *lib. 7.* Nascentur servi, miseri, apocroti, onigochroni, & infelices.

Apocrisis, ἀποκρίσις, responsum.

Apocrisarius, minister Romanæ Ecclesiæ. Masch. cap. 88. *Habes Thomam apocrisarium cœnobij:* & cap. 145. alium quendam *apocrisarium* Gennadij Patriarchæ Constantinopolitani: unde colligitur Apocrisarios curasse negotia Ecclesiarum, & Cœnobiorum. Glossarium MS. Camberonense: *Apocrisarius, secretarius.* Papias vocabulista: *Apocrisarius, thesaurarius, vel legatus.* Justinianus Novella 6. *ἄποκρίσις τὰ πράγματα πρῶτον ἰκκλησιῶν, ἔπειτα ὡς ἐκ ἀποκριτῶν καλῶσι.* Apocrisarij vocantur, qui sanctissimarum Ecclesiarum negotia curant. Occurrit passim apud scriptores posterioris ætatis. Ut videlicet Apocrisarius, ἐπὶ τῶ ἀποκριμάτων, ἀρροφίσι. Quod apud Georgium Patriarcham Alexandrinum in vita S. Chrysostomi est ἀποκριτάριος. Godefrid. Tilmannus vertit *Secretarius.*

Apocrisarij, non Apocrisarij, neque Ipocrisarij, quamvis perinde barbarum, ut hæc, esse videatur: atamen illud rectius, ab ἀποκρίνω, quod respondeo significat, dicitur. Est autem Apocrisarius, ut quidam putant, Responsalis, & Legatus Episcopi: inde dictus, quod aliquando pro Episcopo respondere cogatur. Ubi sunt hæc voce Pontifices. Melius tamen alij qui aiunt, Apocrisarios dictos, velut locum tenentes Episcoporum, ut res Ecclesiæ gubernarent, negotia singulorum audirent, referrentque ad Episcopos.

Apocryphus, a, um, *ἄποκρυφόν, ἀποκρυφός, ἀποκρυφῶς.* GALL. *Apocryphe, caché, sans auther.* ITAL. *Ascoso, secreto, non provato, non autentico.* GERM. *Verborgen/heimlich.* HISP. *Escudido, cosa que no tiene autoridad.* ANGL. *Hidden an authour.* Latine absconditus, secretus, ex ἀπο, quæ exaggerat rem, & κρυπῖω, abscondo. Illa verò scriptura dicitur Apocrypha, cujus occultæ origo est, & in qua, licet inventiatur aliqua veritas, tamen propter multa falsa non habet scripturæ canonicæ pondus. Qui verò sint apocryphi libri, vide in *Deer. dist. 15. cap. sancta Rom. Ecclesia.*

Apocynōn, ἀποκύνων, officulum in tanæ sinistro latere, quod si in aquam dejectum fuerit, statim fervere ferunt: amorem eo, & jurgia si in potionem detur, concitari, multaque præterea alia de hoc tradit magica vanitas. Sic dictum, quoniam canum impetus eo cohibentur. Vide Plin. *lib. 32. cap. 5.*

Apodectæ, Athenis dicebantur, qui collationibus, & vestigalibus præerant, quorum iudicio quicquid controversiæ erat in publicis collationibus decernebatur.

Apodēs, ἀποδες, aves quædam, ex genere hirundinum, ita dictæ quod careant usu pedum. Alio nomine Cypseli dicuntur: volant plurimum, nidificunt in scopulis atque in editioribus domibus. Quies eis nulla nisi in nido: aut pendet, aut jacet. Plaut. *lib. 10.* Plurimum volant, quæ Apodes vocantur, quia carent usu pedum.

Apodidrafcinda, ἀποδιδρασκίδα, ab ἀποδιδρασκω, fugio. Ludus est pueritiæ, quo obstructis ei, qui in medio sedet, oculis, cæteri in lateribus sese abdunt: mox dato signo, dum ille lateres vestigat, hi ad sedem ejus tanquam ad metam recipientes se, prævertere eum satagunt. Ira Hadr. lun. *Nomencl.* ||

Apōdixis, evidens probatio, demonstratio, documentum. *ἄποδixis τοχασχάβ. ἀπόδειξις.* GALL. *Preuve evidente, demonstration claire.* ITAL. *Prova evidente, dimostrazione chiara.* GERM. *Ein gewisse anzeigung vnd bewatung eines handels.* HISP. *Fuerte demonstracion, prueva evidente.* ANGL. *A plane probation.* Unde Apodixes grammaticas Quint. vocat potentissimas Geometrarum demonstrationes.

Apōdōs, demibitur enim per ἀπυδός. Est vox galli intempesta, sive immatura: & vox quæ neque choro, neque fidibus concordat.

Apōdōsis, Schema jucundissimum, quum præcedentium membrorum singulis singulæ particulae respondent. *ἀπόδοσις.* Exemplum ejus est apud Terentium in *Andriâ.* Adeo' me ignavum putas? Adeo' porro

porro ingratum, aut inhumanum, aut ferum, ut neque consuetudo, neque pudor commoveat, ut servem fidem? Ibi enim consuetudo feritati, amor inhumanitati, pudor ingratitude respondet. Latine enim redditionem sonat.

Apodyterium, spoliatorium. Locus in quo loturi, aut sudaturi vestes deponerent, quas capfarij servabant. GALL. Le lieu où on laisse les habillemens quand on veut entrer dans les bains, ou estuves. ITAL. Luogo da lasciare i drapi quando si va in stufia, spoliatojo. GERM. Ein abziehsuben / ein ort in dem bad da die kleide abgezogen und bewart werden. HISP. Lugar donde se ponen los vestidos quando se entra en los baños. ANGL. A place where they put their clothes which entereth in the stoves. } nam ἀποδύειν exuere dicitur. Plin. ad Apollinarem, Inde apodyterium balnei laxum, & hilare excipit cella frigidaria, in qua baptisterium amplum atque opacum.

Apocinū, vide Apenninus.

Apocinigenā, & Apocinica, qui Apocinum inhabitat, aut in Apocinū versatur. 4. Vaneg.

Apocinigenis cultas pastoribus aras. Virgil. 11. Aeneid.
Apocinicola bellator filius Auni.

Apogæum, ἀπόγειον, ab Astrologis vocatur pars media cœli, quæ & μεσογένημα dicitur: sicut contra Hypogæum, pars ima cœli appellatur. Vide Calium Rhod. lib. 2. cap. 21.

Apogæi, venti sunt à terra flantes. ἀπόγαιοι. GALL. Vents de terre. ITAL. Venti da terra. GERM. Die wind so von dem erdtreich aufgeh. HISP. Vientos de la tierra. } Plin. lib. 2. cap. 43.

Apographum, Exemplum, descriptio libri, quasi diceret descriptum, aut exscriptum. ἀπογραφον. GALL. Copie, ou double, transcript ou extrait. ITAL. Essemplare. GERM. Ein abschrift / ein copey / ein auszug. HISP. Coppia o traslado sacado de escritura. ANGL. A copie, which is wri out of another, a paterne. } Vnde Cicero libros suos philosophicos Apographa vocat, quasi scriptorum Græcorum imagines, & exempla. Plin. lib. 5. c. 11. Hujus tabula exemplar, quod Apographon vocant, L. Lucullus duobus talentis emit.

Apolactizo, ἀπολακτίζω. Calcibus invado, per translationem, parvi facio, contemno. Plaut. in Epid. Auxilia mihi, & suppetiæ domi sunt, apolactizo inimicos omnes.

Apolecti, ἀπολεκτοί, Senatores erant, sanctiusque concilium, quod ex delectis viris constabat: ita dicti παρὰ τὸ ἀπολέγω, eo quod ex multis soleant deligi. Livius lib. 6. belli Maced. Vbi quum in concilio delectorum, quos Apolectos vocant, Phœneas & quæ imperarentur, & quæ ipsis propè accidissent, exposuisset. Ibidem, Concilium quidem universæ gentis Ætoli post dimissos Romanos non habuerunt: per Apolectos autem (ita vocant sanctius concilium, quod ex delectis constat viris) id agitabant, quomodo res in Græcia novarentur. } Est & genus piscis, ex pelamidum genere. Plin. lib. 9. cap. 15. Pelamides in apolectos, particulatimque confectæ in genera cybiorum dispartiantur. Idem lib. 32. cap. 1. Pelamis earum generis maxima apolectus vocatur, durior tritone.

Apoliopolitis, Præfectura. Plin. lib. 5. cap. 11. 70.

Apolis, ἀπολίς, ἡ γῆ ἡ ἄπολις. GALL. Banni, estranger. ITAL. Bandito. GERM. Ein bandit / det auß seiner statt vnd heimet vertriben ist. HISP. Desterrado, o fuera de su tierra. ANGL. Thath ath, not a citie, a stranger, banished. } Latine extorris dicitur, qui caret civitate, quales sunt exules, aut deportati, aut in metallum damnati, quibus civitatis jus ademptum est. Martian. l. quidam, D. de panis. } Item quidam apolides sunt, qui ad opus publicum perpetuo damnati, vel in insulam deportati sunt.

Apollō, ἄπολλον, Creditus fuit Deus: quem etiam Græci θεὸν, hoc est, Solem appellant. Cui, ut Macrobius inquit, variæ fuerunt adscriptæ potestates. Nam fuit autor carminis, præses vaticinij, sagittandi peritiam habuit, artem medicinæ percalluit, & citharam adinvenit. Vnde Adagium, Quid tibi Apollo cecinit: hoc est, quid tibi respondit? Allusum est autem ad Apollinis citharam, quam illi tribuunt poetæ. Vnus est Æschyl. in Ajace Locrensi. Refertur à Zenodoro. Convenit ubi quis à Principe redeuntis percunctabitur quid responsi tulerit, τίσις δὲ πῶς ἐκ κικύρεως. Idem arte Medicinæ clarus: unde Plaut. Men. sc. 3. art. 5. ait se obligasse crus fractum Æsculapio: Appollini autem brachium. Idem μὲν δὲ δῶκεν. Capr. Apollo confige sagittis fures thesaurarios. Idem Aul. sc. 3. act. 2. Apollo me jubet equos capere. Idem Men. sc. 2. act. 5. Ecce Apollo mihi ex oraculo imperat ut illi oculos exuram lapidibus ardentibus. Perij. Ibidem, Apollo me jubet equos rapere. Ibidem.

Chrysenque & Cillan Apollinis urbes,

Ovid. 13. Metam. Cæterum Apollinis recto casu in numo æreo Heraclij Imperatoris. Et Plaut. Capt. sc. 2. act. 5. Imperium tuum demutat atque edictum Apollinis. (An denutat? an ratum esse non patitur?) } Idem dicitur Liber, quod liberè vegetetur per aërem. } Nominus etiam, i. pastor, dictus est ab eo, quod Admeti regis paverit armenta. Apollinis tripodem vas aureum fuisse constat trium pedum, à Vulcano fabricatum, ac pro munere Pelopi datum, quum uxorem duceret. Porphyrius ait eundem esse Solem apud superos, Liberum patrem in terris, Apollinem apud inferos. Vnde etiam tria insignia circa ejus simulachrum videmus: Litam, quæ nobis cœlestis harmoniæ imaginem monstrat: Grynæum, quod terrenum numen ostendit: Sagittas, quibus infernus Deus indicatur, & noxius. Vnde & Apollo dictus est, ut quidam existimant, δῶκεν δὲ δῶκεν ἴσως, quod perdere significat, sive destruere, quod non paucos nimio æstu crederetur extinguere. Vnde etiam spicula ei assignavit vetustas: quæ tamen non dexterâ gestat, sed sinistrâ, quod ad juvandum promptior sit quàm ad nocendum. Vnde etiam nonnulli παρὰ τὸ ἀπαλλάττειν τὰς νόσους, hoc est, ab abigendis morbis, Apollinem dictum existimant.

Apollineus, a, um, adjectivum, ἀπολλίνιος: ut, Apollinea ars, pro arte medica. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.

Nullus Apollinea qui levet arte malum, est.

Et ars Apollinea, pro arte vaticinandi. Idem in Ibin, Apollinea clarus in arte senex. Tiresiam intelligit.

Apollinares Iudi, qui in honorem Apollinis fiebant: de quorum institutione vide Liv. lib. 25. & Macrobi. Sat. 1. ἀπολλίνας. Cic. ad Att. Ludis Apollinaribus Diphilus tragædus in nostrum Pompeium petulanter invecus est.

Apollodorus, ἀπολλόδοτος, nomen pictoris excellentis, & nomen oratoris Pergameni. Apollodori sex memorantur. Primus Atheniensis Comicus. Secundus Celeus, cujus comædiæ fuerunt Philadelphi, & Syssiphus. Tertius Tarlensis Tragicus. Quartus item Atheniensis Grammaticus, Aristarchi discipulus. Quintus Pergamenus Rhetor, præceptor Calidij, qui docuit Augustum. Suet. in August. cap. 88. Sextus Alexandrinus Comicus, Menandri æmulus.

Appollonia, ἀπολλωνία, oppidum in ea parte Macedonia, quæ Adriatico mari adjacet, Corinthiorum colonia, optimis olim instituta legibus. Vulgò his temporibus Valora nominatur. De hac Strabo: Condidere Apolloniam Corinthij Corcyraïque ab Æante fluvio stadiis decem, à mari sexaginta. } Est & Apollonia inter insulas Thraciæ, cis Istrum amnem locata. } Est & Apollonia civitas in Creta, & alia in Syria. Vide Stephanum.

Apolloniata, ἀπολλωνιάται, populi Apolloniæ. Valer. Max. lib. 1. Apolloniata quidam poenitentiam egerunt.

Apollonias, ἀπολλωνιάς. Vrbs in Parnasso juxta Delphos, aliàs Cyparissus dicta. Steph. Vide in Cyparisso. Troezen etiam Peloponnesi olim Apollonias dicebatur. Stephanus.

Apollonius, ἀπολλώνιος, nomen Philosophi Alexandrini, qui Rhodi vixit, unde & Rhodius appellatus est. } Fuit etiam hoc nomine Alabandensis Philosophus, dictus à Suetonio Clarissimus dicendi magister, sub quo (ut Plutarchus scribit) Cicero, & Cæsar condiscipuli fuerunt. Præter hos fuit & Apollonius Tyaneus, Pythagoricus Philosophus, & magus, cujus vitam scripsit Philostratus, Græcorum omnium mendacissimus. Fertur hic dum Ephesi vitam ageret, & fortè in multitudine disputaret, per eam horam, qua Domitianus interficiebatur, defixus, & elinguis stetit, atque ubi primum loqui potuit, exclamasse, Euge Stephane, pulchre, Stephane percutere sceleratum: pulfasti, vulnerasti, & interficisti.

Apologîa, defensio, excusatio, responsio, & satisfactio. ἀπολογία. GALL. Apologie, defense. ITAL. Apologia, difesa. GERM. Ein verantwoortung / beschirmung / gegenantwoort. HISP. Respuesta, excusacion. ANGL. An excusation, a defence. } Dicitur & Apologeticon, & Apologema, ἀπολογία. Vnde Apologeticus liber, quo nos expurgamus, aut adversario satisfacimus.

Apologus, Fabula in qua bruta animalia introducuntur loquentia. ἀπολογία. GALL. Fable. ITAL. Favola. GERM. Ein fabel / ein gedicht / fabelted. HISP. Ficion, o novela fingida. ANGL. A fable where brute beasts are fained to speak. } Nam est quædam ex humilibus rebus composita forma ac species accommodata ad ridendum, quæ & Apologia dicitur. Cic. 2. Orat. Et ad hoc genus adscribamus etiam narrationes apologorum. Vide Quint. lib. 5. cap. 11. & Gell. cap. 29. lib. 2.

Apologos, as, Postulo. ἀπολογος. Senec. epist. 47. Et sepe illum invicem apologavit. Gallicè dicitur Brocarder.

Apologatio, onis, ἡ ἀπολογία. Quint. lib. 5. cap. 11. Nostrorum quidam, non sanè recepto in usum nomine, Apologationem vocant: de fabulis loquitur.

Apolysis, liberatio, absolutio, discessus. Item ultimus dies cuiusque festi, quasi tunc solvatur. Lex. gr. b.

Apolytica, epistolæ nunc dimissoriæ. Balsam. Lex. gr. b.

Apolyticum, formula, qua populus dimittebatur post liturgiam. Lex. gr. b. }

Apomeli, itis, ἀπομέλι. Potus confectus ex maceratis aqua favis, medium inter mulsum, & oxymeli locum obtinens: cujus plurimus est usus circa Peloponnesum, ut scribit Galen. lib. 8. Method.

Aponus, ἄπονος, fluvius, seu fons calidis aquis, haud longè à Patavio, vel vicus ipse, in quo Balnea sunt. Lucan. lib. 6.
Colle sedens Apenus terris ubi sumifer exit,
Atque Antenorei dispergitur unda Timarvis.

Aponus autem dicitur, non tam quod morbis medeatur, quàm quod sine dolore remedium afferat. } Aponus fons. Suet. in Tib. cap. 34.

Apopemptici hymni, quum quis ex iis locis abiret, in quæ venisset. ἀποπempt. est ablegare. }

Apophasis, ἀποφασις, Negatio, abnuentia, depulsio, ab ἀποφαι. Vide de hac figura Quint. lib. 9. cap. 2. } Apophasis etiam dicitur catalogus, & index bonorum: qualis ferè fieri solet à morte alicuius. Jurisperiti suo quodam more vocant Inventarium. Dicitur autem Apophasis in hac significatione ab ἀποφάω, quod est, in rationes tutelæ refero.

Apophlegmatismi, ἀποφλεγματισμοί, vocantur remedia, quæ in ore retenta, vel manducata, aut linguæ subdita, noxios quosque humores ex capite detrahunt. Fit à verbo Græco ἀποφλεγματίζω, quod est capitis pituitam expurgo.

Apophyades ἀποφυάδες, Latine Appendices vocari possunt, quæ scilicet rei alicui adnascuntur. Vnde & Aristoteles ἀποφυάδας vocat intestinorum appendices, quæ & ἐκφυάδες dicuntur.

Apophora, anaphora, pecunia à servis perfoluta dominis. Rhod. }

Apophoretâ, Munera quæ dari solent in Saturnalibus: quem morem hodie quoque servant mensè Decembri in natali Salvatoris, & initio anni. ἀποφορητα. GALL. Estrenes. ITAL. Mancina. GERM. Geschenck zum gutten iahr. HISP. Cosas que se dan como presente. ANGL. Giftes given on certane dayes, as now yeare gife. } Munuscula quoque quæ à cœna convivis dabantur domum auferenda, etiam Apophoreta dicebantur: ita dicta à verbo Græco ἀποφείρειν, quod auferre significat. Suetonius in Calig. cap. 55. in Domit. Dabat sicut Saturnalibus viris apophoreta, ita per Calendas Martias feminis. Vide Turnebum, & Interpr. vet. Martialis.

Apophthegma, ἀποφθέγμα. ἀποφθέγμα. ANGL. Abrieffe or short manner of speaking full of sentence. Brevis, & acuta sententia, sive argumentum

argutum dictum, non cuiuslibet, sed illustrium tantum virorum. Vnde Plutarchi Apophthegmata. Cic. 1. *Officiorum*. Multaque multorum facete dicta, ut ea quae a seneca Catone collecta sunt, quae vocant *ἀποφθίγματα*. GAL. *Apophthegme, briève parole sententieuse*. ITAL. *Sentenza, ovvero, detto breve*. GERM. Ein *Kurzge/ ihedoch wyser spruch vnd sentenz*. HISP. *Dicho gracioso y sentencioso*. }

Ἀποπληξία *ἀποπληξία*. Sunt quorum videlicet & corpus, & mens stupet ictu fulminis, aut morbo. Celsus *lib. 3. cap. 26.* vocat Attonitos.

Ἀποπληξία, sive Apoplexis, *ἀποπληξία*. GALL. *Apoplexie, quand on est perclus de tous les membres*. ITAL. *Gocciola*. GERM. *Der schlag/ der troff/ ob welschem alle glieder erstarten*. HISP. *Apoplexia, enfermedad*. ANGL. *The palsey, a depriving of feeling or moving in the bodie*. }

Est stupefactio nervorum totius corporis cum privatione sensus & motus. Ita dicta a verbo Graeco *ἀποπληξία*, quod est percussio, afflus, attonitus reddo. Celsus *lib. 6. cap. 28.* Attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet. Fit interdum ictu fulminis; interdum morbo: *ἀποπληξία* hunc Graeci appellant. Idem *c. proxime sequenti*: At resolutio nervorum frequens ubique morbus est: sed interdum corpora, interdum partes infestat. Veteres autores illud Apoplexiam, hoc Paralyfin nominaverunt: utcunque Paralyfin appellari video.

Apor, pro Apud, antiquis. Fest.

Ἀπορία, *ἀπορία*, indigentia, vel dubitatio, & consilii inopia.

Aporior, aris, verbum ex Graeco *ἀπορία* tractum, quo vetus interpret Testamenti novi usus est. *ad Cor. cap. 4.* Significat autem modò hæreo, & consilii inops & perplexus sum: modò ad summam angustiam redigor: modò indigeo.

Ἀπορον, *ἀπορον*, contrivertæ genus inexplicabile, cuius exemplum proponitur à Gell. *lib. 9. cap. 15.*

Ἀπορρογας, *ἀπορρογας*, Graeci vocant defluxus quosdam aërios, qui ad terram labentis, stellarum casus imitantur.

Ἀποσιώπησις, *ἀποσιώπησις*, à Cicer. dicitur Reticentia; à Celso, Obtruncantia; alii Interruptionem appellant. Nam est quasi interceptum silentium. Figura indignantibus familiaris, in qua verbum extrinsecus subintelligitur. Virg. 1. *Aeneid.* Quos ego! deest enim *Puniam*, vel quid simile. Quintil. *lib. 9.* Omne in quo aliquid deest, Apoloiopefis poterit appellari.

Aposfirmata, desquamationes.

Aposfirma *ἀποσφιρμα*. Id omne quod detractum est, & *ἀποσφιρμα*.

Apospasmata, i. avulsiones. Apostematis quoque species est, sed cuius nomen nunc non succurrit, ubi phlegmoni arena innascitur, ligna, carbones, amurca, faeces, setæ porcinae, calculi, quisquiliae, & id genus alia quaedam, quæ malis medicamentis fieri insana vulgi arbitratu credulitas: fit autem, ut inquit Galenus, inveteratis abscessibus ob varias humorum qualitates materiam in huiusmodi quisquiliis, & istiusmodi formam convertentes.

Aposphragisma *ἀποσφραγισμα*, sigilli celatura forma expressa. Plin. *Troiano*, Signata est anulo mco, cuius est aposphragisma quadriga. Sic Ectypa dicuntur.

Apostation, repudii libellus.

Ἀποστάτης, defector, & defertor sui ducis, sive religionis, & instituti. *ἄποστας* *naphél*, *ἄποστας*. GALL. *Apostat, rebelle*. ITAL. *Frabato, ribelle*. GERM. Ein *abtrinniger/ ein abgefahnen*. HISP. *Cosa rebelde à que rebelle*. ANGL. *Apostat, & rebel*. }

Huiusmodi autem defectio, Apostasia, *ἀποστασία*, appellatur.

Ἀποστοία, as, Deficio, defero, oppugno quod antea defendebam. *ἄποστας* *naphél*, *ἄποστας*. GALL. *Rebeller, se revolter*. ITAL. *Ribellare*. GERM. *Abfallen/ abtrining werden/ sich widersetzen*. HISP. *Rebelar*. ANGL. *To mak defection, to revolte*. }

Cyprianus *ad Cornelium*, Eos qui velut apostata verunt, & ad seculum, cui renuntiaverunt, reversi, gentiliter vivunt, vel ad hæreticos transfugæ facti, contra Ecclesiam pernicialia arma suscipiunt.

Ἀποστήμα, atis, *ἄποστας* *μαζόν*. GALL. *Aposteme*. ITAL. *Posta, postema*. GERM. Ein *geschwür/ ein böse beul*. HISP. *Postema*. ANGL. *An impostume, an unnatur all swelling of any matter in the bodie*. }

Est tumor præter naturam, quum pus ex phlegmone resolutum in quendam quasi sinum colligitur: vel etiam nulla præcedente phlegmone, quum humor quidam acris statim ab initio in parte aliqua colligitur, spatiumque sibi moliens vel inter duas tunicas, vel sub certis membranis, nimia distensione eam exagitat. Tria autem præcipua horum genera, quorum singula propriam appellationem sunt sortita à rebus in ipsis contentis. Nam si quiddam mellis simile contineant, Melicerides, *μελικερίδες* appellantur. Si pingue quippiam in morem sebi, Stearomatata, *στεαρωμάτα*. Quod si pulvis similitudinem referat quod in his continetur, Atheromata, *ἀθηρωμάτα* dicuntur. Dicitur autem Apostema à verbo Graeco *ἀφίστημι*; quod est abscedo: unde & Latini verbum ex verbo exprimentes, Abscessum appellarunt. Cels. *lib. 2. cap. 1.* Abscessus corporis, quos Apostemata Graeci nominant. Plin. *lib. 20. cap. 3.* suppurationem interpretatur: Caro (inquit) eius interior clavis pedum, & suppurationibus medetur, quas Graeci vocant Apostemata.

Ἀποστόλῃ, tributum, quod ad Imperatorem mittebant Iudæi. Apostoli verò dicti exactores eorum. Buleng. }

Ἀποστόλῃς, *ἀπόστολος*. ANGL. *A messenger, ambassadeur*. }

Latine Missus, sive nuntius dicitur, ab *ἀποστέλλω*, mitto. Apostolorum autem quatuor sunt genera. A Deo missi, non per hominem, ut Moses: à Deo, sed per hominem; ut Iesus Nave: & in lege Graecæ, Viri Apostolici & Religiosi prædicantes ubique gentium Regnum Dei, ut qui crediderint & baptizati fuerint, salvi fiant: per hominem tantum, ut novatores & emissarii hæreticorum, qui zizaniam superferre sagittant in agro Domini: ex lege tandem, sunt ipsi heresiarchæ, pseudopostoli & pseudoprophetæ. Ἀποστολι etiam dicebantur literæ dimissoriae, quæ ab eo, à quo appellatur erat, ad eum qui de appellatione cogniturus erat, testandæ appellationis causa dabantur, de quibus Alciat. *de rerum & verborum signific.* & Hotomannus *in Lexico suo*. Ἀthenis quoque Apostoli, magistratus quidam

erant, quorum officium erat rectè atque ordine curare, atque instruere classem.

Ἀποστόλιος, Petr. Damianus in vita S. Odilonis *cap. 19.* Benedicium summum Pontificem appellat Apostolicum simpliciter, cum ait: Apostolicus igitur iste, quem diximus, dum adviveret, beatum virum affectuose dilexit, reverenter excoluit, & Apostolorum limina frequentanti necessarios sumptus ac opima saepe subsidia suppeditavit.

Ἀποστροφῆ, *ἀποστροφή*, dici potest conversio: figura quum sermonem à iudice, vel auditore ad absentem aliquem convertimus. Te nunc alloquor, Africane, cuius nomen splendori ac decori est civitati, *ἀποστροφή* enim evertit.

Ἀποστροφῆς, *ἀποστροφῆς*, Collisionis nota in fine alicuius dictionis, denotans vocalem præcedentis dictionis elisam propter hiatum: ut *ἀποστροφῆς*, *ἀποστροφῆς*.

Ἀποστροφι, oculi retrò versi: *Diastrophî*, perversi, ut in furentibus. Rh.

Aporaphi, qui sepulchro suorum maiorum sunt privati. Rh. }

Ἀποτελεσμά, *ἀποτελεσμα*, effectus horoscopi, hoc est, quicquid cælum ex astrorum compositione & aspectu mutuo affectum, in natali hora cuiusque efficit. Hinc Apotelesmatici, *ἀποτελεσµατικῶν*, post Homeri ætatem dicti sunt, qui nunc Mathematici & Chaldæi vocantur: quorum curiositas nihil reliquit, quod planetarum non subiceret potestati, ut in 1. *lib. Iliados* annotavit Eustathius.

Ἀποθήκη, *ἀποθήκη*, *ἄποθη* *οὐρά*, *ἄποθη* *οὐρά* *οὐρά* *οὐρά*. GALL. *Boutique, lieu où on serre quelque chose pour la garder*. ITAL. *Cantena, bottega*. GERM. Ein *weinfasser/ ein icedes orth darinn man etwas behalt*. HISP. *Bodega, ò taverna, ò tienda*. ANGL. *A place where any thing is layde to be kept, as shope, storehouse*. }

Quælibet cella dicitur, in qua aliquid reponitur, taberna ubi vinum & conservatur & venditur, ut cella vinaria. Plinius, Tantum pecuniarum detinent vini apothecæ, nec alia res maius incrementum sentit. Idem, Vina in apothecis Curacissimè scrutantur. Quum omnium domos, apothecæ, navæque furacissimè scrutantur. Cicer. *in Vatin.* Idem *in Antonium*, Apothecæ totæ hominibus nequissimis condonabantur.

Ἀποθέωσις, *ἀποθέωσις*. GALL. *Deification, consecration*. ITAL. *Consecratione, deificatione*. GERM. Ein *vergötterung/ Da man ein menschen zu einem gotte vnd auffwirfft*. HISP. *Consecracion*. ANGL. *Consecration, deification*. }

Consecratio, seu deificatio, relatio in numerum deorum: quæ quibus ceremoniis apud Romanos fieri soleat, eleganter scribit Herodianus *lib. 4.*

Ἀποθήσις, repositio. Pap.

Apothetæ, locus in agro Laconico præruptus, in quo exponebant partus informes, monstrosos & degeneres. Plaut. }

Apothetos, lex tibiæ, quæ remitteret. Scal. }

Lat. Expositus.

Ἀποτόμια, *ἀποτομία*, maior pars semitoni, quæ à Latinis discissio dici potest: à verbo Graeco *ἀποτίμω*, quod est abscondo.

Ἀποτροπæ, *ἀποτροπæ*, carmina quæ ad averterendam, averruncandamque inferorum animorum iram comparantur. Scal. *ἀποτροπæ* est avertere. }

Ἀποxyomēnos, *ἀποξυόμνος*, signum æreum Lyssippi, quod à M. Agrippa ante thermas suas dedicatum Tiberius Cæsar detraxit, & in cubiculum suum transtulit: quod tamen, populi clamoribus adactus, postea reposuit. Erat autem imago distringentis se: ita dicta à verbo Graeco *ἀποξυόμω*.

Ἀποζέμα, *ἀποζέμα*. GALL. *Apozeme, decoction*. ITAL. *Aqua cotta con varii condimenti*. GERM. Ein *tranc von wasser das man mit speciesen kocht und zuzet*. HISP. *Cozimienzo de muchas cosas*. ANGL. *watter sodden with diverse sorte of spices and herbes*. }

Aqua cocta cum variis condimentis, decoctum ex herbis. A verbo Graeco *ἀποζέμα*, quod est defervesco.

Appanagium, Francicum vocabulum. Sumi solet pro ea bonorum parte, quæ Regis Franciæ liberis natu minoribus solet concedi, postquam natu maximus mortuo patre regnum adeptus est. Dicitur autem est quasi Abbanagium, B, in P, mutato, quasi quis partem exclusoriam dicat: non à pane quotidiano, ut volunt pragmatici. Vide Chopin. *de doman. Franc. lib. 2. tit. 3.* ubi vocat Panagium.

Apparatus, & Apparatio. Senec. *cap. 10. de consol. ad Marc.* Apparatus alieni, & commodati sunt, opes, &c. Vide *Apparo*.

Ἀπάρηο, es, Video, compareo, adsum, exto, existo, in conspectum venio. *ἄπαρη* *οὐρά*, *οὐρά*. GALL. *Apparoirstre, estre ven*. ITAL. *Aparire*. GERM. *Erscheinen*. HISP. *Aparecer*. ANGL. *To appear, to tobe in sight*. }

Virg. 1. *Georg.* Apparet liquido sublimis in aëre Nisus.

Cicero, Quum equites Antonii apparuissent. Virg. *lib. 12.* Nec Iovis ad solium, sævique ad limina Regis Apparent.

Ter. *in Eunuch.* Ille autem bonus vir nusquam apparet. Plin. *in Epist.* Interceptusne sit à suis, an cum suis, dubium: certè non ipse, non quisquam ex servis eius apparuit.

Quis nunquam candente dies apparuit ortu.

Tibul. *lib. 4.* Face ut oculi locus in capite appareat. Plaut. *Menach. sc. 1. a. 2.*

— tua te bona cognita produnt:
Si quod es appares.

Ovid. *Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Pro pretio facio, ut opera appareat, Plaut. *Pseud. sc. 2. a. 3.* Patera nulla in cistula est. Idem *Amph.* At cum cruciatu apparet tuo. So. Hæc quidem apparet. *Ibidem*. Nec pes, nec caput sermonis apparet. Idem *Asin. sc. 4. a. 3.* Ego mox apparebo domi. Idem *Capt. sc. 3. a. 2.*

Apparet virtus, arguiturque malis.

Ovid. *Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Significat etiam idem quod Audiri, ut Equi facile sonitu unguularum apparent (i. planè audiuntur.) Plaut. *Men. sc. 2. a. 5.* Item pro apparitorum, sive ministrum esse à scribendo. Gell. *cap. 9. lib. 8.* Scriptum faciebat, & Ædili Curuli Apparebat, &c.

Apparitor, ostensio dicitur, & officium apparitoris, qui magistratui præsto est. *ἄπαρη* *οὐρά*, vel, *μαρέθ*. *ἄπαρη*. GALL. *Apparition*.

Approbatio, verbale. { ἀποδοκίμασις. ANGL. Approving, approving. } Cic. 2. Tuscul. Effectus eloquentiæ, est audientium approbatio. } Approbatio apud oratores, est pars argumentationis, qua aut propositio confirmatur, aut assumptio, aut utraque, si opus videtur. Cic. 1. de Invent. } Approbatio, aliter item acceptum. Cic. 4. Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt qua sobrii. Dubitant, hæsitant, revocant se interdum, id est, non tali mentis firmitate, certitudine, constantia.

Approbatōr, oris, verb. Autor, comprobator. { ἀποδοκίμασις. ANGL. One that alloweth approveth. } Cic. Attic. Quamvis non fueris suavor & impulsor professionis meæ: approbator certè fuisti. Subscriptor & approbator. Gell. cap. ult. lib. 5.

APPROMITTO, is, pro altero promitto: quod alter promissit, idem promitto. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. S'obliger pour un autre, promettre pour luy. ITAL. Promettere per un altro. GERM. Für ein andern versprechen/ so er verheissen hat. HISP. Prometer por otro, hazer fiança. ANGL. To promise for another, to obliſh him self for another man, to come suertie. } Cic. Attic. D. Oppio factum est ut volui: & maximè quod DECC. appromissisti: quæ quidem ego utique vel verſura facta solvi volo.

Appromiſſor, oris, verbale. { ἐπιφύρας. ANGL. Suertie, that confirmeth another mannes promise. } Ulpianus, Appromiſſorem vocat fiduſſorem, l. in omnibus, D. de ſolutionibus. GALL. Caution. Feſto Appromiſſor est, qui quod ſuo nomine promiſit, idem pro altero quoque promittit.

Appronārē, in genua ſe proſternere. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. S'agenouiller. ITAL. Ingenicchiarsi. GERM. Sich neigen/ bucken. HISP. Arrodillar, hinc ar las rodillas. ANGL. To kineeigen, to fall on the knees. } Apul. lib. 1. Planiore in ripæ margine implicitus, in genua appronat ſe, avidius affectans potionem. Videtur eſſe compositum ex Ad, præpoſitione, & nomine pronus: unde gemino p, ſcribendum eſt.

Appropēro, as, are, Propero, accelero. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. Se haſter, s'avancer. ITAL. Affrettare. GERM. Herzu eilen. HISP. Apresurarse en venir. ANGL. To haſt, to ſpeed. } Ter. in Andr. Postquam ante oſtium me audivit ſtare, appropreat. Cic. Attic. Quare approprea, & vale. } Appropreatum opus, id eſt, acceleratum. Liv. 4. ab Urb. Cæptumque opus adeo appropreatum eſt, ut Sole orto, &c. Idem lib. 3. de bell. Pun. Appropreata de industria res erat, ne impediri poſſet. Plaut. Aſin. ſc. 2. a. 2. Appropreato ne poſt tempus prædæ præſidium parem.

Appropio, pro appropinquo. APPROPINQVO, as, are, Propius accedo, advento, propè ſum: & ſimul de loco & tempore dicitur. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. Approcher, venir près. ITAL. Accostarsi. GERM. Sich nähren. HISP. Acercarse, o allegarse. ANGL. To come nigh to approche. } Cæſar. 1. bell. Gall. Hæduos finibus Bellovacorum appropinquare cognoverant. Cic. ad Quint. frat. Sed eius rei maturitas nequedum venit, & tamen iam appropinquat. Liv. lib. 5. d. 4. Appropinquare Euripo, dicebatur cum eodem caſu, lib. 6. d. 4. Et Cæſar lib. 1. & 2. de bell. civ. imò ubique.

Appropinquatio, verbale. Cic. de Senect. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. Approchemens. ITAL. Aviciamento. GERM. Die nähung. HISP. Acercamiento, allegamiento. ANGL. Comming night, approaching. } Quarta reſtat cauſa, quæ maximè angere, atque ſolicitam habere noſtram ætatem videtur, appropinquatio mortis.

Aprarius, vide Aper. APRICVS, a, um, Soli expoſitus, Soli apertus. { ἀπριος, ἀπριος. GALL. Toucner le Soleil, où le Soleil bat, abry. ITAL. Eſpoſto al Sole, aprico. GERM. Ein Sonnenlichtig ort/ ein ort das vil Sonnen hat. HISP. Cosa abringada, que eſta al abrigo. ANGL. which lieth to the ſunne, beated wich the ſunne. } Dicitur autem quaſi ἀπριος, hoc eſt, ſine frigore, & aſpirata, in æſtuam tenuem converſa, ex Feſto, Virg. Georg. Mitis in apricis coquitur vindemia ſaxis. } Apricus homo, vel Aprica avis, quæ Sole gaudet. Idem 5. Aeneid. Apricis ſtatio gratiſſima mergis.

Apricior, apriciſſimus. Colum. lib. 11. c. 3. Nonnulli hanc eandem locis apricioribus à Calendis Martiis deponunt. Idem lib. 9. cap. 14. Dum adhuc autumnus reliquæ ſunt, apriciſſimo die purgatis domiciliis,

Apricari, eſt in aprico loco eſſe, hoc eſt, in loco Soli expoſito verſari. { εἶναι ἐν ἀπριος, ἢ ἀπριος. GALL. Eſtre à labry, ſe tenir au Soleil. ITAL. Eſſere in luogo aprico, ſtare al Sole. GERM. An der Sonnen ſein/ ſich an einem Sonnenlichtigen ort halten. HISP. Abrigarse en lugar abrigado. ANGL. To uſe à ſunne place. } Varro in miniſteriis. Licet videre multos quotidie hyeme in Sole apricari. Plin. lib. 36. de columbis, Apricantur alæ ſcalpentis feſe. Cic. in Catone, Ubi enim poteſt illa ætas aut caleſcere, vel aplicatione meliùs, vel igni, aut viciffim umbriſ aquilve refrigerari ſalubribus.

Apricatio, nis, verbale. { ἀπριος. GALL. Abry. ITAL. Aprico. GERM. Wohnung oder haltung in der Sonnen. HISP. Abrigo. ANGL. A ſitting in a ſunne place. } Cic. Attic. Sibi habeat ſuam fortunam; unam mehercule tecum aplicationem in illo Lucrentino tuo ſole malim, quam omnia iſtius nodi regna. Col. lib. 6. c. 8. Egreſſientes ad aplicationem Columbarum.

Apricitas, atis, eſt hybernus ille tepor in locis apricis. { ἀπριος. ANGL. warnesse of the ſunne. } Col. lib. 8. cap. 15. Cum apricitate diei geſtiunt aves. Idem lib. 7. cap. 7. Si diei permittit apricitas. Plin. lib. 6. cap. 26. Apricitatis inelyta regio.

Apriculſ, piſcis eſt qui ἀπριος dicitur, cuius dentes acutiſſimi, ac validiſſimi, teſte Oppiano, diverſuſque ab eo qui Aper dicitur, Græcè ἀπριος. Apuleius in Apologia, Tam ridiculum argumentum, quam ſi dicas venandis apris piſcem apiculum eſſe Tarenti.

Aperics, ἀπριος. Plammis Ægypti regis ægypti, cui in regno ſucceſſit. Hic, ut reſtat Herodotus lib. 2. ab Ægyptiſ, qui à ſe ad Amasim defecerant, ſtrangulatus, & ſepultus in paternis monumentis.

Aprilis, menſis dictus eſt, quaſi apertilis, quod terram aperiat. Plutarch. Calpini Pars 1.

in Num. & Ovid. 4. Faſt. { ἄπριος. ἀπριος, ἀπριος, ἀπριος. GALL. Le mois d'Avril. ITAL. Aprile. GERM. April. HISP. El mes de Abril. ANGL. The month called Aprile. } Nam verna temperie plantarum germina aperiuntur. Vel dicitur Aprilis, quaſi Aphrilis, ab ἀφρός ſpuma, quod Venus, cui hic menſis ſacer eſt, ex ſpuma maris fingitur nata. Horatius 4. Carm. Idus tibi ſunt agenda, Qui dies menſem Veneris marinae Findit Aprilem. } Accipitur præterea adiectivum: Nonis Aprilibus mihi eſt Senatus aſſenſus. } Olim anni initium.

Aprillios, idem quod Aprilis. Lex. g. b.

Apronia, herba eſt, quam alii vitem gram, alii Bryoniam, alii Chironiam, alii Gynecanthen vocant, ἀπριος μίλιον. Plin. lib. 23. cap. 1.

Aprugnus, a, um, Aprugna (caro) chair de ſanglier. Plaut. Et Aprugnum callum callet. Idem in Perſa, & Plin. cap. 51. lib. 8.

Aptus, ἀπριος, urbs Thraciæ. Steph.

Apruſtini, populi. Plin. lib. 3. cap. 11. & 15.

Aprutinum, Italiæ regio inter Apuleium & Picenum. Hæc etiam Samnium dicebatur, ubi multi populi erant. In ea civitates, Aquila, Adria, Sulmo, Ortona, Arpium, Aquinum, & multæ aliæ.

Apris, vide Abſis.

Aprilæ, ἀπριος, gens Scythica, Lazis vicina. Steph.

Aporus, ἀπορος, inſula in mari Adriatico, adiacens Liburniæ, in qua civitas eodem nomine, ut Ptol. lib. 1. ſcribit.

Aprus, vide Aprus. Gloſſ. Iſid. Aprus vellus lana.

Aptus, ἀπριος, fluvius eſt in parte Macedoniae, quæ mari Adriatico incumbit, non procul à Dyrrachio: de quo Strabo lib. 7. Lucan. lib. 5. Tellus quam volucer Genusus, quam mollis Aprus Circumeunt ripis.

Apsychon, ἀψυχον, inanitatam, quod eſt ſine anima, & ſpirare non poteſt.

Apyctos, ἀπυκτος. Gemma eſt nigra & ponderoſa, rubentibus venis diſtincta, ita dicta quaſi irrefrigerabilis. Nam ſemel igni excalefacta, ſeptem diebus calorem ſervat. Autor Plin. lib. 36. cap. 10.

Aptera, ἀπτερος, neutrius generis, urbs in Lycia, & altera in Creta à Sireñibus vocatur, quod victæ ibi cantu à Muſis præ merore, ex utraque peniſ in mare deſiſſent. Autor Steph.

Aptotum, aptori, interpretatur ſine caſu. Sunt enim aptota nomina, quæ neque per caſus, neque per numeros declinantur: ut, Frugi, Nihil, Nequam, Fas, Nefas. Autor Donatus in 2. editione. Hæc alio nomine dicuntur indeclinabilia.

APRVS, a, um, Apricus, modatus, appoſitus, conveniens, congruens. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. Bien ſortable, convenable, propre. ITAL. Atto, accomodato, avicando. GERM. Geſchicklich/ bequeme/ frome. HISP. Cosa idonea y ataviada. ANGL. Apt, proper and meete fitte. } Perſ. Satyr. 1. Si forte quid aptius exit. Tib. lib. 4.

— Apta vel herbis,

Aptaque vel cantu veteres mutare figurat.

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Sponte ſua carmen numeros veniebat ad aptos.

Idem ibid.

Nec mens ſuit apta labori.

Tib. lib. 4.

Nam te non alius belli tenet aptius artes.

Cæſ. lib. 1. de bell. civ. Omnia ad bellum apta ac parata. Ovid. 5. Fuſti

Inventor curva furibus apte fidis.

Interdum elegans, ut apud Cic. lib. 2. de Orat. Ita porro verbis eſt aptus & preſtus, ut neſcias utrum ſententiæ oratione, an verba ſententiis illuſtrentur. Idem 1. Offic. Ut enim pulchritudo corporis apta compoſitione membrorum movet oculos. } Interdum connexus. Virg. Georg. 2. Ipfos è torquibus aptos, dum parent Cic. de nat. Deor. Balbus multa dixit, etiam ſi minus vera, parent apta inter ſe & coherentia. } Interdum ponitur pro Compoſitus, creatus, ſive factus. Idem lib. 3. de Finib. Ita que natura ſumus apti ad totius conſilia civitatis. } Eſt etiam Aptus participium ab Apiscor, idem ſignificans quod Adeptus. Varro, Ea omnibus oſtentat, quæ bello eſt aptus.

APTE, { ἀπριος, ἀπριος. GALL. Convenablement, proprement. ITAL. Propriamente, acconciamente. GERM. Geſchicklich/ bequeme/ litch/ bequemlich/ ſüglich. HISP. Convenientemente. ANGL. Aptlie, properlie. } Adverbium qualitatæ, aptius, aptiſſimè, convenienter & accomodatè. Cic. 1. de Finib. Quum incidit, ut id aptè fieri poſſit. Plin. lib. 16. cap. 25. Ratio aptius reddetur ab hoc tertio volumine. Idem lib. 19. cap. 5. Parilibus tamen aptiſſimè. } Aptè dicere: Cic. 1. Offic. Quod eſt oratoris proprium aptè, diſtinctè, ornate dicere. Idem 1. de Orat.

APTO, as, Convenienter aliquid rei alicui iungo, ſeu accomodo. { אָרַבְרָבָרָב. GALL. hechen, in ticcheen. GERM. Approprien, accomoder. ITAL. Adattare, accomodare. GERM. Zufammenfügen/ oder ordnen. HISP. Ataviar d ayuntar uno con otro. ANGL. To make apte and proper, or meete with any thing. } Conſtruitur cum dativo, vel accuſativo, mediante Ad. Cic. in Philipp. Cuius denique fortunæ ſtudia tantæ laudi & gratulationi tuæ ſe non aptarint? Idem 3. de Orat. Hoc verbum eſt ad id aptatum, quod antè dixerat. } Aptare vela, & aptare armamenta. Quintil. Aptare anulum digito. Suet. in Tib. cap. 37. Aptatae naves. Idem ibid. cap. 65. } Huius composita Adapto, & Coapto.

Aprus, a, piſciculus eſt minimus & viliffimus, quem Græci, quod ex pluvia nafcatur, ἀπριος vocant. Vide Plin. lib. 31. cap. 8. & ea quæ ſuprà annotavimus in diſtione Aphya. } Eſt etiam ex Apuarum genere, quæ vulgo Anchoiè, Ariſtoteli ἐζηρασιος, Eliano λυγισμα. Ex qua liquamentum atque elæogarum optinunt ad excitandam appetentiam conſicitur. Addito oleo, vino, & aceto, totus piſcis ſubjectis prunis liquatur: nec ſpine veſtigium remanet. } Eſt & alia Aprus quæ Ariſtoteli ἀφρα καβιρις (vel, ut alii, καβιρις) vulgò loche. Fœtus eſt gobii. } Eſt & Aprus phalerica, ἀφρα φαληρικη, vulgò Nadello, vel Melete, Rothomagi Crudo. Piſcis molliſſimus atque pinguis, fardipis

cardinis similis, nisi quod minor & latior. Denique est in censu apuarum pisciculus, qui Aristoceli iψιδος dicitur, Narica Plauto, apud Festum, & Apua membras, *μυψιδος*, vulgò *Celerin*.
 Apua, ii, vulgò *Genevesi*, Ligures sunt, teste Liv. lib. 10. Sempronius (inquit) è Pisis in Apuanos Ligures vastando aperuit saltus, &c.
 Apud, Prepositio est, quæ nunquam composita reperitur: apposita verò casibus, quandoque locum denotat. *ὑπὸ ἐσθλ. πρὸς αἰ.* GALL. *Après, chez, devant.* ITAL. *Appo, appresso, presso.* GERM. *By.* HISP. *Cerca.* ANGL. *By or nigh.* & ut, Nec edes, nec bibes quicquam apud me. Plaut. *Mof. sc. 3.* Apud me cœnabis hodie. Idem *Cure. sc. 3. a. 5.* Apud te habitabo. Idem *Men. sc. 7. a. 5.* Metui ne apud prætorum solveret. Idem *Cure. sc. 3. a. 5.* Haud diu apud hunc servitorem servio. Idem *Mil. sc. 1. a. 2.* Hic apud me nunquam delinges salem. Idem *Cure. sc. 4. a. 4.* Apud hæc ædes, (i. in, vel ad, vel propè.) Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Etiam decem minæ apud te sunt (i. pro te impensæ) & eas mihi debes. Idem *Mof. sc. 3. a. 1.* Quid apud hæc ædes tibi est negotii? Idem *Amphitr.* Apud hostes dum sedemus. Idem *ibid.* Quæ apud legiones vota voti. Idem *ibid.* In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sacras, *ibid.* Servire apud te. Idem *Cure. sc. 2. a. 2.* Quid audio? Vix apud me sum. Idem *Men. sc. 4. a. 4.* Neque apud amicam, neque domi, &c. *Ibid. sc. 3. a. 4.* Tuus animus apud nos est fixus clavo. Idem *Asin. sc. 7. a. 1.* Apud ortum te videbo, *ibidem sc. 2. a. 3.* Ego mihi apparari iussi istuc apud te. Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Conduxit coquos apud forum. Idem *Aul. sc. 2. a. 1.* Herus major apud forum est. Idem *Asin.* Apud vos id proloquar. Idem *Cap. Prolog.* Apud mensam loquebatur. Gell. *cap. 22. lib. 2. bis, & cap. 9. lib. 9.* Apud cœnam cum discubitu erat, legebatur: idem *cap. ult. lib. 3.* Ubi istuc est loci? apud Fastitudinas insulas, Plaut. *Asin. sc. 1. a. 1.* Potius, quàm hoc pacto apud te serviant. Idem *Aulul. sc. 1. a. 1.* (i. tibi.) Credo Deos voluisse ut apud te me in nervo enecem. *Ibidem sc. 1. a. 4.* Apud hunc confessus es divitias meas. Idem *Cap. sc. 4. a. 3.* Ellætne apud te acceptissimus (i. tibi.) *Ibid. sc. 5. a. 3.* Apud Novercam querere. Idem *Pseud. sc. 3. a. 1.* Res agitur apud iudicem. *Ibid. sc. 3. a. 2.* Iube igitur nobis tribus apud te prandium accurarier. Idem *Menech. sc. 3. a. 1.* Devortor apud anum illam. Idem *Pseud. sc. 2. a. 2.* Apud te servire tibi postulas viros. Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Oratores qui apud Conciones Atheniensium floruerunt. Gell. *cap. 3. lib. 18.* Apud lecti fulcrum capsula. Idem *cap. 15. lib. 10.* Apud se esse (i. sui compos, suppl.) Senec. *cap. ult. de Tranq. vita.* Apud aram supplicare, Suet. *in Calig. cap. 35.* Apud amicos quid statuere. Liv. *6. ab Urb.* Apud milites concionatur. Cæf. *lib. 1. de bell. civ.* Apud Senatam, pro in. Suet. *in Tib. cap. 42.* Accipias apud te alienum (i. domi.) Plaut. *Men. sc. 2. a. 5.* Lupos apud oves linquere (i. cum, vel inter.) Idem *Pseud. sc. 2. a. 1.* Apud Mantuam hæc scripsi. ¶ Quandoque personam: ut, Apud regem. Quandoque loci & personæ conjunctionem, ut, Cœnavi apud Pompeium. Sed quam ad personam refertur, plerumque familiaritatem significat, non dominium: ut, Fui apud te, id est, tecum, vel domi tuæ. Penes verò & potestatem, & personam, & dominium (i. ni, cum dativo.) Ovid. *lib. 1. Fast.*
Me penes est unum fasti custodia mundi.
 Quamquam etiam sine domini significatione aliquando inveniatur, ut latius docebimus suo loco. Apud, aliquando accipitur pro In, ut apud Terent. *in Andr.* De Davo modò apud forum audivi. ¶ Apud se dicitur esse, qui omnis negotiis se in recessum recipit. Cic. *lib. 1. de Orat.* Marcus verò Scæurus, quem non longè ruri apud se esse audio, Magis tamen videtur, apud se, *in hoc Cic. loco* accipi pro Domi suæ, quemamodum frequenter apud Terent. Apud nos, pro Domi nostræ. ¶ Apud, etiam Juxta significat. Cic. *de offic.* Cuius focum mirari solitus Carus, apud quem ille sedens, Samnitum quondam hostium iam clientium suorum munera repudiabat. Idem *de Orat. 2.* Quum etiam tum in lecto Sulpitius esset, apud eum Crassus sederet. ¶ Apud aliquem obligari, pro alicui. Iulianus *D. de fideiussoribus*, Fideiussor obligari non potest ei, apud quem reus promittendi obligatus non est. ¶ Apud, exponitur etiam pro Inter. Cic. *pro Fronteio*, Studiis militariibus apud juventutem obsoletis, hoc est, inter juvenes. Tale est quum dicimus, Mos fuit apud Romanos, pro eo quod est inter Romanos. ¶ Apud majores, vel patres nostros, pro temporibus majorum, vel patrum nostrorum. ¶ Apud Platonem, id est, in Platonis libris. Cic. *1. de Divin.* ¶ Apud, aliquando postponitur suo casui. Tacit. *lib. 5.* Ripam apud Euphratis, & *lib. 4.* Misenum apud & Ravennam.
 Apus, odis, vel cypsellus, *ἄπυς ὀδισ*. ANGL. *A martinet birde.* ¶ Avis est de genere hirundinum, cuius pedes curti, & mutili, quasque inutiles. Plin. *lib. 10. c. 39.* Plurimum volant quæ Apodes, quia carent usu pedum: ab aliis Cypseli appellantur, hirundinum specie. ¶ Est & aquilæ species apud Avicennam Arlachine. ¶ Apud Pausaniam verò aquilæ cygnæ fit mentio *in Arcad.* Et quæ variis pedibus, *ἰστροπέδες* recentium.
 Apulia, extra portus, si de terra: extra columnas, si de mari. Tertull. ¶ Apulia, *Puglia*, Italiæ regio mari Adriatico conterminata, inter Dauniam & Calabriam, quæ & Iapygia, ab Iapyge Dædali filio, qui eam regionem retinuit, dicta est *ἰαπυγία*. Corripit autem hoc nomen primam syllabam, & unico p, scribendum est: assumit tamen interdum alterum p, ut eandem producat. Secundam autem syllabam semper producit. Contrà Apulus semper primam producit, & corripit mediam. Horat. *lib. 3. Carm.* Nutricis extra limen Apuliæ. Iuvenal.
Vendit agros, sed maiores Appulia vendit:
 ubi & prima producitur. ¶ Hinc Apulus, a, um, sive Appulus, adject. Euc. *lib. 5.*
Appulus Adriacas exit Garganus in undas.
 Apyrinon, *ἀπυρίνον*, genus est mali Punici dulcissimi, ita dictum, quasi *ἄπυρος*, hoc est, sine nucleo: non quòd prorsus nucleis careat, sed quòd eos habeat minus lignosos. Quo fit, ut & acinos habeat blandiores & minus amarus. Plin. *lib. 13. cap. 19.* Mart. *lib. 13.*
Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et verna tuberes, quid tibi cum Libycis?
 Senec. *Epist. 86.* ¶ Legitur & adjectivum Apyrinus, a, um: ut, Apy-

rinus fructus, hoc est, dulcis, nucleisque minus lignosis, quales habent apyrina. Colum. *lib. de Arboribus, cap. 23.* Ea res fertilem arborem reddet, & primitivis annis fructum vinosum, postea verò etiam dulcem, & apyrinum facit.
 Apyrum sulphur, *ἀπυρον*. Plin. *lib. 33. cap. 15.* vocat sulphur vivum, quodque ignem non est expertum: *ἀπυρον* enim Græci vocant incoctum, & quod igni non est admotum. Unde & Apyri tripodes, *ἀπυροί τριπόδες* dicebantur, qui ignibus intacti erant; ut qui non culinatio usui, sed domorum, templorumque ornatui dicati erant.
 Apyrotus, *ἀπυροτός*, gemina igniti carbonis similitudinem referens, quam Ovid. *2. Metam.* Pyropum vocat, Latini Carbunculum: inde Apyrotus dicta, quòd ignem non sentiat. Plin. *lib. 7. cap. 7.* Principatum habent Carbunculi, à similitudine ignium appellati, quum ipsi non sentiant ignes, ob id à quibusdam Apyroti vocati.
 A Q
 AQUA, componi videtur ex A, & qua, quasi à qua vivamus, ait Festus. *ἄκω μαρίμ. ὕδωρ.* GALL. *Eau.* ITAL. *Acqua.* GERM. *Wasser.* HISP. *Agua.* ANGL. *Water.* ¶ Unde aqua & igni interdici solebat damnatis. Aqua & igni interdiceret, Velleius. Aqua deficit (i. clepsydra.) Quintil. Aquam perdere (de clepsydra.) Idem Quint. Panis & aqua ei defuit, & fame ac siti periit. Senec. *cap. 11. de Tranq.* Aquæ metallala (i. urinæ.) Plaut. *Amph.* apud Nonium in Metalla. Respiratio sub aqua, Quint. Diem, aquam, salem argento non emo. Plaut. *Asin. sc. 3. a. 1.* Cedo aquam manibus puer. Idem *Mof. sc. 3. a. 1.* Aquam hausisse dicit, si quis petet. Idem *Aul. sc. 2. a. 1.* Aquam hercle plorat, &c. *Ibid.* Neque aqua aquæ, neque lac lacti similis. Idem *Men. sc. ult. a. 5.* Ex uno puteo similior nunquam potest aqua aquæ sumi. Idem *Mil. sc. 6. a. 1.* Quasi aquam frigidam foventem, esse ita putatis. Ita putatis leges. Idem *Cure. sc. 2. a. 4.* Pernam, callum, fumen, facite in aqua iaceant, i. macerentur. Idem *Pseud. sc. 2. a. 1.*
Nec cælum patior, nec aquis assuevimus istis.
 Ovid. *Eleg. 3. lib. 3. Trist.*
Nec cælum, nec aqua faciunt, nec terra, nec aura.
 Idem *Eleg. 8. lib. 3. Trist.*
Icaria numerum dicere coner aqua.
 Idem *Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Aquam & ignem sumebant nuptæ, & qui funus persecuti fuerant, redeuntes ignem supergrediebantur aqua aspersi, quòd purgationis genus vocabant Suffationem. Hoc elementum cæteris omnibus videtur imperare. Terras enim devorant aquæ, flammæ necant, scandunt in sublime, & ipsum quoque sibi vendicant cælum. Quid esse mirabilius potest, quàm stare in cælo aquas? At illæ non modò in tantam altitudinem, sed secum quoque piscium examina, & lapides rapiunt. Eadem cadentes omnium in terra nascentium causa sunt: fruges, arbores, frutices juvant; migrant in cælum, ut vitalem animam deferant herbis. Præterea alibi calidæ sunt, alibi frigidæ, alibi tepidæ, & penè omnibus morborum generibus auxiliantur. Aliæ sulphuris, aliæ aluminis, aliæ salis, aliæ nitri, aliæ bituminis, aliæ æris. Aliæ acidæ sunt, aliæ salis, & cunctæ hominum tantum causa videntur erupisse. Generatim nervis profunt omnes, aliæ pedibus, aliæ coxendicibus, aliæ luxatis, aliæ fractis: aliæ exinanunt alvos, aliæ sanant vulnera, aliæ capiti auribusque & oculis privatim medentur, aliæ sterilitatem mulierum, & virorum insaniam abolere produntur, nonnullæ iuvant calculosos, aliquæ prohibent abortum. Sunt quæ tollunt vitiligines, aliæ podagris profunt: aliæ tertianas febres discutunt, aliæ dentes sistunt: aliæ ungulas etiam jumentorum indurant, aliæ subtiliores faciunt sensus, aliæ memoriam afferunt, aliæ oblivionem inducunt, aliæ canoras voces faciunt. Hæc Perotus ex Plin. quibus illud præterea addit, se deduxisse aquas in agro Viterbiensi, quæ lethargicos, & hydropicos & colicos curant, luxatos statim sanant, dentes ea collutos sistunt, scabiem, lichenas, vitiligines mira celeritate tollunt, famem omnino sublato fastidio inducunt, fecunditatem mulieribus afferunt, venerem debilitatam excitant, calculorum vitia discutunt. Hæc ille. ¶ Aqua, priore productâ, aut disjuncta ultimâ. Lucret. *lib. 6.*
Fit quoque ubi in magnas aqua, vastâsque lacunas
Gleba vetustate è terra provolvitur ingens.
 Ibidem *ibid.*
Qua calidum faciunt aqua tactum atque saporem.
 ¶ Alii aquam, quasi æquam, hoc est, æqualem dictam volunt, ablato e, quòd aqua, nisi ventis agitetur, nihil sit æqualius. ¶ Aspersisse aquam proverbialiter quis dicitur, qui dicto quopiam reddiderit animum, ac metum ademerit. Plaut. *in Bacch.* Evax aspersisti aquam. Idem *Trucul.* Aspersisti aquam, iam rediit animus. Idem *Amph. sc. 1. a. 5.* Animo malè est, aquam velim. Idem *sc. 3. a. 2.* Datin' æqualem cum aqua. *Cure.* Animo malè est. *Ph.* vin' aquam? *Cure.* Si fructulenta est: translatum ab iis qui in deliquio, quem Græci *ἀφροσύνη* appellant, aspersa in faciem aqua ad sui sensum revocantur. ¶ Aqua caduca, ex lacubus abundans. Lex. IC. Aqua pedum, est urina. *Isid. 36.* Et bibant urinam pedum suorum. Hebr. est, Bibant aquam pedum. ¶ Aquam bibens nihil boni parias, *ὕδωρ ἢ πῖνον, καὶ οὐκ ἔστιν ἀντικυβητός*: cuius proverbii sensus est, à poetis nihil præclarum, aut venustum proficisci, si biberent aquam, hoc est, si pauperes fuerint & tenui victu. Demetrius Halicarnassæus. ¶ Inaniter aquam consumis, *ἀδύνατος ἔσθω ὕδωρ*. In eos quadrabit qui frustra suadent. A prisco more iudiciorum sumptum; in quibus ad clepsydræ modum dicebatur. ¶ In aqua hæret. In eos competit, qui sic implicantur negotio quopiam, ut se nequeant extricare. Cic. *3. Offic. de Epicuro.* Dicit ille quidem multa multis in locis, sed aqua hæret, ut aiunt. Translatum apparet vel à fluitantibus, vel certè ab Oratorum clepsydra. ¶ Aquam cribro haurit, *κατακρητίζω ὕδωρ ἀπὸ κρητῆρος, ἢ ἀπὸ κρητῆρος*. In aqua scribis, *ἔσθω ὕδωρ ἀπὸ κρητῆρος*. In aqua sementem iacis, *εἰς ὕδωρ σπείρω*. Aquam in mortario tundere, *κατακρητίζω ὕδωρ ἀπὸ κρητῆρος*, & similes paræmiæ in eos quadrant, qui laborant inaniter. ¶ Ad aquam malus, *ἐφ' ὕδωρ κρητῆρος*. In infimæ fortis homines olim dicebatur, ac sordidissimis quæstibus addictos: propterea quòd antiquitus infames habebantur, multoque omnium contemptissimi, qui litigantibus aquam subministrare conueverunt. ¶ Aquam igni miscere, *σπῆρ ὕδωρ ἐν πυρὶ*, inter proycyria,

verbia, quibus *ad uerbum* significamus, referendum est. Pugnat enim aqua cum igne. Plutarch. *in lib. ad diuina philosophia*. Mitte in aquam, *βασμα εις υδωρ* hoc est, aufer e medio. Dicitur vel in hominem, vel in rem exitio addictam. Tractum a supplicio quorundam, qui in profluentem, aut mare mittebant. Aquam e profluentem, pro eo quod est frustra ab alio petere, cuius ipse a quo petas maxime sit indigus. Ceno puram aquam turbans, nunquam inuenies potum, *βορβορον υδωρ λαμπερον μινυειν, αποδ' ελθουσις ποτον*. Dicitur solitum, ubi quis ea quae sunt per se pulcherrima, contaminat, admittis iis quae sunt turpissima.

Aquula, diminutivum ab aqua, *υδαλιον*. ANGL. *A little brooke*. Manet suffundam aquulam (ne crepent cardines.) Plaut. *Cure. se. 3. a. 1. Cic. lib. de Orat.* Quae mihi videtur non tam ipsa aquula, quae describitur, quam Platonis oratione creuisse. Et *lib. 2.* Ubi non seclusa aquula teneatur, sed unde uniuersum flumen erumpat. Est & Aquula Ptolemaeo oppidum Hetruriae: unde Aquulenses, quos Aquenses vocat Plin. *lib. 3. cap. 5.*

Aquæburgum, urbs Bavariae, vulgò Wasserburg.

Aqueductus, uis, uel ab aqua ducenda. *αγωγη το νεωλαβ. υδευαγωγια*. GALL. *Conduite d'eau*. ITAL. *Acquedotto*. GERM. *Wasserleitung/Wassergraben/wasserfurt*. HISP. *Aguaduco para traer agua*. ANGL. *A conveyance or conduit of water*. Est enim aquarum deductio, hoc est, quum aliunde aqua derivatur, ut per cuniculos impositis canalibus aliò inducatur, siue ad bibendum, siue ad irrigandum, ut est videre apud Iulium Frontinum *in lib. 1. de Aqueductibus Romanorum*. Erat autem apud veteres duplex ratio ducendae aquae. Nam aut per subterraneos cuniculos ducebatur, aut opere arcuato. Utriusque generis etiam hodie Romae non pauca extant vestigia. Ulpian. *de seruit. rust. prad.* Seruitutes rusticorum praediorum haec, iter, actus, via, aqueductus.

Aquellitum, dicitur quum aqua pluvialis mediis quibusdam elicitur: quod in magnis siccitatibus aliquando factum creditur.

Aquanivalis mensura adhibebatur antiquitus, quae decoquebantur ut essent salubriores, *υδατα ζωοδωρα*. Postea coloni vario & sacco attenuabantur, quasi aquae refrigerantur.

Aquagium, dicitur quum aqua pluvialis mediis quibusdam elicitur: quod in magnis siccitatibus aliquando factum creditur.

Aquanivalis mensura adhibebatur antiquitus, quae decoquebantur ut essent salubriores, *υδατα ζωοδωρα*. Postea coloni vario & sacco attenuabantur, quasi aquae refrigerantur.

Aquagium, dicitur quum aqua pluvialis mediis quibusdam elicitur: quod in magnis siccitatibus aliquando factum creditur.

Aquanivalis mensura adhibebatur antiquitus, quae decoquebantur ut essent salubriores, *υδατα ζωοδωρα*. Postea coloni vario & sacco attenuabantur, quasi aquae refrigerantur.

Aqua intercus, morbus est, quem Graeci Hydropem appellant. *αγωγη*. GALL. *Hydropisie*. ANGL. *The dropsie*. quum inter cutem aqua colligitur, qua corpus turgescit, *υδρωσις, υδρωσις*. Nonius, Aqua intercus, hydrops morbus, quasi aqua inter cutem. Cic. *3. Offic.* Si quis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem. A Celso Aqua inter cutem appellatur: ita enim habet *lib. 3. cap. 2.* Longius verò fieri potest morbus eorum, quos aqua inter cutem malè habet. Plinius vocat aquam subter cutem fusam.

Aqualicus, Alvus, quo sordes defluunt. Item genus quoddam lati intestini, ex quo farcimina fieri solent. Apicius, Reple aqualicum, sic ut laxamentum habeat, nec dissiliat in coctura.

Aqualeulus, diminutivum est ab Aqualicus, vas est in quo porci forbent. *αγοριον*. GALL. *Auge où mangent les porceaux*. ITAL. *Albio, Abuolo da porci*. GERM. *Ein scutro*. HISP. *Baxo à barriga, Dornajo donde comen los puercos*. ANGL. *A trough for swine*. Per translationem pro ventre, siue alio sumitur, tam occulta, quam apparente, in quam sordes fluunt. Persius *Satyr. 1.*

— *nugaris quum tibi calve*
Pinguis aqualiculus propenso sesquipedè extet.

In quo Cornutus scribit aqualiculum propriè ventrem esse porci, & per translationem de humano ventre dici.

Aqualls, generis masculini, genus vas ad aquam tenendam, quo aqua manibus datur, quod & Matellio dicitur, teste Varro. *αγοριον*. GALL. *Eguiere, pot à eau*. ITAL. *Vna*. GERM. *Ein wassergeschir/ ein gießsch*. HISP. *l'arro de agua para beber*. ANGL. *A laver, or ewer to wash the hands*. Plaut. *in Cure.* Date isti sellam ut sedeat, & aqualim cum aqua.

Aquana, aqua: ut, Terrena, terrea, Tertull. ||

Aquariola, *αγοριον*. ANGL. *Places where water is voyded*. Dicuntur latrinae, in quas lotus: nec in rivum ducuntur, sed & in tricliniis, & cubiculis, & cenationibus cum dignitate & elegantia fiunt.

Aquarioli, dicuntur mulierum impudicarum sordidissimi affecta. Festus. *αγοριον, αγοριον*. GALL. *Maqueraux*. ITAL. *Rossianelli*. GERM. *Hurenstuel/ Hurenwabel*. HISP. *Alcahuete*. ANGL. *Baudes, merchants of hoors*.

Aquariolum, siue aquarium, *αγοριον*, locus in quem sordida aqua demittitur, qui & Lavatrina dicitur à lavando, & per syncopen, Lavatrina.

Aquarium, ii, locus in flumine, aut alia quavis aqua, ad quem animalia potum aguntur. *αγοριον*. GALL. *Evier, abrevoir*. ITAL. *Luogo de abeverare*. GERM. *Ein ort das sich das wasser versamlet/ vñ das vich darab trenct/ Brunntrog*. HISP. *Abrevadero donde beven bestias*. ANGL. *A place where beasts may drink at in rivers or any waters*. Cato *cap. 1.* Si poteris, sub radice montis fiet, in meridiem spectet, loco salubri, operariorum copia fiet, boumque ibi aquarium. In glossario sic legitur, aquarium, *αγοριον*.

Aquarius, a, um, quod ad aquam pertinet, *υδατικος*: ut, Cos aquaria. ANGL. *A grindstone going in troughes of water*. Gell. Re aquaria defectos. Aquarius urceus. Gell. *cap. 29. lib. 10.* Plin. *lib. 34.* Quippe quum in exacuendo oleares cotes, & aquariae differant, oleo delicatior ei fiat acies. Aquarii, servi dicuntur aquarum custodes & hydrophylaces.

Aquarius, iii, undecimum signum Zodiaci, est proximum Capricorno, quod oritur xv. Kalend. Febr. *υδροχιον*. GALL. *Vn des douze signes du Ciel, le Verseau*. ITAL. *Acquario*. GERM. *Wassermann*. HISP. *Aguador*. ANGL. *One of the twente signes of heaven*. Iuvenal. *Satyr. 6.* Veniet conductus Aquarius, Fabulantur Poetae hunc

fuisse Ganymedem, quem Iupiter eius pulchritudine captus, ab aquila in caelum raptum, ministrum suum fecisse existimatur.

Aquarius sulcus, qui aquam educit, *αγοριον*. Col. *lib. 2. cap. 7.* Crebròsque sulcos aquarios, quos & nonnulli Elices vocant.

Aquaticus, a, um, qui in aqua degit. *αγοριον*. ANGL. *That liuet in the water*. Sicut terrestris, qui in terra vivit. Plin. Terrestres & aquatici pisces. Aquaticum dicitur etiam quod in aquis, aut propè aquas nascitur. Plin. *lib. 16. cap. 36.* Inter ea quae frigidis gaudent, & aquaticos frutices dixisse conveniat. Aquaticus etiam dicitur Auster, quod pluviam inducat. Ovid. *5. Met. Pallad. lib. 1. cap. 31.* Aves aquaticae.

Aquatilis, aquaticus, *υδατικος*. ANGL. *whatsoever liueth in the water*. Plin. *lib. 9. cap. 12.* Aquatilium tegmenta plura sunt. Cic. *1. de nat. Deor.* Bestiarum autem terrenae sunt aliae, partim aquaticae, aliae quasi ancipites, in utraque sede viventes. Varro *lib. 1. c. 64.* Amurca qui est humor aquatilis oleae.

Aquigena, aqua geniti, pisces. Terrigena, terra. Tertull. ||

Aquilex, ita Colvi cherancoglie l'acqua. GERM. *Der die Brunen erfindt/ Brunnen meister*. HISP. *El que coje agua derramada, o el que conoca donde ay agua*. ANGL. *A wellmaister that gatehred waters together*. Varro *in Quinquatrib.* An hoc praestat Herophilus Diogeni (ut legit Scaliger,) quod ille e ventre aquam mittit? an hoc te iactas? at hoc pacto utilior te Tusculus aquilex. Ex Nonio.

Aquimantile, *αγοριον*, Gloss. i. c. *αγοριον*, pollubrum habens aquam manibus abluendis. ||

Aquiminale, vas Aquarium dicitur à Paulo *in l. 3. de supel. leg.* Nam & pelves argenteae, & aquiminalia argentea.

Aquiminarium, vas quoddam escarium fuit. Pomp. *in l. 21. §. 1. D. de aur. & arg. leg.* Sed de aquiminario Cassius ait, quum alteri argentum potorium, alteri escarium legatum esset, escario cedere. Item Ulpian. Si cui escarium legatum sit, argentum aquiminarium continetur. Nam & hoc propter escam paratum est.

Aquinaris, vas aquis ferendis. ||

Aquor, aris, verbum castrense est, Aquam haurio, siue aquam fero ad usum exercitus, vel alterius rei. *αγοριον*. GALL. *Prendre eau, se fournir d'eau*. ITAL. *Caruar acqua, andar per acqua*. GERM. *Wasser schöpfen/ sich mit wasser versihen*. HISP. *Ir por agua para el real*. ANGL. *To furnish water, to draw and beare water to and hoste*. Cael. *1. de bell. civil.* Aquabatur agrè. Curtius, Quum miles aquatum profectus esset. Virgil. Sub mœnibus urbis aquantur. Vide in dictione *Adaquo*.

Aquatio, onis, verbale, Actus aquandi, hoc est, aquam ad castra afferendi. *αγοριον*. GALL. *Puissement d'eau, ou apport, abrevement*. ITAL. *L'annacquare, l'andare à pigliar acqua*. GERM. *Wasser schöpfung/ eith wasserholang*. HISP. *El traer agua para el real*. ANGL. *Drawing or bearing of water to an armie*. Cael. *de bell. Gall.* Tamen sese non longius millibus passuum quatuor aquationis causa processurum eod die dixit. Aquatio item Aquarum pluvialium abundantia. Plin. *lib. 32. c. 7.* Et hoc utebatur in multis variisque per aquationem Auctumni nascentibus. Pallad. *lib. 3. c. 17.* Et salices aquationibus adjuvandas, id est aquarum abundantia in locis humidis & riguis.

Aquator, oris, qui aquandi ministerium, praesertim in exercitu facit. *αγοριον*. GALL. *Porteur d'eau, celui qui fournit d'eau au camp*. ITAL. *Chi va per acqua per fornire uno exercito*. GERM. *Der ein Lager mit wasser versihet/ wasser/ schöpfer*. HISP. *Aguador del real*. ANGL. *Vvich draweth and furnisheth water a beaver of water to an armie*. Cael. *1. bell. Ciu.* Haec consultantibus eis nuntiantur aquatores ab equitatu premi nostro.

Aquatus, a, um, Aqua mixtus, aqua dilutus. *αγοριον*. GALL. *Mistioné d'eau, ou on a mis de l'eau*. ITAL. *Adacquato, acquoso*. GERM. *Wasserechtig/ mit wasser wetmisch*. HISP. *Aguados*. ANGL. *Mingold or mixed with water*. ut, Aquatum vinum. Interdum idem quod aquosus: ut, Lac aquatum. Plin. *18. cap. 9.* Omne autem verum aquatum aetivum.

Aqueus, a, um, quod ex aqua est, *υδατικος*: ut, Color aqueus.

Aquosus, a, um, quod copiam aquae habet. *υδατικος*. GALL. *Plein d'eau, aqueux, fort humide*. ITAL. *Acquoso, abondante d'acqua*. GERM. *Gewässert/ das vil wasser hat*. HISP. *Lleno de agua, humedo*. ANGL. *Full of water, waterish, very wet*. ut, Hyems aquosa. Col. *lib. 4. de sicis.* Locis, inquit, frigidis, & autumnis temporibus aquosis praecoces serito. Huius compositum, & contrarium est inaquosus, *αγοριον*.

Aquosissimus, Superlativus, Senec. *Quaest. nat. 3. cap. 11.* Quia ferè aquosissima sunt quaecunque umbrosissima. Piscis aquosus. Virg. *4. Georg.* Id est, Australis piscis, qui Aquarii undam suscipit, nam oritur quo tempore pleiades occidunt.

Aquæ Augusta, *αγοριον*, urbs in Gallia Aquitania, Ptolemaeo. Hanc vulgò *Baionam* vocant.

Aquæ Calliae, *αγοριον*, urbs Britanniae insulae, Ptol.

Aquamolus, in Lex. vet. Græcol. *υδατικος*, *aquamolus*, fortè aqua mola legetur: nisi placuerit genus masculinum, quod in Græca voce est, retinere. Ibidem, *Aquamolina*, *υδατικος*, ubi Vulcanius in notis: fortè aqua molina. ||

Aquamortuæ, hodie vocatur oppidum Narbonensis provinciae, ad alterum ex Rhodani ostiis situm. Ptolemaeus Marianas fossas appellat, à propinqua fossa, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ostreis (ut scribit Strabo) abundantem. De hac fossa vide Plin. *lib. 3. c. 4. & Melam. lib. 2. & Strab. lib. 4.* Vulgò *Aigues-mortes*.

Aquæ Sextæ, *αγοριον*, Ptolem. Urbs Galliae Narbonensis, iuxta quam sunt aquae calidae, quae ægros curare solent: ita appellata à Sexto quodam Romanorum duce, qui perdomitis Salybus oppidum extruxit. Auctor est Strab. *lib. 4.* vulgò *Aix en Provence*.

Aquifolia, species est ilicis, mespilum foliis referens, *αγοριον*. Theophrasto: unde & Mespilus sylvestris, *αγοριον*, à nonnullis appellatur. Vide Plin. *lib. 24. cap. 13. & lib. 27. cap. 8.*

I 5

Aquifolia etiam diversa arbor est, semper viridis, cuius folia per ambitum aculeata, ac spinosa, fructus rotundus ac rubeus. Ex cujus corticibus in fimo putrefactis fit viscum capiendis avibus. Olim vocata est aquus, pro acus. Theophrasto ἀγρία, non verò, ut putavit Plin. κροταύω.

Aquila, urbis nomen est in Brutiis, ex ruinis Furconii, antiquissimi oppidi, à Longobardis ædificata. Volater.

ΑQUILA. ἰ ψω néscher. αἰτός. GALL. Aigle. ITAL. Aquila. GERM. Ein Adler. HISP. Aguila. ANGL. An eagle. Regina avium, quam poeta Iovis alitem, ejusdemque armigeram appellant, & fulmina ei subministrare fabulantur. Cui fabulæ occasionem dedit aquilæ natura, quia sola avium & fulminis ictu non læditur, & Solis fulgorem oculis incomiventibus potest aspicere. De Aquilæ pullis, & quot, Plut. in Mario. Ubi Aquila Catamithum rapit. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Sex autem Aquilarum genera enumerantur à Plinio, lib. 10. cap. 3. Primum est Valeria, μελααιτός, apud Eustathium, minima magnitudine, viribus præcipua, colore nigricans: sola aquilarum fœtus suos alit, sola sine clangore, sine murmuratione conversatur in montibus. Secundi generis est Pygargus, πύργω, eo quod πύργω ἀργύω, id est caudam albam habeat, & albicante sit cauda, cognomine πύργω ἰδω, id est, hinnularia. In oppidis & campis manserat. Tertii generis est Anataria dicta, ἀνατορία, κλάριον, melius quam πλάριον apud Aristot. Hanc Homerus ἀρκίον, percnum, & Latini plancum vocant, secunda magnitudine & vi: huicque vita circa lacus, ut plurimum.

¶ Sex autem aquilarum genera enumerantur à Plinio, Melanaëtos, quæ & Valeria: Pygargus: Morphnos, quam & Percnon Homerus, Latini Plancum & anatariam vocant: Percnoperus: Onesios & Halyæetus. ¶ Aquila non captat muscas, αἰτός ἐ τῆσδε τῶν μύγας. quo significatur summos viros negligere minutula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut, egregiè docti nonnunquam in minimis quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conaivent. Effertur & citra negationem adagium, αἰτός μύγας τῆσδε, Aquila venatur muscas, quoties magnis minima sunt curæ. ¶ Aquila nubibus, αἰτός ἐ τῶν νεφέλων: plerique interpretantur de re magna quidem, sed quam non faciliè assequaris: alii de iis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. ¶ Iupiter aquilam delegit, ζεύς αἰτόν ἐλάτο, ubi quis asciscit sibi præclaros, suisque rebus accommodos. ¶ Aquilam cornix provocat, αἰτόν κροταύω ἐκλάω. Locus fuerit adagio si quando leviusculus quispiam homuncio, qui neque prodesse queat, neque lædere, maximis viris allatrat.

¶ Aquilæ senecta, αἰτὼ γῆρας. In senes dicebatur bibaces magis, quam edaces. Aquila thripas despiciens, αἰτός θρίπας ὄρω. De magnis qui pusilla negligunt. Est enim ἐλά avicula minutissima, aut vermiculi genus. ¶ Aquilam testudo vincit, accipi potest per ironiam, aut simpliciter, ubi quis potentior arte vincit: & quod viribus non potest, assiduitate conficit. ¶ Aquilam volare doces, αἰτόν πῶσδε ὀδύκει. In eos competit qui monere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil eget doctore. ¶ Aquila præterea, sydus cæleste est, cuius ala dextra circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè à capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius à reliquo corpore dividit circulus à Cancro ad Capricornum perveniens. Ex oriente Leone occidit: exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam unam, in utraque ala unam, & unam in cauda. ¶ Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Græci αἰτόν appellant, teste Plin. lib. 9. cap. 24.

Aquilaria loci nomen, Cæf. 2. de bell. civ.

Aquilinus, a, um, quod est aquilæ, vel quod ad aquilam pertinet. ἰ ἀίπω. GALL. D'aigle. ITAL. Aquilino. GERM. Das zu dem Adler gehört. HISP. Aquileno, cosa de aquila. ANGL. Of an eagle, belong ing to an eagle. ¶ ut, Aquilinæ ungulæ, Plautus in Pseud. scena 2. a. 3. An tu invenire postulas quenquam coquam, nisi sit milvinis, & aquilinis ungulis? Ubi Aquilinas ungulas dixit pro manibus rapacibus, quales sunt unguis aquilarum.

Aquiliferi, dicti sunt signiferi in Romana militia, αἰτοφόροι, ab aquila, quam Romanis legionibus Marius in secundo Consulatu suo propriè dicavit: fuitque tanquam princeps totius legionis signum. Cæf. 3. de bel. Civ. In eo prælio quum gravi vulnere esset affectus aquilifer. Vide Suet. in Cæf. cap. 62. Habuerunt & Romani alia quatuor signa, videlicet lupos, minotauros, equos, apros, quæ singulos ordines antebant. Item & Dracones, unde Draconarii. Postea tamen repulsis cæteris, unam servaverunt aquilam.

Aquilegium, Aquæ collectio, & aquæ ductus. ἰ κερνός. ANGL. A cun-dite or conveyance of water. Plaut. Si pluet, aquilegio juvabo.

Aquileia, ἀκυλία, vulgò Aquilia, Carnorum metropolis, iuxta quam defluit Timavus: à legendis aquis dicta. Martialis, Et tu Ledæo felix Aquileia Timavo.

Plin. Aquileiam collocat in decima regione Italiae. lib. 3. c. 17. Fuit autem Romanorum colonia duodecies mille passibus à mari sita. Ad eam flumine adverso onerariis navigatur navibus per Natifonem fluvium. Ex qua orti sunt Chromatius, ad quem Hieronymus sæpe scripsit, & Rufinus Græcè Latinèque eruditus, qui Iosephum convertit in Latinum, cuius archetypon est Mediolani in sancti Ambrosii fano, Longobardis characteribus cariosissimis.

Aquilex, egis. ἰ ἀρόλο. GALL. Maître fontenier qui trouve les sources d'eau.

Aquilius, ἀκύλι. Cognomen Iurisconsulti, factum à colore subnigro. Festus. Item Historicus. Suet. August. c. 11. de quo Gell. cap. 22. lib. 2. Item, Aquiliorum conjuratio. Plut. in Publio.

ΑQUILO, Ventus Septentrionalis, frigidus & siccus: ita dictus à vehementissimo volatu instar Aquilæ. Festus. ἰ ἰψω ἰσφόν. βόρας. GALL. Le vent de Bise, le vent de Septentrion, du Nord. ITAL. Aquilone, borea. GERM. Nordwind, der Bysse, der Schindenhengst von mite nacht. HISP. Reganon, viento entre Norte y Solano. ANGL. The northwind. ¶ Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Equato siccis Aquilonibus Istro.

Ibidem, Tantâque commoti vis est Aquilonis, ut altem.

Æquet humo turres, &c.

Et Eleg. 10. lib. 1. ——— strident Aquilone rudentes. De hoc scribit idem lib. 6. Metam. Apta mihi vis est, quâ tristia nubila pello, Et freta concutio, nodosâque robora verto, Indurâque nives, & terras grandino pulso. Idem ego quum fratres cælo sum nactus aperto, (Nam mihi campus is est) tanto molimine luctor, Ut medius nostris concursibus insonet æther, Exsiliantque carvis elisi nubibus ignes. Idem ego quum subii conuexa foramina terra, Supposuique seroximis mea tetra cavernis, Sollici: o maves, totumque tremoribus orbem.

Flat autem hic ventus, teste Plin. lib. 2. cap. 47. inter Septentrionem & ortum solstitialem, è regione Cauri.

Aquilonaris, e, adjectivum. ἰ ἰψω ἰσφόν. βόρας. ANGL. Toward the north. ¶ Cic. de nat. deor. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis.

Aquiloniis, a, um, ut loca Aquilonia, in quibus flat Aquilo. Plin. lib. 27. cap. 13. Omnes verò herbæ vehementiores effectu viribusque sunt in frigidis locis, ut in Aquiloniis. Col. lib. 11. c. 2. Aquilonius piscis definit oriri.

Aquillus, a, um, cõlör fuscus & subniger, ab Aqua. ἰ ἰψω schachör. ἰ δούλωδης, ἰ ἰψω. GALL. Brun, tirant sur le blanc & sur le noir. ITAL. Fosco, alquanto negro. GERM. Braun, dunkel, farb. HISP. Un poco negro. ANGL. Dunne colour, the colour of swater, half whyte half black. ¶ Nâ quum antiqui duos omnino naturales colores noscerent, album scilicet & nigrum, intervenit is quoque, qui ita neutri similis est, ut tamen ab utroque proprietatem trahat: quem potissimum ab aqua nominaverunt, cuius incertus est color. Plaut. in Pæn. Statura haud magna, colore aquilo. Suet. in August. Nasum à summo eminentiorem, & ab imo diductiorem, colorem inter aquilum candidumque.

Aquinum, ἀκύνος Ptolemæo, vulgò Acquino, oppidum est Latii; aut (ut aliis placet) Campaniæ, Cicer. 2. Phil. Quum Romam proficiscens ad Aquinum decederet, obviam processit magna sanè multitudo.

Aquilpenser, genus piscis, pro Acipenser. ἰ ἰψω.

Aquilgranum, Germaniæ nobilissima civitas, prius Vegeta dicta, Caroli Magni sepulchro nobilitata. Vulgò Aquigrano. ἰ GERM. Nach. ¶

Aquitania, ἀκυντανία, Regio & tertia Galliæ pars, ab obliquis aquis Ligeris. Vulgò Guienne. Hæc à Circio Oceanum habet, qui Aquitanicus dicitur: à Meridie Hispaniam, à Septentrione Lugdunensem provinciam: ab Ortu Narbonensem: in ea Tolosa, & Burdigala civitates. ¶ Hinc Aquitanus, a, um: unde Aquitani populi, ἀκύντανιοι.

Aquitès, Sacerdotis nomen apud Phasidem. Val. Flac. lib. 6. ——— magnique sacerdos

Phasidis arctoris Aquites errabat in agris.

Aquivergia, aquarum divergia & diverticula. Innoc. Aquila, oppidum Hetruriæ, unde Aquulenses & Aquenses, Plinio & Ptolemæo dicti.

A R

Ar veteribus, pro ad: ut Arduitur, pro adduitur, h. e. additur: Arlabitur, pro adlabitur. Prisc. Sic Arferiam aquam dicebant, & Arferium vinum, pro quæ inferis adferbantur, ac libabantur, vino atque aqua.

AR, quasi arsa, ut Var. placet, dicta est à tripodibus, quod sacrificantes aras tenerent: vel potius, quia precantes manibus aras apprehenderent. ἰ ἰψω mizbeach. βωμός. GALL. Autel. ITAL. Altare. GERM. Ein Altar. HISP. Ara, ò altar. ANGL. An altar. Hinc Virg. Æneid. Talibus orantem dictis, arâsque tenentem.

Primò ergo arsa dicta, deinde commutatione literarum aræ. Aræ apud Antiquos Aræ dicebantur. Terent. Scaur. de Orthogr. deinde Aræ, mutata litterula. Sunt qui aras ab ardendo derivent, quod in iis victimæ adolerentur. Alii ab ἀράω, quod est oro (unde & ἀρή oratio dicitur) quod in sacrificando oritur. Iurantes etiam olim aras tangebant. Unde celebratur nobilis illa Periclis sententia, Ad aras usque me amicum esse oportet: qua significatur, neminem amici causa aut peierare, aut quidpiam inhonestum facere oportere. ¶ Quibus nec ara, neque fides. Aristoph. ἐν ἀρχαῖν ὄντων, οἰσίν, ἔτε βωμός, ἔτε πιστῶν, ἢ ὄρα ἢ ἰψω. Quis nec ara, nec fides, nec ulla durant fœdera, de vehementer perfidis. Dictum est in Spartanis, quorum perfidiam taxavit Euripides. ¶ Tanquam ad aram confugere, proverbiali figura dicimus, quum extremum refugium intelligi volumus. Inde sumptum, quod olim qui extrema necessitate urgebantur, ad aras Deorum solerent confugere, unde nefas erat quenquam extrahere. Cicer. usus est hoc proverbio in Orat. pro Rosc. lib. 3. de nat. deor. & 4. aët. in Verr. & Plaut. Mostellaria. Aræ pro Penatibus, numeri plur. sunt: Diomed. lib. 1. ferè in principio. Aræ, quam sepulcrum Scipionis arbitrabar. Senec. epist. 85. Est & Ara signum cæleste. Aræ etiam locus in mari, de quo Virgil. 1. Æneid.

Fumida cingatur florentibus ara coronis.

Ovid. Eleg. 13. lib. 3. Trist. Ara (Tauricæ Dianæ) cruenta ante feres. Idem Eleg. 4. lib. 4. Trist.

Vnica fortunæ ara reperta meis.

Ibidem, ——— sacram quamvis invisus ad aram Confugiam, nullus submovent ara manus.

Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist. ——— additus aris

Lator eluxit struētos super ignis acervos.

Tibul. lib. 4. Ara Veneris ante, aliàs iuxta Lenonis fores. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Siquidem mihi statuum & aram statuis, & ut Deo mihi immolas bovem. Idem. sin. c. 3. a. 3. & Aul. sc. 1. a. 4. ¶ Pro aris focisque dimicare dicimur, quum nobis de re chara scriâque certamen est incundum,

ineundum, fortique animo pugnandum. ¶ Est etiam Ara civitas Arabiæ regia, necnon & insula Arabiæ regi adjacens, ut scribit Ptolomæus. Habet autem hoc nomen priorem syllabam productam. Hara autem cum h, eandem corripit, & significat porcorum, seu avium stabulum, *σφίγγιον, σφίγγος*. Ovid. in *Epist. Penelope ad Ulysses*
Tertius immunda cura fidelis hara.

De hoc plura suo loco. Ara sydus cæleste. Cic. *de nat. deor.*
Deinde Nepa cornes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet spiritus Ausuri.
 Ara dicuntur etiam saxa quæ inter Africam & Sardiniam medio mari eminent. Ara dictæ propterea quod ibi Afri & Romani fœdus iniierunt, & fines imperii sui illic esse voluerunt. Hæc ferè Servius in illud Virg. 1. *Æneid.*
Tres notus abreptas in saxa latentia torquet,
Saxa vocant Itali mediis in fluctibus, aras.

Arula, idem quod foculus Tertulliano in *Apolog.*
 Arabarches, *ἀραρχή* (ut pulchrè ostendit Alc. lib. 1. *Prætermisurum*) dicebatur publicanus, qui præerat exigenti vectigali de pecoribus, quæ ex Arabia in Ægyptum adducebantur. Horum autem officium Arabarchia, *ἀραρχία* vocatur. Super hac re extat Constitutio Val. Græc. Theod. Imp. in hæc verba, Usurpationem totius licentia submovemus circa vectigal arabarchiæ, per Ægyptum atque Augustaneam constitutum, nihilque super translatione animalium vendicari permittimus. Hinc facillè intelligi potest sententia horum versuum apud Iuvenalem,
Atque triumphales inter quos ausus habere
Nescio qui titulos Ægyptius, aut Arabarches.

Invenitur enim in T. Alexandrum natione Ægyptium, quem Arabarchem vocat, hoc est, Ægyptium publicanum.
 ARABIA, *ἀραβία*, regio inter Iudæam & Ægyptum, ab Arabo Apollinis ex Babylone filio, Solinus Arabiam interpretatur sacram. ¶ Est autem triplex Arabia, secundum Plin. lib. 2. Una Felix, *ἀραβία φέρητος*; altera Petraea, *πετραία*; tertia deserta, *ἔρημος*; de quibus plura in dictione sequenti. In Arabia est mons Sina, qui & Oreb, in quo legem accepit. In eadem est Phœnis avis nascitur, & Sardonix gemma. ¶ Arabia Petraea, *ἀραβία πετραία*. Sic dicta à Petra vetustissimo oppido: pars illa Arabiæ, quæ est Ægypto, Iudææque confinis. Autor Ptolom. Straboni ac Plin. alio nomine Nabathæa dicitur. ¶ Post Petream sequitur alia Arabiæ pars, Arabia deserta Ptolom. vocata, Straboni autem Scenitis, *σενίτις*, quod gens vaga, & sine ædificiis in tentoriis habitat. Hæc à meridie montibus Arabiæ Felicis cincta est, à Septentrione Mesopotamiam habet, ab Occidente Petream. ¶ Cayam Arabiam ferere, *καὶ κατὰ τὴν ἀραβίαν*, pro frustra sudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam consumere. Luc. in *Apologia*. ¶ Arabia Felix Meridicem versus, inter duos sinus Arabicum & Persicum, veluti peninsula excurrit, fluminibus scatens: quæ, ut Strabo scripsit, bis quotannis, ut India, fertur, ob fecunditatem. Vide Plin. lib. 6. cap. 28.

ARABIS, *ἀραβίς*, Gentile nomen est, quo is significatur, qui ex Arabia ortum traxit. Virg. 4. *Æneid.*
omnis eo terrore Ægyptus, & Indi,
Omnis Arabs, omnes vertebant terga Sabæ.

Plaut. *Curc. sc. 1. a. 3.* Arabs Syros subegit, *ibidem a. 1.*
 ARABIS, & Arabicus, *ἀραβικός*, a, um, ut Arabicus odor. Plaut. *Mer. sc. 5. a. 2.* Ut arabico ei (Dianæ) fumificem odore. Propert.
Nec si qua Arrabio lucet bombyce puella:

tubi metri causa legendum est Arrabio. ¶ Arabicus tibicen, *ἀραβικός*, aut, Arabius nuntius, *ἀραβίος ἀγγελός*. In eos dici solitum, qui à semel ceptis nunquam desistunt. Adagium hinc natum existimant, quod olim sola mancipia musicam exercebant, quæ plerumque ex Arabia producebantur. Citatur ex Menandro, illiusque meminit Iul. Pollux.

ARABICÆ, adverb. ut, Arabicè olere, id est, bene olere, & odoribus Arabicis. Festus. *ἀραβικὸς ὀσμεῖν.*
 ARABILIS, vide *Aro.*

ARABUS, i. Arabs. Virgil. lib. 7.
Hircanisve, Arabisve parant.

ARABUS, *ἀραβός*, Apollinis fuit filius ex Babylone, ut inquit Plin. lib. 7. cap. 56. quem medicinæ artis quidam voluerunt extitisse repertorem. ¶ Est & Arabus lapis, teste Plin. lib. 36. cap. 21. eburnei candoris, qui in pulverem redactus, aptissimus est dentificiis.
 ARACHNĒ, *ἀράχνη*, nomen puella Lydiæ, quæ quum de lanificio ausa fuisset cum Pallade certare, victrice dea, percussa radio, in araneam est commutata. Verùm hoc à poetis fictum est. Constat enim, autore Plin. Arachnem linum & retia invenisse; Closterem autem, filium eius, fusos in lanificio. Suidas scribit *ἀράχνη*, filium esse & licium tenuissimum: *ἀράχνη*, fœminini generis, telam, seu texturam: masculino genere, *ἀράχνη*, pusillum animal ita dictum, quod rara molliaque habeat vestigia.

ARACHOSIA, *ἀραχυσία*, regio est Scythiæ Asiaticæ, Drangianis, & Gedrodiis finitima: cuius præcipuæ civitates sunt Alexandria, & Arachotus, *ἀραχότος*, quæ regioni nomen dedit. Vide Strab. lib. 11. & Ptol. lib. 6. cap. 20.

ARACHTHUS, *ἀραχθός*, fluvius est Epiri, non procul à Nicopoli, in sinum Ambracium influens. Meminit huius fluvii Plin. lib. 4. c. 1. & Ptolom. lib. 3. cap. 14.

ARACIA ficus, dicitur alba, pediculo minimo, latissima, de quibus Plin. lib. 13. c. 18.

ARACHUS, *ἀράχης*, sive *ἀραχίς*, Theophrasto: (sylvestris verò Arachus, *ἀράχης* Galeno. Vide *Clymenum*) leguminis genus: Gallis *Vesce-ron*. Italis *Mochio*.

ARACYNTHUS, *ἀρακύνθος*, mons est Acarnaniæ, teste Plin. lib. 4. cap. 2. ¶ Est & alter in Attica mons ejusdem nominis: de quo Virg. 2. *Eclog.* Amphion Diræus in Actæo Aracyntho. Sunt tamen qui putent ibi Virgilium personæ pastoriciæ rationem habuisse, ideoque in Attica montem collocasse, qui revera est in Acarnania, cuius generis pleraque etiam apud Theocritum animadvertimus. Stepha-

nus præterea Aracynthum in Bœotia collocat: à quo Minervam Aracynthiam dictam scribit.

ARADUCA, *ἀραδύκα*, urbs Lusitaniæ, quæ vulgò ab Hispanis *Arzua* dicitur. De hac Ptol. lib. 2. cap. 5.

ARADUS, *ἀραδός*. Insula est, sive potius urbs in petra sita, habens in ambitu septem circiter stadia, distans à Phœnicæ, cui adjacet, viginti stadiis. Estque, ut tradit Strab. lib. 16. una ex Phœnicæ urbibus, quæ Tripoli efficiunt: reliquæ duæ sunt Tyrus ac Sidon. Huius etiam meminit Plin. lib. 5. cap. 31. In Phœnicæ, inquit, mari est ante Ioppen Patia, tota oppidum, in qua objectam Andromedam belluæ ferunt, iam dicta Arados: inter quam & continentem quinquaginta cubita alto mari (ut auctor est Mutianus) è fonte dulcis aqua tubo coriis facta usque à vado trahitur. E regione eius insula, ad Meridicem, urbs est huic opposita, quæ olim Antarados, hodie *Tortosa* vocatur.

ARÆFLAVIA, urbs Germaniæ, non procul à Danubio fluvio, quam Germani sua lingua *Nördlingen* vocant, alii putant *Sydenheim*.

ARÆOSYNCRITUS, *ἀραϊοσύγκριτος*, cuius vocantur rare texture est & transpirabile: ab *ἀραιός*, rarus, & *σύνκριτος* contraho. ¶

ARATYREA, *ἀρατυρία*, regiuncula est Achaïæ propriè dictæ, postea Asophis dicta, urbem habens ejusdem nominis, quam Homerus in Catalogo ab amœnitate commendat, *ἀρατυρία ἑσπέρην* eam appellans: de hac Plin. lib. 4. cap. 5. & Strabo lib. 8.

ARAGUS, *ἀραγός*, fluvius Massagetarum agrum irrigans, cuius meminit Strab. lib. 11.

ARAMEI, teste Plin. lib. 5. cap. 17. Antiquis dicti sunt Scythæ, alio nomine Sacæ à Persis appellati.

ARĀNĒĀ, a, idem quod araneus. ¶ *ἀράνη*. GALL. *Aragnée*. ITAL. *Ragno, aragna*. GERM. Ein Spinnwepp. HISP. *Araña*. ANGL. *Aspide*. Ovid. 4. *Met.*
non illud opus tenuissima vincant
Stramina, nec summo qua pendet aranea tigno.

Virg. 4. *Georg.*
Laxos in foribus suspendit aranea calles.

Ovid. 6. *Metamorph.*
Si tamen antiquas exercet aranea telas.

Salicis fructus ante maturitatem in araneam abit. Plin. lib. 24. cap. 9. id est, in lanuginem araneæ similem. Araneatum telis similes leges. Plut. in *Solon.*

ARĀNĒUS, i, animalculum ex genere insectorum, quod Græci *ἀράχνη* appellant. ¶ *כחביש* *hachchabise*, *סממית* *semmamith*. GALL. *Aragnée*. ITAL. *Ragno, aragna*. GERM. Ein Spinn. HISP. *Araña*. ANGL. *Aspider or cowebbe*. ¶ Huius multa sunt genera: unum tamen præcipuum, nullique incognitum, quod miro quodam artificio telas orditur, quibus muscæ irretiuntur. Plaut. in *Asin.* sc. 4. a. 2. Iustini columnis dejecer opera araneorum: Idem in *Sicho*. Ut operam omnem araneorum tergam, & texturam improbem, dejiciamque eorum omnes telas. Idem *Aul. sc. 2. a. 1.* Inaniis oppletæ sunt atque araneis. Item, Araneas ergo illas mihi servari volo. ¶ Sunt & ex araneorum genere Phalangia Italiæ nota (ut scribit Plin. lib. 29. cap. 4.) quorum noxi morsus, corpus exiguum, varium & acuminatum. Hæc rursus in multas secantur species, quas vide apud eundem loco iam citato. Sunt & alia araneorum genera, quæ latius explicat idem Plin. lib. 11. c. 54. ¶ Araneorum telas texere, *τὰ ἀράχνη ἀρατύνειν*, id est, in re frivola, nulliusque frugis infinitum atque anxium capere laborem. Refertur à D. Basilio initio enarrat. *Hexæmer.* ¶ Est præterea Araneus, vitium peculiare vitibus & olivis, quum veluti telæ involvunt fructum & absument. De hoc Plin. lib. 17. c. 24. ¶ Est etiam piscis quidam hoc nomine, mari peculiaris, noxiam in dorso spinam ferens: de quo Plin. lib. 9. c. 48. & lib. 32. c. 11. ¶ Araneus mus, animal est ex genere multelarum, morsu venenato, quod si orbitam transierit, statim emoritur, *μυζάλη*. De hoc Plin. lib. 8. cap. 38. & Ælianus lib. 8. cap. 39.

ARANCOLUS, *ἀρακύνθος*, parvus araneus. Virg. in *Catul.*
Atque ut arancoli tenuem formavimus orsum.

ARĀNĒOLA, a, idem quod Araneolus. ¶ ANGL. *A little spide or cowebbe*. ¶ Cic. *de nat. deor.* Ut in araneolis aliæ quasi retexunt, aliæ ex improvise observant.

ARĀNĒOSŪS, a, um, araneorum faciem habens. ¶ *ἀρακύνθος*. GALL. *Aragnoux*, *plein d'aragnées*, *semblable aux toiles d'aragnées*. ITAL. *Pleno de ragni*, *simile à tele di ragno*. GERM. *Das der Spinnwepp gleich ist*, *oder von Spinnweppen ist*. HISP. *Pleno de Arañas à telarañas*. ANGL. *Full of spiders webbes*. ¶ ut, Araneosus caulis. Plin. lib. 21. cap. 15. Huic similis est spina illa, quam Græci *Acanthion* vocant, minoribus multo foliis aculeatis per extremitates, & araneosa lanugine obductis, lib. 24. c. 12. Araneum est quod textum est ab araneis, tela sive rete araneorum. Neque in hac significatione, Aranea, dicendum est, quod usque adhuc falsò hic notatum fuit. Repudiat enim hoc primum Latine loquentium usus, deinde etiam autoritas Cor. Front. qui aperte scribit, Araneam esse quæ textit: Araneum quod textum est. ¶ Araneosus vomitus. Plin. lib. 29. cap. 4. Peior utroque est caeruleus, lanugine nigra caliginem concitans, & vomitus araneosus, hoc est, in quibus telæ araneæ conspiciuntur, ut ait Sipontinus.

ARĀRIS, per apocopen Arar, *ἀραρ*, fluvius Galliæ Lugdunensis, à monte Vogeso per fines Heduarum & Sequanorum in Rhodanum fluens. Lucan. lib. 6.
Rhodanumque fluentem

Præcipitavit Arar.

Hodie *Saona* dicitur. ¶ Alius est ab eo qui per Helucios lapsus, hodie *Arola*, vulgò *Ar* dicitur.

ARARUS, *ἀραρός*, fluvius Scythiæ Europææ, in Istrum influens, cuius meminit Herod. lib. 4.

ARĀTIO, Aratiuncula, Arator, Aratro, Aratrum, vide *Aro*.

ARĀTOR, Poëta Christianus, Romanus, Subdiaconus fuit, qui Apostolorum acta hexametro versu conscripsit, ut notat Volaterranus.

ARATUS, *ἀράτος*, Poëta Cilix, Astronomiæ peritissimus, cuius Phænomena

mena extant Græcè, & Latine à Cicerone adhuc adolefcente verfa.
 ¶ Fuit & alter Aratus dux Sicyonius, vir optimus, qui patriam suam à tyrannide liberavit: de quo Cic. 3. *Offic.*
Ararius, ἀραύριος, Ptolomæo, vel (ut Straboni placet) Rauraris, fluvius est Gallia Narbonensis, non procul à Massilia.
Arausio, civitas est Gallia Narbonensis, prope Avenionem, principatu nobilissimo insignis, vulgò *Aurange*. Huius oppidi meminit Plin. *lib. 3. cap. 4.* Strab. *lib. 4.*
Araxes, ἀράξης, fluvius est Armenia eodem in monte, ex quo Euphrates nascitur, ortum habens, Armeniamque ab Atroparia dividens. De hoc scribit Pomp. *lib. 3. c. 5.* Araxes Tauri latere demissus, quoad campos Armenia secat, labitur placidus, neque in utram partem eat, quanquam intuearis, manifestum. Quum in asperiora devenit, hinc atque illinc rupibus pressus: & quanto angustior, tanto magis pernix, Frangit se subinde ad apposita cautium: atque ob id ingenti cum murmure, sonansque devolvitur adè citus, ut quæ ex præcipiti casurus est, in subjectam non declinet statim undam, sed ultra quàm canalem habet, evehat plus jugeris spatio, sublimis, & aquis pendentibus semetipsum sine alveo ferens. Deinde ubi incurvo, arcuatòque amne descendit, fit tranquillus, iterum per campos tacitus & vix fluens, in littus elabatur. Hæc ille. Meminit huius fluvii & Plin. *lib. 6. c. 9.*
Araxum Plinio, ἀραξός, Ptolomæo, Promontorium in occidua parte Peloponnesi, non procul à Parthis. Vide Plin. *lib. 4. c. 5.* & Prol. *lib. 3. c. 5.*
Arbà, ἄρβα Plin. *lib. 3. cap. 21.* Insula est ante Illyricum, Prol. verò *lib. 2. cap. ult.* Arbam civitatem esse tradit Scardonæ, quæ est insula Illyrico adiacens.
Arbillà, arvilla, id est, pinguedo corporis. Festus. ¶ Est arvilla ex arvina, quod vide. ¶
Arbii, ἀρβίοι, Stephano populi sunt Indis finitimi, non procul ab Arianis, & Gedrosiis: ita dicti ab Arbi vicino fluvio. Recensentur à Plin. *lib. 6. cap. 23.*
 ¶ **Arbipendium**, ἀρβίον, Gloss. vet. aliter idem, & melius *arvipendium*, à pendendis seu examinandis arvis: idem Gloss. *arpendia* ἀρβίον, id est, iugera. Colum. *lib. 5. cap. 1.* Galli semi jugerum arapennem vocant. Galli hodie quoque habent *arpen*, demy *arpen*, iugerum. ¶
Arbis, ἄρβις, fluvius est in finibus Germaniæ, non procul ab Arianis, & Gedrosiis: à quo vicini populi Arbii, ἀρβίοι, dicuntur. Vide Plin. *lib. 3. cap. 2.*
ARBITER, tri, Iudex honorarius, non à lege datus, sed ab iis, qui litigant, electus, qui totius rei habet potestatem: dictus ab arbitrando, id est, existimando. { פלילי pelili. *diavros*. GALL. *Arbitre*. ITAL. *Giudice*, *arbitro*. GERM. Ein *Scheidmann*. HISP. *Juez arbitro*. ANGL. *An arbiter*, *an umpyre*. } Eius enim officium est iudicare, non ex lege & stricto iure, sed prout ipse æquum esse existimet. Iudex verò ex officio dictus est. Terent. in *Heautont.* Simo & Criso vicini hinc ambigunt de finibus, me cepere arbitrum. Cæf. 3. *bell. civ.* De his rebus quum ageretur apud Casarem, si que maximè vellet pro communi amico atque arbitro controversias regum componere. ¶ Arbitrorum duo ponit genera Proculus *D. lib. 17. profacio. l. 76.* Arbitrorum, inquit, duo sunt genera, unum eiusmodi, ut sive æquum sit, sive iniquum, parere debeamus: quod observatur, cum ex compromisso ad arbitrum itum est. Alterum eiusmodi, ut ad viri boni arbitratum redigi debeat, etsi nominatim persona sit comprehensa, cuius arbitratu fiat. Ovid. 5. *Fast.*
Pacis & armorum superis, imisque deorum
Arbiter, alato qui pede carpis iter. (Mercur.)
 Idem *eleg. 2. lib. 5. Trist.*
Arbiter imperii, quo certum est sospite cunctos
Aufonia curam gentis habere deos. (Augustus.)
 Idem 3. *Fastor.*
Arbiter armorum, de cuius sanguine natus
Credor: & ut credar pignora multa dabo.
 Te arbitrum adduximus, an adigimus? Senec. *Epist. 66.* Ad arbitrum veniam, i. agam mitius. Idem *cap. 4. de Consol. ad Marc.* Mihi arbitri vicini sunt, meæ quid fiat domi mox introspectant. Plaut. *merc. sc. 2. a. 2.* Ne arbitri nostra dicta arbitrari queant. Idem *Capt. sc. 1. a. 2.* Æqui iusti sic eritis omnes arbitri (de spectatoribus.) Idem *prolog. Amph.* Arbiter muneris sui (Deus, fortuna, &c.) Senec. 10. *de Conf. ad Marc.* Immunis ab omnibus arbitris domus (i. in quam nemo dispiceret.) ¶ Legitur & scemininum Arbitra. Ambr. *lib. 1. Offic.* Conscientia vera atque incorrupta, pœnarum, præmiorumque arbitra. ¶ Sine arbitris aliquid facere, id est, nemine vel vidente, vel audiente. Plaut. *Cistell.* in latebras abscondas pectore penitissimo tuam stultitiam: sola facito ut scias, sine arbitris. Livius *lib. 1.* Lucus erat, quem medium ex opaco specu fons perenni rigabat aqua: quò quia se per sepe Numa sine arbitris, velut ad congressum Dææ inferebat, Camœnis eum lucum sacrauit: id est, clam, solus, nemine comitante. Sic Cic. *Offic. & 7. in Verr.* Amœno sanè, & ab arbitris remoto loco, id est, interpellatoribus crebris carente.
Arbitrarium, dicitur quod alicujus arbitrio est relictum: ita dictum ab arbitrorum more, qui totius controversiæ suo arbitrio finiendæ potestatem habent. { פלילי pelili. id est, qui. GALL. *Arbitraire*. ITAL. & HISP. *Arbitrario*. GERM. *Willkümlich* das eines guten willen heimgesteht ist. ANGL. *That is committed to any mannes arbitrie opinion.* } Illi enim non ad summum iuris rigorem, sed quod ipsis æquissimum videtur, solent decidere. Unde arbitraria pœna dicitur, quæ non lege statuta est, sed iudicis arbitrio relictæ. Martianus, Quam celebrem cuperent, fictor arbitrarius variabat. Plaut. in *Amph.* Hoc quidem profectò certum est, non arbitrarium.
Arbitrarius, pro voluntarius, qui est nostri arbitrii. Gell. *lib. 18. cap. 10.* Σφουγμῖς autem est intensio motus, & remissio in corde, & in arteria, naturalis, non arbitrarii. Arbitraria esse verba, idem *cap. 4. lib. 10.*
Arbitratus, us, Arbitrium, voluntas, opinio. { פלילי pelili. GERM. Ein *Willkür*. GALL. *Arbitrage*. ITAL. *Parere*, *voluntà*. GERM. Ein *Willkür* *gunduncten*. HISP. *Parecer*, *voluntad*. ANGL. *Will, opinion, arbitre-*

ment. } Plaut. in *Amph.* Mane, arbitrato tuo jusjurandum dabo. Idem *Men. sc. 5. a. 5.* Deferatur ad me, ibi meo arbitrato potero curare hominem. Item, Tuo arbitrato maximè. Idem *Pseud. sc. 2. a. 2.* Si meo arbitrato liceat, omnes pendeant. Idem *Pseud. sc. 5. a. 1.* Dii te ament, vel huius arbitrato, vel meo. *Ibidem sc. 3. a. 1.* L. Concede (id est, recede.) C. Tuo arbitrato. Idem *Curc. sc. 1. a. 3.* & *sc. 1. a. 1.* Dedunt se in deditioem & arbitrato Thebano populo. Idem *Amphir.* Mansero tuo arbitrato (i. quandiu voles.) Idem *Asin. sc. 2. a. 2.* Perferutatus es me tuo arbitrato. Idem *Aul. sc. 2. a. 4.* (bis.) Esurio, non tibi. Tuo arbitrato. Idem *Capt. sc. 1. a. 4.* Cic. in *Lal.* Cuius disputationis sententias memoriæ mandavi, quas in hoc libro exposui meo arbitrato.
Arbitrariò, sive Arbitrariè, adverbium, ἀδύνατον, idem quod pro arbitrio, hoc est, pro voluntate. Plaut. *Pæn.* Nunc pol ego perii certò, haud arbitrariò.
Arbitrium, ij, Sententia est quæ ab arbitro statuitur. { פלילי pelili. *diavros*. GALL. *Sentence d' arbitre*, *arbitrage*. ITAL. *Sentenza arbitraria*. GERM. *Willkümlich* vnd *gütiger* *entscheid*, *ein will*. HISP. *Sentencia de juez arbitario*. ANGL. *The sentence that the umpyres or arbiter giveth, the umpyres decree.* } Interdum dicitur potestas arbitrio data. Unde arbitrium suscepisse dicitur, qui partes iudicis suscepit. Cic. in *Proæmio Offic.* Iudicio, arbitrioque nostro, quantum quoque modò videbitur, hauriemus. Arbitrium classici certaminis commissum Agrippæ. Velleius.
Non fuit arbitrii littera nostra tui.
 Ovid. *Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Arbitraria captans armorum. Velleius. ¶ Interdum id est, quod opinio, sive voluntas, γνώμη, τὸ ἀδύνατον: ut, Omnia pro meo arbitrio facio, id est, ut mihi videtur, & ut opinor faciendum. Cic. 1. *de Finib.* Ad arbitrium suum scribere. Arbitrii alieni esse, Suet. in *Claud. cap. 2.* Homo sui arbitrii: idem in *Tib. cap. 17.*
Statur, & arbitrium Romulus urbis habet.
 Ovid. *lib. 3. Fast.*
Arbitrium est in sua tecta Iovi.
 Sui arbitrii homo, Suet. in *Tib. cap. 17.* Iuris & arbitrii sui. Senecæ. 8. *de consol. ad Polyb.* Ius arbitriumque. Suet. in *Calig. 4.*
Arbitrium tu Dea floris habe.
 Ovid. 5. *Fast.* ¶ Arbitrium, item Potestas. Liv. 4. *bell. Maced.* Scilicet si legem Oppiam abrogaveritis, non vestri arbitrii erit, si quid eius vetare volueritis, quod nunc lex vetat. Horat.
Quem penes arbitrium est & vis, & norma loquendi.
 ¶ Item Arbitrium, pro præmio, Cic. in *Pisonem*. Eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitraria non mei solum, sed patriæ funeris abstulisti.
Arbitror, aris, Existimo, cenfeo. { ארשן ארשחב, פלילי. *הנשען*. GALL. *Arbitrer*, *donner sentence par arbitrage*, *penfer*, *croire*, *estimer*. ITAL. *Giudicare*, *pensare*, *estimar*. GERM. *Entscheiden*, *achten*, *schlichten*, *meinen*. HISP. *Iuzgar como arbitro*, *pensar*. ANGL. *To think*, *to suppose*, *to iudge*, *to give a decree as umpyre.* } Cic. 6. *Verr.* Si hoc, quod abs te postulo, minus ad officium tuum pertinere arbitrare, succedam ego vicarius tuo muneri, suscipiam partes, quas alienas esse arbitrabor. Terent. *Hecyr.* Neque enim quemquam esse arbitrabor. Velim te arbitrari id me facere tuæ rei causa. Plaut. *Aul. sc. 2. a. 1.* Quem me hominem arbitrare nescio. Idem *Men. sc. 1. a. 5.* Dabo jusjurandum arbitrato meo, tu me meam uxorem pudicam esse arbitrariet. Idem *Amph.* Novarum ædium similem arbitror esse hominem. Idem *Most. sc. 2. a. 1.* Arbitrari è tenebris quid alter agat. Te si arbitrarem dignum (salute) misissem tibi. Idem *Pseud. sc. 2. a. 4.* Nota Arbitrarem, pro arbitrariet, dictum. ¶ Interdum accipitur pro speculari, ἀρβιτρον, & inquirere, seu auscultare. Idem in *Aul. sc. 1. a. 4.* Hinc ego huc & illuc potero, quid agam, arbitrariet. ¶ Apud Iuriconsult. Arbitrari, pro iudicare ponitur, & litem arbitrio finire: quod & ἀρβιτρον, à Græcis dicitur. Ulpian. *de recept. arbitri.* Si quis litigatorum defuerit, quia per eum factum est, quominus arbitretur, pœna committetur. Sic Arbitrata quæstio, i. dijudicata. Gell. *c. 13. lib. 2.* ¶ Arbitrari, in patiendi significatione Ulpian. posuit in dicto loco, & in *l. 12. de religiosis*. Sumptus funeris, inquit, arbitrantur pro facultatibus, vel dignitate defuncti. ¶ Arbitrabunt. Plaut. *Sticho*: Probiores credo arbitrabunt, si probis narraveris. Sic Cælius *animilib.* Ex scriptis eorum qui veri arbitrantur, passivè dixit.
Arbor, piscis est in Oceano Gaditano, tam vastis dispanfus ramis, ut fretum nunquam ingressus credatur. Autor Plin. *lib. 9. cap. 4.*
ARBOR, is, notæ significationis nomen: cuius appellatione continentur plantæ majores, & dissolutu contumaces, quæ simplici caudice ramisque brachiorum more porrectis assurgunt: cujusmodi sunt olea, vitis, quercus, & similes. { ἄρβος, ἀρβύρα, ἄρβος, ἄρβος. GALL. *Arbre*. ITAL. *Albero*, *arbore*. GERM. Ein *baum*. HISP. *Arbol*. ANGL. *A tree*. } Plin. in *Proæm. lib. 12.* Summumque munus homini datum arbores, sylvæque intelligebantur.
Cingit & angustas arbor ofæca comas
 (i. laurus.) Ovid. *Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Generosioris arboris planta statim cum fructu est. Quint. Folia nunc cadunt, cadent arbores. Plaut. *Men. sc. 4. a. 2.* Inscendam aliquam arborem, inde observabo. Idem *Aul. sc. 3. a. 4.* ¶ Dicitur & arbos in nominativo. Virg. 4. *Georg.*
Arbosque hospitibus teneat frondentibus arbos.
 Hinc Festus, Arbosem, pro arbore antiqui dicebant, & Robosem pro robore. ¶ Arborem fici, sicut arborem ficum dici posse, ostendit Colum. *lib. 5. cap. 11.* quum ait, In scrobem fici arbusculam deponitò. *Ibidem*, Tum arborem fici detrunca. Cic. *pro Flacco*, Homini enim Phrygi, qui arborem fici nunquam vidisset, fiscinam ficorum obiecisti. Pallad. *lib. 5. cap. 5.* Hoc mense pruni arbor inferitur. Id. *lib. 12. c. 7.* Si languida pruni arbor est. Quod est contra Laurentium Vallam. ¶ Annosam arborem transplantare, μεταρθεῖν μὲν οὐκ ἐστίν. In eos dicitur, qui scid atque exacta iam ætate conantur dediscere, quibus diu juvenes assueverint. Aut simpliciter de iis quæ frustra molimur. ¶ Post folia cadent in te arbores. Quoties adnonebimus, Leviores iniurias si quis ferat, sequi atrociores, veluti arborum decidua folia negligua

negliguntur, verum aliquando fit, ut ipsae arbores putres in caput subvecti decidant. Plaut. *Menach.* § Arbore deiecta quivis ligna colligit, *Δενδρὸς πρῶτος, πῶς ἀνδρὶ ξυλάσσει.* Si quem fortuna precipitem dederit, in hunc passum omnes incurunt, quisque quod potest deripit: iam enim sibi putant impune fore. Quo id innui videtur, egregia, benéque nata ingenia statim maturefcere & ad frugem pervenire. § Arbor item pro malo navis ponitur. Juvenal. *Satyr.* 12. Pro remo posuit Virg. *lib.* 10. *Aeneid.* Arbores resinam sudantes sunt fex: pinus, pinaster, pinea, abies, larix, teda: quibus addi potest & septima, pinaster in Hispania. Quarum singularem descriptionem lege suis in locis.

Arborideus ramus dicitur qui alitur ut arborefcatur, hoc est, ut arbor fiat, & arborea magnitudine adolescat. Colum. *lib.* 5. *cap.* 4.

Arborarius, a, um, adjectivum. § *Δενδρικός.* ANGL. *Which breedeth in trees.* § ut, Arborarius picus, *δενδρικός πικίτης*, qui in arboribus nidificat. Plin. *lib.* 30. *cap.* 16. Eo usque qui arborarii picis rostrum habeant. Arboraria falx, apud Catonem *cap.* 11.

Arborator, nomen verbale, ab Arbore, as, quod significat eum, qui arbores putat, qui & frondator dicitur. § *δενδρῶν.* GALL. *Celui qui plante, esmonde & cultive les arbres, iardinier.* ITAL. *Potatore d'alberi.* GERM. *Ein beumseuberer/ der die beum erharret.* HISP. *El que corta los arboles.* ANGL. *A woodman, he that loppeth trees.* § Plin. *lib.* 18. Frondem medio die arborator ne cædido, Colum. *lib.* 11. *c.* 3. Nam & arator reperitur aliquis bonus, optimus fossor, aut scenilector, nec minus arborator & vinitor.

Arborefcere, Arborem fieri, vel in arborem crescere. § *δενδρῶν.* GALL. *Devenir arbre, croistre en arbre.* ITAL. *Farsi arbore, arboreggiare.* GERM. *Sueinem baum werden.* HISP. *Hazerse poco a poco arbol, arbolecer.* ANGL. *To growe a tree, to waxe and become a tree.* § Plin. *lib.* 9. Tradunt authores, in Arabia malvas septimo mense arborefcere.

Arboretum, *δενδρῶν.* Arboreta. Gell. *cap.* 2. *lib.* 17. Vide paulò post in dictio ne Arbusta.

Arboreus, a, um, quod est arboris. § *δενδρῶν.* GALL. *D'arbre.* ITAL. *D'arbore.* GERM. *Das des baums ist.* HISP. *Cosa de materia de arbol.* ANGL. *Of a tree.* § Virg. *lib.* 1. *Georg.* Arborei fetus alibi.

Arbustula, diminutivum ab Arbor. § *ἄρβυστος.* GALL. *Arbusteau, petit arbre.* ITAL. *Arboscello.* GERM. *Ein beumle.* HISP. *Pequeño arbol.* ANGL. *A litle bree, a shrubbe.* § Varr. *lib.* 1. *de re rust.* Inco arbusculas esse oportet, quæ ferant glandem. Cell. *lib.* 5. *c.* 10. Sed antequam arbusculas transteras. § Significat etiam machinulam, quæ Græcè *αὐτὸματός* dicitur, in qua versantur rotarum axes conclusi laminis ferreis: de qua Vitruv. *lib.* 10. *cap.* 17. § Arbustula præterea nomen est mulieris cuiusdam mimæ. Horat. 1. *Serm. Satyr.* vlt.

Non ego: nam satis est equitem mihi plaudere, ut audax, Contemptis aliis, explosa Arbustula dixit.

Arbustia, loca constituta arboribus. § *ἄρβυστος.* GALL. *Boscage, ou bosc, lieu planté d'arbres.* ITAL. *Luoghi dove sono molti arbori, arborate, bruoli.* GERM. *Ein ort da beum stehn/ ein ort mit beumen/ an welchen die rāben auffzogen sein.* HISP. *Arboledas de arboles.* ANGL. *A groves, a places plantèd with trees.* § Coll. *lib.* 3. *cap.* 5. Qui vineam vel arbutum constituere volet, seminaria prius facere debet. Docet etiam Plinius quomodo arbutum sit faciendum. Cic. in *Arat.* Arbusta ornata tegmine foliorum. Sen. *epist.* 87. De arbutu annoso transferendo & vite annosa distit. § Hoc & arboretum aliqui vocant. Gell. *lib.* 17. *c.* 2. Convalles, inquit, & arboreta magna erant. Ex verbis Claudii Quadregani.

Arbustores, ferociores. Terrull. §

Arbustivus, a, um, adjectivum, ut Arbustiva vites, quæ in arbutis plantatæ sunt, & arboribus applicatæ, *ἀρβυστινὸν, ἀρβυστινὸν.* Pallad. Locum quem arbustivis vitibus destinatis implere. Colum. *de arboribus, cap.* 16. Arbustivam vitem, quam putare, tam alligare diligenter oportet. Et *lib.* 3. *cap.* 13. Sive arbustivo, sive sylvestri loco.

Arbusto, as, Agrium arboribus conserto ad maritandas vites. § *ἄρβυστος.* GALL. *Complanter d'arbres, garnir d'arbres pour soutenir la vigne.* ITAL. *Piantar arbori per sostegno delle viti.* GERM. *Baum zueitzen/ pflanzgen/ dierāben daran auffzuziehen.* HISP. *Plantar arboles para viñas.* ANGL. *To plante trees for the holding up of wine trees.* § Plin. *lib.* 17. *cap.* 23. Transpadana Italia præter supradicta, cornu, populo, tilia, acere, orno, carpino arbutat agros.

Arbutus, Arbor folio citro similis, sed raris frondibus, cuius fructus Arbutum, sed & unedo vocatur. § *ἄρβυτος.* GALL. *Arbosier.* ITAL. *Corbezzolo, albatro.* GERM. *Ein baum der frucht bringt wie roht firschen.* HISP. *Madroño, arbol conocido.* ANGL. *A crabbe tree.* § Hæc arbor in Arabia exerefcit in altitudinem 50. cubitorum. Virg. *Ecl.* 7.

Et quavis rara viridis tegit arbutus umbra.

Arbutum, pomum rubrum sylvarum, quod Plin. unedonem vocat, quod asperitate sua plura edi non possunt. § *ἄρβυτος.* GALL. *Arbouffe, fruit d'arbosier.* ITAL. *Corbezzolo.* GERM. *Die frucht von diesem baum.* HISP. *Mandroño.* ANGL. *The frute of a crabbe tree.* § Virg. *lib.* 2. *Georg.* Dant arbuta sylvæ. Duo eius traduntur esse genera, Comaron, & Memeclyon. De quo vide plura apud Plin. *lib.* 2. *cap.* 15.

Arbutus, a, um, ex arbutu factum. § *ἄρβυτος.* GALL. *Qu'est d'arbosier.* ITAL. *Cosa fatta di corbezzolo.* GERM. *Das auß solchem baum/ als vorgemelt/ gemacht wirt.* HISP. *Cosa de madroño.* ANGL. *Made of a crabbe tree.* § ut, Arbutæ crates, & Arbutæ virgæ. Virg. 1. *Georg.* Arbutæ crates & mystica vannus lacchi.

Idem *Aeneid.* § melle phœretum Arbuti texunt virgis.

ARCÆ, a, Scrinium, capsa, § *ἄρκα.* GALL. *Coffre, huche, cassette.* ITAL. *Arca, cassa.* GERM. *Ein fisch/ ein trog/ fisch/ ein sarch.* HISP. *Arca, d' caixa de guarda.* ANGL. *An chest, a coffer.* § ab Arcendo dicta (ut inquit Varr. *lib.* 4. *de lingua Latina*) quod ab ea

clausa arceantur fures. Arca alicuius uti, vel de domo numerare. Suet. in *Epist.* 26.

Quantum serrata distet ab arca Sacculus.

Iuven. *Satyr.* 11. Ubi id aurum in arca apud me. Plaut. *Aul.* *sc.* 1. *a.* 5. Suppillat aurum & pallam in arcis. Idem *Men.* *sc.* 2. *a.* 5. (i. ex armario.) Ex arcula prolata vestis. Senec. *cap.* 1. *de tranquil.* Veluti ad arculas sedent, & tela agentibus subministrant. Fab. Cedò mihi speculum, & cum ornamentis arculam. Plaut. *Mofell.* *sc.* 3. *a.* 1. Cic. in *Parad.* Animus hominis dives, non arca, appellari solet. § Arca pro monumento, vel loculo, in quo mortui conduntur in terra. Plin. *lib.* 13. *cap.* 13. § Arcas appellat Vitruvius tabulationes intrâ aquam circumdatas, ab arcendis aquis ab opere. Alii aquaria septa vocant.

§ Arcam habere dicitur, qui bene numatus. Catullus de paupere, Cui neque servulus, neque arca. Cic. in *epist.* Confidito arcæ nostræ. Arca camerata, arcuata & confornicata. Ulpian. in *l. si inquilinus, D. locati.* Vide in hunc locum Budæum.

Arcalia, pro fiscis quodam iure particulari. Reliqua (inquit Theodosius) tam arcalianam, quam utriusque ararii usque ad incipientem primam iudicium, iubemus ad indulgentiam pertinere, id est, remitti.

Arculâ, & Arcellula, diminutivum, parva arca, § *ἄρκα.* GALL. *Cassette, petit coffre ou bahu.* ITAL. *Cassietta.* GERM. *Ein fisch/ trog/ fisch/ ein sarch.* HISP. *Arquilla, pequena caixa.* ANGL. *A litle coffer or chest.* § Cic. 2. *Offic.* Prætermittet barque de stipatoribus suis qui perscrutarentur arculas muliebres, & ne quod in vestimentis telum occultaretur, exquirent. § In auspiciis quoque Arcula dicebatur, teste Festo, avis quæ aliquid fieri vetabat: ab arcendo nomen habens, quod consulentem à re aliqua aggredienda arceret, hoc est, prohiberet. § Est & Arca urbs Cælesyriæ, antiquum adhuc nomen inter Barbaros retinens: cuius meminit Ioseph. *lib.* 3. *Antiq.*

Arcularii, qui arculas faciunt, vel vendunt. Plaut. *Aul.* *sc.* 5. *a.* 3. Textores, limbolarii, arcularii.

arcarius, quod ad arcam pertinet. ANGL. *A treasure, chamberlaine.* § Hic arcarius servus, cui arca, in qua domini pecunia condita est, procurator commissus est. Idem qui acbr, aut dispensator. Scæv. *de fili. liber.* Stichus arcarius, probante domino nomina fecit, &c. Hor.

ARCADIA, *ἀρκάδια.* Peloponnesi regio intima, è mari undique remota: ab Arcade Iovis filio, ex Calisto Lycabnis Arcadiæ regis filia, sic appellata. Hæc, ut Eustathius docet, aliquando dicta est Pelasgia, à Pelasgo rege magno, sapiente viro, qui vitæ cultioris autòr eis fuit: victum ex stirpibus herbarum arborumque frondibus transtulit ad glandem, maximèque ad fagineam. § Aliquando etiam Lycaonia, aliquando Gigantes, & Parrhasia dicta est, teste Stephano. Arcas autem quum Pelasgos in deditonem redeçisset, eorum regionem Arcadiam nominavit. Scribit Plin. hanc universam veluti pensante equorum incurfus natura, in montes 76. attolli. Habet hæc regio afinos procerissimos, qui ob corporis magnitudinem in proverbium abierunt. Habet & lapidem asbeston, hoc est, inextinguibilem. Oppida eius præcipua sunt Mantinea, Tegea & Stymphalus, Montes Pholoë, Cyllene, Lycæus, Menalus, & Nonacris. Fluvii Lidon & Erymanthus. § Arcadiam postulas, *ἀρκάδια μὲν αἰτίαι.* Diogenianus Proverbia duplicem ostendit usum: convenit enim, vel in magna, vel inutilia petentem. Herodot. *lib.* 1. innuere videtur natum ex Oraculo: Mutatos Atticos in Arcadia homines. Plaut. *Amph.*

arcadicus, a, um, *ἀρκάδιος*, quod est ex Arcadia: ut, Arcadici mores, Arcadicum pecus, Arcadicum germen. *ἀρκάδιος βλάστημα.* De grandibus & ignavis dici solitum. Arcades enim olim malè audierunt ob stuporem ingenii. Arcadici Afini. Plaut. *Afin.* *sc.* 2. *a.* 2. Meministin' afinos Arcadicos, &c.

Arcas, adis, *ἀρκάς.* Nomen Iovis filii ex Calisto, à quo Arcades originem ducunt. § Est & gentile ab Arcadia. Ovid. 5. *Fast.*

Arcadis Evandri nomen tibi sape refertur.

§ Arcadas imitantes, *ἀρκάδιος μιμηταί.* Zenodorus indicat dictum in eos, qui aliis, non sibi laborant. Plato Pisandro scribit illum Arcadas imitari, quod comædias à se conscriptas aliis edendas traderet ob inopiam. Adagium hinc ductum, quod Arcades olim inter Græcos bellicosissimi, suis auspiciis, suoque titulo nunquam hostem ullum superarunt, verum aliis suppetias ferentes persæpe. Unde illud illis fatale videbatur, aliis vincere, non sibi.

Arcadius, a, um. Arcadius deus, pro Pane, apud Propertium. Arcadium sydus, Urfa, vel Arctos. Senec. in *OEdippo.*

Arcadius, *ἀρκάδιος*, Theodosii filius, Romanorum Imperator fuit cum Honorio fratre, quo tempore Gothi Romam ceperunt. § Fuit præterea hoc nomine Grammaticus Antiochenus, qui librum de Orthographia, & alterum de Syntaxi conscripsit. Suid.

ARCANVM, secretum, absconditum, occultum: ab arca, in qua quæ clausa sunt, secreta manent. § *ἄρκα.* GALL. *Un secret, chose secreete.* ITAL. *Secreto.* GERM. *Das heimlich vnd verborgen/ ein verhothen ding.* HISP. *Secreto y guardado.* ANGL. *A secret, any secret thing or hid de frome many.* Potest & ab Arce dici, quæ tutissima pars urbis est. Virgil. 1. *Aeneid.*

Longius & volens, fatorum arcana movebo.

§ Qui continet arcanum: Conveniet in eum, qui celat arcanum, sibi commissum, neque cuiquam effatit. Sumptum ex Homeri versu *Odyss.* 9.

ἴσθι δὲ ἀρκανὸν ἴσθι δὲ ἀρκανὸν

i. huic pennis dicta carebant. § Arcanè, & Arcanò, adverbia, *ἀρκανῶς, ἀρκανῶς.* Col. *lib.* 5. *c.* 2. Sed de hac sententia, quanquam & ipse paulò antè id censuerim, quid ramen arcarius iudicem, suo loco mox dicam. Casar 2. *bell. ciu.* Ipse arcandò cum paucis familiaribus suis colloquitur. Ibi legitur, *arcandè*, non *arcandò*.

Arcanus, a, um, adjectivum, occultus, rectus, minimè loquax. § *ἄρκανος.* GALL. *Secret, caché.* ITAL. *Secreto.* GERM. *Heimlich/ verborgen/ secret.* HISP. *Cesa secreta y guardada.* ANGL. *Private, secret, hidde.* § ut, Arcanus homo, qui quæ audit tacet, & coninet optime. Plaut. *Cave sic dixeris me dixisti hoc.* P. Di-

xisti arcano latis. Arcanus sensus. Virg. 4. *Aeneid.*
solam nam perfidus ille
Te colere, arcanos etiam tibi credere sensus.
 Arcarius, est qui pecuniam publicam adseruat. Scævola l. *Thais, in fin. de*
fidelic. lib. Stichum (inquit) rationibus redditis, manumitti volo. Sti-
 chus arcarius, probante domino; nomina fecit. Et in *C. Iust.* est ru-
 brica de Susceptoribus, & præpositis, & arcariis.
 Arcarii, & Atrarii à Iureconsultis inter servorum species numerantur:
 Eas refert Alex. Neapolit. *c. 15. lib. 3. Gen. dier. & Pyrrhus lib. 2. quæst.*
magist.
 Arcatus, vide *Arcuatus.*
 Arcedo, pro accedo, || antiquum *Ar*, pro ad. || Turpil. *Boëthuntib.* Sic
 Arvenne, Arcessere. Plaut. Eodem modo Arferre dicebant veteres:
 unde Arferia aqua, quæ adferebatur ad sepulchra, ut mortuis liba-
 retur.
 Arcellâ, videri potest diminutivum ab Arcera, de qua infra. Unde Ar-
 cella vitis, quæ in formam arcerae deposita est. Colum. *lib. 3. cap. 22.*
 dedistinctis generibus vitium loquens. Hinc partes his hervolæ
 respondent, illinc arcellæ, rursus illinc spionia basilicæ conveniunt.
 Fortassis *arcellata* legendum, ut *cap. 2.* Unam etiam præcocem vi-
 tem, nobis antè hoc tempus incognitam. Græca consuetudine Dra-
 conion vocari comperimus, quæ fecunditate, iucunditateve arcel-
 lata, basilicæque & Bituricæ comparari possit, generositate vini
 Amineæ. Et paulò antè omnium quas cognovimus, copiosissima ar-
 cellata.
 Arcellula, arcellulæ, diminutivum ab arcella, id est arcula, ab arcæ. Dio-
 medes *Grammat. lib. 1.*
 ARCEO, es, ui, sine lupino usitato. (Nam arcitum non dicimus: licet in
 compositis Exercitum dicamus, & Coercitum:) Propulso, abigo,
 prohibeo, pello. { *מנע manáh, מנע chala. ἀμύνω, ἀπέμνω, εὐε.*
 GALL. *Garder d'approcher, chasser, empêcher.* ITAL. *Scacciare, ri-*
muovere, impedire. GERM. *Hinweg treyben/ wehren hinderhalten.* HISP.
Conservar, arredar, apartar de lugar. ANGL. *to stoppe fromme com-*
ming to, to hinder, to put back. } Cic. in *Catil.* Tum tu Iupiter hunc
 à mœnibus urbis arcebis. Idem 4. *Philipp.* Brutus illum non ut consu-
 lem recepit, sed ut hostem arcuit. Mala frigora pellibus arcere. Ovid.
Eleg. 10. lib. 3. Trist. Arcuit eos rapinis, data facultate sine rapto vi-
 vendi. Velleius. { Aliquando legitur pro stringo, sive coërceo. Vir-
 gil. 2. *Aeneid.*
 ————— *teneras arcebant vincula palmas.*
 { Interdum ponitur pro continco. Cic. *de nat. deor.* Alvus arcet &
 continet illud quod recipit. Idem in *som. scip.* Orbis extimus arcens &
 continens cæteros. { Arcere vim hostium, est vim vi propulsare, &
 operam dare ne noceant. Liv. 1. *ab Vrbe*, Ad arcendam vim advena-
 tum armati ex urbe atque agris concurrunt. { Arcere aquam plu-
 viam. Idem *pro Murana.* Ille scit ut hostium copiam, tu ut aquæ plu-
 viæ arceantur. Ab arceo fiunt Arx, arcis: Arctus, a, um: & Artus, pro
 membris: de quibus infra suo loco.
 Arcera vocabatur plaustrum tectum undique & munitum, quasi arca
 quædam magna, vestimentis instrata, quæ ægri, aut senes portari cu-
 bantes solebant. Varro & Gell. *lib. 20. c. 1.* Hinc Arcella vitis dicitur
 formâ arcerae parvæ disposita. Colum.
 Arcesso, is, ab Arceo nascitur, Accuso, postulo. Diomedes *lib. 1.* { *ἄρρη*
rigbhél. ἀρῆσι, ἀρῆσι. GALL. *Accuser.* ITAL. *Accusare.* GERM. *Einen*
verfagen. HISP. *Acusar.* ANGL. *To accuse.* } *lib. 1. ad Heren.*
 Arcessitur Capio maiestatis. Cic. *lib. 2. Offic.* Atque etiam hoc præ-
 ceptum officii diligenter retinendum est, ne quem unquam innocen-
 tem iudicio capitis arcessas. { Est & Arcesso, Advoco. { *μὲν ἀρῆσι.*
 GALL. *Hucher, appeller.* ITAL. *Chiamare.* GERM. *Beruffen/ ein holen*
oder reichen. HISP. *Llamar.* ANGL. *To call for, to crie on.* } ab Adcio,
 d, in r, mutata. Antiqui enim (teste Prisciano *lib. 1.*) d, literam mu-
 tabant in r, nos in c. Plaut. *Amph.* Blepharonem arcessat, qui nobiscum
 prandeat. Arcesse hostias, victimas, lanios. Idem *Pseud. sc. 7. a. 1.* Qui
 tuam amicam arcessibat (i. missus erat ad abducendum.) *Ibid. sc. 5.*
a. 2. Herus si me quæret, hic ero, hinc me arcessito. Idem *Mil. sc. 6. a. 2.*
 Malam rem sibi arcessit iumento suo. Idem *Amph.* Cic. *pro Rose.*
Amer. Quum ab aratro arcesserant, qui Consules fierent. { Arces-
 sere à capite. Cic. in *Top.* Quum autem à genere ducitur argumen-
 tum, non erit necesse id usque à capite arcessere. A capite arcessere
 argumentum, est à capite & origine rei argumentum eruere, Budæus.
 { Arcessitus particip. Cic. 2. *de Orat.* Cavendum est ne arcessitum
 malum putetur.
 ARCTO, as, frequentativum est, formatum ab Arctum, inusitato supino
 verbi arceo, Constringo, vehementer arcto. { *ἄρρη* *hetsár, עוקה* *he-*
hik, פרוץ *uts. שר או.* GALL. *Serrer prés, estreindre, estreoir.* ITAL. *Strin-*
gere. GERM. *Einmachen/ zusammen zwingen.* HISP. *Estrechar, estreñir,*
à apretar. ANGL. *To mak narrow or streit.* } Colum. *lib. 12. cap. 34.*
 Nonnulli adjecto defruto, contenti sunt transversas perticas arctare.
 Plin. *lib. 17. cap. 23.* Quando contineri debet vimine, non arctari. In
 transcursu tam arctati operis. Velleius. Omnia arctata in honoribus.
 Livius. *lib. 5. d. 5.* { Est item Arctare, angustius facere. Plin. *lib. 3.*
cap. 6. Etiamnum angustias eas arctantibus insulis parvis, quæ Cu-
 niculariæ appellantur. Mart.
 Atriaque immodicis arctat imaginibus.
 ARCTUS, a, um, angustus, strictus, ab arcendo, id est, constringendo. { *ἄρρη*
esar, פרוץ *ats. שר או.* GALL. *Serré, estroit.* ITAL. *Stretto.* GERM. *Eng*
zusammen gezogen. HISP. *Estreñido, estrecho.* ANGL. *Narrow, streit.* }
 In arctum retraxit virtutem mulierum natura. Sen. *c. 15. de consol.*
ad Marc. In arctum contracta, &c. Velleius. Arcto freno equum com-
 pescere. Tibul. *lib. 4.*
 Invidiam spatium natura coërceat arcto.
 (Ingenii.) Ovid. *Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Compressiones arctæ. Plaut.
Pseud. sc. 1. a. 1. Cic. 3. *Verr.* Mihi credite arctioribus apud populum
 Romanum laqueis tenebitur. Arctior annona, Suet. in *Tib. cap. 8.*
 Quo magis intendas hæc vincula, tantò astringunt arctius. Item,
 Arctissimo somno quievit. Suet. in *Othon. cap. 31.* Arctissimæ tene-
 bræ. Idem in *Neron. cap. 46.*

Arctè, adverbium, *εὐθὺς.* Colum. *lib. 3.* In tubulum fictilem, vel cornu
 arctè inserto. Mater illum arctè & contentè habet. Plaut. *Asin.*
sc. 1. a. 1.
 Arcerâ, ab arca deducitur, & significat plaustrum tectum undique ex ta-
 bulis, quasi arca quædam magna, vestimentis instrata, ut inquit Asco-
 nius, quo vehiculi genere senes & ægroti cubantes vestabantur. { *ἄρρη*
tsár. φορῆων. GALL. *Chariot couvert de tous costez, comme une lit-*
ziere ou chariot branslant. ITAL. *Lettiga.* GERM. *Ein hangender wä-*
gen/ ein senfte/ ein roßbarre. HISP. *Andas.* ANGL. *A litier, a chariot*
covered on all partes. } Gell. *lib. 20. cap. 1.*
 Arcesilâs, sive (ut apud Laërtium legitur) Arcesilaus, ἀρκεσίλαος, ἢ ἀρκε-
 σίλαος, Philosophus fuit, ex Pitane Æolica civitate ortus, qui relicto
 natali solo, Sardis se primum, deinde & Athenas contulit: ubi initio
 Crantorem, deinde & Polemonem audivit. Post hæc eximius & ipse
 Philosophus effectus, mediam primus Academiam invexit. Fuisse au-
 tem traditur miro ingenii acumine, sed nimia in disputando pertina-
 cia: Fuit enim assertor ἀκατανόησις: unde & Ignorantiæ magister à
 Lactantio appellatur. Hic est ille, quem Cic. *lib. 5. de Finib.* ait ever-
 tisse omnem Philosophiam, quemadmodum Gracchi everterunt
 Remp. Induxit enim Philosophiæ quoddam genus ἀβυστος, hoc est,
 quod subsistere non potest, asserens nihil omnino sciri posse: quod
 tertè absque repugnantia intelligi non potest. Si enim sciamus nihil
 sciri posse, falsum est nihil sciri posse, quum iam aliquid sciamus.
 Arcesilâus, unus è quinque ducibus Bæotorum qui ad Troiam cum
 quinquaginta navibus advenerunt. Homer. *lib. Iliad. 2.*
 Arcesius, ἀρκήσιος, Iovis fuit filius, pater Laërtis, ut testatur Ulysses
 apud Ovid. *13. Met.*
 Nam mihi Laërtes pater est, Arcesius illi,
 Iupiter huic, &c. scilicet Arceio.
 Archadius, Grammaticus, lege *Aradius.*
 Archagathos, ἀρχαγάθος, Medicus in Peloponneso, Lyfaniae filius, qui
 primus ex medicis Romam venit, L. Emilio, & Livio Coll. anno
 urbis DXXV. cui & ius Quiritum datum est, & taberna in compito
 Acilio. Hic primò Vulnerarius cognominatus est, mirèque gratus
 adventus eius initio fuit: mox à sævitia secandi urendique Carnifex
 appellatus. Hæc Plin. *lib. 29. cap. 1.*
 Archaismûs, ἀρχαϊσμός, Latine Antiquitas dicitur. Figura est, vetustè
 aliquid dictum significans. Terent. *Andr.* Quod plerique omnes fa-
 ciunt adolescentuli. Ubi Donatus, Plerique omnes, pro una parte
 orationis dixerunt veteres. *Ibid.* Ille instat factum. Ubi Donatus, Instat
 factum, ἀρχεισμός, vetustè id est, instat dicere factum esse.
 Archander, ἀρχανδρῆς, Phthii Achæi filius, & Canai gener, de quo He-
 rod. *lib. 2.*
 || Archangelus, ἀρχαγγέλος, princeps Angelorum. ||
 Archarius, Præfectus & moderator dicitur. { *ἄρρη* *schalit. ἀρχαρίων.*
 GALL. *Recteur, gouverneur.* ITAL. *Soprafiante.* GERM. *Ein oberster/*
ein regent. HISP. *Regidor, antepuesto.* ANGL. *A gouverneur, a ruler*
or overseer, he which hath charge of any thing. } Paul. *ad Rom.*
 Salutem vos Erastus archarius civitatis. ἀρχῆ, à nostris participium:
 à quo ἀρχω, impero, præsum.
 || Archebuleum carmen, à Thebano cognomine Poëta, cuius postremus
 pes esset Bacchius, ἀρχεβουλεῖον, ἀρχεβουλεῖον ἢ ἀρχεβουλεῖον. Scalig. *lib. 2.*
poët. c. 19. ||
 Archedicus, ἀρχεδικός, Poëta comicus, scripsit contra Democharem
 Demosthenis propinquum. Fabulæ ipsius, Thefaurus & Diamar-
 tanon. Autor Athenæus *Dipnosophistis.*
 || Archegētes, princeps. Lex. I. C. ||
 Archelaus, ἀρχελαός, Philosophus Atheniensis, seu Milesius, qui patrem
 habuit Apollodorum, & fuit author, successorqueanaxagoræ, à quo
 Socrates Philosophiam audivit. Hic physicam philosophiam ex Io-
 nia Athenas invexit: estque Physicus appellatus, quod in eo defec-
 rit philosophia naturalis, Socrate Ethicem introducente. Quanquam
 ne hic quidem Ethicæ rudis fuit, qui de legibus, de honesto, & de
 æquo philosophatus est. { Fuit & alter Archelaus, Antenoris Tro-
 jani filius, quem Homerus scribit rei militaris peritissimum fuisse.
 { Alius fuit Geographus, qui terram omnem ab Alexandro pera-
 gratam descripsit. { Alius de rerum naturis carmina scripsit. Alius
 Oratoriam docuit. Autor Diogenes Laërtius.
 Archemolus, vide *Anchemolus.*
 Archemorus, ἀρχεμορός, Lycurgi Thracum regis filius, & Hypsipyles
 Thoantis filiae alumnus; quæ quum sitientibus, qui ad Thebarum
 expeditionem proficiscebantur, Langiam fontem ostenderet, Arche-
 morum puerum super viridi herba deposuit, qui à serpente vulnera-
 tus perit. Unde fons ille Archemorus vocitatus est, & annuus agon
 in pueri illius memoriam celebrari cæptus, quem Nemaos ludos
 appellantur. Vide Statium *lib. 6. Theb.* { Alius fuit Archemorus,
 Amphionis ex Niobe filius, quem Ovid. Antegorum nominat.
 Archeptolemus, ἀρχεπτολέμου, filius Iphyti, auriga Hectoris, Enipeo
 interfecto à Diomede successus.
 Arcestrata mihi nutrix fuit. Plaut. *Cure. sc. 2. a. 5.*
 Archetypus, ἀρχετυπος, adjectivum. Est quodcumque ita primum fa-
 bricatum est, ut exemplar reliquis sit. Mart. *lib. 8.*
 Archetypum Myos argentum se dicit habere.
 Idem *lib. 3.*
 Sæc tanquam tabulas, scyphosque Paule,
 Omnes archetypos habet amicos.
 { Est & Archetypum substantivum, quo significatur primum exem-
 plar, quod quis sibi imitandum proponit. { *ἄρρη* *tu nich.* GALL.
Le patron, l'exemplaire premier. ITAL. *Modello.* GERM. *Ein vorbild/*
ein exemplar das einer für sich nimpt/ vnd nach dem ein anders macht.
 HISP. *El original de donde se saca el exemplo.* ANGL. *The first*
example, or paterne. } Plin. *junior ad Antonium.* Ut pictores pul-
 chram absolutamque faciem, rarò nisi in peius effingunt: ita ego ab
 hoc archetypo labor & decido. { Dicuntur etiam Archetypa, signa,
 statuae, vasa, & tabulae, non ad aliorum similitudinem efficta, sed à
 nobili quopiam artifice primum confecta. Martial. *lib. 2.*
 Archetypis veluti nihil est odiosius Aucti.
 Archezofus,

Areheozotis, ἀρχαζωτίς Dioscoridi, herba quam Latini vitem albam vocant, Græci etiam ἀμαπιλοσκόπια, sativæ viti foliis, sarmentis, & pampinis simillima. Vide Plin. lib. 25. c. 5. & Ruell. lib. 3. c. 151.

Archias, ἀρχίας. Poëta Antiochenus, Romæ fuit in amicitia multorum clarorum Oratorum, præsertim Lucullorum, & à nonnullis Græcis populis honoratus, & eorum civitatibus donatus, Ciceroni in primis familiaris. Hic cum discederet à Sicilia, cum L. Lucullo Heracleam venit, & adscribi in eandem voluit: quod & sua virtute, & Luculli amicitia facile impetravit. Postea verò mota ei de civitate controversia, quum eo nomine in iudicium vocatus esset, defensus est à Cicerone, brevi quidem, sed tamen ornatissima illa oratione, quæ etiam nunc extat, in qua multa de poëticæ, atque ipsius Archiæ laudibus obiter admiscuntur. ¶ Fuit item Archias, qui condidit Syracusas, ut scribit Volaterranus. Rursum alius Hyblæus quidam præco celeberrimus: qui ter vicit Olympia & Pythia, ubi icon ipsius & epigramma Græcum. Pollux. ¶ Alius item fuit Mitylenæus musicus.

Archiatr, & Archiater, ἀρχιάτρης. ANGL. Chieffe maister of medicines. ¶ Mddicorum princeps, in Græcis, ἀρχιάτρης princeps dicitur. Hic vulgò Protomedicus appellatur. Archiater dicitur est Æsculapius, tanquam præses deusque medicorum. ¶ In Codice Imperatorio legimus, privilegiis Imperatoriis archiatros decorari.

Archibius, ἀρχιβίος, Alexandrinus Grammaticus, qui docuit Romæ sub Trajano Principe. ¶ Fuit etiam alter ejusdem nominis Grammaticus, qui Commentarios conscripsit in Callimachi Epigrammata. Utriusque meminit Suidas.

Archibulus, argentarius. Plaut. *Asin. sc. 1. a. 1.*

Archidamius, ἀρχιδάμιος, Princeps Lacedæmoniorum, vir bello clarus, Telidis filius, Methonem ad Athenienses deficientem recepit: in bello contra Pylum primus è navì profilius, nec vulneratus est, nec scutum amisit. Denique adversus Amphipolim strenuè decertavit. Infimulatus postremò quòd Agnonis Thraciæ regis amicitia stude-ret, damnatus est, ut scribit Suidas. ¶ Archidamius bellum, ἀρχιδάμιος πόλεμος, de bello sævo crudelique dicebatur.

Archidiaconus, ἀρχιδιάκονος, princeps diaconorum, qui inter Diaconos diutissimè fuerat. Penes eum erat hæc dignitas, ut non tam eligeretur, quam à tempore constitueretur. Meursius in Gloss.

Archiepiscopus, ἀρχιεπίσκοπος, Episcoporum princeps, seu præfectus: vide Episcopus.

Archigallus, Iulius Firmicus. *Mathes. lib. 3.* Archigallos facient, & qui virilia propriis sibi amputant manibus. Alibi abscissi archigalli.

Archidemus, nomen viri. Plaut. *Asin. sc. 2. a. 5.*

Archigenes, ἀρχιγένης. Medicus fuit ex Apamia Syriæ civitate, Agathini discipulus, qui rem medicam Romæ exercuit Trajani temporibus. Hæc Suidas. In hunc Archigenem, tanquam in hominem imperitum, sæpissimè invehitur Galenus. Meminit ejusdem & Juven. *Satyr. 7.*

tunc corpore sano
Advocat Archigenem.

Archigerontes, ἀρχιγέρωντες. Latine Principes seniorum, seu summi senes. Alciatus *C. de Episc. & Cler.*

Archigrammatæi, Scribarum principes. רֹשֵׁי הַסְּפָרִים *roschhassopherim.* ἀρχιγραμματέως. GALL. Chanceliers. ITAL. Gran Cancellieri. GERM. Die obersten vnd iürnempsten schreyber/ die Cantzler/ die Statrschreyber. HISP. Chancilleres. ANGL. Chanceleres. ¶ Plut. Eumenem Cardianum fuisse archigrammatea Alexandri Magni.

Archigubernus, ex ἀρχός & κυβερνήτης, iuncto nomine, Princeps gubernator, omnium gubernatorum primus, sive classis præfectus. ¶ ANGL. Chieffe gouverneur. ¶ Iavolenus *ad SC. Trebel.* Seius Saturninus archigubernus testamento reliquit heredem Valerium Max.

Archilochus, ἀρχιλόχος, nomen poëtae Lacedæmonii. Hic fuit inventor carminis Iambici, quod ab eo Archilochium vocatur: quo Lycambem quendam, quod filiam sibi pactam alteri locavisset, ad suspendium creditur adegisse. Horat. *in Arte poët.*

Archilochum proprio rabies armavit Iambo.

¶ Archilochia edicta Ciceroni in contumeliosa & virulenta, *ad Attic. lib. 2.* Itaque Archilochia in illum edicta Bibuli populo ita sunt iucunda, ut cum locum in quo proponuntur, præ multitudinem eorum qui legunt, transire nequeamus: ipsi ita ætæta, ut tabescat dolore. Sic ad finem epist. præcedentis. ¶ Archilochi patriam, ἀρχιλόχου πατρίδα, Diogenianus testatur dici solere de mordacibus ac maledicis. Archilochi poëtae mordacitas vulgò celebratissima fuit. ¶ Alius fuit Archilochus Nestoris filius, qui patrem in expeditione Troiana secutus, à Memnone interfectus est. ¶ Alius fuit Siculus, qui Africam urbem condidit. Archilochum honorarunt Dii post mortem. Plutarch. *in Num.*

Archimægrus, Princeps & magister coquorum, summus coquus. רֹבֵי הַבְּשֵׁי *rab hattabbachim.* ἀρχιμαγείρος. GALL. Maistre cuisinier, maistre queux. ITAL. Maestro de cuochi. GERM. Kuchenmeister. HISP. Maestro cozinero. ANGL. Chieffe cooke, or maister cooke. ¶ ἐπιμαγείρος enim Latine coquus. Iuven.

Finxerunt pariter librarius, archimagiri.

Archimandrita, ἀρχιμανδριταί. GALL. Abbez, Prieurs, Provinciaux; Chieffs d'Ordre Religieux, Generaux. ITAL. Abbati, Priori, Guardiani, Generali. GERM. Ein Abt, ein Prelat. HISP. Prelados de monjes y semejante dignidad. ANGL. Abbates, Prieors, Prelats. ¶ Dicitur præpositi consecratorum turba, hæud longè dissimiles ab episcopali dignitate: ita dicitur quod principes mandræ & agminis sint. Mandræ enim significant speluncas, in quibus eremicolæ vitæ contemplativæ studiosi vivebant Deo, mundo mortui. Hinc Episcopi archimandritæ à Græcis dicti possunt videri, non dissimili ratione ab ea, qua à nobis dicuntur Pastores. Alciatus scribit, Archimandritam id significare, quod dicimus Abbatem. Prisci enim eremos colentes, ἐν ταῖς μάνδραις, id est in speluncis & cavis montium habitabant. Et Archimandritæ sunt cœnobiorum, seu monasteriorum præfecti, *l. 4. C. de summa Trinit.*

Archimedes, ἀρχιμήδης, nomen proprium viri Siracusii, qui Geometriæ, ac machinalis, syceralisque scientiæ consultissimus fuit, & celeberrimus,

testimonio Livii, Plinii, Plutarchi. Unde quum rem mira arte factam, atque ita summo studio elaboratam, perfectamque significare volumus, proverbii specie nobis vulgare est dicere, Archimedes non posset meliùs describere. Vfus est Cic. *in Orat. pro A. Cluentio.* Hic velut deus terrenus mechanico artificio spheram vitream fecit, in qua mira arte dissimiles motus circulorum viscebantur. De qua sic scribit Claudianus,

iura poli, regnumque deorum,
Ecce Syracusius transtulit arte senex.
Percurrit proprium mentitus signifer annum,
Et simulata novo Cynthia mense redit.

Marcellus in expugnatione Syracusarum interdidit, ne Archimedes unquam videretur: verum quum Syracusæ caperentur, & ipse animo ac oculis in terra defixis formas geometricas describeret, à milite ignaro quis esset, interfectus est.

Archimimus, i. princeps mimorum, & summus. ἄρχιμιμος. GALL. Le maistre des ioueurs de farces. ITAL. Principe de buffoni. GERM. Der oberst bossentreiber. HISP. Maestro de momos. ANGL. Chieffe amant the players of enterludes, maister scoffer. ¶ Sunt autem mimi, qui in scena gestus eorum quos volunt irridere, expriment & imitantur, δῶς & μιμῶδες, quod est imitari. Tranquillus *in Vespasiano*, Favo archimimus personam eius ferens, sustinensque (ut est mos) facta & dicta viri, &c. Uritur etiam hac voce Iulianus *de operibus libertorum, l. patronus.* Nam si quis (inquit) archimimum, vel pantomimum, &c.

Archiotæ, vide Archium.

Archipherecita, ἀρχιφερίται, interpres titulorum Talmudi, cui ad unguem noti Talmudici tituli. ¶ Archipherecita, ἀρχιφερίται, interpres titulorum Talmudi, cui ad unguem noti Talmudici tituli. ¶ Archipherecita, ἀρχιφερίται, interpres titulorum Talmudi, cui ad unguem noti Talmudici tituli. ¶ Archipherecita, ἀρχιφερίται, interpres titulorum Talmudi, cui ad unguem noti Talmudici tituli.

Archippocomos, ἀρχιπώκωμος, dicitur hippocomorum præfectus. ¶ ANGL. Maister of the horses. Hippocomi autem dicuntur equorum curatores, ab ἵππος & κωμία, verbo neutro, quod significat equos curo. ¶ Est itaque Archippocomos, quem Galli *Magnum scutarium* vocant, *Grand Esuyer.* Bud.

Archippus, ἀρχιππος, nomen Philosophi qui Thebis scholas habuit, (ut scribit Hieronymus) & Pythagoræ auditor fuit.

Archismaton, saltatio. Gloss. g. b. ¶ Archisterium, vox est quæ significat principem stellarum, ita enim appellavit Berengofius Abb. *cap. 3. lib. 3. de Cruce*, loquens de illa, quæ Constantino M. apparuit. ¶ Item monasterium. Glossarium Struchij MS. Archisterium, Monasterium.

Archistrategus, ἀρχιστρατηγός, imperator exercitus: ἀρχός στρατηγῶν princeps ducum militiæ. ¶

ARCHITECTVS, רַב הַבְּנוֹיִם *rab habbonim*, שַׂרן *charasch*. ἀρχιτέκτων. GALL. Maistre ouvrier, maistre Charpentier ou Masson, Architecte, Maistre entrepreneur d'un edifice. ITAL. Architetto, Soprastante alle fabriche. GERM. Ein werckmeister/ ein Baromeister. HISP. El maestro de obra para edificar. ANGL. Maister of work. Nomen compositum ex ἀρχός princeps, & τέκτων, faber: principalis faber, fabricandi artem habens, vel qui structura ædificiorum præst. de regno) magno ministerio non utitur, sed utentibus præsidet. Fabri autem, qui aliquid manu faciunt in ædificiis, alii funguntur ingenio, alii opera valent. Que bene faciunt in ædificiis, pater Deum regnator Architectus omnibus (i. autor & effectus eorum bene factorum.) Plaut. *in Amphit.* Cic. *in Verr.* Si quis adhibere volet non modò ut architectos, verum etiam ut fabros ad ædificandam Rempublicam, poterimus & nos libenter accutere. Mart. *lib. 5.*

Si duri puer ingenij videtur,
Praconem facias, vel architectum.

¶ Architectus item pro authore & principe inventore. Cic. *l. de Finib.* Eaque ipsa quæ ab ipso inventore vestitatis, & quasi architecto beatæ vitæ dicta sint, explicabo.

Architecton, is, idem quod Architectus. ¶ ANGL. A divider of building. ¶ Plaut. *Pæn.* Me dolis iam superat architectonem. Idem *Mosell.* Nam sibi laudasse ædeis ait architectonem nescio quem, esse ædificatas sanè bene.

Architectonicus, a, um, adject. ἀρχιτεκτονικός, ad architectonem pertinet. Vitruv. *lib. 9. c. 4.* Et qui per rationes architectonicas, circiniquæ descriptiones est inventus effectus in mundo.

Architectoniaris, Construo, fabricor. רַב הַבְּנוֹיִם *banah*. ἀρχιτεκτονικός. GALL. Dessiner & bailler l'ordonnance de quelque bastiment, bastir, edifier. ITAL. Fabricare. GERM. Bauen/ ein werck mathen. HISP. Obrar por artificio. ANGL. To build to devise sundrie sortes of building, to prescribe rules in building. ¶ Vitruv. *lib. 9. cap. 4.* Namque in his locis naturalis potestas ita architectata est, collocavitque cardines, tanquam centra. ¶ Translatè ponitur à Cic. *2. de Finib.* Cur tandem sapientia tantopere laudatur? an quòd ita callida est, ut optimè possit architectari voluptates? id est, formam & rationem fruendarum voluptatum comminisci & præscribere: quemadmodum architectari solent. Bud.

Architectonicæ, scem. gen. ἀρχιτεκτονικών. GALL. Archit. sure. ITAL. Architettura. GERM. Die kunst des bawens. HISP. Arte de edificar. ANGL. An art in de vyfing, buildingis, skille of enilding. ¶ Ars ipsa architectandi. Quint. *lib. 2.* Aliæ quoque artes minores habent multiplicem utilitatem, vel architectonicæ: namque in omnibus quæ sunt in ædificio utilia versatur.

Architecturâ, ædificandi scientiâ, Græcè ἀρχιτεκτονική, Architectonicè dicitur. Hoc nomine Vitruvius opus suum inscripsit, quod de ædificandi ratione conscripsit. Cic. *lib. 1. Offic.* Quibus autem artibus, aut prudentia

prudencia major inest, aut non mediocris utilitas quaeritur, ut medicina, ut architectura, ut doctrina rerum honestarum.

Architectio, nis. Plin. lib. 10. cap. 71. In quo vel praecipua natura architectio.

Archithalassus, ἀρχιθάλασος, princeps maris, praefectus mari. Θάλασσα mare.

Architriclinus, qui praest triclino. { מלצר melisfar. ἀρχιτρίκλιος. GALL. Sommelier. ITAL. Scalco. GERM. Ein Truchse/ ein Hofmeister. HISP. Refritolero. ANGL. Amarshal of the hall. } Erat autem Triclinium cenaculum tribus ad accumbendum lectis stratun. Iuvenalis,

Tertia nec vaxuo cessaret culcitra lecto.

Architriclini erat curare, ut eduliorum variorum fercula seriatim, & in tempore convivis exhiberentur, utque recte omnia disposita essent.

Archivum, { ארכיון berhspharim, ἀρχίον. GALL. Le lieu où sont ferrez les vieux registres, papiers, chartres. ITAL. Cancellaria. GERM. Ein Cantzlen/ ein ort da ein Statt ire Brief/ Bücher behalt. &c. HISP. Libreria de los originales. ANGL. A place wher charters or evidents or such writings concerning the common welth arkeeppe. }

Armarium librorum, seu locus publicus, in quo acta urbis & civium recondi consueverunt. Romani Tabularium dicunt: Graeci Charophylacium. Bud.

Archio, ἀρχίον, dicebantur qui publico archio praerant. In scholis Graecis traditum est, aulam locum esse in quem fontes ducerentur, eumque a iunioribus ἀρχίον appellari. Alciat.

Archon, ontis, ἀρχων, summus principatus Athenis, sicut Suffes apud Carthageneses, Romae Dictator. Fuerunt enim, teste Suida, Archontes novem, quorum sex Thesmothetae, hoc est, legislatores dicebantur, unus Rex, unus Polemarchus, & praeter hos unus qui per excellentiam Archon dicebatur. De hoc magistratu sic scribit Budaeus, Archontes qui fuerint, non plane constat. Suidas novem fuisse autor est: & inter eos numerat Thesmothetas: recte, ut opinor, quum idem sentire videatur enarrator Demosthenis, quippe qui Archontas etiam Thesmothetas appellet. Sed ex his unus erat princeps collegii & praefectus, qui & Hegemon & Prytanis vocabatur. Prytanes autem erant numero quinquaginta, decimam partem concilii & curiae quinquagenariae efficientes, in orbem ἀρχοντες, hoc est, magistratum eum gerentes, & in singulos menses vices mutantes. Verum is, qui inter Archontas peculiarem appellationem retinuit, simili etiam ratione Prytanis dictus est. Quemadmodum autem Romae Praetor iudicibus praerat, atque ideo quaestionis iudex dictus est, & quaesitor, ita hic Archon Athenis iudicibus praesidebat. Cic. de Fato, Moritur Epicurus, quum duos & septuaginta annos vixerit, archonte Pytharato.

Archontici, ἀρχοντικοί, Haeretici quidam a principe appellati, qui universitatem, quam Deus condidit, opera esse principum dicebant, & negabant resurrectionem carnis.

Archytas, ἀρχύτας, Hestiae, sive (ut alii malunt) Mnesarchi filius: Philolophus fuit Pythagoricus, patria Tarentinus, qui Platonem adversus Dionysii insidias praestitit incolumem. Hic in Mathematicis majorem humano captu progressum fecisse traditur, adeo ut & cubum primus inveniret, & columbam ligneam tam affabre effiniret, libraverit, & inflaverit, ut vivae volatum imitaretur. Primus etiam platagen, hoc est, crepitaculum puerorum traditur invenisse, quo pueros nunquam interquiescentes, & a periculosioribus ludis avocaret. Hinc factus est locus proverbio, & Archytae crepitaculum, ἀρχύτας πλαταγή, quo gartulos, desipientes, & puerilia tractantes, ad Archytae platagen dicimus recidisse.

Archivum, est Archium, & archivum, el archivo.

Arcifinlus ager, dictus est, qui certis linearum mensuris non continetur, sed arcentur fines eius obiectu fluminum, montium, arborum: unde & in his agris nihil subsecivorum intervenit. Sic in lib. var. author. de limitibus. Siculus autem Flaccus: Occupatorii, inquit, agri, quos quidam arcifinales vocant: ii autem arcifinales dici debent, quibus agris victor populus occupando nomen dedit; bellis enim gestis victores populi terras omnes, ex quibus victos ejece- runt, publice, atque universaliter territorium dixerunt, intra quos fines ius dicendi esset: deinde ut quisque virtute colendi occupavit, arcendo vicinum, arcifinalem dixit. Haec apud Frontinum leguntur. Ager arcifinius, sicut ait Varro, ab arcendis hostibus est appellatus: qui postea, interventu litium, per ea loca, quibus finit, terminos accipere cepit: in his agris nullum ius subsecivorum intervenit. Arcifinales agri, & Arcifinii dicuntur, quorum fines deprehendi non possunt.

Arcilalis, ἀρκιλαίς, oppidum est Hispaniae in tractu Baetico. Ptol.

Arcinna, ἀρκινα, oppidum est Daciae, Ptolomaeo.

Arcio, is, arcivi, arcitum, pro Indere, & adigere, accepisse videtur Cato de re rust. c. 40. Antiquum est verbum.

Arciroessa, ἀρκιρόσσα, civitas in Ponto Heracleae subdita. Steph.

Arcisio apud Ruritium lib. 2. epist. 4. pro morte. Descendit enim ab Arcesso; itaque Arcessere aliquem, vel arcescere, est vocare.

Arcitenens, adjectivum, Apollinis epitheton, ab arcu tenendo, quod semper cum arcu & pharetra pingeretur Apollo. { τοξόφορος. ANGL. Which beareth or shooteth with a bowe. } Virg. 3. Aeneid.

Quam pius arcitenens oras & littora circum Errantem Mycone celsa, Gyroque revinxit.

Ovid. 1. Metam.

Huic Deus arcitenens, & nunquam talibus armis Autè, nisi in datu, capreisque fugacibus usus Perdidit, &c.

Arquitenens, Priscian. lib. 2.

Arcophthalmon, ἀρκόφθαλλον, a quibusdam appellatur herba, quae Chrysoconon Dioscor. dicitur. Est autem haec nomenclatura ex iis, quae inter notha Dioscoridis a Doctoribus numerantur.

Arcophyton, ἀρκόφυτον, ex iis nomenclaturis, quae Bechio, seu Tussilagini herbae in quibusdam Dioscor. exemplaribus tribuuntur.

Arctanes, ἀρκάνης, gens Epirotica. Steph.

Arctatio, ἀρκάτιο, εὐνομεία, εὐνοίας, Diomedes Gramm. lib. 2. Cum quadam arctatione sermonis, quae ἰμαρτικῶς a poetis congeruntur.

Arctax, mons est Propontidis, apud Strab.

Arcto. Vide Arceo.

Arctomys, ἀρκτόμυς, animal habens similitudinem muris & urfi.

Arctōnnēsis, ἀρκτόννηςος, oppidum est Milesiorum, apud Propontidem situm, quod alio nomine Cyzicum appellatur. Plinius lib. 5. cap. 21.

Arcton, ἀρκτόν, mons qui imminet Cyzico, ita dictus a Iovis nutricibus, quas illic in ἀρκτες, id est, in urfas migrasse tradunt.

Arctōphylax, ἀρκτοφύλαξ, sydus iuxta majorem Ursam, alio nomine Bootes. Cic. in Phoenom. Arati.

Arctophylax vulgò qui dicitur esse Bootes.

Latine urfae custodem interpretari possumus: nam veluti custos quidam urfae adhibitus, a tergo eam subsequitur: simili etiam ratione Bootes appellatur, quod in modum bubulci plaustrum sequatur: rustici enim Septentriones Plaustra vocant. Fabulantur autem Poetae, hunc esse Calistum ex Iove filium, cui nomen Arcadi fuit.

Arctos, ἀρκτος, apud Graecos ursum, vel ursam significat. Quo fit, ut pro duobus signis Septentrionalibus accipiatur, quae & a Latinis Urfae appellantur. Sunt autem Arcti duae Septentrionali polo, velut axe quodam nixae, Arctico circulo clausae, & ita collocatae, ut utraque relupinata, alterius contegat caput: sed caput eius quae superior est, ad caudam inferioris contendat. Alteram majorem Ursam, sive Elicen: alteram minorem Ursam, sive Graecorum lingua Cynosuram, id est, Canis caudam nominant. Illam Graeciae populi notare soliti, hanc Sidonii observant inter navigandum. Ovid.

Esse duas Arctos, quarum Cynosura vocatur Sidonii, Elicen Graia carina notat.

Elicen, scribit Hesiodus Calisto, Lycanias Arcadiae regis filiam fuisse. Hanc studio venationis inductam, relicto patre, sese in sylvas contulisse, factamque unam ex comitibus Dianae, a qua quum mirifice amaretur, quodam die solam in sylvis inventam, a Iove compressam fuisse. Quod facinus quum aliquandiu celasset, tandem iussam cum ceteris virginibus lavati, in urfae uteri crimen detexisse. Quamobrem indignatam deam, in urfae effigiem eam commutasse, quae Graecis ἀρκτος appellatur: in ea specie non multo post filium perperisse, quem Arcada nominavit: a quo postea dicta est Arcadia Peloponnesi regio. ¶ Arctos item Claudianus dixit pro illis qui Septentrionalem regionem inhabitant sub Arctis positam.

4. Paneg. Atque indignantes in iura redegerit Arctos.

Et Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Dum patet & Boreas, & nix injecta sub Arcto: Tum patet has gentes axe tremente premi.

¶ Ab Arcto oritur Arctous, Arcticus, Antarcticus.

Arcticus, a, um, adject. ἀρκτικός. ANGL. Northward or northen. } ut, Polus arcticus, hoc est, Septentrionalis, cui oppositus est Antarcticus polus, hoc est, Meridionalis.

Arctōis, adject. ab Arcto, { ἀρκτω. ANGL. Northward or northen. } Idem quod Septentrionalis. Mart. lib. 10. Felices quibus una dedit spectare coruscum Solibus arctois, syderibusque ducem.

¶ Arctous orbis. Lucan. lib. 1. Arctoa sedes, & arctous polus, Seneca in Hercule OEsao.

Arctūrus, ἀρκτούρος. Stella in signo Bootae post caudam maioris Urfae, cuius ortus & occasus tempestates facit, dictus Arcturus ἀρκτούρος & ἀρκταύρος, hoc est, ab Ursinae caudae similitudine. Virg. 1. Georg. Etsi non fuerit tellus fecunda sub ipsum Arcturum, tenni sat erit suspendere sulco.

¶ Arcuatus morbus, id est regius, a colore æmulo arcus caelestis. Vide Arqus.

Arcubia, qui excubabant in arce. Fest. Alias Arcubii.

Arctūla, vide Arca.

Arctūlata, circuli qui è farina in sacrificiis fiebant. Festus.

Arcularius. Vide Arca, Arcula, supra.

Arctūs, huius arcus, quartae tantum declinationis, instrumentum est notum, è quo sagittae emittuntur. { ἄρκος κέσθηθ. τόξον. GALL. Arc. ITAL. & HISP. Arco. GERM. Ein Bogen. ANGL. A bowe. } Ovid. 1. Met.

Figat tuus omnia, Phæbe, Te meus arcus, ait.

Cic. de Senect. Appius animum intentum, tanquam arcum, habebat. Dicitur autem arcus ab arcendo, quod eminus arceat hostem, non cominus propulset, quemadmodum ensis, aut hasta.

Nunc porrigit arcus Parthus eques.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Arcus marmoreus ei decretus, Suet. in Claud. cap. 11. ¶ Est praeterea arcus, curvatura in aedificiis, quae alio nomine Fornix appellatur. Ita dictus ab arcendo, hoc est, continendo, vel constringendo aedificio, { καμάρι, κέρταμος. ANGL. A vault in a building. } Cic. Iam enim atrium, & arcus duos ab- solverat. Atque in hac significatione in secundo ordine usus est Varro de vita pop. Rom. Eoque, inquit, pecuniam magnam consumpsisset, quod arci, quos summopere fecerat, fessi pondere diu facti, celeriter corruiissent. Ex Nonio. ¶ Arcus item, sive (ut Nonio placet) Arqus, igitur. { ANGL. The rainbow. } accipitur pro arcu caelesti, quem pluvio tempore variis coloribus expressum in nubibus conspiciamus. Horat. in Arte,

Quum flumen Rhenum, aut pluvius describitur arcus.

Bibit arcus, pluet hodie (de Lena curva senio.) Plaut. Cure. se. 1. a. 1. In hac autem significatione, etiam per secundam declinationem inflexum legitur. Cic. de nat. deor. Cur autem Arci species in deorum numerum non reponitur? Ennius genere foeminino protulit. Formatur autem arcus caelestis hoc modo: dum enim Sol in nubibus rarefcentibus ex adverso refluxerit, radiosque suos directa

linea humori nubilo transfundens impresserit, sit repercussio splendoris eius in nubibus, ex quibus fulgor emicans arcus speciem format. Sicut enim impressa cera anuli imaginem exprimit, sic nubes ex adverso ex rotunditate Solis figuram fumentes, orbem efficiunt, & arcus effigiem fingunt. Apparet autem hoc non semper, sed quum resercentur nubila cœli. Nam rursus quum cœiunt in se nubes atque densantur, confestim arcus forma resolvitur. In nubium enim densitate arcus imperfecto gyro complectitur. Denique sine Sole & nubibus nunquam apparet arcus. Quadricolor autem est, quia ex omnibus elementis in se rapit species. De cœlo enim trahit igneum colorem, de aquis purpureum, de aère album, de terris colligit nigrum. Nonius hoc discrimen statuit inter Arcum, & Arquum, ut Arcus dicatur fornix suspensus: Arquus autem non nisi qui in cœlo apparet, quem Irim poëta dixerunt. Unde etiam Arquatos dictos vult, quibus color & oculi virent, quasi in arqui similitudinem. Verum eam differentiam non usquequaque observari, abundè magno illud est argumentum, quod & arquatum dicimus pro camerato, & Arquites pro sagittariis. ¶ Arcus apud Hebræos, quibus maxime in usu fuit, sumitur pro omni instructo bellico. ¶ Arcus, arci, in pro arcus. Varro apud Non. cap. 2. in Arci. ¶ Arcus in fœm. gen. Priscianus lib. 6. ¶ Arcum tendere, in obscuro significato, apud Apul. Ovid. & Horat.

ARCŪLŪS, diminutivum ab Arcus, { ἄρκυλος. ANGL. A little bowe. } à quo aliud diminutivum, Arcellus. ¶ Arculus prætera, teste Festo, dictus est Deus, qui tutelam gereret arcarum. ¶ Item Arculus, ut idem Festus testatur, dicebatur circulus, qui capiti imponebatur ad sustinenda commodius vasa, quæ ad sacra publica capite portabantur. Erat enim ritus apud Athenienses, postea ad alias quoque nationes translatus, ut virgines nobiles Dianæ sacra capite gererent in canistris (unde Canephora, κανήφορος, dictæ sunt) circulis quibusdam suppositis, ut firmius inhaerent: hoc ipso Dianæ fidem facientes, se virginitatis pertæfas cupere exantorari. Legitur exantari, apud Lauremberg.

ARCUM, genus modici plaustris, quo homo gestari possit. Chiromaxium Petronius appellat. Lecticæ impositus est, præcedentibus phaleratis cursoribus quatuor, & chiromaxio, in quo delicia ejus ferebantur.

ARCŪO, as, arc, in modum arcus curvare. { ארכו chaphák, ארקה acháph. קמפלו, קמפוליאציו, קמפוליו. GALL. Faire en voute, courber en forme d'arc. ITAL. Piegare in modo d'arco, inarcare. GERM. Biegen als ein Bogenkrümme. HISP. Encorvar. ANGL. To bowe or crooke like à bowe, to mak like à vault. } Plin. lib. 29. c. 6. Illam autem, quæ non arcuatur, Sepam Græci vocant, alii Scolopendram.

ARCUALIS, & ARCUATUS, curvatus. Sidon.

ARCŪATUS, a, um, particip. Curvatus in modum arcus. { ארקה chaphák. קמפוליו, קמפוליאציו, קמפוליו. GALL. Vouté, courbé en forme d'arc. ITAL. Inarcato. GERM. Gebogen/ gewelbt. HISP. Encorvado. ANGL. Crooked lyk a bowe, vaulted. Liv. 1. ab Vrbe. Ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi iussit. Plin. in Epist. Sicut initio tentatum erat, arcuato opere. ¶ Est verò arcuatum opus, quod arcus & fornices habet, non solidam substructionem. ¶ Dicitur etiam arcuatus, correptus ictero, hoc est morbo regio: de quo vide infra Arquatius. Colum. lib. 7. c. 5. Potio humana veteri utinæ remedio & pectori arcuato.

ARCATUS, pro Arcuarus, apud Ovid. legitur 11. Metam. Iris & arcato cœlum curvamine signans.

ARCŪATIM, adverb. in modum arcus. { ἀρκυατῶς, κικυρτωδῶς. GALL. En façon d'arc. ITAL. A foggia di arco. GERM. Wie ein Bogen. HISP. A guisa de arco. ANGL. Ester the maner of a bowe, or vaulte. } Plin. lib. 29. c. 6. Millepeda, ab aliis centipeda, aut multipeda dicta, animal est è vermibus terræ, pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tractuque contrahens sese.

ARCŪALIDĒS, vel Ardabotides Musæ coluntur in Troæzene, ab Ardalo quodam conditore, aut à loco dictæ. Stephanus.

ARCŪĒA, ἄρκυα, nomen urbis in Latio, Turni & Rutulorum regia, à Danaë Persei matre, vel ut alii malunt, à Dauno Pilumini filio condita, & à fervore regionis sic dicta, quæ decem & octo milliaria ab urbe est posita. Martialis.

Ardea solstitio, Præstanaque rura petantur,
Quique Cleonæo sidere fervet ager.

Servius, Ardeam dictam ait, quasi arduam, id est, magnam & nobilem. Higinius verò ab augurio avis Ardeam dictam vult. Hanc urbem post Turni mortem igni consumptam, & in avem sui nominis commutatam esse fabulatur Ovid. 14. Metam.

ARCŪĒTES, ἄρκυες, populi sunt Ardeæ incolæ.

ARCŪĒS, aris, adject. Cic. 3. de nat. deor. Cui in agro Ardeati rent divinam facere solemus. Legitur & Ardeatino.

ARCŪĒA, avis quædam, quasi ardua, quoniam volando alta petit. { ἄρκυα schalách. ἰεωδῖς. GALL. Heron. ITAL. Hierone. GERM. Ein reiger. HISP. Garça. ANGL. An hearn. } Virg. 2. Georg.

Atque altam supra volat ardea nubem.

Cuius diminutivum est Ardeola. Ardearum tria genera ponuntur ab Aristotele. Leucum, ab albedine dictum: Arctias, à fulgore astrorum: & Pelos, ab adverb. πέλας, quod propè significat, quoniam hoc tertium non ita altè volat.

ARCŪĒLIO, || id est, Polypragmon, ab ardeæ imitatione, || homo inquietus, & huc atque illuc semper volitans, saliens, & omnibus negotiis sese immiscens. { ἄρκυος δολέκ. πολυπραγμων. GALL. Qui de tout se mesle. ITAL. Inquieto, che vorrebbe far ogni cosa. GERM. Ein vntz wiger mensch/ der sich aller sachen vnderzeucht. HISP. Hombre ligero, sin verguenza, à perdido por glotonias. ANGL. Amedler with many shinges, à smatteret. } Mart. ad Atta.

Vis dicam quid sis, magnus es ardellio.

ARCŪO, es, arsi in præterito, arsum in supino, ardere, in flagro, deffragro, confragro. { ארעב bahár, ארעב dalák. ἄρδω, ἄρδω. GALL. Ardre, brusler. ITAL. Ardere. GERM. Brinnen. HISP. Arder. ANGL. To burne. } Virg. 1. Æneid.

Namque volans liquidis in nubibus arsit arundo.
Calepini Pars I.

Ardent iam omnia, de acerrima parte orationis & affectibus. Quint.

Scena viget studiisque fama distantibus ardet.

Ovid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Ardent oculi, &c. Plaut. Capt. sc. 4. act. 3. Ardere censui ades, ita tum consulgebant. Idem Amphit. ¶ Per translationem Ardere ponitur pro ardenter, seu impatienter amare, sive alicuius cupiditate, vel studio teneri: sic modò cum accusativo, modò cum ablativo construitur. Virg. 2. Eclog. Corydon ardebat Alexin. Sic ardere pueros, pro impense amare. Gell. cap. 8. lib. 7. Horat. in Epod. Od. 14.

Non aliter Samio dicunt arsisse Bathillo

Anacreonta Teium:

Cicer. Quoniam nimio videndi te desiderio ardebam. Et cum infinitivo. Virg.

— patriaque mori pro mœnibus ardent.

Plin. Ardeo te videre. ¶ Interdum pro festinare, ἀρδω: unde ardens, pro festinante, ingenioso, acurioso, acuriosoque ponitur, quod instar ignis omnia penetret: sicut è contrario Sægnis dicitur tardus, quasi sine igne. Virg. 1. Æneid.

Instant ardentes Tyrj.

¶ Interdum pro fulgorem emitto, ἀίρω, idem 4. Æneid.

— Tyrioque ardebat murice lana.

Vnde & ardens, ἀίρων, pro fulgido, seu flammico. ¶ Interdum furere, vel irasci, ut apud eundem lib. 10.

Proxima quæque metit gladio, latumque per agmen
Ardens limitem agit ferro, te Turne superbum
Cade nova quærens.

Huc pertinent illa, ardere bello, avaritia, cupiditate, cura, dolore, flagitio, iracundia, invidia, &c. ¶ Ardere, activa significatione, pro adurere. Idem 4. Æneid.

— ardebat Sirius Indos.

¶ Huius composita vult exardeo, ἰσάρδω, Inardeo, & Perardeo, in quibus præp. auget vim significationis.

ARDESCO, is, ardens fio, iterum atque iterum ardeo, ardorem concipio. { ארעב jakádh, ארעב bahár. φλεγομαι, ἐνάπτωμαι. GALL. S'allumer, s'embraser. ITAL. Devenire ardente. GERM. Brinnend werden/ eins brünstig werden. HISP. Hazerse ardente. ANGL. To be or waxe very heat or fierie. } Virg. 1. Æneid.

Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo.

Inde Exardesco & Redardesco.

ARDĒNS, nomen ex participio. { ארעב bobér, ארעב. GALL. Ardent. ITAL. & HISP. Ardente. GERM. Brinnend. ANGL. Burning, very hoate. } ut, Ardentissima diei horæ. Plin. lib. 31. c. 3. Ardentissimus color. Idem lib. 21. c. 4. Addidere alii Milesiam, cuius sit ardentissimus color, id est, fulgentissimus color.

Ille ferox, & adhuc oculis hostilibus ardens.

Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Vt oculos exuram lampadibus ardentibus. Plaut. Men. sc. 2. a. 5.

Cretais ardens campis.

Tibul. lib. 4. Ardente bello in Africa. Sueton. in Casar. cap. 70. ARDĒNTĒR, adverbium. { ἀρδεντῶς. ANGL. Earnestlie, ferventlie. } Plin. lib. 32. cap. 19. Austros ibi tam ardentem flare, ut æstatibus sylvas accendant.

ARSŪRŪS, participium futurum. Ovid. 14. Metam.

Luridaque arsurus portabat membra pheretro.

Idem 4. Fast.

— Portat & arsuris arida ligna focus.

Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.

— in arsurum carmina nostra rogos.

Ab arsuris carinis. Idem 13. Metam. Arsurus bello Græcia. Liv. lib. 3. d. 4.

ARDŪR, is, vehemens calor & incendium. { ארדור dalleketh. ἄρδω. GALL. Ardeur, vehemence, chaleur. ITAL. Ardore. GERM. Brunst/ grosse hitz. HISP. Ardor, calor extraño. ANGL. Great heat. } Cic. 4. Academ. Fore tamen aliquando, ut omnis hic mundus ardore deflagret. Plin. lib. 14. cap. 16. Singulare remedium habent ad refrigerandum in morbis corvorum ardores. Tanto ardore oris in eos invecus est. Velleius. ¶ Ardor, & fervor, pro æthere: quæ ab ἀίρω, i. ardere, fervere, sumpta est verbi expositio. Cic. 2. de nat. deor. Ardor mundi per se ipse, ac sua sponte movetur. Rursus ibid. Fervor ille mundi purior, aptior est ad sensus commovendos, quàm hic vester calor.

ARDIA, civitas Illyriæ. Steph. Cives Ardiæ dicti sunt.

ARDICOS, ἄρδικος, teste Aristarcho, fluvius Scythiæ, de quo Herodotus lib. 1.

ARDUENNA, sylvæ est miræ magnitudinis, quæ olim à ripis Rheni & Trevirorum finibus ad Nervios usque pertigit, & in longitudinem, teste Cæsare, millibus amplius quingentis patuit. Vulgò Ardene.

ARDŪM, veteres pro Aridum dicebant, inquit Nonius, citans illud Lucilii ex lib. 27. Aridum, miserrimum atque infelix lignum, sambucum vocat.

|| Arduo, adduo, addo. Antiq. Rosin. ||

ARDŪVS, a, um. Ascensu difficilis. { ארדובס kaschéb, ארדובס nisghab. ארדובס, ארדובס. GALL. Haut & mal-aisé à atteindre. ITAL. Arduo, alto, difficile malegevole. GERM. Hoch/ stotzig. HISP. Alto, y arriesgado, dificultoso d'alcançar. ANGL. High, which may not be casily climmend or passed up. } Ovid. 2. Metam.

— Ardua prima via est.

Ardua per præcepta gloria vadit iter.

Idem Eleg. 3. lib. 7. Trist. Arduum an ab Arida & aspera via, an verò ab arduo, is, pro addo, quia quæ adduntur ad magnitudinem rei aliquid, eam altiore faciunt. Propert.

Romani montes, & montibus addita Roma.

Sic Arvenio, Arcedo, Arbitro, Arcio. Tibul. lib. 4.

Vt facilisque tuis aditus sit, & arduus hosti.

Idem lib. 4. Arduis superciliis homo. Gell. cap. 1. lib. 4. ¶ Per metaphoram

raptoram accipitur pro difficili, laborioso & molesto. Salust. in *Ca-*
tilin. At mihi quidem, tametsi haudquaquam par gloria sequatur
scriptorem & autorem rerum, tamen in primis arduum videtur res
gestas scribere. Quod verbum exponens Gell. lib. 4. c. 15. inquit, Sed
arduum Salustius non pro difficili tantum, sed pro eo quoque ponit,
quod Graeci *δυσχερής*, aut *ζαλιώδης* appellant, quod est cum difficile, tum
molestum quoque & incommodum & intracabile. Plin. lib. 2. c. 46.
Tam ardua inventu perquirere, inter bella praesertim & infida hospiti-
tia. Hinc nascitur proverbium, In arduis constanter agendum:
quo admonemur, in arduis ac periculosis negotiis non esse praeci-
pitandum consilium. Arduior, pro magis arduus. Cato.

Arduitas, is, Altitudo. { *ἀρδύτης* *misgháb*, *ἄρδύτης*. GALL. *Hauteur difficile à monter*. ITAL. *Altezza*. GERM. *Höhe*. HISP. *Al-*
tura ariscada. ANGL. *Highness uneasy in climbing*. } ut,
Montium arduitas atque asperitas. Varro 1. *de re rust.* cap. 10.

Ardum, aridum. Lucil. lib. 17. Ardum, miserimum, atque infelix lignum
vocant sambucum.

Ardys, *ἀρδύς*, filius Gygis Lydorum regis, cui etiam in regno successit.
Herod. lib. 1.

AREĀ, proprie locus est ubi frumenta secta teruntur & ardescunt, unde
aedificii area dicta est. Ad huius similitudinem locus in urbe purus
sine edificio area dicitur, lib. 4. *de lingua Lat.* quem Graeci *ἀρέαι*
dicunt. { *ἄρῃ* *ghoren*. *ἀρέαι* *ἄρῃ*. GALL. *Aire, place sans bâtiment*.
ITAL. *Aia, piazza*. GERM. *Ein ort/ oder platz on ein geber/ ein*
hoffstatt. HISP. *Era*. ANGL. *The floore of an house, a plane or even*
place. } Valla, Campus est planities ampla & grandis, ideoque spa-
tiosa platea areæve, campi nomen accipiunt. Unde Romæ campus
Martius: nam locus huiusmodi vocatur area. Cic. in *Parad.* Etenim
si callidi isti rerum aestimatores, prata & areas quasdam magni aesti-
mant, quod ei generi quasi nocere nihil potest. Suet. tamen in *Casare*,
posuit Aream pro loco puro, accommodato foro exstruendo, quum
inquit, Forum de manibus inchoavit, cuius area super sefertium mil-
lies constitit. Virg. lib. 1. *Georg.*

Area tum primum ingenti est aquanda cylindro.

Colum. lib. 1. Area quoque si terrena erit, ut sit ad triturationem satis habi-
lis, primum radatur.

Bis frugibus area trita est,

Ovid. *Eleg. 6. lib. 4. Trist.* Area Vulcani. Gell. *cap. 5. lib. 4.* Area exi-
guæ describentis arte patent in multos usus. Senec. *cap. 10. de*
Tranq.

En patet in laudes area lata tuas,

Ovid. *Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Item Plaut. *Asin. sc. 3. a. 1.* Anceps quando
concinnavit aream, offundit cibum. Proverbiali figura dicimus, In
area latitas, *ἐν ἀρῃ ἀρῃσάμενος*. De eo qui in eo versatur negotio, ut
non possit non esse conspicuus: aut qui sic latitat, ut à nemine tamen
non conspiciatur: nam in area nullæ latebræ. Item Area, & per di-
minutionem Areola, est terra probe subacta, atque sata, seu ferenda,
quales sunt in hortis quadrata quædam & bene subacta, & coæquata
spatia, in quæ mox semina iaciuntur. Colum. Area sic informandæ
sunt, ut facili runcantium manus ad dimidiam partem latitudinis
perveniant. Apud Geometras area sumitur pro spatio vacuo in ali-
qua figura, ut triangulo, vel quadrangulo. Item area morbus est
capitis cum profluvio capillorum, ita dictus, quod areas quasdam,
hoc est, loca capillis nuda, in capite efficiat. Area de caluitie, Mart.
Epigr. 50. lib. 5. Celsus *lib. 6. c. 4.* Arearum genera duo: commune
utrique, quod emortua summa pellicula, pili primum extenuantur,
deinde decidunt. Ea quæ *ἀλωπικία* appellatur, sub qualibet figura
dilatatur: sic & in capillo & in barba. Id verò quod à serpentis simi-
litudine, *ὀφιασις* appellatur, incipit ab occipite, & duorum digito-
rum latitudinem non excedit. Hæc ille. Area præterea à quibusdam
nominatur species, vel imago syderis claritatis, illustrata undique,
quæ & *ἀέρας* à Graecis dicitur: differens ab iride, quod hæc ad verso
sole appareat: area verò totum sydus ambitu suo cingat. Vide com-
mentarium *de Mundo*, qui Aristoteli adscribitur.

AREĀ, *ἀρέαι*, sive Aria, media prod. Insula est in Pontò versùs Colchos,
Marti consecrata. Item Area, *ἀρέαι*, fons & lacus in Thebis, incolæ
Arii dicuntur. Stephanus.

AREĀTOR, qui aream purgat, & in ea frumentum triturat. { *ἀρῃστικός*.
ANGL. *That wipeth the floore*. } Colum. lib. 2. c. 21. Atque hoc su-
premius areatoris emolumentum percipiendorum seminum, quæ
terræ crediderat. Hæc Calepinus. Mea tamen sententia, Aratoris, non
Areatoris legendum est.

AREĀLĀ, diminutivum ab area, { *ἀρῃστίον*. ANGL. *A little floore*. } Col.
lib. 6. Quum terram bene subegeris, areolas facito. Aliter accipitur à
Geometris, pro spatio scilicet in figuris vacuo inter lineas.

ARECOMICI, orum, populi sunt Galliarum Narbonensis, trans Rhodanum, in
Occasum versu, quorum Metropolis est Nemausum, vulgò *Nismes*.
De his Plin. lib. 1. cap. 4. & Pomp. lib. 2. Strabo Aricomilcos vocat,
Ptolomæus Arcomios.

ARELATE, *ἀρελάτη*, civitas est in mediterraneo Narbonensis Galliarum, à Pli-
nio dicta colonia Sextanorum, quoniam ex sexta legione coloni eò
deducti sunt. Suet. in *Tib. cap. 4.* Vulgò *Arlés*. Est & Germaniarum
civitas in Norico, Ptolomæo, quæ vulgò *Lintz* appellatur.

AREMORICA, Galliarum comarum pars tertia, à Celtis Garumna fluvio di-
visa: alio nomine Aquitania dicta, teste Plinio lib. 4. cap. 17. vulgò
Guienne.

ARENA, *ἀρένη*, Peloponnesi civitas est iuxta Pylum, quæ flumine My-
nelo abluitur. Urbis huius meminit Homerus lib. 2. *Iliad.* & Strabo
lib. 8.

ARENĀ, tenuissimus pulvis & aridus, ideoque ab ariditate deductum
nomen quidam existimant. { *ἄρη* *ἄρη*. GALL. *Sable, arène*,
sablon, gravier. ITAL. *Arena*. GERM. *Sand*. HISP. *Arena*. ANGL.
Sand, gravel. } caret enim omni humore, & succo, unde & pluri-
mum aquæ ebibit: & ita sine aspiratione scribi debet. Nec quenquam
movere debet, quod Arena habeat primam brevem, Arco verò produ-
ctam, quum derivativa non semper primitivorum naturam servent.
Alii per aspirationem scribunt, voluntque dici ab hærendo, quod

sibi invicem propter tenuitatem coherere: vel quod cum calce
parietibus inhaereat, sicut in fabricis videmus. Eius verò tres sunt
species: scilicet fossilis, fluvialis, & marina, inter quas crassior,
sabulum, *ψάμμος*, nuncupatur. Arena sine calce, Suet. in *Calig.*
cap. 53. *Metaph.* Arenæ scenæque devoti. *Ibidem cap. 10.* Arenæ, vel
scenæ operam edere. Idem in *Tib. c. 35.* Arenarum remedio confir-
mare claudicationem. Idem in *Aug. cap. 88.* Morbum intercutem
curare, Gell. autor est *cap. 8. lib. 19.* ubi disputat, Arenas numero
multitudinis non dici. Littoris arenas furari, proverbialiter dici-
tur, qui rem ab omnibus neglectam & incustoditam tollit. Ovid. *de*
arte amandi:

Ille potest vacuo furari littore arenas,

Vxorem stulti quisquis amare potest.

Ex arena funiculum necis, E' *ἀρενή* *ἄρη* *ἄρη*. In stultè fru-
straque conantem dicebatur: aut ubi quis ea connectere laboret, quæ
nequaquam coherere. In summa quadrabit in quidvis *ἀδύνατος*
ἄρη. Arena interdum terram aridam significat, quæ est sicut
arena, auctore Servio. Virg. 1. *Georg.*

Exiguus sterilem ne deserat humor arenam.

Quandoque Arena ponitur pro loco in quo pugnant gladiato-
res, quod locus ille arena & pulvere solet esse conspersus.

Scilicet ut victus repetit gladiator arenam.

Ovid. *Eleg. 1. lib. 2. Trist.*

Fortior in sulva novus est luctator arena.

Idem *Eleg. 6. lib. 4. Trist.*

Integer est melior nitidis gladiator arenis, ibid.

Quot flavae Tybris arenas,

Mollia quot Martis gramina campus habet.

Idem *Eleg. 1. lib. 5. Trist.*

Quot lituus arenas

Quotque fretum pisces.

Idem *Eleg. 1. lib. 4. Trist.*

Sparget tamen acer arenam

Taurus, & infesto iam pede pulsat humum.

Idem *Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Ne arenam quidem, aut lituus explodet.
Senec. *cap. 10. de consol. ad Marc.*

innitens limosa pronus arena.

Ovid. *Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Sueton. in *August.* Quodam autem mune-
ris die Parthorum obfides tunc primum missos, per arenam mediani
ad spectaculum induxit. Hinc arenarii dicti sunt gladiatores qui
in arena depugnabant. Per translationem arenam dicimus, pro
foro, quia illic sic depugnabant actores causarum, ut in arena gladi-
atores digladiabantur. Senec. Hoc ita habitum est, scholam quasi lu-
dum esse, forum arenam. Hinc Plin. Arenam suam appellat Centum-
viro: quoniam in iudicio centumvirali certabant frequenter telis
oratoriis. Hoc nomen licet raro pluralem numerum habeat, Virg.
tamen dixit:

Quàm multa Zephyro turbantur arena.

Ab hac significatione oritur adagium, In sua ipsius arena, hoc est, in
sua arte: neque enim parum gladiatorum referebat, in nota, an ignota
dimicaret arena.

ARENĀCEUS, a, um, quod est arenam mixtum, vel arenam simile, vel ex arena.
{ *ἀρενῆς*. GALL. *De sablon*. ITAL. *Di arena*. GERM. *Das von sand*
ist sandechtig. HISP. *Cosa de la materia de arena*. ANGL. *Of sand*. }
Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, top-
hacea, arenacea. Idem lib. 13. c. 15. Inveniuntur in corniculis cochlea-
rum arenaceæ durities.

ARENĀRIUS, a, um, quod ad arenam pertinet. { *ἀρενῆς*. GALL. *Appar-*
tenant à sablon. ITAL. *Pertinente all' arena*. GERM. *Das zu dem*
sand gehöret. HISP. *Cosa perteneciente à la arena*. ANGL. *That*
belongeth to sand. } ut, Iupiter arenarius, quem Graeci Ammonem
dicunt.

Arenarius, substantivum, *ἄρενῆς*, bestiarius, qui in arena atque am-
phitheatro cum bestiis depugnat: qui infamis est Iurisconsultis ac
satiyris. Iulius Capitol. in *Antonino*: Tum sancti principis filius
his moribus fuit, quibus nullus lanista, nullus scenicus, nullus arena-
rius, &c. Item qui arenam vendit, Diomed. lib. 1.

ARENĀRIÆ, arum, Arenæ fodinæ. { *ψάμμοδία*. GALL. *Sablonieres*.
ITAL. *Doue se cava l'arena*. GERM. *Sandgrub*. HISP. *El lugar de*
donde se saca la arena. ANGL. *Sandpittes*. } Cic. pro *Cluentio*,
In arenarias quasdam extra portam Elquilinam productus occidi-
tur. Varro, Neque lapidicinæ, neque arenariæ ad agriculturam per-
tinent.

ARENĀTIS, a, um, quod arenam mixtum est, { *ψάμμος*. ANGL. *Mingled*
with sand. } ut Calx arenatus. Cato *de re rust.* c. 18. Postea cæmentis
minutis & calce arenato semipedem unumquodque corium struito.

ARENĀTUM, substantivè, pro eo quod ex arena factum: sicut marmo-
raturum, quod ex marmore. { *ἀρενῆς*, *ψάμμος*. ANGL. *Mor-*
ter made of lyme & sand. } Vitru. Quæ autem tectorio fundata
arenæ & marmorati soliditate sunt. Varro *de re rustica*, Ubi li-
braveris de glareæ & calce, arenatum primo cotio facito. Plinius, la
Græcia tectoriis etiam arenatum quod ducturi sunt, prius in morta-
rio ligneis vestibus subigunt. Arenatum alio nomine Intritum vo-
camus: Barbari etiam *Mortarium*, nonnulli & *Cementum*, sed per-
peram. Nam cæmenti appellatione lapides significantur impoliti, vel
potius lapidum frustra quæ arenato conjunguntur, ut latius doc-
bitus suo loco.

ARENŌSUS, a, um, quod arena abundat. { *ψάμμος*, *ψάμμοδία*. GALL.
Sablonneux, plein de sable. ITAL. *Arenoso, pieno d'arena*. GERM.
Dol sande sandechtig. HISP. *Cosa llena de arena*. ANGL. *Full of sand*
or gravel. } Plin. Litus non arenosum, sed alga & fluviorum sordi-
bus plenum. Virg. 4. *Æneid.*

Litus arenosum Libya.

Cels. lib. 2. c. 7. Urina arenosa.

ARENŪLĀ diminutivum ab arena. { *ψάμμοδία*. GALL. *Menu sablon*.
ITAL. *Minuta sabbia*. GERM. *Rein sand*. HISP. *Arena delgada*,
ANGL. *Small sand*. } Arena tenuissima. Plin. lib. 30. c. 3. Arenula quæ
inveniuntur

invenuntur in cornibus cochlearum, cavis dentium indita, statim liberant dolore.

AREO, es, ui, Aridus sum. ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Se fecher. ITAL. Essere secco. GERM. Ditt sein. HISP. Secarse. ANGL. To be drie. Plaut. in Rud. Utinam fortuna nunc anatina uterer, ut cum exissem ex aqua, arerem tamen. Plin. lib. 13. c. 4. In totum arentes Thebaides. Quidam hoc verbum ab ara dederunt, in qua quæ diis immolabantur, torreri solebant. Alii verò per contrarium sensum ἀρῆν ἀρῆν, quod significat Irrigare, quod aridum minimè sit irrigatum. ¶ Arere pro Sitire, dixisse videtur Ovid. lib. 1. de remedio amoris.

Tantalus in media garrulus aret aqua.

Huius composita sunt, Adareo, Exareo, Inareo, Obareo, Perareo & Subareo: de quibus suis locis.

AREFACIO, aridum facio. ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Secher ou dessécher quelque chose. ITAL. Seccare. GERM. Ditt machen/ derten. HISP. Secar otra cosa. ANGL. To mak drie. Cato de re rustica, cap. 69. Postea amurcam eximito, & arefacito. Plin. lib. 13. c. 22. Quidam caulem incidunt per messes, & in ipsa excavant radice, quo succus confluat, arefactumque tollunt. Huius passivum est Arefio, ἄρης ἰαβέσχη, pro exsiccor.

Ares, pro Aries. Varro.

ARESCO, is, Aridus fio, viriditatem amitto. ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Devenir sec, se fecher. ITAL. Seccarsi. GERM. Ditt und Trüben werden. HISP. Hazerse seco. ANGL. To waxe drie. Cato de re rustica, lib. 2. Nihil lachrymâ citius arefcit. Idem in part. Citò arefcit lacryma, præsertim in alienis malis. ¶ Arefcit in gemmas, id est, concrescit. Plin. lib. 8. cap. 38. Lyncum humor ita redditus glaciatur, arefcitve in gemmas carbunculis similes. ¶ Huius composita sunt Adaresco, Inaresco, Obaresco, Exareo, sive Exaresco, quorum significata vide suis locis.

ARIDUS, a, um, Siccus, exsiccat, tenuis. ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Sec, aride. ITAL. Secco. GERM. Das ditt ist verdorret/ austrocknet. HISP. Seco, enxuto de toda humedad. ANGL. Drie. ¶ ut, Fons aridus. Catul. Atqui corpora siccora cornu, aut si quid magis aridum est. ¶ Interdum ponitur pro puro & lucido. Plaut. in Rudent. Argentum arido. Interdum pro horrifco, acuto, quum de sono loquimur: Quin ea quæ arida sunt, quum frangi cæperint, nimium atque horrifcum sonum edunt. Virg. lib. 1. Georg.

Aridus altis montibus audiri fragor.

Plin. lib. 2. c. 12. distinguit inter aridum & siccum, quum ait, Arida sint potius quàm sicca folia. Carullus non distinguit: nam ad Furium 20. Atqui (inquit) corpora siccora cornu, aut si quid magis aridum est, habetis. Arida vita, Cic. pro Quir. Pumex non æquè aridus (i. parcus) atque hic est senex. Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.

Et longo perit arida facta situ.

Ovid. Eleg. ult. lib. 3.

ARIDITAS, quæ & aritudo, Siccitas. ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Secheresse. ITAL. Aridità, siccità. GERM. Durte/ Trüchne. HISP. Sequia. ANGL. Drynesse. Plin. lib. 11. c. 35. Sitit enim araneus, & omnem humorem absorbens, ariditatem ampliat. Varro de re rust. lib. 1. cap. 12. Quod & bestiolæ, si quæ propè nascuntur, & inferuntur, aut afflantur, aut aritudine citò pereunt.

ARITUDO, pro parsimonia, apud Plaut. in Rud. Qui semper servas gloriam aritudinis. Loquitur de Scirpo seu iunco.

AREOPAGUS, ἄρης ἰαβέσχη, Stephano. Senec. cap. 3. de tranq. Vicus erat Athenis à templo Martis sic cognominatus, ubi primum iudicium capituli actum fuisse scribit Plin. lib. 7. Nam quum Mars Halirrhothium, Neptuni filium, qui vim Alcippæ filia suæ intulerat, occidisset, à Neptuno homicidii reus factus est, causaque à duodecim diis in Areopago cognita, sex sententiis est absolutus. Meminit huius iudicii Hellanicus 1. Hist. Libanius quoque pereleganti declamatione Martis causam tuetur.

AREOPAGITA, ἄρης ἰαβέσχη, illi dicebantur, qui in templo Martis iudicabant: quod iudicium exquisitissimum habebatur. Nam quum Mars, qui Græcè dicitur ἄρης, homicidii crimine reus factus esset à Neptuno, iudicantibus duodecim diis in eo pago sex sententiis absolutus est, ut Stephanus Byzantius docet, & multi alii Græci. De his vide copiosius apud Alexandrum ab Alexandro lib. 3. c. 5. & lib. 4. c. 11. & lib. 6. cap. 31. Apud Cælium Rhod. Antiq. lib. 7. c. 19. Budæum in Pandectis, & Eral. in Chiliad. qui duas ab hac voce ortas paræmias recenset. Una est, Areopagita, ἄρης ἰαβέσχη. De tristi severoque dicebatur, aut etiam de iudice vehementer incorrupto. Invenitur & Σκουρωτότης ἄρης ἰαβέσχη, id est, Tristior Areopagita. Allusit ad hoc proverbium Cic. ad Attic. lib. 1. c. 4. Altera est, Areopagita taciturnior, ἄρης ἰαβέσχη σιγανός. Dicebatur de eo qui commissum arcum optime contineret. De iis Plutarch. in Solon.

AREOPOLITÆ, ἄρης ἰαβέσχη, qui habitant Areopolim, Areopolis autem civitas est Arabiæ, quæ alio nomine dicitur Moab, de qua in dictione Moab.

AREPENNIS, apud Gallos mensura est dimidii iugeri, qua illi agros suos metiuntur. Col. lib. 5. cap. 1. Galli Candetum appellant in areis urbanis spatium centum pedum: in agrestibus autem pedum c. l. quod aratores Candetum nominant, semijugerum quoque Arepennam vocant.

ARES, Areris, ἄρης, regio Eubiæ, Stephano: hinc Aresius, gentile.

ARESTOR, ἄρης ἰαβέσχη, pater Pelasgi. Vide in Parrhasi.

ARESTUM, ἄρης ἰαβέσχη. ANGL. An ordinance or law agreed upon. ¶ Vnico r, Latine sonat placitum, ab ἀρεσκῶ, placeo. Hinc factum est, ut sententiæ Præfecti prætorio, quæ appellatione rescindi non possunt, Aresta dicantur. Budæus. ¶ In aresto aliquem detinere, est sub placito, & sententia, ut Principis, &c. ¶

ARETA, ἄρης ἰαβέσχη, fuit Aristippi philosophi filia, quæ ei successit in schola: summum bonum in voluptate, quæ maximè sensum moveret, posuit. Huius filius fuit Aristippus, qui quoddam à matre Philosophiam hausit, ἄρης ἰαβέσχη cognominatus est. Fuit præterea hoc nomine Calpini Pars 1.

Alcinoi Phæacum régis uxor, de qua Hom. in Od. Ἄρετᾶλόγος, ἄρης ἰαβέσχη. GALL. Ionéur de moralitez, farceur, Comedien. ITAL. Garrulo, loquace, ciarlatore, cienciatore, avantatore. GERM. Ein schweytzman/ der sich seiner Tugenden vil be rümpft. HISP. Compenedor de novelas fingidas, el que habla vanamente. ANGL. He which speakeht many vaine wordes, wich vaneth much. Porphyrione teste, garrulus & loquax dicitur in ostentationem virtutis, unde nomen deducitur: ἀρετῆ enim virtus est, & λόγος sermo. Suct. in Aug. & ibidem cap. 74. Frequentius aretalogos & festos & solenneis, nonnunquam tantum iocularitatem celebrabat. Iuv. Sat. 15.

risum fortasse quibusdam

Moverat, ut mendax Aretalogus.

¶ Aretalogus etiam dicitur, qui in fingendis mendaciis auditores movet arte verborum: vulgò, Charlatan. Sed nunc contra Porphyriorem ab ἀρεσκῶ, placeo, hæret, ut sit Aretalogus, factus, urbanus, quique sermonis lepore oblectat auditores, agreable en conversation.

ARETHOUS, ἄρης ἰαβέσχη. Rex fuit in Arna Bœotia.

ARETHUSIA, ἄρης ἰαβέσχη, Virgo venatrix, Dianæ comes, ab Alpheo amata, cuius vim quum effugere non posset, Dianæ miseratione in fontem sui nominis dicitur commutata: qui ne amatoris aquis pollueretur, per subterraneos cuniculos in Siciliam aufugit, & iuxta Syracusas uberrimo aquarum gurgite emergit. Unde & Syracusæ Arethusides dictæ sunt, forma patronimici feminini. Ovid. lib. 4. Fast.

Vtque Syracusæ Arethusidas abstulit armis

Claudius.

¶ Fuit & Arethusius fons Smyrnæ: tertius in Chalcide: quartus in Ithacha: quintus in Eubœa: sextus in Bœotia prope Thebas. Didymus octo eius nominis fontes commemorat: adeo ut epitheton esse putetur cuiuscumque fontis, ab irrigando. ¶ Est præterea Arethusia, lacus Armeniæ majoris, pondera omnia sustinens, & nitrum nebulis exhalans: per quem Tigris fluvius tanto fertur impetu, ut aquæ non commisceantur. Vnum ei piscium genus est, & hoc transcurrentis fluvii alveo non miscetur, sicut nec è Tigri pisces in lacum transfuant. Auctor Plin. lib. 6. cap. 27. ¶ Est & Arethusa locus Syriæ munitus iuxta Emesam sexdecim millibus passuum: à qua Arethusia, ut inquit Strabo. ¶ Est item Arethusa urbs una Eubiæ, altera Syriæ, auctore Volaterrano.

ARETIUM, ἄρης ἰαβέσχη, Arezzo, civitas Tusciæ, à Græcis condita eo tempore, quo populus Israël sub Iudicibus regebatur: à qua incolæ dicti sunt Aretini. ¶ Vasa quoque fictilia quæ in eâ fiebant, Aretina appellabantur. Mart. lib. 4.

Aretina nimis spernas ne vasa monemus:

Laurus erat Tuscis Porsena fictilibus.

ARETERIA, a, aqua quæ diis inferis libabatur, seu vas vini, quod adhibebatur sacris, & à Fero deducitur. Festus.

¶ Arferius, a, um, pro Adferitur.

ARETERO, pro adfero, vetus verbum. ¶

ARGABIA, ἀργαβία, unde fascia, aut fasciones, aut vasa aquaria militum ab ephippio pendebant.

ARGÆUS, ἀργαῖος, Pelopis fuit filius, & Alectoris pater. ¶ Alius fuit Lycymnii, qui ab Hercule abductus, vi morbi peregrè periit, cuius crematos cineres Hercules retulit, ut ius iurandum, quod dederat, se illum reducturum, servaret. Hunc dicunt primum fuisse, qui crematus sit, & ab eo deinde morem servatum. ¶ Est item Argæus, Cappadociæ mons arduus & perpetuis pruinis rigens, cui Mazaca civitas Cappadocum metropolis subjacet, ἀργαῖος. Auctor Strabo lib. 15.

ARGANTE, ἀργαντή, civitas Indiæ, Steph.

ARGANTHONIUS, ἀργανθωνίος, Rex fuit, ut testatur Herod. lib. 1. in Arna civitate Bœotia. ¶ Fuit item Arganthonius, Tartessorum rex in Hispania, quem Plin. 5. ait vixisse cxx. annos: Silius autem ccc. quæ eius meminit lib. 3.

Arganthoniacos armat Carteia nepotes.

Rex proavis fuit humani ditissimus avis.

Ter denos decies emensus belliger annos.

¶ Arganthus, mons arganthonius. Turn.

ARGATES, agricola, q. Ergates. Gloss. gr. b. ¶

ARGATHON, ἀργαθών: mons in Misia, ubi raptus Hylas. Dicitur ab Argathone Rheli conjuge, cui & Argathon, ut monti quoque, nomen fuit.

ARGEMÆ, Loca quædam Romæ appellantur, quod in iis sepulti essent quidam Argivorum illustres viri. Hæc Fest. Liv. Argeos vocat masculin. sic enim scribit lib. 1. ab Vrbe, Multa alia sacrificia locaque sacris faciendis, quæ Argeos Pontifices vocant, dedicavit. A Varr. lib. 4. de L. L. Argeorum sacra appellatur. Reliqua (inquit) urbis loca olim discreta, quum Argeorum sacra in septem & viginti partes urbis sint disposita.

ARGEMÆ, atis, ἀργαμία, morbus est oculorum, quum scilicet albidum quoddam ulcus oculi infestat cuculum, quem Irim Græci dicunt: quod mali genus affine est illi, quod Latinis Albugo vocatur, Græcis etiam ἄλβουγος, Plin. lib. 29. cap. 6. Eadem vis est in Gallinaci felle alligat ad argemæ & albugines. Apud eundem (nisi forte vitata sit lectio) legitur & argemæ, a, per primam nominum declinationem: ut lib. 20. cap. 5. Succo & cicatrices oculorum, & albugines argemæ inunxere. Item cap. 9. lib. eiusdem. Folia trita cum oleo argemæ iumentorum sanant. Quibus tamen in locis nonnulli legunt Argemos. A Græcis certè ἀργαμία, & ἀργαμίς, indifferentè effertur.

ARGEMON, herba est apud Plin. lib. 24. cap. 19. quæ Iuppa canaria dicitur.

ARGEMONE, es, ἀργαμώνη, herba est sylvestri papaveri omnino similis: ita dicta ab effectu, quod oculorum albugines, quæ argemata appellantur, sanet. Vide Diosc. lib. 2. cap. 169. Plinius Argemoniam appellat lib. 25. c. 9.

¶ Argennon, argentum percandidum. Fest. ἄρης ἰαβέσχη, est album.

ARGENTORATUM, ἀργαρόρατος, Ptolomæo aliisque veteribus notum, in inferiori Alfatia tractu, Germanis hodie Strassburgum, Italis & Hispanis Argentina, vulgò Strassburg. V. E. sub A. Moguntino, in clarissimo

clarissimis Germaniæ civitatibus, turris quæ est ad Cathedralent Ec-
clesiam, mirificâ & magnificâ structurâ, item armamentario instru-
ctissima, maximè insignis est. ||
Argenufa, ἀργενούσα Stephano, insula est Lesbø adiacens, iuxta Argemon
promontorium, in qua Alcibiades extinctus est. Plin. lib. 5. c. 31. Ar-
ginufam vocat.
ARGENTVM, metallum est post aurum pretiosissimum, quod gignitur
(si chymistis credimus) ex argento vivo, & sulphure albo, { ἀργύ-
ρης φησὶ ἀργύρεος, ἢ ἀργύρεος. GALL. Argent. ITAL. Argento. GERM.
Sylber. HISP. La plata. ANGL. Sylver. } Perito argentum à me præ-
sentarium. Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Metuo ne oleant argentum manus.
Ibid. sc. 3. a. 1. Ne argentum te accepisse suspicetur. Ibid. Pro capite
argentum dare. Ibid. Namque si me argento emeris, liber servibo tibi.
Idem Men. sc. ult. a. 5. Resolui argentum cui debeo. Ibid. sc. 5. a. 5. Vasa
& argentum tibi referam (i. vasa argentea.) Idem Menach. prologo.
Tu argentum eluito, & idem exstruito, i. vasa. Idem Pseud. sc. 2. a. 1.
Quod vis tibi argentum accipias. Pseud. Si non feres argentum, pe-
dem intrò non feres. Idem Men. sc. 3. a. 4. Pro capite argentum nu-
mera. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Promisisti argentum redditum iri, xx x.
minas. Idem Curc. sc. 2. a. 1. Cui nec paratus numus argenti fiet. Idem
Pseud. sc. 1. a. 1. & sc. 3. a. 1. Respondit sibi esse argenti inopiam. Idem
Curc. sc. 3. a. 2. Ut argenti faceret copiam. Ibidem. Sportulam cape &
argentum, eccos tres numos. Idem Menach. sc. 4. a. 1. Misi petitum ar-
gentum mutuum. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Quid id tua refert peierare
dum argentum accipias. Idem Amphitr. sc. 1. a. 3. Non sinam nisi ar-
gentum mihi reddatur, viginti minæ. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Argen-
tum accepi, nihil curavi ceterum. Idem Capt. sc. 3. a. 5. Argentum ac-
cepi, dote Imperium vendidi. Idem Afin. sc. 1. a. 1. Hæc argento non
emo. Idem ibidem. sc. 7. a. 1. Dividere argenti nummos in viros. Idem
Aul. sc. 2. a. 1. Quantillum argenti mihi apud Trapezitam. Idem Capt.
sc. 1. a. 1. Solutos finat quos argento emerit. Ibidem, præsentari pecu-
nia. Quod lamentare non esse argentum tibi. Ibid. sc. 3. a. 1. Nemo
prohibet, quin quod palam venale est, si argentum est, emas. Idem
Curc. sc. 1. a. 1. Allaturus est cum argento marsupium: suprâ, cum
viatico. Idem Men. sc. 7. a. 5. Quis est qui cupiat argenti facere aliquid
lucri. Idem Most. sc. 1. a. 2. Eius spuma vulnera sanat, neque finit su-
perfluas carnis excrecere, & sordes cordis mundificat. Argentum
factum dicitur, quod elaboratum est, & in vasa, aliamve supellectilem
fabricatum. Græci ἀργυράματα appellant. Pomp. ff. de auro & argent.
legato. Argento facto Q. Mutius ait, vasa argentea contineri, veluti
trullas, paropsides, pelves, & his similia. X Argentum infectum, hoc
est, rude & nondum elaboratum. Argentum signatum, ab eo dicitur
pecunia argentea, quod signum principis, vel magistratus habeat
impressum. ἀργύρεος. Seneca 1. de benef. Libentiùs donabo argentum
factum, quàm signatum. Interdum etiam Argentum absolute po-
situm legimus pro argento facto, sive supellectili argentea. Plaut.
Tu esto lectisternator, tu argentum eluito. Cicero. Quum essent tri-
clinia strata, argentumque expositum in ædibus. Item pro argento
signato, hoc est, pecunia argentea. Terent. in Phorm. Emunxi argento
senes. Idem in Heaut. Argentum cudo. Argentum primò signatum
est anno Urbis 585. Quinto Fabio consule, quinque annis ante bellum
Punicum primum. Nota argenti bigæ & quadrigæ fuerunt, inde Bi-
gati, & Quadrigati nummi appellati sunt. Aureus verò nummus 60.
anno post argenteum percussus est, in quo primò Consulium, deinde
Imperatorum capita imprimi cœperunt, & ab iis sæpe nomina acce-
pere. Argenti venæ, ἀργυρέτιδες φλέβες. Argentum pustulatum,
vide infra statim post dictionem Pustula. Argentum accepi, impe-
rium vendidi. Plaut. pro verbii quadam specie in Afinaria dixit. Ni-
hil hac sententia decantatus, Qui accepit beneficium, perdit liberta-
tem. Argentum fontes loquuntur ἀργυρέα κρήνη ἀλλήλων. Hoc adagio
notabantur ij, qui stolidè quidem atque indoctè, sed arroganter ta-
men & confidenter loquerentur, opibus videlicet suis freti. Argentum
sublimatum nusquam apud antiquos reperiri traditum est. Planè
venenum est, quod semihora & minori spatio exedendo inter-
ficat. Nam omnia intrinseca, & præsertim præcordia, veluti ignis urit.
Argentum, rasile. Velleius Paternulus histor. 2. de c. asare, quin-
que egit triumphos: Gallici apparatus ex Citro, Pontici ex Acan-
tho, Alexandrini testudine, Africi ebore, Hispaniensis argento ra-
sili constitit. Argentum viatorium, & argentum balneare: de qui-
bus D. lib. 34. tit. 2. l. 39. & 40. Aquam argento non emo. Plaut.
Afin. sc. 3. act. 1. Argentum muliebres, l. 12. §. ult. ff. de instrum. &
instrum. leg.
Argentarium, argenteæ supellectilis instrumentum, ἀργυροθήκη. Ulp.
D. lib. 24. tit. 2. l. 19. Ut in iunctura argentea scio me dixisse, quod
non in argentario paterfamilias reponerat.
Argentarius, rii, substantivè, qui argentum exercet, hoc est, apud quem
pecuniam deponimus, quam tempore locòve alio nobis reddat. ἀργυ-
ρῆς, ἀργυροφύλαξ. GALL. Banquier, changeur. ITAL. Cassiere, ban-
chiere. GERM. Wechsler. HISP. Cambiador ò banquero publico.
ANGL. A banker who lendeth money. } Plaut. Afin. sc. 1. a. 1. Apud
Archibulum ero argentarium. Et paulò post. Ibo ad forum, ibi man-
ebo apud argentarium. Miles æs petit, itur, putatur ratio cum argen-
tario. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Idem Curc. sc. 2. a. 5. Argentariis malè
credidi, & bene credi ridiculum est. Et Pseud. sc. 3. a. 1. periphrasti-
càs. Postquam à mensa isti surgunt, Romæ cum pecunia alicui aut
assignabatur, aut soluebatur, ea ab argentariis curari consuevit. Idem
in Cureul. Habent hunc morem plerique argentarii, ut alius alium
poscant, reddant nemini. Eundem etiam Trapezitam & Mensarium
appellamus. Idem ibid. Ibi me interrogat, eequem in Epidaurio tra-
pezitam Lyconem noverim. Cicero. pro Flacco. Civitas, in qua num-
mus nullus moveri potest, sine quinque Prætoribus, tribus Quæsto-
ribus, quatuor Mensariis. Propriè autem argentarii dicuntur (ut
docet Iureconf. ff. de eden.) majores mensarii, qui multorum pecu-
nias acceptas custodiunt, quum opus fuerit redditori, & quorum of-
ficiū atque ministerium publicam habet causam: hique rationes
conficiunt. Author est Seneca, argentarios præesse publicis auctioni-
bus. Vide Budæi annotationes in Pandectis.

Argentiarius, a, um, adject. quod est argenti, quod ad argentum perti-
net. ἀργυρέος, ἀργυρέος. GALL. D'argent, appartenant à argent.
ITAL. Cosa d'argento, quello ch' appartiene all' argento. GERM. Das
zum Sylber gehört. HISP. Cosa perteneciente à la plata. ANGL. Be-
longing to sylver, of sylver. } Plin. lib. 33. cap. 5. Laudationem ean-
dem in ærariis metallis, & proximam in argentariis fieri comper-
tum est. Ratio argentaria, id est pecuniaria. Cato de re rust. cap. 2. Ratio-
nem putare argentariam & frumentariam. Auxilium argentarium.
Plaut. in Pseud. sc. 1. a. 1. Spero alicunde hodie me bona opera, aut
mala tibi inventurum esse auxilium argentarium. Ita miser & amore
perco, & inopia argentaria. Ibid. sc. 3. a. 1. Illecebræ argentariæ, mere-
trices. Idem Men. sc. 4. a. 2.
Argentiaria, æ, mensa, tabernave argentarii, vel etiam officina, in qua
argentum cuditur, aut preparatur. ἀργυροθήκη, ἀργυροποιεῖον. GALL.
Boutique ou forge où on bat, ou forge l'argent. ITAL. Banco, zecca, ò
bottega dove se batte l'argento. GERM. Wechseltisch, oder ein Syl-
ber schmitten. HISP. Plateria, ò la casa de la moneda. ANGL. A ban-
kers table or shoppe. } Plaut. in Epid. Per myropolia & lanienas, cir-
cūmque argentarias. Significat & Argentaria officium, seu fun-
ctionem argentarii. Ulpianus tit. de eden. Sed & quod solui consti-
tuit argentarius, edere debet: nam & hoc ex argentaria venit. Ar-
gentarium facere, vel exercere ἀργυροποιεῖν ἀντιπάλω ἑξ ἀργύρεος. Idem eod.
tit. Is etiam qui desit argentarium facere, ad editionem compellitur,
ubi argentariam exercuit.
Argentarius, a, um, Argento tectus. ἀργυρέος. GALL. Argenté, couvert
ou revestu d'argent. ITAL. Coperto d'argento. GERM. Ubersylbat.
HISP. Cosa plateada por de suera. ANGL. Covered with sylver,
overlaide with sylver. } Livius 9. ab Urb. Tunicæ auratis militi-
bus versicolore, argenteis linteæ candidæ. Ad me cum argentata ac-
cedito querimonia. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Drachmæ, sive lacrumæ
argenteæ. Ibid. sc. 1. a. 1.
Argentæus, a, um, quod est ex argento. ἀργυρέος. GALL. D'argent.
ITAL. Fatto d'argento. GERM. Sylberin. HISP. Cosa toda de materia
de plata. ANGL. Made of sylver. } ut, Argentæus denarius, & ar-
gentæus sphaera, apud Plin. Argentæum solium, argenti splendorem
referens, apud eundem lib. 16. cap. 18. Argentæa amica, quæ argento
vendita est. Plaut. in Pseud. sc. 3. a. 1. Quid ego ex te audio? amicam
tuam esse factam argentæam. Ibid. sc. 1. a. 1. pro lignea salute argen-
team vis remittere. Argentæis hastis pugnare, ἀργυρέαις λόγχαις μά-
χεσθαι, qui quum negotium alio pacto confici nequit, muneribus &
largitione perficiunt. Nihil autem tam arduum, quod pecuniâ non
explicetur. Ortam aiunt paræmiam ab oraculo quodam Apollinis,
qui Philippo regi consulenti, quo pacto posset victoria potiri, respon-
dit ad hunc modum, ἀργυρέαις λόγχαις μάχεσθαι, ἢ πάντα νικῶσιν, i. Ar-
gentæis pugna telis, atque omnia vinces. Bos in quadra argentæa,
ὄστρον ἐπὶ πινυκῶν ἀργυρέον. In eos qui personam sustinent officium ali-
quod egregium pollicentem, nec ulli tamen sunt usui, nisi ad volupta-
tem, aut fastum.
Argentosus, cui immistum est argentum. ἀργυροποιεῖον. GALL. Plein
ou meslé d'argent, argenteux. ITAL. Che tiene d'argento. GERM.
Das mit Sylber vermischt ist. HISP. Cosa que esta mezclada con
plata. ANGL. Full of sylver wherewith sylver is mingled. } ut, Au-
rum argentosum. Plin. lib. 33. cap. 5. Ita ferruminantur aurum, quod
argentolum vocant.
Argentifodina, æ, ubi foditur argentum, quam Argenti minam voca-
mus. ἀργυροθήκη, ἀργυροφυξία. GALL. Mine d'argent. ITAL. Minera
d'argento. GERM. Ein Sylber ub. HISP. Minero de donde sacan
plata. ANGL. A sylver mine. } Plin. lib. 33. c. 6. Odor ex argentifo-
dinis inimicus est omnibus animalibus, sed maximè canibus.
Argentum vivum, genus est metalli liquidi, argentum colore, fluida ve-
rò consistentia aquam referens: unde & nomen accepit ὑδραργύρος.
Aristoteles ἀργυροποιεῖον, hoc est, fusile, seu liquidum argentum vo-
cat. } GALL. Vis argent. ITAL. Argento vivo. GERM. Queck sylber.
HISP. Azogue. ANGL. Quicke sylver. } Huius duæ sunt species, Na-
tivum, seu Fossilium; & Factitium, quod ex minio excoquitur.
Vtrumque Hydrargyros Dioscoridi dicitur. Plinius Hydrargyrou
ab argento vivo distinguit, quod fossilium est & nativum. Argentum
vivum, quod ex minio purgatur, Hydrargyron appellans. Sic enim
habet lib. 3. c. 3. Æs inaurari argento vivo, aut certè hydrargyro le-
gitimum erat. Utraque species pestilentem exhalat odorem, auram-
que planè exitiale.
Argentangina, vocabulum est Latinum, ex Græco ἀργυρογάνχη effectum:
quo significatur angina ex argenti, hoc est, pecuniæ cupiditate pro-
ficiscens. Unde Argentangina laborare dicuntur, qui pecunia cor-
rupti reticent ea, quæ ad Reipublicæ commoda iudicant pertinere.
Vide infra in dictione Argyranche.
Argestes, ἄργεστης. ITAL. Vento di maestro. GERM. De westwind.
HISP. The Dorwestwind. } Ventus flans ab occasu æstivo, qui à
Latinis Corus & Caurus dicitur. Plin. lib. 2. c. 47. ab occasu æquino-
ctiali Favonius, ab occasu solstitiali Corus: Zephiron & Argestes
vocant.
Frigidus Argestes summas mulcebit aristas.
Ovid. 5. Fast.
Argæus, a, um, ἀργεῖος, denominativum deductum ab Argis Peloponne-
si urbe, idem significans, quod Argivus. Horat. lib. 4. Carm. Tybat
Arge positum colono. Argei quoque, teste Festo dicebantur scir-
pæ effigies, quæ per Virgines Vestales iaciebantur singulis annis in
Tyberim per pontem sublicium. Ire ad Argeos dicitur Flaminica.
Gell. cap. 15. lib. 10.
Argiæ, ἀργεία, Adrasti regis Argivorum filia, & uxor Polynicis: de cu-
ius in defunctum maritum pietate, vide Statium lib. 12. Theb.
Argiæ, ἀργεία, insulæ sunt numero viginti, Carix adiacentes: ut scribit
Plin. lib. 5. cap. 31.
Argila, ἀργίλα, urbs Carix. Steph.
Argiletum, locus erat Romæ iuxta Palatium, ita dictus (ut quidam
volunt) ab Argo Argivorum duce, qui ab Evandro hospicio ex-
ceptus, quum in affectati regni suspicionem venisset, ab Arcadibus,
inscio

in scio (ut volunt) Evandro, est occisus. Cui postea Evander tumulum crexit, quem de nomine ejus Argiletum appellavit. Huc alludit Virg. 8. *Aeneid.*

Et lethum docet hospitis Argi.

Alij Argiletum dictum putant, quasi argilletum, ab argilla, hoc est creta, cujus eo in loco erat magna copia. Vtramque opinionem refert Varro lib. 4. de L. L.

Argilla, terra tenax, qua figuli utuntur ad facienda vasa. *ἄργιλλος*. GALL. *Argille, terre forte, terre grasse.* ITAL. *Creta, terra.* GERM. *Waltch Erdtich / waltcher Leim oder Lett.* HISP. *Barro, d'arzilla.* ANGL. *Potters claye.* Cic. in *Pisonem*. Quid cessat hic homulus ex argilla, & luto factus Epicurus? Horat. 2. *Epist.*

idoneus arti

Cuilibet, argilla quidvis imitaberis usu.

Sunt qui unico l. scribant, quod etiam convenire videtur cum Graeca origine: contra tamen usus obtinuit.

Argillaceus, a um, quod ex argilla est, aut quod tenax est in modum argillae. *ἄργιλλος*. GALL. *Chose d'argille, ou gluant & prenant comme argille.* ITAL. *Cosa fatta di creta.* GERM. *Das aus Leim ist / Leimichtig / Schlipfichtig.* HISP. *Cosa de materia de barro.* ANGL. *Of potters claye.* Plin. lib. 17. cap. 7. Est enim alba terra, rufa, columbina, argillacea.

Argillosus, a, um, abundans argilla. *ἄργιλλός*. GALL. *Argilleux, plein d'argille.* ITAL. *Abondante di creta.* GERM. *Das Leimichtig oder Leimechtig ist.* HISP. *Lleno de barro.* ANGL. *Full of potters claye.* Plin. lib. 22. cap. 4. Seri nec pinguibus vult, nec argillosis locis. Colles argillosi. Colum. lib. 1. de arbor. cap. 17. Olea maxime collibus siccis & argillosis gaudet.

Argilus, *ἄργιλλος*, Herod. lib. 7. hist. teste, urbs fuit Amathia, non procul ab ostiis Strymonis fluvij versus Occidentem.

Arginusa, *ἄργινύσα*, insula est exigua, Lesbo adjacens, inter Methymnam & Mitylenem, juxta Argenum promontorium, unde & nomen habet. Meminit huius insulae Plin. lib. 5. c. 31. Stephanus *ἄργινύσας* vocat. Strabo autem lib. 13. tres facit insulas Arginusas modico intervallo discretas.

Argiphontes, *ἄργιφόντες*, cognomen est Mercurij, tractum ab Argocentoculo, ius custode, quem Iovis jussu interfecit. Mythologici interpretantur Argum sphaeram esse stellatam, quod illi insit speciei quaedam caelestium ocalorum. Io autem terram esse volunt, quam Aegyptij in hieroglyphicis literis bovis imagine expriment. Hanc Argus, hoc est coelum stellarum, nocturno tempore desuper videtur observare. Mercurium autem Solem interpretantur, qui Argum tunc dicitur occidere, quum luminis sui magnitudine stellas omnes obscurat, earumque conspectum mortalibus eripit. Vide Macrobi. Saturn. lib. 1. cap. 19.

Argippari, orum, *ἄργιπάρων*, populi sunt Scythiae, juxta Sarmatas, & Thussagetas, ab ipsa nativitate calvi, simis naribus, & ingenti mento, proprio quodam oris sono, ex arboribus vicitantes. Hi quum arma nulla habeant, a nemine tamen afficiuntur iniuria, propterea quod sacri putentur. Iidem finitimorum controversias dirimunt, & ad se confugientes tuentur ab injuria. Plura de his Herod. lib. 4.

Argis, *ἄργος*, adverbialiter in loco. Plin. lib. 26. Argis etiam olea durrare dicitur.

Argissa, *ἄργισσα*, Thessaliae civitas est propè Peneum, condita a filiis Larissae, deinde Argussa vocata, ut scribit Strabo lib. 9.

Argo, gener. foemin. *ἄργη*. Prima navis fuisse creditur, qua Iason, una cum flore iuventutis Graeciae, Colchida navigavit, vellusque aureum, a Medea adjutus, in Graeciam reportavit. Ovid. *Eleg. 1. lib. 2. Trist.*

Is quoque Phasiacis Argon qui duxit in undas.

Volunt autem hanc navem Argo appellatum ab Argo architecto, de quo Flaccus,

ad charum Tritonia devolat Argum.

Moliri hunc puppim jubet, & dimittere ferro Robora.

Diodorus a velocitate dictam putat, nam *ἄργος* inter caetera significat velocem. Alij ab Argivis, qui in ea vecti fuerunt, malunt appellatam. Quod sentire videtur Cicer. lib. 1. *Tuscul. quaest.* quum ait: Et eas angustias, per quas penetravit ea, quae est nominata Argo, quia Argivi in ea delecti viri vecti periebant pellem inauratam arietis. Est & Argo signum caeleste, quod & navis appellatur. Oritur pridie Idus Martij.

Argonautae, *ἄργοναῦται*, dicti sunt heroës illi, qui cum Iasone in Colchos profecti sunt, numero amplius quinquaginta: ex quibus praecipui fuerunt Castor, & Pollux, Telamon, Orpheus, Hercules, & Hyllas puer. Sic cognominati a navi qua navigaverunt. De his Orpheus lib. 1. & Apollonius in *Catal. Heronum*, & Flacc. in *Argon.* Dicti sunt a tarditate. Martial. *epigr. 26. lib. 3.*

Argopelascos, Homerus vocat *Thessalos.*

Argos, eos, & in plurali numero Argi, orum, *ἄργος*, τὸ, clarissima civitas Peloponnesi, non procul a Mycenis, quae ad discrimen aliarum ejusdem nominis urbium, Argos Hippium dicebatur, quod agrum haberet pascendis equis in primis idoneum. Dicitur & Diphsion, ab aquae penuria: quo fit ut plures eodem utantur puteo: quod genus est apud illos arctissima societatis. Aliquando & Phoro-nicum dictum est, teste Strabano, a Phorotheo primo rege. Est autem hoc nomen in singulari numero neut. gen. quod apud Graecos declinatur, τὸ ἄργος, & ἄργος: apud Latinos autem tantum in usu habet nominativum, & accusativum & vocativum; in plurali vero masculinum est secundae nominum inflexionis. Horatius,

Aptum dicit equis Argos, diris que Mycenas.

Virg. 7. *Aeneid.*

Ecce autem Inachiis sese referebat ab Argis.

Est item Argos oppidum Thessaliae, quod & Pelasgicon dicunt, a Pelasgis. Lucanus.

ubi nobile quondam

Nunc super Argos arat.

Aliud in Acarnania, Amphilocheicum cognominatum, quod Alc-Calepini Pars I.

maxon, ejusque liberi condidere, ut inquit Strabo lib. 7. Fuit & Argo Apuliae oppidum, a Diomede conditum, & primum a nomine relictae patriae Argos Hippium appellatum, quod deinde Argyrippam, & postremo Argos vocitarunt. Thessaliam quoque aliquando Argos Pelasgicum appellatam fuisse, autor est Plin. lib. 4. cap. 7. Ipsam praeterea Peloponnesum antiqui Argos, & Argos Archai-cum appellavere, ut scribit Strabo lib. 8. Est item Argos, sive Argus, canis nomen apud Hom. lib. 17. *Odyss.* qui solus Vlysem vigesimo demum anno in patriam redeuntem agnovit.

Argivus, adjectivum, *ἄργιῖος*, id est, Graecus. Virg. 2. *Aeneid.* Argiva phalanx. Cic. 2. de *Orat.* Argivus orator. Argiva calumnia, *ἀργεία φησὶ*. De calumniosis, & delatoribus dici solitum, Nam Argivos olim notavit antiquitas, tanquam sycophantas, & litium avidos. Eustathius ex Paulania, & Diogenianus in collectaneis. Argivi fares, *Ἀργεῖοι φῶντες*, de palam improbis. Nam Argivi furacitatis infamia laborabant antiquitus. Extat & hoc apud Suidam. Argivos vides, *Ἀργεῖος ὄψεσθαι*, id est, stupentibus, & attonitis oculis.

Argollicus, a, um, *ἀργολικός*, idem quod Argivus: ut Virg. 1. *Aeneid.*

Argolicis excindi Pergama telis.

Cic. in *Arat.* Argolica navis.

Argolis, is, foem. gen. *ἀργολίς*, id est, Argiva. Ovid. 9. *Metam.*

at longis anxia curis

Argolis Alcmena.

Argoüs, a, um, *ἀργῶος*, idem quod Argolicus. Horat. in *Epod.*

Non hunc Argoo contingit remige pinus.

Argulus, filius fuit Amyclatis, quem primum apud Achaeos quadrigam junxisse dicunt, quum alij Argilo illud adscribant.

Argusa, civitas Thessaliae quae prius Argissa dicebatur. Vide *Argissa.* Est & locus Euboeae. Vide Steph. qui loci illius incolae etiam Argivos, & Leontinos vocari scribit.

Arguo, is, ui, utum, accuso, reprehendo. *ἄργω* *hochiact*, וכתו *היה* *hich vachchach.* *ἐλάττω* GALL. *Reprendre, convaincre.* ITAL. *Imputare, reprehendere, accusare.* GERM. *Schelten / straffen / antlagen.* HISP. *Redarguir, y reprehender.* ANGL. *To accuse, to rebuke.* Arguere pro obijcere, & accusare. Suer. in *Calig. c. 38.* & ibi cap. 8.

Quid quod me duri fugientem moenia belli

Arguit incapto secum accepisse labori.

Ovid. 13. *Met.* Egomet te vidi facere: egomet ecce arguo. Plaut. *Men. sc. 5. a. 5.* Qui arguit? furti (sup.) Ego. *Ibid. sc. 2. a. 4.*

Apparet virtus, arguiturque magis.

Ovid. *Eleg. 3. lib. 4. Trist.*

Arguor obsceni doctor adulterii.

Idem *El. 1. lib. 2. Trist.* Qui arguet se, cum contra vincat iureiurando suo. Plaut. *Mil. sc. 2. a. 2.* Cum crimiuatus sit cum, contra arguat.

Idem *ibid.* Non ut arguerem, id dixi, sed ne arguerer. Vellejus. Quae me arguit hanc furripuisse. Plaut. *Men. sc. 2. a. 5.* Et genitivo sapius quam ablativo jungitur. Curtius, Orsinem modò avaritiae, interdum & defectionis arguebat. Plaut. in *Amph.* Et eccum video, qui me miseram arguit stupri dedecoris. Si verò id quo quis arguitur, non exprimitur, accusativum tantum habet. Laet. lib. 3. Tui ergo te liberi arguunt. Interdum idem significat quod ostendere. Virg. 4. *Aeneid.* Degencres animos timor arguit. Arguere reum, est demonstrare, & argumentis probare ab eo commissum crimen. Ulpian. de *verb. signif.* Indicasse reum, est detulisse: arguisse, accusasse, & convicisse. Argui de crimine. Cic. 1. de *invent.* Negare oportebit de vita ejus, & moribus quari, sed de eo crimine, quo de arguatur. Arguere pro Vetare, & prohibere, dictum videtur ab Ovid. lib. 1. de *Ponto*, *Eleg. 7.*

Me quoque conantem gladio finire dolorem

Arguit, injecta continitque manu.

Aliquando in discrimen vocare. Festus, Argutum iri, id est, in discrimen vocari. Hujus composita sunt, Coarguo, & Redarguo. Sciendum est, quod licet Arguo, Argutum supinum faciat, ex quo Argutus, participium tamen futuri temporis est Arguturus. Salust. lib. 2. hist. Quos adversum multi ex Bithynia volentes occurrere, falsum filium arguturi. Nam, ut docet Priscianus, quaedam sunt verba in utrumque supinum formantia, quorum participia futuri terminant in *iturus*, & verbalia in *itio*, ut argutum, Arguturus: Tutum, tuiturus: Sputum, spuiturus: Plutum, pluiturus, pluitio.

Argutus, a, um, participium passivum ab Arguo: Accusatus, reprehensus *ἄργυτος*. Plaut. in *Pseud.* Argutus malorum facinorum. Quandoque est nomen, idem significans quod subtilis, & acutus. *ἄργυτος* *hosemi*, ἄργος *ἄργυτος*. GALL. *Subtil, ingenieux.* ITAL. *Arguto, sottile.* GERM. *Beschneiden / Spitzfindig, oder Listig.* HISP. *Agudo, d'ingenioso.* ANGL. *Subtill, wittie, ingenious.* Plin. in *Epist.* Vitalem jamdudum, ne viderer argutior, nisi proposuissem omnes angulos tecum epistola circuire. Interdum significat, canorus, resonans, *ἄργυτος*: ut, Arguta hirundo, & arguti homines, qui multum, & celeriter loquuntur. Virg.

Argutos interstrepere anser olores.

Col. lib. 9. c. 5. Vitentur cavæ rupes, & argutæ valles, quas Graeci *ἄργυτος* vocant. Interdum, Exilis, brevis, acutus. Idem Virg. lib. 3. *Georg.*

Argutumque caput, brevis alvus, obesaque terga.

Arguta exta, quae maxime declarant, & ostendunt quid futurum sit. Cic. 2. de *Divin.* Itane probri, & stupri dedecoris a viro arguta meo? & *Pseud. sc. 4. a. 2.* Ecquid argutus est? &c. Arguti ocelli, Ovid. *Eleg. 3. Amor. & Eleg. 23.*

Argute, adverbium, Subtiliter, acute. Cic. pro *Cecin.* Si mihi acute arguteque responderis. Idem de *Orat.* De rebus difficillimis argutissime disputare.

Argutissime. Gell. lib. 11. c. 5. Super qua re Phavorinus subtilissime, argutissimeque decem libros composuit.

Argutulus. *ἄργυτος, ἄργυτος, ἄργυτος*. GERM. *Nasroetis.* ANGL. *Some what subtill, shrill.* Diminutivum ad contemptum, & non blandiendi causa, ut Homunculus, & Homulus.

argūtiā, arum, dicitur acutē & malitiosē dicta, vel facta. { ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Subtilitez & finesse, sophismes. ITAL. Argutie, sottigliezze. GERM. Kluge/ bescheidene/ spitzfündige weit/ oder weert. HISP. Gracias, subtilezas, d malicias. ANGL. Subtil and savocie sainges or doing, perartlie charting. } Plaut. in Mostell. Exi a culina, sis foris mastigia, qui mihi inter patinas exhibes argutias? sc. 1. a. 1. Cic. Sed nihil est quod illi non assequantur suis argutiis. Argutias omnes in gestu persequi. Quint. Verborum, & argutiaram fuligo. Gell. cap. 2. lib. 1. Argutia quæstionum. Idem cap. 13. lib. 6. Argutia pueri, i. blanditiæ. Senec. cap. 16. ad Helv. Pallad. lib. 14. Scio enim quod frequenter inclinet argutia famulorum.

Argūtōlā, x, diminutivum. Gell. lib. 2. cap. 7. & lib. 18. cap. 1. Argutiola quippe hæc frivola atque inanis est, ἀπὸ τῆς ἀλόγησθαι, οὐ φιλοσοφίῃ. Et cap. 14. lib. 9.

Argūtōr, aris, depon. ab Argutus fit, & significat procaciter loquor, teste Nonio. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Insuper, parler subtilement. ITAL. Parlare argutamente. GERM. Ist vnd spitzfündigkeit der red brauchen/ schweizen. HISP. Hablar argutamente. ANGL. To chat pirtlie. } Nævius, Quandoque ad ludos venit, alii quum tacerent, totum diem argutatur, quasi cicada. Pergin' argutariet? Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 1. Lucil. apud Non. Agite, agite fures, mendacia argutamini. } Est & argutari, subtilire. Titinius in Fullonia, ut citat idem Nonius, Terra hæc est nova, quasi ubi tu solitus argutari, pedibus cretā dum compescis, vestimētāque lavas.

Argūtō, as, ἄρτιος. Propertius, Illa mihi totis argutat noctibus ignes, id est, argutē obicit, aut (ut ait Budæus) imputat.

Argūtātio, Strepitus. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Insuper, caquet. ITAL. Parlamente importuno. GERM. Geschweiz, HISP. Obra de mucho y demasado hablar. ANGL. A quereling, or chatting. } Catul. Pulvinūsq; peraxquē, & hic & illic attritus, tremulique quassa lecti argutatio, inambulatioque. } Cum verò dicit Catull. Tremulique quassa lecti argutatio, intelligitur crepitantis lecti quasi garrulitas, de qua Ovid. in 3. Amor. Spondaque lasciva mobilitate premat.

Argūtātōr, oris, verbale, { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Insuper, sophiste. ITAL. sophista. GERM. Ein geschwinder/ Sophist. HISP. Hablador, el que mucho, d demasadamente habla. ANGL. A quereler, a chatter, that chatteth pirtlie. } Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori isti fortasse reprehensio. Argutatore pro sophista argutulo, vel argumentatore accipit.

ARGUMENTVM. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Argument. ITAL. Argumento. GERM. Ein anzeigung/ ein bewörung eines zweyfelhaften dings. HISP. Argumento. ANGL. An argument. } Argumentum huius eloquar tragœdiæ. Plaut. Amphitr. prolog. Argumentis vincit, aliud nomen querendum est mihi. Idem Amphitr. sc. 1. a. 1. Sine modò argumenta dicat. Idem ibidem sc. 3. a. 2. Auscultare argumenta dum dico ad hanc rem. Idem Most. sc. 2. a. 1. Quod ad argumentum attinet, breve est (de summa fabula.) Idem prolog. Asinaria, & in Milit. sc. 1. a. 1. Quo argumento istuc? &c. Idem Most. sc. 1. a. 1. & sc. 2. a. 2. Filius est tuus. Ut hic argumenta loquitur. Idem Capt. sc. 3. a. 5.

Súmque argumenti conditor ipse mei. (suppl. materiam dixi.) Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Item, Argumentum & Titulus libri. Suet. August. c. 8. Item, Argumenta explicare. Idem in Calig. c. 57. Quintil. Est ratio probationem præstans, qua colligitur aliud per aliud, & quæ quod est dubium, per id quod dubium non est, confirmat. Sumitur interdum etiam pro materia, quæ aliquo in opere tractatur, quam Græci τὸ ἄρτιος vocant. Cic. quoniam nullum scribendi argumentum mihi relictum. Sic dicimus Argumentum Comœdiæ, quod Græci periocham vocant, id est, summam totius comœdiæ paucis versibus expressam, ut supra videre est. } Interdum pro coniectura. Idem in Catil. Certissima argumenta atque indicia sceleris. Idem 2. Verrina, Quæ res pertenui nobis argumento indicioque patefacta est. Et ad argumentum condita rursus urbis, i. ad indicium. Suet. in Calig. c. 16. } Item pro sententia, ab Arguo. pro demonstro. Cic. lib. 2. Offic. Tabulæ verò novæ quid habent argumenti, nisi ut emas mea pecunia fundum? Argumentum præterea pro ingenioso artificio ponitur. Idem 6. Verr. Ex ebore diligentissimè perfecta erunt ædificia in valvis. Sic alibi legimus Argumenta rotarum, & Argumentosa opera, pro ingeniosis. Li. Centum pondo es. Le. Quo argumento istuc. Li. Hæc argumenta ædificia dixi. Plaut. Most. sc. 2. a. 1. Item Argumentum pro eo quod pictum in tabula est. Suet. in Tib. c. 44. Argumentum, est ficta res, quæ tamen fieri potuit. Cic. de invent. 1. Argumentum est probabile inventum ad faciendam fidem. Idem de Part. Argumentum est ratio quæ rei dubiæ facit fidem. Idem in Top. Ad probandum duplex est subjecta Oratori materies, una rerum earum quas non excogitat Orator, sed in re proposita ratione tractantur, ut tabulæ, testimonia, pacta conventa, quæstiones, leges, senatusconsulta, res iudicata, decreta, responsa, & reliquæ si quæ sunt quæ non ab Oratore prætereuntur, sed ad Oratorem à causa atque à reis deferuntur. Altera est quæ in tota disputatione & argumentatione Oratoris collocata est. Cic. in Orat. 1. Propriæ notæ argumentum, quod nunquam aliter fit, certumque declarat, ut fumus ignem. Idem in Part. Argumentum esse erroris alicui: id est, causam seu occasionem. Ovid. 4. de Ponto, eleg. 15.

Erroris nam tu vix ast discernere nostri Scis argumentum maius, an auxilium.

Numerorum argumenta. Cic. pro Rab. in Posth. Alexandriam nunc cognoscimus: illinc omnes præstigiæ, illinc omnes fallaciæ, omnia denique ab his numerorum argumenta nata sunt.

Argumentalis, adjectivum, ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. Alcon. Pædian. in Divin. Narrationem in exordio multi admirantur hac reprehensione, sed non rectè: est enim argumentalis narratio ad priorem divisionem.

Argūmētōr, aris, argumentis ostendo, vel probo, argumentis persequor. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Argumenter, alleguer des raisons pour prouver quelque

chose. ITAL. Argomentare. GERM. Etwas mit guten anzeigungen vnd gründen bewähren. HISP. Argumentar. ANGL. To prove be argument, to prove any thing by reasons. } Cic. 1. Verr. Nonne argumentatur, quò ista pecunia pervenit? Idem de Fin. 1. Sed & argumentandum, & accurate differendum, & rationibus conquistis de voluptate & dolore disputandum putant. Sed quid ego hæc ita argumentor? Liv. lib. 8. d. 4.

Argumentandi duo sunt genera: quorum alterum ad finem directè spectat, alterum se inflectit ad motum. Dirigitur, quum proposuit aliquid quod probaret, sumpsitque ea, quibus monstretur: atque his confirmatis, ad propositū sese retulit, atque conclusit. Illa autem altera argumentatio, quasi retrò & contrà prius sumit quæ vult, eaque confirmat. Deinde id quod proponendum fuit, permotis animis jacet ad extremū.

Argūmētatio, est rei propositæ per argumenta probatio. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Probation ou preuve par raison ou conjecture. ITAL. Argumentatione. GERM. Bewähring/ bevensung. HISP. Argumento lusngg. ANGL. Proving be argument or reasons. } Autor ad Heren. lib. 1. Argumentationes, quas Græci ἄρτιος ἄρτιος appellat. Cic. 2. de Orat. Altera est, quæ tota in disputatione & argumentatione oratoris collocata est. Idem lib. de invent. definit hoc modo, Argumentatio est inventum ex aliquo genere, rem aliquam aut probabiliter ostendens, aut necessariò demonstrans. Vide plura in eodem libro.

Argūmētōsūs, a, um, quod est factum magno argumentō, hoc est, artificio. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Artificiel, ingenieusement fait. ITAL. Argumentoso, ingenioso. GERM. Das vil bewührung hat Kunstreich. HISP. Llano de argumentos, sutil. ANGL. That is made craftelie, with inginn and skill. } Quint. lib. 5. c. 9. Vulgòque paulò numerosum opus, dicitur argumentosum; id est, nimia argumentorum mole refertum. In picturis quoque Argumentosa opera vocamus, id est ingeniosa.

Argus, ἄρτιος, nomen proprium regis Argivorum, filii Apis, a cuius nomine Argivi appellati sunt. Hoc regnante cœpit uti frugibus Græcia, & habere segetes in agricultura, delatis aliunde seminibus. Et post obitum, Deus haberi cœpit, templo & sacrificiis honoratus. Argus adjectivum, id est, Argivus, inquit Nonius. Plaut. prolog. Amph. Amphitruo natus Argus ex Argo patre. } Fuit præterea Argus filius Phryxi, qui aurato ariete in Colchidem transectus est. } Fuit & alius Argus, τὰρτιος à Græcis cognominatus, quod totus oculis scateret, quem Poætæ fabulantur à Iunone constitutum fuisse custodem Iūs Inachi filia, quam Iupiter in iuvenæ formam commutaverat. Quos si Argus servet, qui oculus est totus. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Hunc postea Mercurius Iovis iussu interfecit: unde & ἀρτιος cognominatus est. Iuno autem oculos eius, avis suæ, hoc est, pavonis caudæ inseruit. } Hinc, Argum fallere, proverbialiter dicimus de vehementer astuto. Hanc fabulam latissimè describit Ovid. lib. 1. Metam. Mythologici Argum interpretantur sphaeram esse stelliferam, innumeris oculis, hoc est, stellis refulgentem: Mercurium autem Solem esse volunt, qui tunc Argus dicitur occidere, quum diurno suo lumine stellarum lucem obscurat. Vide Macrob. 1. Saturn. c. 19. unde & ἀρτιος cognominatus est, quod Argum peremerit. Mystice autem Argus est cœlum stellatum, luce distinctum, quibus inesse quasdam species cœlestium videtur oculorum. } Argus quoque vocatus fuit navis illius architectus, quæ ab illo Argo dicta est, qua Iason, unà cum Minyis in Cholchidem vectus est.

Argyra, ἀργυρα civitas Sicilia: unde se Diodorus Siculus oriundum facit: à qua Argyrini. } Est & Argyra, Taprobana insula metropolis, cuius incolæ dicuntur Argyræ, ἀργυρα. Steph.

Argyranche, es, ἀργυρα, à Græcis dicitur, quam Latinorum quidam verbum ex verbo exprimentes, Argentanginam appellare, cuius vocabuli hæc traditur fuisse origo. Milesiorum legati Athenas missi, quum Demosthenem postulatis suis magnopere adversari viderent, pecunia eum corrumpunt, ne quid in posterum commodis ipsorum obfisteret. Postridie itaque, quum res denuo apud populum ageretur, Demosthenes collum fascia obvolvitur, anginaque sese laborare simulavit. Quæ re audita, quidam ex populo, cui fucus subolebat, non synanchen illam, sed argyranche esse exclamavit. } Hinc proverbio locus factus est, ut argyranche laborare dicantur, qui pecuniâ muti redditi sunt, eaque supprimunt, quæ ex Reipublicæ usu esse noverunt.

Argyraspides, ἀργυρα, dicuntur qui argentea scuta ferunt. Sic Chryspides ab aureis clypeis nominati. Lampr.

Argyrippa, ἀργυρα Steph. Apulia civitas est, à Diomede condita: quam primùm à nomine relictæ patriæ Argos Hippium appellavit. Postea corrupto vocabulo Argyrippa dicta est, & Arpi. Virg. lib. 11. alterum p, abiecit metri causa.

Ille (inquit) Urbem Agyripam patria cognomine gentis Victor Gargani condebat Iapygis agris.

Argyrini, ἀργυρα, populi Epirotici. Steph.

Argyrippus, nomen Adolescentis, in Asin. Plauti.

Argyræ, arum, ἀργυρα, Agones quidam dicebantur, ab Argento, pecuniariorve præmio. Budæus.

Argyritis, spuma argenti. { ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Escume d'argent. ITAL. Schiuma d'argento. GERM. Syllberschaum. HISP. Espuma de plata. ANGL. The dresse of sylver. } Plin. lib. 33. c. 6. Fit in iisdem metallis & quæ vocatur spuma argenti. Genera eius tria: optima, quam chrysitin vocat: secunda, quam argyritin: tertia, quam molybditin.

Argyrocopus, ἀργυρα, GAL. Changeur, ou qui œuvre en argent. ITAL. Banchiere, d colvi che intaglia l'argento. GERM. Ein wechslert, oder der das Sylber außsticht oder stempft. HISP. Cambiador, d esculpidor y entallador de plata. ANGL. That woork eith in sylver, à sylver smith. } à Græcis appellatur numularius campfor, vel ipse etiam argenti sculptor. ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος, hoc est, ab argento.

Argyrologus, ἄρτιος ἄρτιος ἄρτιος. GAL. Thresorier. ITAL. Camerlengo, Thesoriere. GERM. Ein Seckelmeister/ dem der Gemein Seckel besolhen ist. HISP. Tesorero d contador mayor. ANGL. Threasurer in sylvermaister. } à Græcis vocatur, quem Latini Quæstorrem appellant, cuius officium est, ut argentum, hoc est pecuniam colligat,

colligat, & in ararium, sive fiscum redigat.

Argyrodamas, ἀργυροδάμας. Lapillus argenti nitorem habens, ut adamas, de quo Plin. lib. 37. c. 10. addubitat, sitne idem cum eo quem Adromanta vocant, quoniam impetus hominum & iracundias domat.

Argyrognomones, ἀργυρογνώμονες. GALL. Banquiers. ITAL. Bancieri. GERM. Wächster. HISP. Los cambiadores. ANGL. Bankers, changers of money. } Vocantur à Græcis pecuniæ permutatores, quos Campores vulgò vocamus, quasi pecuniæ spectatores dicas. Budæus.

Argyrodas, ἀργυρόδας, Ætoliæ fluvius, ita dictus ab argenteo aquæ candore.

Argyrotheca, ἀργυροθήκη, vasarium ubi reponeretur suppellex argentea, qua magistratus in provinciam abiturus instruebatur ex publico: ἀργυροθήκη. ||

Argyrotroxos, ἀργυροτόξος, Apollinis epitheton, quasi argenteum arcum gerens.

Argyrus, ἀργυρός, civitas quædam apud Philistum. Steph.

Argyrus, ἀργυρός, mons. Vide Tartessus.

Aria, ἄρια, regio est inter Indos & Parthos sita, iuxta Gedrosos, & Drangianos: quam recentiores Geographi Turquestam vocant. } Est etiam Aria, insula in Ponto, versus Colchos, Marti sacra, aliàs Chalceritis dicta. Plin. lib. 6. c. 12.

Aria, ἄρια, arbor est apud Theophrastum, hyemis initio fructificans, materie tam dura, ut necesse sit, prius quam terebretur, aqua eam macerari.

Ariæ, mortuorum pulvinaria. Scribendum *Arca*. Infra, *Pulvinaria, arca mortuorum*.

Ariabignes, ἀριαβίγνης, fuit Darii filius ex filia Gobryæ, qui unâ cum Praxaspe & Megabazo præpositus fuit classi Xerxis. Herod. lib. 7.

Ariadna, ἀριάδνη, filia Minois regis Cretæ ex Pasiphæ uxore, cuius industria Theseus ab Atheniensibus Cretam missus à Minotauro devorandus, labyrinthum, filo duce, quod Ariadne dederat, evasit, occiso prius Minotauro. Theseus autem eius amore captus, quum in patriam reverteretur, eam abduxit: sed prioris beneficii immemor, abductam in Insula Chio, seu Naxo, periturus deseruit, quam Bacchus postea in uxorem duxit, ejusque coronam novem stellis ornatam, quam à Venere acceperat, astris intulit, vocaturque corona Gnosia. Postremo à Diana sagittâ dicitur occisa, eo quod virginitatem non servasset. Catul. de com. Beren.

— Ne solum in limite cæli
Ex Ariadnais aurea temporibus
Fixa corona foret.

Ariannes, fuit nobilissima Armeniæ civitas. Tortellius.

Arianthe, civitas OEnothrorum, ἀριάνθη Steph. Vide in *Arinthe*.

Arianus, Poëta, cuius carminibus Tiberium principem delectatum fuisse, Tranquillus scribit. Eius autem opera Suidas, commemorat Metaphrasim Georgicorum Virgiliti, Alexandriada, Poëma videlicet de rebus gestis Alexandri Magni.

Arianis, ἀριανίς, herba ignei coloris, cuius tactu Magi tradunt ligna oleo percuncta accendi. Nascitur apud Arianos, quæ est Scythica gens Gedrosis finitima, à quibus & nomen accepit: de hac Plinius lib. 24. c. 18.

Ariarathes, ἀριάρθης, Cappadociæ rex fuit, à populo Romano in societatem acceptus. Fuit hic Antiochi gener, qui Ariarathem civitatem condidit in finibus Cappadociæ, de qua Steph.

Aricandus, fluvius est Niliadis (quæ est minoris Asiæ tegiuncula, in confinio Pamphiliæ, Cariae, & Lycaoniæ sita) qui in Lymirum amnem influit. } A fluvii huius nomine vicinum oppidum Aricanda appellatur. Utriusque meminit Plin. lib. 5. cap. 27.

Aricia, ἄρια, urbs est in Italia, quam ædificavit Hippolytus Thesei filius, & à nomine conjugis Ariciam appellavit. Abest ab Urbe ad decimum lapidem. Martial.

Mittit præcipuos nemoralis Aricia portos;
Lucanus,
Distat ab excelsa nemoralis Aricia Roma.

Aricinum nemus, erat iuxta Ariciam urbem, in quo Ægeria Nympha erat, cum qua loqui solitum ferunt Numam Romanorum regem.

Aricinus lacus, erat iuxta Ariciam urbem, qui Speculum Dianæ vocabatur: in quo nunc quoque insulae proceris arboribus nobiles conspiciuntur.

Aricomisci, populi in tractu Narbonensis Galliæ trans Rhodanum, inter Volcas numerati, quorum metropolis est Nemausum. Plin. lib. 3. c. 4. & Pomponius lib. 2. Arcomicos vocant. Ptolomæus Arcomios. De his sic scribit Strabo lib. 4. Vltiores fluvii (Rhodanum intelligit) partes Volcæ, quos Aricomiscos appellant, maximum incolunt spatium, quorum portus & navium receptaculum Narbo dicitur.

Aricio, pro minas intendere alicui ob perfidiam, vel scelus aliud.

Arida, ἄριδα. GALL. Buglosse sauvage, ou herbe à bouc. ITAL. Buglossa salvatica. HISP. Hierba de la bivera. } Herba est, quæ Echium, & Alcibiadion dicitur, de qua Diosc. lib. 4.

Ariel, ἄριελ. Quidam putant esse Acropolim ac idolum Martis, quod illic situm est: interpretatur autem Leo Dei, Hierusalem figuratiter significans.

ARIES, taurus ovium, & dux gregis, qui integer est, & tenetur ad generandam sobolem. } ἄρις ἄρις. GALL. Mouton, belier, belin. ITAL. Montone. GERM. Ein Widder. HISP. Carnero. ANGL. A ramme. } Vervex verò, cui inversi, vel adempti sunt testiculi. Ab ara dictus est aries, quod aris imponi ad sacrificia solet. Virg. 3. Eclog.

— ipse aries etiam nunc vellera siccant.

Arietem emittit, ἄρια ἐπιπέτα. In iuxta pugnae cupidum dicebatur. Antiquitas enim bellum suscipiendi, faciem mittebant, qui arietem adductum, in hostium fines immitteret: hoc significans pacto, civitatem & agros illorum hostibus compascuos fore. Author Diogenianus. Vide Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. } Aries cornibus lascivens, κούρος ἀριόξυς. Diogenianus ostendit convenire in magnos ac lascivos. Pruriunt cornua arietibus bene pastis. } Arietis ministerium, κούρος ἀριόξυς. Suidas & Zenodotus sic referunt, quasi dici so-

litum de officio in ingratos collato. Siquidem aries cornibus ferie pascentem. Hefychius ita refert, quasi congruat in eos, qui spe culvis præmioli inserviunt indignis. Quum pueros invitamus ad ministerium, pollicemur aliquid, puta talos, aut nuces. } A cuius similitudine bellica machina Aries appellatur. Veget. lib. 4. c. 14. Maceria ac tabularis testudo contextitur, quæ ne flammis exuri possit, corio, sive cilicio vestitur. Intrinsicus recipit trabem, quæ si adunco præfigitur ferro, falx vocatur, ab eo quod incurvata est, ut ex muris lapides extrahat. Si verò caput ipsius ferro tegitur, aries appellatur, quod instar arietini capitis fieri solet: vel quod habet durissimam frontem, qua subruat muros: vel quod more arietum retrocedit, ut vehementius feriat. Cæsar lib. 2. bell. Gal. Quod ab incendio lapis, & ab ariete maceria defendit. Cic. 1. Offic. Quamvis murum aries percussit. Liv. 1. ab Urb. Quum effractis portis, stratisve ariete muris Plin. lib. 7. c. 56. Equum qui nunc Aries appellatur in muralibus machinis, Epeum ad Trojam ferunt invenisse. Eadem & Testudo dicitur à similitudine naturæ testudinis: quia sicut illa modò reducit caput, modò profert, ita eiusmodi machina interdum reducit caput, interdum effert, ut vehementius feriat. } Est & Aries cœlestis signum, primum in Zodiaco. } Aries etiam marinus piscis, sive marina bellua est, candore tantum cornibus assimilatis: de hoc Plin. lib. 9. c. 44. Grassatur (inquit) aries, ut latro: & nunc grandium navium in salo stantium occultatus umbra, si quem nandi voluptas invitet, expectat: nunc elato extra aquam capite, piscantium cymbas speculatur, occultusque adnatans mergit.

Arietarius, a, um, quod ad arietem pertinet, seu quod arietis habet similitudinem, ἀριόξυς. Vitruvius, Constituitur autem in ea arietaria machina.

Arietinus, a, um, quod est ex ariete. } ἄριος. GALL. De belier. ITAL. Di montone. GERM. Das von dem wider ist. HISP. De carnero. ANGL. Ofor like a ramme. } Plin. Arietinum icur ad id utile est. Arietinum oraculum, Gell. cap. 3. lib. 3. Pallad. lib. 4. cap. 10. Arietina cornua. Col. lib. 2. cap. 10. Cicer. Quod arietinum vocatur.

Ariëto, as, Percutio, dejicio. } ἄριος. GALL. Heurter des cornes, jeter par terre. ITAL. Percotere, cozzare. GERM. Zu boden stossen wie ein wider mit den hõrnern. HISP. Dar en vayanen, ò topetar. ANGL. To sacke and cast to the ground, to strike with the hornes. } Tractum ab arietum similitudine, quorum firmissimum caput & solidissima cornua faciunt, ut magno impetu quicquid objeceris percussant & dejiciant. Plaut. in Truc. Quis protervè nostras ædes arietat? Id est, vehementer pulsar, quasi in modum arietis bellici. Iocus Plautinus. Curtius lib. 9. Macedo gladium cœperat stringere, quem occupatum complexu, pedibus repente subductis, Dioxippus arietavit in terram, id est, præcipitavit. Arietat in portam, id est, ruit more arietis, bellici machinamenti. Servius apud Virg. lib. 12. Æneid. } Arietare, neutrum, pro Labescere. Senec. de provid. Quæ casus incitat, sæpe turbari, & citò arietare. Idem de vita beata. Nihil subiti superest, nihil in quo arietet (i. incurset) aut labet. Et Senec. cap. 11. de cons. ad Marc. c. 1. de Tranquill.

Arii, ἄριοι, populi sunt iuxta Indiam, Gedrosis & Drangianis finitimi. Herod. lib. 4. Histor.

Arilator, Cocio, ἀριόλατος. Festus, Arilator qui etiam cocio appellatur, dictus videtur à voce Græca, qua est, ἄριος, id est, tolle: quia sequitur merces, ex quibus quid cadens lucelli possit tollere. Lucellum diminutivum est à lucro. Sunt qui dicant scribendum Arrilator. Non enim ab ara, sed ab arra dictus: est enim qui empturiens data arra postulat sibi credi. Gloss. arilator, ἀριόλατος, ἄριος, ἄριος ἄριος. Gloss. Isid. Arilator, cocio, ἀριόλατος. Gell. lib. 16. c. 7. cocionem vocat Anclatorem. Vide Cocio. Ex Laberio Mimo.

Arima, ἄριμα. Locus Siciliae, vel Syriae, vel in Pythecusis iuxta Tyrrenos: ubi Typhoeum terra obrutum in fabulis est. Stephanus. Vide in Arime.

Arimanius, ἀριμανίος, Plutonis cognomen apud Persas. Arimanius Maximus Deus Perfarum Plaut. in Themist.

Arimaspi, ἀριμασπίοι, populi Scythiæ Europææ, versus Aquilonis exortum, ut lib. 7. Plin. refert, qui unicum in media fronte habent oculum, & cum gryphis auri custodibus continuè præliantur.

Arimaspus, fluvius est Scythiæ in Asia, aureis arenis abundans. Vide Luc. lib. 3.

— auròque libatus
Substringens Arimaspe comas.

Ariminum, ἀριμίνιον. Vulgò Arimino, civitas Italiae, à flumine propinquo eiusdem nominis sic dicta. Hæc quondam Vmbrorum colonia fuit, sicut & Ravenna: verum utraque accepit Romanos inquilinos. Habet autem hæc civitas portum non ignobilem, non procul à Rubicone amne, qui olim Italiam à Gallia discernebat. Ædificata est autem anno Christiano ducentesimo septuagesimo, Ptolomæo Lagi filio Ægyptiis imperante, P. S. Anpronio & Appio Claudio consulibus. Ad quam visendam, compositis Siciliae rebus, Sempronius navigavit. Eam Octavius ampliavit, & à Liburnis dirutant Diocletianus reposuit, suscitque Liburnis arcum triumphalem in ea exstruxit. } Est etiam Ariminum urbs Galliæ Aquitanicæ provinciæ, quæ teste Plinio, Armoriaca dicta fuit, unde adhuc hodie eius pars Arminac vulgò appellatur. Eutropius lib. 2. de bello Tarentino: Conditæ sunt à Romanis civitates Ariminum in Gallia, & Beneventum in Samnio.

Arimphæi, ἀριμφαίοι, sunt populi Asiæ Septentrionalis propè Riphæos montes. Habent pro domibus nemora, pro alimentis baccas, & tantæ fœminæ, quam mares comam tondent. De his Ammianus sic habet, Vbi montes Riphæi deficiunt, Arimphæi inhabitant, iusti homines, & morum placiditate cogniti.

Arimus, Rex Mysiæ, seu Mæoniæ. Author Varro, Xanthum citans antiquum rerum scriptorem.

Arinca, Gallicum est vocabulum, quo, teste Plinio, significatur frumenti genus, quod Græci Olyram, Latini Siliginem vocant, ἄριον. Vide Ruellium, lib. 2. cap. 21.

Arindela, ἀρίνδελος, pars quaedam, aut vicus Palaestinae, Steph.
 Arinthe, vide *Arianthe*.
 Ariobarzanes, ἀριβαρζάνης, Cappadocum rex fuit, populi Romani
 amicus, qui Pompeii partes adversus Caesarem fovit.
 Ariodunum, urbs Bavariae, vulgò Erding.
 Ariolus, & Ariolor, vide *Hariolus*.
 Ariolatio, pro divinatione, ac vaticinio, Gell. lib. 15. c. 18. At Cornelii
 Sacerdotis ariolatio levis tum quidem visa est, & vecors, sed magnae
 mox admirationi fuit.
 Ariomachus fuit, teste Herod. Darii filius.
 Ariōn, ἀρίων, Citharcedus nobilis fuit, & Poeta lyricus, ex Methymna
 Lesbii civitate ortus, qui primus dithyrambos creditur invenisse. Hic
 quum ex Italia, ubi ingentem pecuniae vim arte sua meruerat, Corin-
 thum trajiceret, videretque à nautis, qui opibus suis inhiabant, sibi
 insidias strui, nonnihil spatii ab illis sibi concedi postulavit, quo ve-
 luti cygnus moriturus, suas sibi exequias caneret. Quod quum im-
 petrasset, stans celsa in puppi, carmen orthium diis marinis cecinit:
 quo peracto, se in mare praecipitem dedit, statimque à delphino ex-
 ceptus, ad Tænarum Laconiae promontorium est pervectus: unde
 sese ad Periandrum Corinthiorum tyrannum contulit, qui emissis
 navigiis cum militibus, nautas comprehendit: qui rem, uti gesta
 erat, confessi, gravissimo supplicio eius iussu sunt affecti. Refert hi-
 storiam hanc, sive potius fabulam, Herodot. lib. 1 & Plutarch. in *Sym-
 posio septem Sapientum*. Vide Gell. cap. 19. lib. 16. ¶ Fuit & Arion
 equi nomen. Propertius,
*Qualis & Adrastris fuerit vocalis Arion,
 Tristes ad Archomeri funera victor equus.*
 Ariopagus, vide *Arcopagus*.
 Arisaron, ἀρίσαρον, herba est exigua, radicem habens olivæ magnitu-
 dine, maiore acrimonia, quam Aron. A Plinio Aris appellatur.
 Arisbe, ἀρίσβη, in agro Troiano civitas fuit, ab Achille everfa. ¶ Item
 alia in Lesbo insula. Vide Strab. lib. 13.
 Arisbus, fluvius Thraciae, ἀρίσβος. Steph.
 Arista, extremæ spicae partes, quæ ut acus tenues è grani gluma emi-
 nent, & frumentum ab avium minorum morfu tucuntur. ¶ שבלל
*schibbiletch. ἀρίστη, ἀρίστη, ἀρίστη. GALL. La barbe de l'espil de blé,
 ou l'espil. ITAL. Spiga. GERM. Das spitzen an den ähren. HISP. Raspa.
 ANGL. The beard of corn, the ear of corn.* ¶ Dicitur autem arista
 ab ariditate, quod sit omnino arida. Cicero. in *Catone*. Fundit frugem
 spicae ordine structam, & contra avium minorum morfus munitur
 vallo aristarum. Nihil est acutius arista, Seneca *Epist.* 83.
*Vere prius flores, estu numerabis aristas,
 Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. ibidem Eleg. 6. lib. 4.* ¶ Apud Poetas quan-
 doque accipitur pro ipso frumento. Virg. 1. *Georg.*
Chaoniam pingui glandem muta vit arista.
 ¶ Nonnunquam etiam pro ipsa aestate. Idem 1. *Elog.*
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas:
 hoc est, post aliquot aetates, sive aliquot annos. ¶ Perseus pro pilis
 posuit, *Satyr.* 3.
Alges quum excussit membris timor albus aristas.
 ¶ Aristas odoratas, nardi spicas intelligit Stat. 5. *Sylv.*
odoratas nec Arabs decerpit aristas.
 Nam (ut inquit Plin. lib. 12. cap. 11.) nardi cacumina in aristas se
 spargunt.
 Aristadium, Thuringiae urbs, vulgò Arnstatt.
 Aristæus, ἀρίσταίος, filius fuit Apollinis ex Cyrene filia Penei fluvii Ar-
 cadiae, qui deinde in Arcadia regnavit, & primus apum, olei, & mellis
 usum, lactisque coagulum demonstravit, & alia quamplurima adin-
 venit, ut refert Iustinus lib. 14. Primus quoque apum bubulis visce-
 ribus reparandarum rationem tradidit invenisse. Nam quum Eury-
 dicæ Orphei uxori, amore eius captus, vim inferre conaretur, illa per
 avia fugiens morfu serpentis est occisa: in cuius ultionem Nymphæ
 omnes apes perdidit. Quapropter matris auxilium imploravit,
 quæ illum ad Protea consulendum perduxit: à quo infortunii cau-
 sam edoctus, Eurydicem sacrificiis placare iussus est: quod quum fa-
 ceret, taurisque quatuor & totidem iuvenas immolaret, iugens
 apum multitudo è bobus erupit, atque hoc pacto apes suas recupera-
 vit, ut satis copiose tradit Virgilius ferè in *sine lib. 4. Georg. ibi.*
Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe.
 Aristagoras, ἀρίσταγός, fuit praefectus exercitus Darii contra Græ-
 cos, teste Herod. lib. 5.
 Aristarchus, ἀρίσταρχος, nomen Grammatici, qui tantum sibi in Ho-
 meri poemate permisit, ut versus quos vellet, velut supposititios
 partus, ab Homeri familia submoveret. Unde etiam hodie Aristar-
 chos vocamus alienorum scriptorum censors. Alius fuit Tegeates,
 poeta Tragicus, cuius meminit Horat. Fiet Aristarchus. ¶ Fuit item
 alius Mathematicus.
 Aristæas, ἀρίσταίος, patria Proconnesus, nobilis poeta fuit, qui Cressi &
 Cyri temporibus clar. Et. Scripsit Theogoniam, & tres libros eorum
 carminum, quæ Aripasmea dicuntur. Suidas.
 ¶ Arister, placentæ genus. Stuch.
 Aristeri, sinistra: ita dicti Sabbatiani, quod sinistram abhorrent, eaque
 nihil caperent. Lex. gr. b. ¶
 Aristides, ἀρίστιδης, cognomento διγύος, id est, iustus. Athenis à The-
 mistocle in administranda Republ. discessit, quum esset diversis mo-
 ribus: Catoni alter, Casari Themistocles comparandus. Autor Plu-
 tarchus. Hic tanta fuit rei familiaris tenuitate, ut quoties Imperator
 designaretur, necesse esset aliquid ei pecuniae in crepidas, & pallium
 decernere. In Senatum quandoque vocatus, ea excusatione usus est,
 quod pallium lavisset, nec aliud haberet, quo indueretur. Eo mortuo,
 in ædibus eius nihil præter veru ferreum inventum est. Civitas ta-
 men beneficiorum eius non immemor, filias eius ex publico egregiè
 dotavit. ¶ Fuit etiam hoc nomine Sophista quidam, ex Adrianis
 Mysiae, sive Bithyniae urbe ortus, qui quum Smyrnae proficeretur,
 adveniienti fortè M. Antonio principi unus omnium non processit
 obviam, eoque modo in cognitionem & amicitiam venit Imperato-
 ris. ¶ Aristides item Thebanus pictor fuit, Apellis tempore. Is om-

nium primus animum pinxit, & sensus expressit omnes, quos Græci
 vocant εἶδος, durior aliquantulum in coloribus. Huius pictura illa
 præcipue laudatur: infans adrepens ad mammam matris ex vulnere
 morientis, ac manu prohibentis. Sentire mater & timere videtur, ne
 è mortuo lacte sanguinem infans lambat: quam tabulam Alexander
 transtulit Pellam. Ex Plin. lib. 35. cap. 10.
 Aristippus, ἀρίστιππος, nomen Philosophi Cyrenaici. Hic dicere sole-
 bat, quod lautior victus nulli erat impedimento ad bene vivendum.
 Socratis etiam auditor fuit, primusque Socraticorum mercede philo-
 sophatus est. Habuit ingenium ad omnia pro tempore, loco & per-
 sona simulanda omnino promptum, & ob hoc Dionysio præter
 omnes erat charus. Et ut presentibus voluptatibus libenter frueba-
 tur, ita & absentes facile contemnebat. Hic quum è patria in Græ-
 tiam philosophandi causa proficisceretur, iussit servos aurum projici-
 cere, ut expeditiores ad iter capeendum essent. Voluptatem, bono-
 rum: dolorem, malorum finem constituit: ceteras scientias exclu-
 sit, illud solum utile putans, ut quæras, si quid domi mali, aut boni
 tibi contigit. Summum bonum posuit in levi motu ad sensum ema-
 nanti, id est, in voluptate corporis sensus titillante. Qui ab eo fluxe-
 runt, & in dogmate permanserunt, ab hominis patria Cyrenaici sunt
 appellati. Tradunt Platonem dixisse, soli Aristippo & Chlamydem &
 pannum ferre datum est. Horat.
Omnis Aristippum decuit status, & color, & res.
 ¶ Fuit & alter Aristippus, huius nepos ex filia, Metrodidactus dictus,
 quasi à matre doctus. Hic in navigio à tempestate deprehensus ti-
 muit, & expalluit. Et interrogatus à quodam, quare philosophus time-
 ret, quum ipse contra nihil metueret, festiviter respondit, Non ean-
 dem sibi & illi causam esse: quoniam is non esset magnopere solici-
 tus pro anima nequissimi nebulonis, sese autem pro Aristippi anima
 timere.
 Aristotus, ἀρίστος, Philosophus cognomento Scepticus, quod Latine quæ-
 stor & considerator dicitur. Semper enim in quærendo considerandò-
 que fuit. Hic natione Cous, & Zenonis fuit auditor. Apud hunc om-
 nia indifferentia, ut etiam inter optimè valere, & gravissimè ægro-
 tare, nihil interesse diceret: quare etiam tanquam naturam ipsam
 excludens, ab omnibus fuit reiectus.
 Aristobulus, ἀρίστωβουλος, Iudæus ex Paneade, Agathobuli Hebræi disci-
 pulus, unus fuit ex illis LXXII. interpretibus, qui missi fuere ad Pro-
 lemaeum, tunc Iudææ Dominum, ut sacros libros in Græcum sermo-
 nem converterent. Qui multa ex præceptis Moscos proponenti regi,
 percontantique sapienter respondit. Hic commentarios etiam in le-
 gem Hebræorum edidit. Autor Eusebius. ¶ Aristobulus alter histo-
 ricus, item Iudæus, qui res gestas Alexandri Magni conscripsit, co-
 mèsque peregrinationis fuit. Volaterranus.
 Aristocles, ἀρίστοκλῆς, Philosophus fuit Messanensis, peripateticus: scrip-
 sit de philosophia libros decem: uter esset studio & doctrina prior;
 Homerusne, an Plato: in quibus Philosophorum omnium catalo-
 gum contexit, opinionèsq; recenset. ¶ Fuit item Aristocles Lamp-
 facenus Philosophus. ¶ Item alius Megarensis sophista, sub Traiano
 & Adriano. Scripsit de Rhetorica epistolas, & declamationes ad Imper-
 ratorem. Suidas. ¶ Nomen item fuit avi patrum Platonis, qui & ipse
 Aristocles vocabatur: postea Plato ab humerorum latitudine dictus.
 Vide Laërtium.
 Aristoclidès, ἀρίστοκλῆδης, Orchomeni tyrannus, qui Stymphaliden vir-
 ginem adamavit. Vide in dictione *Stymphalides*.
 Aristocràtes, ἀρίστοκράτης, civis quidam Rhodius fuit, qui quod pluri-
 mum digaitatis, strenuitatisque præ se ferret, civium omnium con-
 sensu belli dux delectus est: in quo spem suorum egregiè fessellit,
 utpote qui in rebus gerendis, tanquam adulterinus nummus in igne,
 degener planè apparuerit, & omnino alius, quam prima fronte pro-
 mulerat. Ex Suida.
 Aristocràtia, ἀρίστοκρατία, Optimatum principatus, ubi optimates Remp.
 tractant: quasi ἡ τῶν ἀρίστων κηδεύουσα, qualis etiam hodie est apud Ve-
 neros.
 Aristodemus, ἀρίστωδμος, Nobilis Grammaticus fuit Pompeii libero-
 rum præceptor: manè Rhetoricam, de meridie Grammaticam doce-
 bat. Strabo.
 Aristogenes, ἀρίστογενής, Medici Thesei nomen, qui varios de re medica
 libros conscripsit ad Antigonum Macedoniae regem. ¶ Aristogenes
 alter Gnidius, item medicus, servus Chryssippi: famam adeptus est ex
 curatione Antigoni Gonatae. Author utriusque Suidas.
 Aristogiton, ἀρίστογιτών, nomen civis cujusdam Atheniensis, qui adju-
 tus ab Harmodio Pisistratum tyrannum interemit: unde utrique
 ab Atheniensibus in foro positæ sunt statuae. Vide Herod. ¶ Fuit
 etiam hoc nomine Orator Atheniensis, qui canis dictus est, quod
 optimo cuique allatraret. Scripsit enim iunctivas adversus Timo-
 theum, Timarchum, aliosque complures. Vide Suidam.
 Aristolaus, ἀρίστολαός, pictor, Pausiae filius & discipulus, è severissimis
 pictoribus fuit. Eius opera nonnulla commemorat Plin. lib. 35. c. 11.
 Aristolochia, ἀρίστολοχία. GALL. *Aristologie ou sarrafine*. ITAL. &
 HISP. *Aristologia*. GERM. *Ronde osterlucy/ oder holtzweurtz.* ¶ Herba
 est etiam hodie nomen servans: cuius duæ sunt species, alia longa,
 alia rotunda. Aurium sordes emundat, & cum melle mista, si in aures
 instillata fuerit, auditum iuvat.
 Aristolochia cretica, tertium eius genus, radice longissima, flore purpu-
 reo, colore buxæ, bacculas ferens ut capparitis.
 Aristomache, ἀρίστομαχη, nomen sororis Dionysii tyranni, & uxoris
 Dionis. Vide Plutarchum in *vita Dionis*.
 Aristomachus, ἀρίστομαχος, Solensis quidam fuit, qui tanto apum ano-
 re flagravit, ut annis duodecexaginta nihil aliud egerit. Qui etiam
 librum de earum cura, & ratione mellificii edidit. ¶ Fuit & alter An-
 stomachus, qui de arte vini apparandi volumen conscripsit. Utrum-
 que meminit Plin. illius quidem lib. 11. cap. 9. huius verò lib. 14.
 cap. 19.
 Aristomènes, ἀρίστομένης, nomen Messenii viri, qui iustissimus fuit, at
 scribit Hieron. Hic Lacedæmonis quodam tempore nocturna sacra
 celebrantibus, quæ vocabantur Hiacyntia, rapuit de choris luden-
 tium

tium virgines duodecim, & tota nocte gradu concitato fugiens; ex-
cessit de finibus Spartanorum: quumque eas comites eius vellent
violare, monuit quantum potuit, ne hoc facerent: & ad extremum
quosdam non parentes interfecit, cæteris metu coercitis. Redemptæ
postea à cognatis puellæ, quum Aristomenem viderent cædem ad volutæ
fieri, tandem ad patriam non sunt reversæ, quandiu iudicium ad solutæ
genibus, defensorem pudicitia suæ cernerent absolutum. Hic dux
tanta calliditate fuisse fertur, ut sæpe etiam Lacedæmonios deciperet,
quorum sæpe urbem ingressus est: & aliquando captus, atque
in vincula coniectus, calliditate sua aufugit: quod quum semel at-
que iterum & tertio fecisset, tandem occisus est à Lacedæmonis, &
exfecto corpore inventum est cor eius pilosum fuisse. De Aristome-
nis virtute incredibilia narrat Plutarch. in Rom.

Ariston, is, ἀριστων, sculptor, cuius meminit Plin. lib. 34. c. 8. ¶ Et Iurif-
consultus quidam doctissimus, apud Gell. lib. 11. c. 13.

Aristonicus, ἀριστονικος, Eunuchus fuit, summus alioqui belli dux,
cuius fidelis opera Ptolomæo plurimum in bello profuit. ¶ Fuit etiam
hoc nomine Præmaticus, qui in Hesiodi Theogoniam commenta-
rios conscripsit. Utriusque meminit Suidas.

Aristonides, ἀριστωνίδης, statuarii insignis nomen, qui quum Athamantis
furorem, Clearchum filium præcipitare volentis, & præcipitato illo,
residentis præsentiam vellet exprimere, ferrum, & æs miscuit, ut
ferri rubigine per nitorem æris relucere, exprimeretur verecundia
rubor. Plinius lib. 34. c. ap. 14.

Aristonymus, ἀριστωνύμου, insignis comediarum scriptor fuit, qui Pro-
lomæi Philadelphi temporibus floruit, cuius etiam bibliothecæ fuit
præfectus. Suid.

Aristopatra, ἀριστωνάτρα, mater Crateri cuiusdam, qui sub Alexandro
militavit, ut author est Strabo.

Aristophanes, ἀριστοφάνης, Poëta comicus ex Lindo Rhodi oppido, lin-
guâ verò Atheniensis, patre Phillo, maledicus, & in carpendis homi-
num vitis liberrimus ac mordacissimus: inventor tetrametri & octo-
metri versus. Filios habuit Ararota, Philippum, Philetum, Comicos
omnes. Docuit fabulas 114. Suidas. Hic Atticæ linguæ nobilitate
admodum præpoller, ut Dionysio roganti aliquem eius sermonis erudi-
tum autorem, hunc miserint. Socratis amulus fuit, quem exagitat, &
infectatur in Nubibus. ¶ Aristophanes alter; Byzantius Grammati-
cus, Apellis filius, dux etiam exercitus, discipulus Callimachi, Ze-
noti & Dionysii. Suidas. Aristophanis Grammatici Quint.
lib. 1. Inst. orat. mentionem facit.

Aristophon, ἀριστοφών, pictoris nomen apud Plin. lib. 35. c. 11.

Aristophontes, is, ἀριστοφόντης, quasi optatum dicitur.

Aristophorum, ἀριστοφώρον, vas quo prandium deferretur, ut discus: Fe-
stus. ἀριστων enim prandium dicitur, φερω, porto.

Aristor, is, pen. genitivi correpta, ἀριστων, Crotopi filius fuit, & pater
Argentoculi, qui ab eo Aristorides vocatur. Ovid. lib. 1. Metam.
Donec Aristorida servandam tradidit Argo.

Aristotèles, ἀριστοτέλης, nomen Stagiritæ philosophi, Peripateticorum
principis. Hic habuit patrem Nicomachum medicum, matrem verò
Phæstiaden. Fuit parvus, gibbosus, & deformis, balbutiens, sed dives,
ut qui socius, præceptor, & secretarius Alexandri esset. Septendecim
annos natus, Athenas profectus est, ubi viginti annis Platonis se au-
ditorem præbuit. Deinde à Philippo in Macedoniam evocatus, decem
annis Alexandrum instituit: cui quàm fuerit charus, vel illud unum
abundè magno est argumento, quod Stagiram patriam eius, quam
diruerat, in gratiam eius instauraverit. Alexandro deinde in Asiam
profecto, Athenas rediit, & in Lycæo tredecim annis Philosophiam
professus est. Postea accusatus, quod de Diis non rectè sentiret, ce-
dens invidiæ, abiit in Chalcidum, ibique reliquum vitæ transgessit.
Excessit ætatis anno 1111. sub idem ferè tempus, quo & Demosthe-
nes extremum vitæ diem clausit. De hoc Quint. Quid Aristotelem?
quem dubito vitæ diem erant, an scriptorum copia, an eloquendi sua-
vitate, an inventionum acumine, an varietate operum clariorem pu-
tem. ¶ Hinc sunt adjectiva, Aristotelicus, & Aristoteleus.

Aristoxenus, ἀριστοξένος, Tarentinus, Mantinæ tamen agens, philoso-
phus & medicus nobilissimus: audivit patrem & Lamprium philoso-
phum Erythræum, dein Zenophilum Pythagoreum, postremò Ari-
stotelem, cui morienti convitium dixit, quod Theophrastum sibi in
scholæ successione præponeret. Scripsit omnis generis libros, musicos
præsertim. Suidas. Hic animam dixit harmoniam esse, ut tradit Cic.
Tusc. ¶ Aristoxenus alter Cyrenæus, qui admodum delicatus fuisse dici-
tur in hortorum cura, ut vespere lætucas multo irrigaret, ut luxu-
riosius succrescerent, & saporis essent præstantioris. Autor Suidas.

Arithmetica, ἀριθμητική, numerorum scientia, quæ tractat de numeris &
supputandi ratione. Hæc inter disciplinas Mathematicas prima esse
dicitur, quoniam ipsa nulla alia indiget disciplina: Musica autem, &
Geometria, & Astronomia istius auxilio egent. Plin. lib. 35. cap. 10.
Sed primus in pictura omnibus literis eruditus, præcipuè Arithme-
ticæ & Geometriae, sine quibus negabit artem perfici posse (Euxini-
das.) Dicta Arithmetica, ἀριθμητική, hoc est, à numerando.

Arithmus, numerus & arithmorum liber, Numerorum in V. T. Ter-
tull. ¶

Arifudo, vide Aræo.

Arius, ἄριος, fluvius qui Ariam regionem irrigat, quæ est inter Parthos
& Indos: à quo Arii populi. De hoc Plin. lib. 6. c. 23.

ARMA, ab armis dicuntur, id est, humeris, à quibus dependent, ut inquit
Festus: ut scutum, gladius, tela, & ea quibus præliamur. ἄρμα
chelim. ἄρμα. GALL. Armes, armures, harnois. ITAL. Arma &
armi. GERM. Wassen. Sævec vnd hæmisch. HISP. Las armas para
armar. ANGL. Armour, harness, weapons, all maner of instrumentes
and tooles. ¶ Servius docet Arma esse, quæ armos tegunt. Varro ab
arcendo, Arma dicta existimat, quod his arceamus hostes: ut fustes,
lapides, & huiusmodi. Quidam à verbo Græco derivant, ἀρμα ἐν, id
est, convenire. Inutilia sunt enim arma, nisi ita quadrent corpori, ut
neque ampliora sint, neque angustiora: ut neque corpus ledatur an-
gustia, neque amplitudo ine impediatur. Sed revera non solum hoc

nominè, bellica, sed etiam omnium ferè artium instrumenta in-
teiliguntur. Unde rusticorum arma vocamus rastra, ligones, & huius-
modi. Virg. 2. Georg. 1.

Dicendum & qua sint duris agrestibus arma.

Tibul. lib. 4.

— Pauper natus in armis.

Nulla tibi adversis regio sese offeret armis.

Ibidem.

Is sua iecit humi monitu Tritonidis arma.

Ovid. 3. Metam. Idem lib. 13. Metam.

— Corpus Achillis

Et simul arma tuli, qua nunc quoque ferre laboro.

Hastis, pila, disco, cursu, armis, equo, (exerceo.) Plaut. Most. sc. 2. a. 1.
Summissis armis cessere victoriam. Vell.

Induet infelix arma coacta dolor.

Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.

Miles ubi emeritis non est satis utilis armis (i. stipendiis.)

Ponit ad antiquos, quæ tulit arma, lares.

Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Lusus equo nunc est, le vitibus nunc luditur armis,

Idem Eleg. 12. lib. 3. Trist. Arma submitunt victi gladiatores. Senec.
Epist. 37.

Adversusque minus frigoris arma parat.

Ovid. 4. Fast. Arma rhetoriarum disciplinarum. Gell. cap. 3. lib. 7.

Voverat hoc iuvenis tunc cum pia sustulit arma,

Ovid. 5. Fast.

Cum armis aureis Plaut. Merc. sc. 1. a. 1. Arma advocare, Quintil.

Coniulit in Tyrios arma virumque toros,

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Causa mea est melior, qui nec contraria dicor

Arma, nec hostiles esse secutus opes. Ibid.

Nec nisi iusurâ movimus arma manu,

Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.

Atque Ajax armis, non Aiæi arma petuntur.

Idem 13. Metam. Præposita arma peto. Ibid.

Arma peto, vivo dederam, post fata reposco.

Ibidem.

— Fortisque viri tulit arma disertus.

Ibidem.

Conclamatur ad arma. Cæsar. lib. 1. bell. civil. ¶ Arma coquinaria
sunt, lebes, patella, tripos, olla. Plautus, Quam eleganter instructam
coquinariis armis. ¶ Arma scholastica, stylus, pugillares, libri. Pli-
nius, Cuius arma erant, non venabulum, & lancea, sed stylus, & pugil-
lars. ¶ Nautarum quoque & pistorum instrumenta, arma dicuntur.
Virg. lib. 5. Æneid.

Colligere arma iubet, validisque intumbere remis.

Et lib. 1.

— Cerealiæque arma

Expediunt.

¶ Quandoque arma capiuntur pro bello, sicut toga pro pace: ut, Ce-
dant arma togæ. ¶ Fraudes quoque & consilia, Arma dicuntur. Virg.
2. Æneid.

— & quarere conscius arma.

¶ Omnibus armis præfidiisque destitutus, proverbialiter dicitur, qui
profus omni caret auxilio: quod & indicabimus hoc versu, qui est
Iliad. φ,

Ἐμὸς ἄτε κέρυει τὴν ἀσπίδα, ἠδ' ἔχ' ἔσθον.

Id est, Et clypeo simul & galea nudatus & hasta. ¶ Bis interimitur
qui suis armis perit. Mimus est proverbialis, incertum cuius. Senecæ
titulo celebratur, sed falsò, hoc est, magis dolemus incommoda qui-
bus ipsi dedimus occasionem.

¶ Armada, vehiculum. Cyrill.

Armamaxa, æ Perlici vehiculi genus. Curt. lib. 3. Quindecim inde, quas
armamaxas vocant, sequébantur: in his erant liberi Regis, & qui eos
educabant. ἄρμαμαξά. Herodot.

Armamaza, vehiculi genus. Tertul.

Armasia, congiugium. Gl. gr. b. ¶

Armaturâ, armandi genus & forma. { ἄρματὺρ ἄρματὺρ. ὁ ἀρματὺρ, ἄρματὺρ, ἄρματὺρ, ἄρματὺρ. GALL. Armure. ITAL. Armatura. GERM. Rüstung/
waffen. HISP. Armadura. ANGL. Armour, or arming weaponing. }
Cic. Attic. lib. 6. Habet autem cohortes quadringentas nostra arma-
tura, id est similibus, quibus nos, armati armis. Veget. lib. 3. c. 14. Ter-
tius ordo disponitur de armaturis velocissimis, de sagittariis juveni-
bus. Levis armatura. Cic. 3. Murina. Thuc.

¶ Armentum, id genus pecoris, quod est idoneum ad genus armorum,
Ita Fest. ¶

Armifer, a, um, adjectivum, Arma ferens, ἄρμαφόρος. Silvius. lib. 6.

Quæ cedat toga, & armiferæ gens sacra Quirini.

¶ Armifera dea, periphraſis Minervæ. Ovid. ad Liviam. ¶ Armife-
rum aurum. Senec. in Medea. Ovid. 14. Met.

Me tantum armis servanda cura Minervæ.

Armiger, substantivum: qui lanceam, scutum, galeamque ferens, arma-
tum equitem in prælio sequitur. { ἄρμαγερος ἄρμαγερος. ὁ ἀρμαγερος, ἄρμαγερος, ἄρμαγερος, ἄρμαγερος. GALL. Celuy qui porte les armes après son maître.
ITAL. Servitore di lancia, scudiero. GERM. Ein waffeneräger/
ein troßfuß. HISP. Servidor que trae armas, ó escudo. ANGL. That bea-
teth armour, or weapons, an esquier for the bodie of his maister. } Et
planè apud antiquos Armigeri fuerunt summi viri, ut Patroclus fuit
armiger Achillis, & Achates Æneæ. Plin. lib. 35. Pinxit Apelles Cly-
tum equo ad bellum festinantem, & ei galeam poscenti armigerum
porrigentem. Armigeri principis. Suet. in Aug. c. 48. Armigeræ Mi-
nervæ. Ovid. El. ult. lib. 4. ¶ Item Armiger Adjectivum, pro armi-
fero: ut, Armigera cohors, quæ fert arma. Silius lib. 10. Armiger
Deus, id est, Mars, apud eundem lib. 7. Armiger equus, id est inducus
armis. Propert. lib. 5. Eleg. 4. Iras armigeras dixit Statius, quod facile
nobis arma suppeditent. Nam (ut inquit Virg. lib. 1.) Æneid.)

furor arma ministrat.
 Armigera, a, quæ arma gerit dominæ. Ovid. 13. *Metam.*
 || Armilæus, scapulare monachorum. || Gloss. Isid.
 Armipotens, armis valens. { *κρᾶτις ἀρχαία*. GALL. *Puissant en armes*. ITAL. *Potente nell' arme*. GERM. *Mächtigt vom waffen*. HISP. *Poderoso en armas*. ANGL. *Valiant or mightie in armour, or weapons*. }
 Unde Pallas, sive Bellona, armipotens dicitur. Cicero, antequam iret in exilium: Nam ego te Iupiter optime maxime, cuius nutu ac ditione sola terrarum gubernantur, teque particeps connubii, socia regni, regia Iuno, teque Tritonia armipotens, Gorgonia Pallas, Minerva. Virg. 2. *Æneid.*

Penelei dextra divæ armipotens ad aram Procumbit.
 Armisōnūs, notæ significationis, ut Pallas armifona. Virg. 3. *Æneid.*
 ——— *tum numina sancta precamur Palladis armifona.*

|| Armistatio, armorum statio, obsidio. Lex. gr. b. ||
 ARMO, as, Armis induo, seu munio. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Armer, equiper*. ITAL. *Armare*. GERM. *Bewaffnen/ wapnen/ waffen* anthun. HISP. *Armar*. ANGL. *To harness, to put upon on armour*. }
 Virg. 8. *Æneid.*

Tunc quoque fas nobis Teucros armare fuisset.
 Planc. *ad Cic.* Qui quidem quum in fraudem se deductum videret, manus quas iustus in Lepidi perniciem armasset, sibi afferre conatus est. Liv. lib. 2. *bell. Pun.* Itaque & muri reficiebantur, & propugnaculis armabantur. Armare naves, Cæsar *scripsit lib. 1. de bell. civ.*
 ——— *Doceo quo simus alendi, Armandique modo.*

Ovid. 13. *Met.* Armare ferrum veneno, pro eo quod est veneno ferrum tingere, ut præsentius vulneret. Virg. 6. *Æneid.* Composita sunt, Dearmo, Exarmo, Obarmo, Perarmo, quorum significata vide suis locis.

Armātī, dicuntur non solum, qui scutis telisque parati sunt, sed etiam qui glebis, aut saxis, aut fustibus instructi. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Armez*. ITAL. *Armati*. GERM. *Bewaffnete/ die waffen antrae* gen. HISP. *Armados*. ANGL. *Furnished with armour or weapons, weaponed, armed*. }
 Cic. *pro Cecin.* Armatos, si Latine loqui volumus, quos appellare verè possumus? opinor eos qui scutis telisque parati ornati sunt. Idem *pro domo sua*, Incredibili armatus audacia. Idem 1. *Philipp.* Quid legati egerint nondum scimus: at verò erecti, citati, armati animis esse debemus. ¶ Armatos Virgilius substantivè dixisse videtur pro Militibus,
Arduus armatos mediis in mœnibus adstans Fundit equus.

Armātīssimūs, Superlativus. Senec. lib. 5. *de benef. c. 7.* Tamen tam par tibi sum, quàm multis armatissimis nudi, aut leviter armati.

Armātōr, ὀπλίτης, & Armatrix, verbalia sunt ab Armo, as.

Armātūs, huius armatus, idem quod armaturā. { *ἄρμα νασχάκ*. ANGL. *Armour, harness*. } Liv. 7. *bell. Maced.* Inde Neocretes mille, & eodem armatu Cares & Cilices mille & quingenti: hoc est, paribus & similibus armis induti.

Armāmētā, omnis generis instrumenta, ut navis, plaustrī, belli, { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Vtensiles & instruments servans à quelque chose que ce soit*. ITAL. *Munitione d'armi, & cose simili*. GERM. *Allelei rüstzeug/ oder werczeug*. HISP. *Ayuntamiento de armas*. ANGL. *All kind of instruments*. } Col. lib. 4. Nonnulli strenuè fabricant navigia, nec consummata perinde instruunt armamentis, ministrisque. Dicuntur etiam de aliis rebus. Nam Plin. etiam vinitorum instrumenta, armamenta vocat. Armamentis fufis. Suet. *Aug. c. 17.* Aptare armamenta & vela. Quintil.

Armāmētāriā, Navalia, loci ubi armamenta, armaque servantur. { *ὀπλοθήκη, ὀπλοδοθήκη*. GALL. *Lieux où on serre toutes sortes d'armes & utensiles, Arsenal*. ITAL. *Luogo da riporre le arme, luogo da munitione, arsenale*. GERM. *Ein zeughauß/ ein orth da ma atterley fustung zu dem krieg behalt/ harnischammer*. HISP. *Almazan para guardar armas, casa de armas*. ANGL. *Armouries or storehouses for ordinarce, or shipes*. } Armamentum insigne Athenis Philon fabricavit, mille (teste Plin.) capax navium; in iis Athenis inclusos solitos fabricari ostendit. Liv. lib. 9. *bel. Pun.* Idem *de bel. Maced.* Conflagrunt horrea regia, & armamentarium cum ingenti apparatu machinarum & tormentorum. Cic. *pro Rab.* Ex ædificiis armamentariisque publicis arma populo Rom. distributa sunt. Visitur etiam hodie amplissimum armamentarium Venetiis, quod illi sua lingua *Arsenale* vocant.

Armāriū, ii, ab armis. Locus ubi cibaria, libri, vestes, & similia reconduntur. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Armoire*. ITAL. *Armario*. GERM. *Ein ort da man atterley ding hin behalt/ ein kenslerin*. HISP. *Armario para guardar cosas*. ANGL. *A store house, or wher any thing is lugea up to bekerped*. } Plaut. *in Capt. sc. 3. a. 4.* Cellas refert omneis intus, reclusitque armarium. Uxori ex armario surripuisse spinter. Plaut. *sc. 1. a. 3.* Et ab iis in armario muricibus præfixo destitutos necari. Gell. *cap. 4. lib. 6.* ¶ Armarium, item machina ferro munita. Gell. *lib. 6. c. 4.* Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pænorum captivos liberis Reguli à Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque infomnia cruciatis interiisse. ¶ Huius diminutivum est Armariolum, *ἀρμαρίον*, parvum armarium. Plaut. *in Truculent.* Aut lectus dapfiliis, aut armariola Græca.

Armenia, Regio Asiæ inter Taurum & Caucasum montes sita, & à Cappadocia ad Caspium usque mare protensa: ab Armeno quodam Rhodio (ut ex Antipatri sententia tradit Stephanus) ita appellata. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GERM. *Armenier landr*. } Et, ut Plin. lib. 6. author est, duplex est: maior scilicet, & minor. Major post Mediam ad Occidentem occurrit. Ea (ut ait Ptolomæus) à Septentrione Colchidem habet, Iberiam, & Albaniam: ab Occasu magnum Euphratis cursum, qui Cappadociam, Armeniam, & Syriam Comagenem relinquit à dextris: ab Oriente partem Hyrcani maris ac Mediam, qua montes Caspii assurgunt: à Meridie Mesopotamiam atque Assyriam.

Montes in Armenia sunt Moschici, qui supra partem Ponti ad Cappadociam se efferunt: Pariedrus, in quo fontes habent Euphrates, & Araxes fluvii: Antitaurus, qui ab Euphrate scissus & Mediam percutrens, postremò Abus appellatur: Gordiaeus, ex quo Tigris oritur: Taurus, ac Niphates, qui Mesopotamiam atque Assyriam ab Armeniis determinant: Caspii, qui vergunt ad Medos; & Caucasii, qui Septentrionalia, Iberiam versus, Albaniamque concludunt. Flumina sex, Cyrus qui monte ortus Caucaso, à sinistris Iberiam, Albaniam dimittens, Armeniam à dextris, in Hyrcanum defertur pelagus: Araxes, Phasis, Lycus, Tigris, Euphratesque. In Armenia pretiosum inter reliqua aromata nascitur amomum. ¶ Armeniam Hebræi Ararath vocant. In ea civitas insignis Artaxata.

Armenius, a, um, adjectivum, quod est ex Armenia. Hor. 1. *Epod.*
Cantaber Agrippa, Claudi virtute Neronis Armenius cecidit.
 Virg. 5. *Eclog.*

Armenias currū subungere tigres.
 Armentāciūs, a, um: ut, Mala Armeniaca, { *μᾶλα ἀρμενιάκᾶ*. GALL. *Armentāciūs*. } Poma sunt mediam Armeniam, locum obtinentia inter persica, & pruna. Sunt enim minora persicis, sed citius maturefcunt. Ossibus ad prunum, carne ad persicum quàm proximè accedunt. Dioscorides alio nomine Præcocia vocari testatur. Galen. *verò lib. de alim. facul. & lib. 7. simpl. medic.* Armeniaca discernit à Præcocibus: hæcque illis multò præstantiora esse testatur. Illud tamen faterur, vetus Armeniacorum nomen sua etiam ætate in usu esse defuisse, & utramque speciem, nullo discrimine, Præcocium nomine appellari cœpisse.

ARMĒNTVM, inquit Festus, id genus pecoris dicitur, quod est idoneum ad opus armorum, ut sunt equi & boves. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Haras, troupeaux de gros bestail*. ITAL. *Armento*. GERM. *Ein heid gros vich/ als ochsen vnd roß*. HISP. *Ganado mayor, como buey, & cavallo*. ANGL. *A heard of bigge cattel, as of horses, oxen, &c.* } Nam equis in bellum curritur, clypei verò boum coriis armantur. Varro autem boves, Armenta vocari voluit, quasi Aramenta, tertia litera sublata, quod eorum præcipuè opera in arandis agris utamur. Unde Col. lib. 7. Iumenta & armenta nomen à re traxere, quòd nostrum laborem, vel onera subvectando, vel arando iuvarent. Proprie itaque armenta boves dicitur & equi, quamvis etiam alia majora animalia eo nomine dici possint: quamvis sint ad arandum, aut ad gestanda arma inutilia. Nam tereti, qui ad hoc non sunt idonei, inter armenta computantur à Virg. lib. 1. quum ait,
 ——— *Hos tota armenta sequuntur.*

De hoc vide plura in dictione *Grex*. ¶ Dixerunt etiam antiqui, armenta, a, in fœminino, ut annotavit Nonius ex Ennio & Pacuvio. Ennius,
 ——— *ad armentas ipsius easdem.*

Pacuvius,
Tu curvi frontes pascere armentas soles.
 Ita enim scite correxit hunc Nonii locum Scaliger.

Armentālis, e, quod est ex armento, ἀρμαίος. Virg. 11. *Æneid.*
Hic natam in dumis, interque horrentia lustra,
Armentalis equa mammis, & lacte ferino
Nutribat teneris immulgens ubera labris.

Armentāriūs, ij, Armenti custos. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Gardeur de gros bestail, comme vacher, bouvier*. ITAL. *Custode de l'armento*. GERM. *Ein vichhirt/ als ochsenhirt/ roßhirt*. HISP. *Gardadera de ganado mayor*. ANGL. *A heardman*. } Virg. lib. 3. *Georg.*
 ——— *Omnia secum*
Armentarius Apher agit, testumque larémque.

Lucret. lib. 6.
Frateræ iam pastor, & armentarius omnis.
 Varro lib. 2. *cap. 5.* Quæ exscripta armentarium meum crebrò ut aliquid legat, curo.

Armentōsūs, Armentis abundans. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Plein ou abondant en gros bestail*. ITAL. *Ricco, & abondante di bestiami*. GERM. *Dichtreych*. HISP. *Lleno de ganado mayor*. ANGL. *Riche or abundant ob bigge cattel*. } Gell. lib. 11. *c. 1.* Quòd Italia tunc esset armentofissima.

Armentīnūs, a, um, quod est ex armento, ἀρμαίνος. GALL. *Du troupeau de gros bestail*. ITAL. *Cosa di armento*. GERM. *Das von dem grossen vich ist*. HISP. *Cosa de aquel ganado*. ANGL. *Of a heard of bigge cattel*. } Plin. lib. 28. *c. 17.* Fimi cervini, maximè subulonis, sed & bubuli: de armentinis loquor, &c.

Armentītiūs, a, um, Armentinus. Varro lib. 5. *de re rust. cap. 2.* In alimoniis armentitium pecus sic continendum.

Armilæus, scapulare Monachorum. An scribendum *analavus*, sive *analabus*, an *armilæus*, quod magis probat Meursius. Utcunque sit, accipit ependytem, quod Athanasius in vita S. Antonii intelligit. Isidorus Orig. lib. 19. *c. 22.* *Armelausa vulgò dicta*, quòd ante & retro divisa atque aperta est: in armos tantum clausa, quasi *armiclausa*, e, littera ablata.

ARMILLÆ, arum. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. GALL. *Brasselets*. ITAL. *Abbigliamenti militari, como braccialetti d'oro & simili*. GERM. *Armzierd*. HISP. *Manillas & manijas del escudo & braca*. ANGL. *Braceletes*. } Sunt ornamenta in circulo modum, quæ viri militares ab Imperatoribus donata, in sinistris brachiis gerere consueverunt. Hæc Priscianus brachialia vocat: quemadmodum Græci *βραχιαία*. Dicuntur autem, inquit Festus, Armillæ ab armis, quòd antiqui humeros cum brachiis armos vocabant: unde arma ab his dependentia, armillæ sunt vocata. Liv. lib. 1. Additur fabula, quòd Sabini aureas armillas magui ponderis brachio lævo, gemmatofque magna specie annulos habuerunt. Armillæ brachio gestabantur. Suetonius *in Ner. cap. 6.* Armillis donari. Gell. *c. 11. lib. 2.* Ubi sunt armillæ, quas unà dedi cum spintere. Plaut. *Men. sc. 3. a. 3.* Quòd Galli vulgò *Blasen*, Budæus Armillam vocat: unde Armillati cutores, quos *Pofas* dicimus, videlicet quia id insigne gerunt, quòd potest armilla, aut spinter dici.

Armillātūs, dicitur qui armillas habet. { *ἄρμα νασχάκ. ὀπλίω*. ANGL. *Which weareth*

weareth braceletes. } Propert. Atque armillatos colla Molossa canes. Armillatus. Suet. in Calig. c. 52. & in Ner. c. 30. ¶ Fuit & Armillatus nomen viri, qui sub Nerone & Domitiano vixit.

Armilla, neutri generis, instrumentum, & apparatus verfutiarum ab armis, pro dolis & fraudibus. A pulcibus lib. 6. Ad armille redit.

Armillum, vas vinarium in sacris, ita dictum, quod ab armo, id est humero deportaretur: Varro de vita pop. Rom. lib. 1. Etiam nunc pocula, quæ vocant Capulas, & Capides, quod est poculi genus: item armillum, quod est vireoli genus vinarii. Festus Armillum exponit iisdem verbis. Lucil. Anus rursus ad armillum. Non.

¶ Armilustrum, festum erat apud Romanos, quo res divinas armati faciebant, & dum sacrificarent, tubis canebant. Fest. Gloss. v. Armilustrum ἀρμιλουστριον.

Armitia. Gloss. v. an armus pecudis oblatu? ¶

Armon, Plin. lib. 19. cap. 5. Raphani sylvestris genus Pontica lingua dici ostendit, quod Latini Armoracion vocant.

Armorica civitates, à Cæsare appellantur civitates Gallia ad Oceanum occidentem sitæ, quas incolabant Rhedones, Curiosolites, Ossifuntines, Cadetes, & Unelli. ¶ Ea esse creditur, quæ hodie, le Duché de Bretagne.

Armoracea, æ, ἀρμυρακιον, teste Pallad. agrestis raphanus est. { ANGL. A wilde radish. } Plin. Armoracium vocat, sic scribens lib. 19. cap. 5. Etiamnum unum sylvestre, Græci ἀρμυρον vocant, Pontici Armon, alii Leucen, nostri Armoracion, fronde copiosius, quam corpore. ¶ Est hoc nomine fluvius, qui de montibus Arabia descendens in stagnum Asphaltitem erumpit, dividens Moabitidem & Ammonitidem, Joseph. lib. 4.

Armolationa, pro πολιορκια, id est obsidione civitatis, dixit Mauricius lib. 2. stratag. cap. 6. & 10.

¶ Armum, raphani sylvestris genus: armoracia, vel armoracium, idem. Plin. lib. 19. cap. 5. ¶

Armus, humerus. { ρωσ. schok. arm. } GALL. L'espaule, ou l'extremite d'icelle. ITAL. Homere, spalla. GERM. Ein schulteren, ein spalten. HISP. Espalda. ANGL. The shoulder of a beast or of a bird, the shoulder of a man. } Virg. lib. 3. Georg.

Densa iuba & dextro inclinata recumbit in armo.

Differt tamen Armus ab humero. Nam humeri proprie eorum sunt, qui recti in cælum spectant: unde homini soli humeros esse dicimus. Virg. 4. Æneid.

Os humerisque Deo similis.

Armi vero sunt brutorum (quamvis & de hominibus quandoque dicantur.) Horat. Satyr. 4.

Æcundi leporis sapiens se habitur armos.

Armus, humerus cum brachio: vide Armilla.

¶ Arna, ἀρνις, ovis mater. Gloss. Arna ἀρνις, secundum Varrocm. Sed suppletur, is ἀρνις, est agnus, qui annum excessit. ¶

¶ Arna, ἀρνα, civitas Lyciæ, Xanthus postea dicta. Steph.

¶ Arnacides, id est, agniæ pelles: præmia ludorum quorundam Græciæ. Vide Scal. lib. 1. Poetic. cap. 27. Ἀρνακίς, est agnina pellis, unâ cum lana. ab ἀρνις agnus.

Arnyon, salsum. Gl. gr. b. ¶

Arneus, vide Arus.

Arnates, apud Plin. lib. 3. cap. 14. Populi sunt in sexta regione Italia, ab Arna Umbrosum civitate dicti.

Arne, ἀρνη, civitas est iuxta sinum Maliacum, primò à Bœotis inhabitata, deinde à Theffalis occupata, ut est author Thucyd. lib. 1. bell. Pelopon. ¶ Sunt & aliæ eiusdem nominis civitates, quæ recensentur à Stephano.

Arnobæ, ut habet Plin. Arnoba, ut Prolog. Arnopa, ut Cornel. Tacit. mons est ex adverso Raurici Gallia oppidi, ex quo Danubium oriri ferunt. Vide Plin. lib. 4. cap. 11.

Amoglossum. { ἀμογλωσσον. } GALL. Plantain. ITAL. Plantagine. GERM. Schaffszung, wägetich. HISP. Llanten. ANGL. An plantayne, or way-bred. } Latine. Lingua agni, vulgò Plantago dicitur: ἀμογλωσσον enim Græci agnum dicunt; ἄμογλωσσον, linguam. Hæc alio nomine dicitur Heptapleuron, id est, habens septem costas: nam in folio eius sunt septem costæ. Sunt enim septem nervi instar costarum animalium. Vide Ruell. lib. 1. cap. 20. & lib. 2. cap. 58.

Arnis, ἀρνις, vulgò Arno. Fluvius est Hætruria, Florentiam alluens, etiam hodie nomen servans.

ARRO, as: Aratro profcindo. { ἄρρον. } GALL. Arer, labourer la terre. ITAL. Arare. GERM. Das feld bawen/ zu acker gehn. HISP. Arar y labrar la tierra. ANGL. To tille, to plough, to husband the ground. } Plinius, In arando magnopere servandum est Catonis oraculum. Quid est primum? Agrum bene colere. Quid secundum? Bene arare. Quid tertium? Stercorare. Alienum arare rundum, ἀλλοτρίαν ἀρρασαν ἀρρον, proverbiali metaphora dictum est pro Alienum agere negotium, aut cum alienis uxoribus habere rem. Plaut. Fundum alienum arat, incultum familiarem deserit, i. alienas mulieres subagitat, uxorem suam deserit. Arare æquor, Navigare significat apud Poetas.

Non ego divitias avidus sine sine parandi,
Latum mutandis mercibus aquor aro.

Ovid. Elég. 2. lib. 1. Trist. virg. 4. Æneid. Arare littora, pro inanem operam fumere. Ovid. 5. Epist. 23.

Non profecturis littora bobas aras.

¶ Composita huius verbi sunt, Dearo, Exaro, Peraro, Inaro, & Subaro. ¶

Aratio, nis, ipse arandi actus. { ἄρρατις. } GALL. Labourage, labour. ITAL. Aratione. GERM. Das eren/ zu acker farung. HISP. Aquella obra de labrar la tierra. ANGL. tilling, ploughing. } Plin. lib. 18. c. 20. Aratione per transversum iterata, occasio sequitur. ¶ Circa arationem, citraque sementem, quæ citra operam nostram casu nobis eveniunt, ἀρρατικὴ ἀρροσση, contingere dicunt Græci. ¶ Nonnunquam sumitur pro ipso arvo, seu agro culto. Nam (ut rectè inquit Valla) nomina quæ positionem habent in io, latius significare solent: nec actionem modò, sed rem etiam & corpus significant. Cic. 5. Ver. Quam dederint Apronio quod poposcit, relinquunt arationes, relinquunt larem familiarem suum? Plin. lib. 27. c. 8. Nascitur in arationibus.

Aratiuncula, æ, diminutivum: { ἀρρατιον. } GALL. Petite terre labourable, petit labourage. ITAL. Picciola terra de arare. GERM. Ein acker herole. HISP. Pequeña tierra para arar. ANGL. A small laboring or tilling. } Plautus in Trucul. Malè vortit res pecuaria mihi apud vos: nunc vicissim volo habere aratiunculam pro copia apud vos. A. Non arvus hic, qui arari solet, sed pascuus est ager.

Arator, qui arat. { ἄρρατορ. } GALL. Labourer de terre. ITAL. Aratore. GERM. Ein ackerman. HISP. Guñan que ara la tierra. ANGL. A tiller, or plougher. } Et sumitur tam pro bove, quam pro homine boverum docente. Plin. lib. 18. cap. 19. Arator nisi incurvus, prævaricatur. Quod proverbii speciem habet: præcipit enim Plinius, ut arator arvum primò rectis sulcis profcindat, mox & obliquis subigat. Id fieri non potest, nisi toto corpore incumbat labori: unde & Virgilio dictus est curvus arator. Caterum prævaricari est à recto sulco divertere. Conveniet igitur in negotium, quod absque magnis sudoribus peragi non potest. Aratores & negotiantes opponuntur apud Suet. in August. cap. 42.

Arabilis, es, verbale, quod arari potest. ἀρρατος. Plin. lib. 17. c. 5. Contra in Byzantio Africa illum centena & quinquagena fruge fertilem campum, nullis quum siccus est, arabilem tauris: postimbres, vili asello.

Aratro, as, sive Artro, litera una per syncopen ablata, quasi arando iterò. { ἀρρατροσ. } GALL. Labourer la terre pour la seconde fois. ITAL. Sovesciare. GERM. Widerumb eren. HISP. Arroyar à tornar à arar lo sembrado. ANGL. To tille or plough over the second tyme. } Significat autem segetes iam natas rursus arando profcindere, quod impinguandi causa fit. Plin. lib. 18. c. 20. At illæ messes duplicatæ docuerunt quod nunc vocant artrare, i. aratrare, ut credo tunc dictum. Hoc fit vel incipiente calamo, quum iam his bina, vel terna emiserit folia.

Aratrum, i, instrumentum quo aratur. { ἄρρατρον. } GALL. Vue Charrue, une araire. ITAL. Aratro. GERM. Ein pflug, HISP. Arada para arar. ANGL. A plough. } dictum ab Arro verbo, sicut à Lavo lavacrum, & à Simulo simulachrum. Virg. 7. Æneid.

— & terram centum vertebat aratris.

Tibul. lib. 4. Aratrum inducere, moris fuit Romanis, quum urbem aliquam evertissent, ut eam funditus delerent. Hinc Horat. lib. 1. Od. 16.

Ira Tayesten exitio gravi
Stravere, & aratris urbibus ultimæ
Stetere causa cur perirent
Funditis, imprimeretque muris
Hostile aratrum exercitus insolens.

Modest. l. 2. D. quib. mod. usus fruct. amitt. Si usus fructus civitati legetur, & aratrum in eam inducatur, civitas esse definit. Ex Lexico Horomanni.

Armalchar, alio nomine Euphrates, fluvius. Plin. author.

Aroc, ἀροκ, civitas Achaia, à cultu terræ sic dicta, aliàs Patra. Steph.

Aroerni, ἀροερνοι, gens bellicosa Gallorum, Steph. nimirum Avernii.

Arogylus, is fuit qui primus quadrigam in Græcia iuxit, regnante Argis Phorbante. Vide Argulus.

AROMA, ἀρομα, Lydia, sive Mæonia oppidum est, cuius meminit Strabo lib. 14. & Æthiopum urbs, Steph. & Cappadocia, cuius meminit Capella post Plin.

Aromata, { ἀροματα. } GERM. Spezerey. ANGL. Spices, as ginger, pepper, nutmegges. } Sunt quæ vulgò espices dicuntur, vel alia etiam odoramenta. Colum. lib. 12. cap. 20. Deinde quum videbitur mediocriter calere defrutum, reliqua aromata contusa, & vibrata paulatim insperges.

Aromaticus, a, um, adject. { ἀροματικος. } ANGL. V. which smelleth or hath the smell of spices. } Odorem habens aromatum.

Aromatopola, { ἀροματοπωλάς. } GALL. Especier, vendeur de drogues. ITAL. Aromatario, speciale. GERM. Ein wurtztramer/ der gewün/ vnd specereyen verkaufft/ ein pulvertramer. HISP. Especiero. ANGL. A seller of spices, a grocier, a spicer. } Qui aromata vendit, quem nos Aromatarium dicimus.

Aromatites, ἀροματιτις, gemma quæ in Arabia gignitur: ita dicta, quod myrrhæ odorem habeat. Plin. lib. 37. c. 10. Aromatites & ipsa in Arabia traditur gigni: sed & in Ægypto circa Pifas, ubique lapidosa, & myrrhæ coloris & odoris, ob hoc reginis presertata. ¶ Est item Aromatites, vinum aromatibus conditum. { GERM. & GALL. Hippocras. ANGL. Hippocras wine. } Plin. lib. 14. cap. 13. Laurissima erant apud prisicos vina myrrhæ odore condita. Ideò quidam aromatite delectatos maximè credunt. Hoc vini genus quo pacto confici solet, docet Dioscor. lib. 5.

Aron, ἄρον, herba est è bullorum genere, teste Plin. lib. 19. c. 5. scilla proximum amplitudine, foliis lapathi, caule recto duorum cubitorum, baculi crassitudine, radice mollioris naturæ, quæ & cruda editur. Folia quoque eius in aceto decocta manduntur. Officina corrupto, ut solent, nomine Iarum appellant. Quidam ex vulgo Pedem viulii, alii Serpentariam minorem vocant.

Arpatites, vide Magasa.

Arpandes, fuit Ægypti pro Cambyse præfectus, qui postea à Dario interfectus est. Author Herod. lib. 3.

¶ Arpendia, ἀρpendια. Gloss. id est, iugera. Arpennium quasi arripennium. ¶ legitur apud Scapul. ex Hesych. ἀρpendιον, iugerum.

Arpi, urbs Apulia, ut annotat Serv. in 7. Æneid. primò Argi, post Argyrrippa, deinde Arpi dicta est. Vide Argyrippa.

Arpi, urbs est Apulia, à Diomede Argo vocata, prius Argyroliphum, vel ut alii vulgò, Argos Hippium vocavit, deinde Argyrippa dicta est. Virg. alterum pelidit, quum inquit lib. 11.

Ille urbem Argyrippam patria cognomine gentis, &c.

Arpina, ἀρπινα, civitas Elidis, ab Arpina Asopi filia. Steph. Vide Olympia.

Arpina, Asopi filia, quæ ex Marte Ænomaum peperit. Steph.

Arpinum, ἀρπινυμ, vide Magasa.

Arpinum, *Arpinum*, Civitas inter Foram & Aquinum, porrecta in monte, ex qua orti fuerunt M. Cicero, Plautus Comicus, & C. Marius, qui septies Consul fuit. Unde Arpinas, atis, quod modo substantivum est, significans eum qui Arpini natus est; modo adjectivum, ea denotans, quæ ad id oppidum aliquo modo pertineant. Cic. *pro Lege Agraria*. Meus paternus avitusque fundus Arpinas. Idem ad *Attic. lib. 16*. In quo flexus est ad iter Arpinas.

Arquatus, a, um, sive Arcuatus, adjectivum ab Arcus, dicitur quicquid arcus figuram ullo modo imitatur. *ἀρκυάτος*. GALL. *Courbé en forme d'arc, vaulté*. ITAL. *Inarcato*. GERM. *Schbogen/ getrümmet*. HISP. *Arcado, corcobado*. ANGL. *Crooked or bowed lyke a bowe, vaulted, made archwise*. *¶ Ovid. 11. Metam.*

Dixit, & arquato cælum curvamine signans.

¶ Unde opera illa quibus aqua duci solet, Arquata dicuntur, quod multis arcibus æqualiter distantibus fulciantur. ¶ Arquatus morbus est, quem regium nominant, sic dictus à colore ecclestis arcus, quem Poëtae Irim vocant. Nam antiqui per q, Arquus scribebant, quod nos per c, Arcus. Celsus *lib. 3. c. 24*. Æquè notus est morbus quem interdum arquatam, interdum regium nominant. Plin. *lib. 2. c. 24*. Varro regium cognominatum morbum arquatam tradit, quoniam curetur mulso. Regius autem dicitur, ut ait Ovid.

Molliter excelsa quoniam curetur in aula.

¶ Dicuntur etiam Arquati, quos Græci *ἰκτερις* vocant, quod virentibus oculis arqui ecclestis colorem imitentur. Et dicimus Arquatum pecus, quod morbo icterico, id est, regio laborat. Colum. *lib. 7*. Bilis æstivo tempore non minima pernicies, portione depellitur humanæ veteris urinæ, quæ ipsa remedio est etiam pecori arquato. ¶ Arquata cellula, quæ est in modum arcus formata.

Arquiteneus. Prisc. *lib. 1*.

Arquites, dicebant antiqui arcu præliantes, quos nunc sagittarios vocant. *ἄρκυται*. GALL. *Archers*. ITAL. *Sagittari, arcieri*. GERM. *Bogenschützen*. HISP. *Archeros, de flecheros*. ANGL. *Archers, shooters*. *¶ Vide supra in dictione Arcus.*

¶ Arquus. Non. *cap. 1*. Arquatus morbus dictus, qui regius, quod arquis sit concolor de virore, vel quod ita stringat corpora, ut in arcum ducat. Et *cap. 5*. Arcus & arquus hoc distant. Arcus enim suspensus formix appellatur: arquus non nisi qui in cælo apparet, quem Irim poëtae dixerunt: unde & arquati dicuntur, quibus color & oculi virent, quasi in arqui similitudinem. Gloss. *arquatus ἰκτερις*. *¶*

Aras, Regiacum, Ptolomæo Gallia Belgicæ urbs, unde *Artois*, quasi *Aratois, Atrebatas*. Vide *Alexia*.

Arreptitius, qui à dæmone rapitur, qui etiam Abreptitius dicitur, *ἀρρεπτικός*. Veteres Arreptitium dicebant larvatum, quasi à larvis arreptum. Perottus. Vide infra *Arripio*.

Arrepto, as, are, frequentativum ab arrepo, pro quo frequentius Adrepro usurpatur. Plin. *lib. 33. c. 10*. Et item nobiles Bacchas arreptantibus Satyris.

Arria, oppidum Arabiæ felicis, apud Ptol. Stephano *Ἄρρια*, civitas Illyriæ est.

Arria, a, & Arrhabo, nis. Id quod dari solet ad confirmationem contractus. Vide Gell. *cap. 2. lib. 17*. *ἄρραβία*. GALL. *Arras, denier à Dieu*. ITAL. *Arra, caparra*. GERM. *Ein haßgelt, ein Gotspfenning*. HISP. *Senal de la compra*. ANGL. *Earnest money at a bargain making*. *¶ Plin. lib. 33. cap. 1*. Argumento est consuetudo vulgi, ad sponsiones etiamnum annulo exsistente, tracta ab eo tempore quo nondum erat arrha velocior. ¶ Arrhabo, inquit Varr. pecunia est sic data ut reliquum reddatur. ¶ Arrhabo pro Obsidibus, Gell. *lib. 17. cap. 2*. M. Cato in L. Veturium: Quum tantus (inquit) arrhabo penes Samnites Populi Romani esset: Arrhabonem dixit, DC. obsides; & id maluit quam pignus dicere: quoniam vis huius vocabuli in ea sententia gravior, acriorque est. Sed nunc arrhabo in fordibus verbis haberi ceptus, ac multò rectius videtur arrha: quoniam arrham quoque sepe veteres dixerint. Hæc Gellius. Aliquando idem quod pignus. Terent. in *Heaut*. Reliquit filiam adolescentulam. Ea relicta huic arrhaboai est pro illo argento. Hinc Arrho, as, à quo Subarrho, quod est arrham facio. Ambrosius: Annulo suo subarrhavit me dominus meus. Est præterea oppidum Arabiæ. Sunt & qui scribunt sine aspiratione.

Arria, id est quod datur in emptione & venditione, in testimonium, vel signum venditionis. Sunt & arrhæ sponsalitiæ, quas utrinque sponsus & sponsa mutuò dant in signum contrahendi matrimonii.

Arrhæchi, *ἄρρηχοι*, gens Mæotorum, Steph.

Arrhentia, *ἄρρητινα*, civitas Italiæ, Steph.

Arrhetium, *ἄρρητιον*, civitas Tusciæ, Steph. Vide *Aretium*.

¶ Arrheturgia, nefandum facinus. Tertull. *¶*

Arria, Romana fuit mulier (licet alii Patavinam faciant) quæ damnato Pato marito suo, corpus gladio fodit, quem vulnere educens, ipsi Pato querenti dedit, ut idem faceret. Mart.

Casto suo gladio quem traderet Arria Pato,

Quem de visceribus traxerat ipsa suis.

Vide Tacitum & Dionem.

Arrianus, *ἄρριος*, Philosophus fuit Nicomediensis, qui Romæ Adriani temporibus floruit: à quo etiam summis honoribus eruditionis nomine est affectus. Scripsit Epicæti Philosophi vitam, & Alexandri Magni historiam: quæ opera etiam hodie in bibliotheca Vaticana asservantur. Fuit etiam Poëta quidam hoc nomine, cuius versibus Tiberium Cæsarem unice delectatum ferunt. Suet. in *Tib. c. 70*.

ARRIDEO, es, ridendo applaudo, vel risu læticiam ostendo. *ἄρριος*. GALL. *Rire à quelqu'un, souffrire*. ITAL. *Ridere verso alcuno*. GERM. *Anlachen/ fröhligkeit mit dem lachen erzeugen*. HISP. *Reir à la risa de otro que se rie*. ANGL. *To laugh, or smile upon*. Cic. *de sum. scipion*. Hic leniter arridens Scipio. ¶ Accipitur & pro placeo. Idem *Arrio*, Inhibere illud tuum, quod valde mihi arripserat, vehementer displicet. Ædes quoque mihi arridebant tuæ. Plaut. *Asin. se. 1. a. 1* Si non arriderent, saltem dentes restringerent (i. ringerentur.) Idem *Capt. se. 1. a. 3*. Id Flavius arripit. Gell. *c. 9. lib. 9*. Arrideri & Derideri contraria. Cic. *de opt. gen. orat.*

Quoniam nonnullorum sermo iam increbuit, partim seipfos Atticè dicere, partim neminem nostrum dicere: alteros negligamus. Satis enim his res ipsa respondet, quum aut non adhibeantur ad causas, aut adhibiti derideantur: nam si arrideantur, esset idipsum Atticorum.

Arrisio, nis, Risus, applausus. Autor ad Heren.

ARRISOR, is, Seneca *Epist. 27. lib. 3*. Suasit illi Satellius Quadratus, stultorum divitum adrosor, & quod sequitur, arrisor, & quod duobus his adjunctum est, derisor, ut Grammaticos haberet analectas.

ARRIGO, is, arrex, arrectu, arrigere. Ex Ad, & Rego compositum, Erigo. Anne refert ubi, aut in quam arrigas? Suet. in *August. c. 69*. *ἄρριος* *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *Dresser en haut*. ITAL. *Arriزارe, rizzarisi*. GERM. *Aufstrecken/ aufrecken*. HISP. *Enbestar lo caido*. ANGL. *To lift up, to apply the mynd to any thing*. *¶ Virg. 10. Æneid*. Comasque arrixit. ¶ Arrigere aliquem, sive alicius animum, per metaphoram. Salust. Eos non paulò Marius orationis sua arexerat. ¶ Arrigere aures. Terent. in *Andr*. Arrige aures Pamphile. Virg. *Æneid. 1*. arrectisque auribus adstant. Plautus *Rud*. Sui mihi hic sermone Arrexit aures. Unde proverbii loco à Diogeniano refertur, Auribus arrectis, *ἄρριος ἰσῶσι*. Quadrat in illos, qui patienter atque avidè auscultant quæ dicuntur, aut expectant quid dicendum sit.

Arrectus, Participium. Virg. *1. Æneid*.

Arrectaque horrore coma.

ἄρριος *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *Dresser droit, essuvé*. ITAL. *Dirizzato*. GERM. *Aufgerichtet/ aufrecht*. HISP. *Enbestato*. ANGL. *Lifted up, which standeth even lifted up*. *¶*

ARRËCTARIUS, adjectivum à participio Arrectus. *ἄρριος*. ANGL. *Lifted up, which standeth even up*. *¶* Quod est arrectum. Ut asser arrectarius in cratitio pariete, qui arrectus est: sicut Transversarius, qui in Transversum ponitur. Vitruv. *lib. 2. c. 8*. Eriam qui sunt in tectoriis operibus, rimas in iis faciunt arrectariorum & transversariorum dispositione. ¶ Arrectaria tigna ἀρρηκτα Athenæo.

ARRIPIO, is, ad me rapio, attraho, apprehendo, per vim adduco. *ἄρριος* *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *Empoigner rudement, ravir/ prendre soudain*. ITAL. *Torre per forza*. GERM. *Ergreifen/ erwischen*. HISP. *Arrebatar*. ANGL. *To gripe and pluke or drave, to me truggb force*. *¶* Arripuit gladium. Plaut. *Capt. se. 3. a. 3*. Talos arripio. Idem *Curc. se. 3. a. 2*. Manum arripuit mordicus. *ibid. se. 5. a. 1*. Hoccine pacto me indemnatum arripit? (pro abripi.) *ibidem*. Te obstructo vallo hoc arripiam: pro abripiam, traham. Idem *Amph. se. 4. a. 4*. Arripui enses. Ovid. *13. Metam*. Cic. in *Cato*. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere possunt, sed honestè acta superior aras fructus capit auctoritatis extremos. Idem *pro Sexr*. Qui cognomen sibi ex aliorum imaginibus arripuit. Idem *2. de nat. deor*. Quærit apud Xenophontem Socrates, unde animam arripuerimus. Liv. *lib. 1*. Tum Tarquinius, necessitate iam cogente ultima audere, ipse multò & atate & viribus validior, medium arripit, clatunquè è Curia, in inferiorem partem per gradus dejecit. ¶ Interdum ponitur pro subito evado. Plautus in *Curculione*. Vix me foras arripui. ¶ Aliquando pro celeriter invado. Virg. *2. Æneid*.

Hanc arripe velis.

¶ Arrerptitius, qui & Abreptitius, qui à dæmone arreptus est, vel subito in furorem raptus, ab Arripio, subito rapio. Gloss. *Isid*. Arrerptitius, ariolus, furiosus. Onom. Latino-Gr. Arrerptitius ἀρρεπτικός. *¶*

ARRIUS, *ἄρριος*, Philosophus Alexandrinus fuit, tanto in honore apud Augustum habitus, ut ex aliqua parte Alexandrinorum salutem illi deberi fateretur. Tribus enim ex causis se Alexandrinis pepercisse aiebat: primùm ne unà cum urbe Alexandri Magni memoriam videretur delere: secundò propter urbis ipsius pulchritudinem: tertio propter Arrium Philosophum. Autor Plutarch, in *Antonio*. ¶ Fuit etiam hoc nomine Hæresarcha quidam, à quo Arriana secta originem cepit, & damnata in Concilio Nicæno.

ARRODO, is, arroso, Rodo, circumrodo. *ἄρριος* *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *Ronger à l'entour*. ITAL. *Rodere alcanto*. GERM. *Benagen/ vmbnagen*. HISP. *Mucho roer à enderredor*. ANGL. *To gnawe on*. *¶ Plin. lib. 11. cap. 39*. Semina arrosa conduct formicæ, ne rursus in fruges exeant è terra. ¶ Arrodo etiam Reipublicam, per translationem. Cic. *pro Sextio*. Quoniam Arrodo etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vespereculi extracta nitidula Remi niteretur arroderi.

ARROGO, as, Assumo, vendico, plus satis mihi tribuo. *ἄρριος* *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *S'attribuer trop*. ITAL. *Attribuirsi troppo*. GERM. *Im selbs zunehmen/ im selbs zûschreiben*. HISP. *Attribuyrse, à attribuyr à si lo que no tiene*. ANGL. *To attribut much, to him self, to clayme*. *¶* Huic opponitur Derogo. Cic. *pro Sexto Roscio*. Non enim tantum mihi derogo (tamen nihil arrogo) ut te copiosius putem quam me, posse dicere. Hieronymus in *Esdra*: Interrogent Hebræos, & ipsis auctoribus translationi meæ vel arrogent, vel derogent fidem. Cic. *7. Philip*. Ego itaque pacis (ut ita dicam) alumnus, qui quantuscunquè sum (nihil enim mihi arrogo) sine pace civili certè non fuisset. ¶ Ponitur aliquando pro adopto, & filium facio. *ἄρριος* *ἡκίμη*, *ἄρριος* *ἡκίμη*. GALL. *Adopter, & prendre quelqu'un à fils*. ITAL. *Adoptare uno per figliolo*. GERM. *Einem an findts statt aufnehmen*. HISP. *Adoptar el emancipado*. ANGL. *To adopt or take for his sone*. *¶* Hinc fit arrogatio, quæ est quum quis voluente & iussu populi asciscit sibi in locum filii eum, qui sui iuris erat. Dicitur autem arrogatio, quod & populus rogabatur, vellètne eum, qui arrogandus erat, ita filium iure legèque esse adoptantis, atque si ex eo & eius matremam. natus esset, & præterea is qui arrogabatur, &c. Vide Gell. *lib. 3. cap. 19*. ¶ Arrogare dictatorem consuli, id est, præficere. Liv. *7. ab Urb*. Inter cætera tristitia eius anni, eos, alter Ap. Claudius in ipso belli apparatu moritur, redierantque res ad Camillum: cui unico eos, vel ob aliam dignationem haud subiciendam Dictaturæ, vel ob omen faustum ad Gallicum tumultum cognominis, Dictatorem arrogari haud satis decorum visum est Patribus Dictatorem creari, cum ipse esset Consul.

Adrogatio, seu Arrogatio, ex Gellio *lib. 5. cap. 19*. Adoptio fit per Præ-

torum,

tozem, Arrogatio per populum. Item adoptatur, qui est in patris sui potestate: Arrogatur qui sui iuris erat.

Arrogans, qui sibi temere atque insolenter tribuit quæ in se non sunt, insolens. ἄρρογος. GALL. Arrogant, presumptueux, outre-cuidé. ITAL. Arrogante, presumptuoso. GERM. Vermäßen/der vil auff sich selbst halt/stoltz. HISP. Soberbio, el que se atribuye lo que ni tiene ni merece. ANGL. Arrogant, presumptuous, prydefull. Cæsar. 3. bell. Civ. Statuerat enim hos prius iudicio populi debere restitui, quam suo beneficio videri receptos, ne aut ingratus in ferenda gratia, aut arrogans in præripiendo populi beneficio videretur. Arist. in Ethicis: Arrogans præclara, & ea quæ non infunt, & maiora quam infunt, sibi fingit. Dissimulator verò aut inesse sibi negat, aut immittit. Arrogans minoribus, id est, erga inferiores. Tacit. lib. 11. Adversus superiores tristi adulatione, arrogans minoribus, inter pares difficilis.

Arrogantia, vitium est, quum sibi aliquis in fortunæ, aut animi bonis plus tribuit, quam oporteat. Superbia, insolentia. ἄρρογία. GALL. Arrogance, presumption, outre-cuidance. ITAL. Arrogantia, presunzione. GERM. Vermäßenheit/ übermütigkeit. HISP. Presumpcion y soberbia. ANGL. Arrogancie, presumption, pryde, elaying much to him self. Cæsar 3. bell. civil. Accidisse igitur his, quoad plerumque nimia pertinacia atque arrogantia accideret solet, ut eò recurrant, & id cupidissime petant, quod paulo antè contempserint. Arrogantia pro temeritate violatæ legis, apud Zenonem Imp. in l. unic. c. de prin. carc. Est autem arrogantia ferè idem quod superbia: hoc tamen interest, quòd superbia ex divitiis oritur, arrogantia autem in paupertate esse potest. Vide infra vocem Superbia.

Arroganter, adverbium, superbè. ἄρρογως. GALL. Arrogamment, presumpctueusement. ITAL. Arrogantemente, presumpctuosamente. GERM. Vermäßenlich/ übermütiglich. HISP. Presumpctuosamente y soberbiamente. ANGL. Prydefullie, presumpctuouslie. Cic. 2. de Orat. Si asperè, si arroganter, si turpiter, si sordidè, si quoquo animi vitio dictum esse aliquid videatur.

Arthostema, tis, vel Arthostia, x, ἄρθωσις, ἀρθωσις. GALL. Maladie. ITAL. Malatia. GERM. Xanckheit. HISP. Enfermedad. ANGL. Sickness. Latinè agrotatio, ab ἀρθωσις, agrotato. Arthostas, ἀρθωστής, agrotus. Cic. 4. Tusc. Deinde agrotationes, quæ appellantur à Stoicis ἀρθωσιμια, hincque item oppositæ contrariæ offensiones.

Artruns, vide Aruns.

Artrugia, Cuniculus subterraneus, ex quo effoditur aurum. ἄρτρογία. GALL. Mine d'or, liens sous terre d'où on tire l'or. ITAL. Fossa donde si cava l'oro. GERM. Goldgrub. HISP. Mina de donde se saca el oro. ANGL. Agoldmine. Vide Plin. lib. 33. cap. 4.

Arthyba, ἀρθηβα, & gentile Arthybas. Stephanus, nec aliud addit.

Ars, ἄρτε melachab, ἄρτε dakath. GALL. Art, science, mestier, industrie. ITAL. & HISP. Arte. GERM. Ein kunst. ANGL. Craft, or art, occupation a trade of lining. Multipliciter dicitur: Nam quædam est ars, quæ in speculatione tantum consistit, ut Astrologia: & hæc Theorice, id est, speculativa dicitur, nullum exigens actum, sed ipso rei, cuius studium habet, intellectu contenta. Quædam in agendo, quæ actu perficitur, & Practice, id est, activa dicitur, ut saltatio. Quædam in effectu, quæ operis, quod oculis subjicitur, consummationem, id est, finem accipit, qualis est pictura: & sic definitur, Ars est recta ratio rerum faciendarum. Dicta ars ἀρτε ἀρετή, id est, à virtute, quam Græci uniuscuiusque scientiam vocant. Ars apud veteres pro virtute. Diogen. lib. 1.

Imus ad insignes urbis ab arte viros (i. doctrina.) Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. Sive per ingenuas aliquis caput extulit artes. Idem Eleg. 8. lib. 1. Trist. Non hac ingenio, non hac componimus arte. Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist. Inque bonas artes, & tua sacra redi (id est, ad poësin.) Idem Eleg. 7. lib. 1. Trist. Hic artem nandi præcipit, ille Trochi. Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Artis opus tanta Vulcani.

Idem 15. Metam. Cæpit artem ludicram facere. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Est etiam Ars, quæ constat ex præceptorum collectione, ab Arcto, as, quòd arctis, præceptis, id est, angustis, & brevibus concludatur, ut est Ars Servii, Ars Donati, Ars Prisciani. Ars etiam astutia, sive fit in virtute, sive in vitio, dicitur, quæ quis non facillè falli, sed magis alios fallere potest, quæ Græcè quoque dicitur ἄρτε. Virg. 2. Æneid.

Dolis instructus & arte Pelasga. Aliqua perducet callidus arte. Ovid. 13. Metam. Nam te non alius belli tenet aptius artes. Tibul. lib. 4.

Exceptis, &c. solis Artibus (amandi scil.) artificio qua nocere suo. Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist. Cui tria gaudia dem artibus tribus (i. dolis.) Plaut. Pseud. se. 4. a. 2. Pare autem, & disciplinam (meretriciam) obtineat (i. sit impudens in pernegando.) Idem Mil. se. 2. a. 2. Illicet parastice arti in malam crucem. Idem Capt. se. 1. a. 3. His artibus vitam quæsit Codrus, quibus ab ignavis vita quari solet. Velleius, Malis artibus popularem esse. Livius lib. 2. ab Vrbe. Ab Ars fiunt composita, Iners, Solers, Artifex, & diminutivum Articula, ἄρτε δολο. Caput artis est docere quid facias: quo utitur Quintil. lib. Instir. Orat. 11. Id usurpare licebit non solum ubi quid fiet parum decorè, verum etiam quum negabimus quibuslibet quidvis esse decorum. Duodecim artium, δωδεκάμητρον appellabant callidum, versutum, versipellem, vasrum, ac variis instructum dolis. In dolio figurarem artem discere, ἐν δολίῳ μαθηταί, ἡγεθ' ἔργων. De iis qui protinus maximis in rebus artificii sui capiunt experimentum, quum paulatim à minutis ad summa proficisci conveniat. Neque enim sigulus statim

à dolio, id est, vase maximo artem auspicatur, sed à pusillis quibusdam vasculis, in quibus non sit grave dispendium, si quid secus accidat. Quam quisque norit artem, in hac se exerceat. Locus est Cic. Tusculanae lib. 1: quo admonemur, ut quarum rerum sumus periti, in his dumtaxat disputandis tractandisque versemur: quarum verò sumus rudes, eas doctioribus concedamus, neque professionem alienam nobis vindicemus, neque in messem alienam mittamus falceam, neque sutores ultra crepidam iudicemus. Ars ipsa inopia portus est mortalibus. ἄρτε δολίῳ ἡγεθ' ἔργων ἀνθρώπων ἔργων, hoc est, Unicum confugium in egestate est ars. Simile hoc est, Artem quævis alii terra, τὸ πλεονεκτήσει γὰρ ἡ ἀρτε. Quo significatum est, certissimum viaticum esse eruditionem, aut artificium aliquod. Ars est similium comprehensionum congeries, quæ ad finem quandam vitæ commodum referri possunt. Vel sic: Ars est comprehensionum similium adjectio, quæ ad finem unum referuntur. Gal. de desin. Ars earum rerum est, quæ sciuntur. Cic. 2. de Orat. Ars medica, ab Hippoc. in lib. de Arte, sic definitur, medicinam hoc nomine appellante, ut sit quæ à morbis & ægrotudinibus liberat affectos, & laborantes graviter, & vehementiores morborum impetus sedat: & ne malefactis admoliamur, monet: scientes, hæc omnia medicinam præstare posse. Sunt & alii non pauci, qui sic definiunt, Medicina est ars non minus sanitati iuvandæ, atque morbis sanandis accommodata. Gal. de desin.

Arsenale, navale armamentarium. Lex. gr. b.

Artifex, qui artem aliquam exercet, aut novit: dictus quòd arte quippiam faciat. ἄρτε ὀμνῶν, ἡ μίμνησσι πηχίμνι. GALL. Ouvrier. ITAL. Artefice. GERM. Ein künstler/ ein handwerker/ sman. HISP. Hacedor de algun arte ó obra. ANGL. Acraftsman, or workman. Cic. 4. Acad. Quem si subtraxeris, qui distingues artificem ab inscio: Imperator artifex omnium quæ pugna poscit. Quint.

Suscipis, exceptis ecquid mæa carmina solis Artibus (amandi) artificio qua nocere suo.

Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist. Item Artifex decollandi. Suet. in Calig. c. 32. Quint. lib. 2. c. 14. Artifex est, qui præcipit artem. Festus, Artifices dicti, quòd scientiam suam per artus exercent, sive quòd apertè opera inter se arcent, quæ ex causa etiam Artes appellatæ sunt. Dicendi artifices & Doctores Græci, Cic. 1. de Orat. Artifex statuarum, Quintil. lib. 5. cap. 12.

Artificium, Ars & scientia. ἄρτε melachab, ἄρτε dabath. GALL. Artifice, finesse, ruse. ITAL. Artificio. GERM. Ein kunst/ ein handwerker. HISP. Arte. ANGL. Craft, or occupation, deceat guile. Cæsar. 7. bell. Gall. Neque acie vicisse Romanos, sed artificio quodam, & scientia oppugnationis. Cic. Pro Cluent. Nisi fortè hæc causa est, quòd Medici nihil præter artificium, Oratores etiam auctoritatem præstare debent. Artificium pro fraude, dolo, l. 15. §. ult. ff. de excus. l. ult. §. ult. ff. de suspect. tutor. Cic. Artific. Quorum artificii effectum est, ut Respublica in hunc statum perveniret. Idem 4. Verr. Audit hæc etiam Verres, & primò illo suo leviori artificio Heraclitum aggredi conatur.

Artificiosus, a, um, plenus artificio. ἄρτε ὀμνῶν. GALL. Artificieux, ingenieux, fait de main de maître. ITAL. Artificioso. GERM. Kunstreich. HISP. Artificioso, cosa mucho hecha por arte. ANGL. Ingenious, craftie, cunningly made. Cic. de finib. Epicurus autem, ut opinor, nec non vult, si possit, planè & apertè loqui, nec de re obscura, ut Physici: aut artificiosa, ut Mathematici, &c. Sic artificiosa eloquentia, apud eundem de Inventione. Dicitur & Artificiosus, qui aliquid arte facit. Cic. 2. de nat. Deor. Zeno igitur naturam ita definit, ut eam dicat esse ignem artificiosum ad gignendum.

Artificiosè, adverbium. ἄρτε ὀμνῶν. GALL. Artificieusement, avec art. ITAL. Artificiosamente, ingeniosamente. GERM. Kunstlich/ meisterlich. HISP. Artificiosemente. ANGL. Skillfullie, cunningly made ingeniously, wormanlike. Cic. de Orat. Nulli fuerunt, qui illa artificiosè digesta, generatim componerent.

Artificialis, e, quod arte factum est. ἄρτε ὀμνῶν. GALL. Fait d'art, artificiel. ITAL. Artificiale. GERM. Das von kunst gemacht ist. HISP. Cosa que se haze ó que se puede hazer por arte. ANGL. Artificial, made by art and skill. Huius compositum, & antitheton est, Inartificialis, qui arte caret, ἄρτε ὀμνῶν. Quintil. lib. 5. cap. 5. Aliis probationibus æque inartificialibus soluitur.

Artificialitèr, adverbium, Artificiosè, ἄρτε ὀμνῶν, cui opponitur Inartificialitèr, ἀπὸ ἄρτε, hoc est sine arte. Idem lib. 2. c. 8. Sed nec illa omittenda sunt, quæ in re alius se inartificialitèr, alius artificialitèr gerat.

Artitùs, dicitur bonis artibus instructus. Fest.

Arsaces, ἀρσάκης, Nomen proprium Parthorum regis, cuius memoria hunc honorem Parthi tribuerunt, propter quæ situm, constitutumque ab eo regnum, ut omnes deinde reges suos Arsaces appellaverint, quemadmodum Egyptii reges suos vocaverunt Ptolemæos. Quia & Parthi ipsi ab eo dicti sunt Arsacidae.

Arsacia, ἀρσάκεια, prius vocata Europus, urbs est in Media, sic à Parthis appellata. Strab. lib. 11.

Arsanca, urbs Germaniæ, Ptolomæo.

Arsanias, ἀρσανίας, fluvius est Armeniæ, qui cum Tigri circiter quatuor passuum millia fluit: deinde divisus, in Euphratem illabitur. Meminit huius fluvii Plin. lib. 4. c. 24.

Arsè verse, ignem averte significat, Tuscorum linguâ, ut ait Festus. Antiqui ea verba superstitiosè ostiis Dæmonum inscribebant ad incendia deprecanda.

Arsenicum, i. ἄρσενικόν. GALL. Orpin, arsenic. ITAL. Arsenico, orpimento. GERM. Arsenick. HISP. Oropimiento. ANGL. Arsenike, colour called orpin. Genus est coloris lutei, quod à Plinio Auripigmentum vocatur, eo quòd in picturis auri colorem referat. Duo eius sunt genera, nativum, & factitium. Nativum iustus est duplex, alterum crustosum & in squamas scissile, aureo colore micans, nullique materię permistum. Hoc à nonnullis vocatur Foliatum. Huius generis magnam vim Caius princeps auri avidissimus excoqui iussit, & fecit planè aurum excellens, sed tam exiguum ut detrimento sentiret. Alterum genus glandis effigie, pallidius, & colore sandaracham referens;

ferens. Hoc ignobilis est, nullumque ex eo excoquitur aurum. Saepe in eadem invenitur gleba cum sandaracha: à qua solo colore differt & coctione, vim alioqui eandem habens. Ex hac specie fit Arsenicum factitium: quod quo pacto fiat, vide apud Diosc. lib. 5.

Arfenogonon, ἀρσενόγονον, herba ferens semen testibus simile: ita dicta quòd vino in quo macerata sit, epoto, mares generari credantur: quemadmodum Thelygono feminae. Autor Plin. lib. 26. cap. ult.

Arfenothelcas, ἀρσενόθελας, Deos antiqui dixerunt, utriusque sexus participatione, quasi masculo-femineos. Quo nomine quaedam animalia ab Aristotele nominantur semetipsa incuntia.

Arsenaria, ἀρσενάρια Ptolomæo, Mauritaniae Caesarensis colonia, tribus passuum millibus à mari sita. Recensetur à Plin. lib. 5. c. 2. & à Ptolom. lib. 4. cap. 2.

Arsenium, ἀρσενίον, Germaniae oppidum apud Ptolomæum lib. 2. c. 11.

|| **Arsineum**, ornamentum capitis muliebris. Ita Fest. Gloss. Græcol. habet *arsineum*, ἀρσινεύμα. ||

Arsia, Hetruscorum Sylva fuit, Rom. cum Veientibus & Hetruscis pugna celebris.

Arsicina, urbs Germaniae. Ptol. hodie Brunna.

Arsicoras, Sardorum rex tempore Annibalis, ut scribit Liv.

Arsinoe, ἀρσινόη, fuit filia Ptolomæi, Lagi filii, qui Ægyptum post Alexandrum tenuit, & uxor Lyfimachi regis Macedoniae, forma præstantissima: à cuius nomine Ptolemæus Philadelphus eius frater urbem condidit in Cyrenaica regione.

Arsis, ἀρσις, Latine vocis elevatio: sicut & ὄψις, positio vocis: ut, Arma: ar, elevatio est: ma, positio. In his duobus per divisionem pedes legitimi colliguntur.

Arsonium, urbs Germaniae, Ptol.

Arsius lucus, sive nemus. Plur. in Valer.

Arsysia, ἀρσυσία, regio Pfyrorum, & Chii. Steph.

Arseserle, Averte ignem significat. Tuscorum enim lingua Arse, averte; Verse, ignem constat appellari. Unde Afranius ait, Inscribebat alius in ostio, Arseserle. Festus.

Artabanus, ἀρταβάνος, ultimus Artaxidarum fuit Parthorum rex, quem Artaxerxes miles Persa interemit, suisque regnum restituit, quod post Darium regem ab Alexandro victum semper penes Parthos fuerat. ¶ Fuit & alter Artabanus Hystaspis filius, & patruus Xerxis, quem expeditionem in Græciam parantem frustra conatus est ab instituto revocare. In ipsa quoque expeditione quum Regis consilia identidem improbare videretur, veluti militiæ inutilis, ad regni administrationem in Persidem remissus est, ubi postea Xerxem obtruncavit. Vide Herod. lib. 7. & Iustinum lib. 3.

Artaba, α, sive Artabe, es, ἀρτάβη, mensura frumentaria apud Persas capiens Atticum medimnum, & chœnias tres. Autor Herodot. lib. 1.

Artabazus, ἀρταβάζης, Armeniae rex fuit, filius Mithridatis, vir in tam remota barbaria omnium tamen litterarum peritissimus. Hic quòd exercitum Antonii Parthis prodidisset, ab eo Alexandria ad ludibrium per urbem circumductus, tandem in carcere necatus est. ¶ Fuit & alter hoc nomine ex ducibus Xerxis, qui re infeliciter adversus Græcos gesta, cum paucis suorum effugit: de hoc Herod. lib. 9.

Artabicia, inter insulas Propontidis à Stephano numeratur.

Artabri, orum, ἀρταβροί, Hispaniae populi in extremis finibus Lusitaniae, ad Septentrionem & Occasum, auro, argento, & stanno abundantes: ita dicti ab Artabo vicino promontorio. Meminit horum Strabo lib. 3.

Artaca, sive Artace, ἀρτάκη, in Cyzicenorum insula mons est arboribus plenus, in fronte habens quandam parvam insulam eodem nomine: prope est promontorium, quod Nigri appellatur, id in præternavigatione est à Cyzico Priapum delatis. Hæc Strabo lib. 12. c. 13. ¶ Est etiam Artace Stephano Phrygiae oppidum, Milesiorum colonia: quod tamen Ptol. lib. 5. c. 1. villam appellat, Plin. portum.

Artacena, ἀρτακηνή, regio est Syriae, Lyco & Capro fluviis irrigata, in qua Darius ab Alexandro victum fuisse tradit Strabo in princ. lib. 16.

Artachæes, ἀρταχαιός, unus fuit ex ducibus Xerxianis, totius exercitus, uno Rege excepto, procerissimus, quippe cui ad staturam quinque cubitorum, quatuor tantum digitorum deerat latitudo. Hunc apud Acanthum (ubi fossæ ducendæ præerat) fato functum Xerxes eximio sepulturae honore est prosequutus.

Artacia, fontis nomen Hom. Ito lib. 10. Odys. Nobilis Artacia irrigat unda. Tibul. lib. 4.

Artaxatâ, orum, ἀρταξάται, clarissima Armeniae urbs, ad Araxem amnem sita, quam Annibal Artaxiae regi condidit, à quo & nomen accepit. Alio nomine Artaxialota, ἀρταξιαλωτά appellata, teste Strabone lib. 11.

Artaphernes, ἀρταφέρνης, Hystaspis filius fuit, & frater Darii, & primus Sardiæ præfectus, qui apud Marathona debellatus fuit, ut scribit Herod. lib. hist. 7.

Artaxerxes, ἀρταξέρξης, nomen proprium Xerxis filii, qui Longimanus dictus fuit, quoniam manum alteram haberet longiorem. Hic ex concubinis, cxv. filios suscepisse traditur, & ex legitimo matrimonio tres, Darius, Ochus, Ariathen: quorum Darius à patre Rex declaratus, levem ob causam cum quinquaginta ex fratribus adversus eum rebellavit: qui postea separati, ad unum omnes cum uxoribus & liberis iussu regis sunt interfecti. Ab hoc profecta est celebris illa sententia, Beneficium addere longè magis regale esse, quam auferre. Fuit & alius Artaxerxes, Cyrii junioris frater, cognomento Memor. Huic quum pauper quidam malum ingentis magnitudinis obtulisset, iucundè suscepit. Per Solem, inquiens, hic is mihi videtur, quem urbem quoque ex parva magnam reddere posse existimem.

Artayctes, ἀρταύκτες, Persa fuit, Sesti præfectus sub Xerxe, qui quum multa nefariè perpetrasset, tandem à Xantippo Atheniensium duce captus, vivus palo suffixus est. Herod. lib. 7.

Arteata, ἀρταία, Gens fuit Persica, ita dicta ab Artea Persidis regione: de qua Steph. lib. 1.

Artembares, ἀρτεμίσβης, vir in primis clarus inter Medos, cuius filius

quum à Cyro adhuc puero, & incognito iniuria affectus esset, Artembares eum apud Astyagem accusans, occasionem præbuit, ut regius puer, & Astyagis nepos agnosceretur. Herod. lib. 1.

Artemidorus, ἀρτεμίδωρος, Cnidius Philosophus fuit, Bruto familiaris: qui quum conjurationis in Caesarem factus esset particeps, oblato Caesari libello, rem ordine exposuit: sed ita iam urgente fato cecidit, ut Caesar libellum, tanquam alio tempore lucturus, in sinum rejeceret, qui postea ipso interfecto inventus est. ¶ Fuit & alter Artemidorus, Philosophus Daldianus (est autem Daldis Lydiae civitas) qui de somniis, auspiciis, & chiromantia libros quatuor conscripsit. ¶ Suidas præterea alium quendam Artemidorum commemorat, cognomento Pleudaristophanem, qui rei culinariae voces congregavit.

Artemis, ἀρτεμις, Diana, sive Luna, quasi ἀρτοίμη, id est, aërem secans, ut quidam volunt: vel quòd integros faciat partus. Strabo lib. 14.

Artemisia, ἀρτεμισία, Mausoli Cariae regis uxor, quæ insignis pudicitiae fuisse perhibetur, & virum ultra humanæ affectionis fidem amasse creditur. Nam & mortui cineres vino commisto ebibit: & memoria eius tam splendidum crexit sepulchrum, ut magnifica omnia monumenta, Mausolea deinceps ab illius nomine fuerint appellata. Vide Gell. cap. 18. lib. 10.

Artemisia, herba insignis, absinthii modo fruticosa, maioribus foliis pinguioribusque: cuius duo sunt genera, alterum latioribus foliis, alterum minoribus & tenerioribus, non nisi in locis maritimis nascens. { GALL. *Armoise*. ITAL. *Artemisia*. GERM. *Seysfuß* / *Bucken*. HISP. *Artemisa*. } Artemisiam autem vocatam existimant ab Artemisia Mausoli regis uxore, quæ eam adoptando sibi cognomen fecit. ANGL. *Mugwort*. } Nomen accepisse putatur ab Artemisia regina, quum antea Parthenis diceretur. Alii ab Artemide cognominatam putant, hoc est, à Diana, quæ ἀρτεμις dicitur, quòd ea huius herbae vires prima ostenderit, & quemadmodum Dea illa invocata parturientibus adesse solebat, sic herba hæc Deæ huius beneficio, malis mulierum medetur, menses secundos foetusque trahendo, & matris conclusiones, & inflammationes sanando. Vide Plin. lib. 25. cap. 7.

Artemisium, ἀρτεμισιον, ut Demosthenes pro Ctesiphonte docet, promontorium Euboeæ est. Artemisium item lucus est prope Ariciam, Dianæ sacer, quasi Dianium dictum: Latini nemus, & agrum vicinum Nemorensem dixerunt, unde & Nemorensis rex dictus est sacerdos illius regionis. Vide Plutarch. in Themist.

Artemisius, ἀρτεμισιον, apud Macedonas mensis Maius dicitur: quo nomine etiam vocatur mons Arcadiae. Plin. lib. 4. cap. 6.

Artemita, ἀρτεμίται, ἢ ἀρτεμίται, insula Tuscia, iuxta Thalam insulam: Straboni civitas est iuxta Parthyæorum. Artemidorus Cherronesum circa ostia Archeloi sic vocari scribit. ¶ Est etiam insula prope Oxæas insulas. Steph.

Artemite, ἀρτεμίται, insignis est civitas, quingentis stadiis à Seleucia distans. Autor est Strabo lib. 15. Alii dicunt insulam Ortygiæ proximam, quam vocant Celadufam.

Artemius, ἀρτεμίδης, Romæ fuit præfectus carceris, qui unâ cum uxore Candida, & Paulina filia iacent in via Aurelia, martyres sub Adriano principe. Autor Volater.

Artemon, ονίς, ἀρτεμων. GERM. Ein gattung eines sägels. ANGL. *A tru'e or pullie in vohere in xopes, do ranne, also an instrument which hat troucles as a crayne also the sayle a shipe.* } Quid sit, inter eruditos non satis convenit. Bafyus credit esse velum maximum in navi, eo argumento fretus, quod etiam hodie Veneti maximum navis velum hoc nomine vocant. Alcatus verò credidit esse velum additium, quod scilicet maiori velo additur & assuitur dirigendæ navis causâ. Nam Græci ἀρτεμων dicunt assuere, vel appendere: ἀρτεμος, appendicem. Alii verò volunt esse navis antennam, ex qua velum suspenditur. Vitruv. lib. 10. docet Artemonem esse, quam nostri Trochleam, ITAL. *Traglia*, Græci ἰσχυλῶτα vocant. Hæc autem in navibus funes ductarii trahuntur, & armamenta explicantur, ut merito additamentum magis, quam pars navis esse videatur. Ait idem scriptor, machinas id genus tractorias ad onerandas naves esse accommodatas, fierique his trochleis navium subductiones.

Artemon, Medicus, quem Plin. lib. 28. c. 1. ex hominis cremati calvaria aquam propinasse scribit adversus morbum comitalem. ¶ Alius item pictor nobilis fuit, cuius opera enumerat Plin. lib. 35. cap. 11. ¶ Artemon præterea Syrus quidam fuit ex infima plebe, Antiocho regi ad eum similis, ut Laodice, necato Antiocho, regni successionem per eum fuerit adeptus, ut tradit idem Plin. lib. 27. cap. 12. ¶ Alius fuit Artemon adolescens certatim adamatus à mulieribus ob insignem formam. Unde locus factus proverbio, Versatilis Artemon, ὁ ἀπὸ φέρηθ' ἀρτεμων, de iis dici solitum, quorum gratiâ vehementer decertatur.

Artemonê, ἀρτεμωνή, apud Plautum dicta est mulier quaedam, ab ἀρτεμῶ, perficio, quòd perficeret quæ vellet, quòd esset egregiè dotata.

|| **Arteres**, ἀρτερες (apud Artemidorum lib. 1. cap. 27.) dici videntur pondera, quæ ad ejaculationem in altum elata, prius evibantur; παρὰ τὸ εἶναι, à tollendo. Est exercitii genus, ad manuum agilitatem. Hadr. Jun. in Nomencl. ||

Arteriâ, vena vitalis, seu semita, in qua est vitalis spiritus. { ברת בלע beth belâ. ἀρτερία. GALL. *Artere*. ITAL. *Arteria*, la canne de la gola, strozza. GERM. Ein pulsader. HISP. *Donde passa el ayre*. ANGL. *An arteirie or wayne wherein vitale spirite miyed blondo doth runna in the bodie.* } Plin. lib. 11. cap. 37. Inter hos latent arteriæ, id est, spiritus semitæ. Gell. lib. 3. c. 10. & lib. 17. cap. 11. & lib. 18. cap. 10. Arteria est, inquit, conceptaculum spiritus naturalis misti confusque cum sanguine, in quo plus spiritus est, & minus sanguinis, quæ motu atque pulsu habitum & modum febrium demonstrat. Antiqui arterias vocant. Super arterias locantur venæ, præterquam in dorso, in quo magna arteria est posita super venam. Leduntur arteriæ si antequam vox bene permulsa est, acri clamore compleantur. Ergo intervallis longioribus uti convenit, recreatur enim spiritu vox, & arteriæ reticendo acquiescunt. ¶ Ponitur quandoque vena pro arteria. Petrus,